T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İNSAN VÜCUDUYLA İLGİLİ ARNAVUTÇA TÜRKÇE DEYİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Andija KUTROLLI

Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Şahru PİLTEN UFUK

HAZİRAN - 2021

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İNSAN VÜCUDUYLA İLGİLİ ARNAVUTÇA TÜRKÇE DEYİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Andija KUTROLLI

Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

"Bu tez sınavı 01/06/2021 tarihinde ~~online olarak~~ yapılmış olup aşağıda isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir."

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Engin YILMAZ	BAŞARILI
Doç. Dr. Şahru PİLTEN UFUK	BAŞARILI
Dr. Öğr. Üyesi Ümit ÖZGÜR DEMİRCİ	BAŞARILI

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T.C. SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BILIMLER ENSTİTÜSÜ TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU	Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	**ANDİJA KUTROLLİ**
Öğrenci Numarası	:	**1660Y11017**
Enstitü Anabilim Dalı	:	**Türk Dili ve Edebiyatı**
Enstitü Bilim Dalı	:	**Yeni Türk Dili**
Programı	:	☑ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	**İnsan Vücuduyla İlgili Arnavutça Türkçe Deyimlerinin Karşılaştırması**
Benzerlik Oranı	:	**1 %**

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulalma Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

...../...../20.....
İmza

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulalma Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımca yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere sbe..@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

...../...../20.....
İmza

Uygundur

Danışman: Doç. Prof. Şahru PİLTEN UFUK
Unvanı / Adı-Soyadı:

Tarih:

İmza:

☑ KABUL EDİLMİŞTİR

☐ REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu Onayı

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR ..... **x**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xi**
ÖZET ..... **xii**
ABSTRACT ..... **xiii**
GİRİŞ **1**
BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE **6**
1.1. Deyim 6
1.2. Türkiye'de Deyim Bilimi Çalışmaları 10
1.3. Arnavutluk'ta Deyim Bilimi Çalışmaları 11
BÖLÜM 2: ARNAVUTÇADA İNSAN VÜCUDUYLA İLGİLİ DEYIM **13**
2.1. Ağız ile İlgili Deyimler 13
2.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 21
2.3. Alın ile İlgili Deyimler 39
2.4. Avuç ile İlgili Deyimler 42
2.5. Ayak ile İlgili Deyimler 43
2.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler 57
2.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler 58
2.8. Bel ile İlgili Deyimler 71
2.9. Ben ile İlgili Deyimler 71
2.10. Bıyık ile İlgili Deyimler 71
2.11. Boğaz ile İlgili Deyimler 72
2.12. Boyun ile İlgili Deyimler 74
2.13. Burun ile İlgili Deyimler 78
2.14. Böbrek ile İlgili Deyimler 83
2.15. Damar ile İlgili Deyimler 84
2.16. Deri ile İlgili Deyimler 85
2.17. Dil ile İlgili Deyimler 89
2.18. Dirsek ile İlgili Deyimler 94
2.19. Diş ile İlgili Deyimler 95
2.20. Diz ile İlgili Deyimler 98

2.21. Dudak ile İlgili Deyimler 100
2.22. El ile İlgili Deyimler 104
2.23. Et ile İlgili Deyimler 119
2.24. Göbek ile İlgili Deyimler 121
2.25. Göğüs ile İlgili Deyimler 122
2.27. Gözyaşı ile İlgili Deyimler 134
2.28. İçyağı ile İlgili Deyimler 135
2.29. İlik ile İlgili Deyimler 136
2.30. Kaburga ile İlgili Deyimler 137
2.31. Kalp ile İlgili Deyimler 137
2.32. Kan ile İlgili Deyimler 151
2.33. Karaciğer ile İlgili Deyimler 157
2.34. Karın ile İlgili Deyimler 158
2.35. Kaş ile İlgili Deyimler 164
2.37. Kıl/ tüy ile İlgili Deyimler 167
2.38. Kirpik ile İlgili Deyimler 170
2. 39. Kol ile İlgili Deyimler 171
2. 40. Koltuk ile İlgili Deyimler 175
2. 41. Kulak ile İlgili Deyimler 176
2. 42. Nefes ile İlgili Deyimler 182
2.43. Ökçe ile İlgili Deyimler 184
2.44. Omuz ile İlgili Deyimler 185
2.45. Parmak ile İlgili Deyimler 188
2.46. Perçem ile İlgili Deyimler 192
2.47. Saç ile İlgili Deyimler 193
2.48. Safra ile İlgili Deyimler 194
2.49. Salya ile İlgili Deyimler 195
2.50. Sırt ile İlgili Deyimler 195
2.51. Sümük ile İlgili Deyimler 198
2.52. Surat ile İlgili Deyimler 198
2.53. Ter ile İlgili Deyimler 199
2.54. Tırnak ile İlgili Deyimler 200
2.55. Tükürük ile İlgili Deyimler 203

2.56. Vücut ile İlgili Deyimler 204
2.57. Yanak ile İlgili Deyimler 204
2.58. Yüz ile İlgili Deyimler 207
BÖLÜM 3. DEYİMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI 210
3.1. Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler 210
3.1.1. Ağız ile İlgili Deyimler 210
3.1.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 212
3.1.3. Alın ile İlgili Deyimler 214
3.1.4. Ayak ile İlgili Deyimler 215
3.1.5. Baş / Kafa ile İlgili Deyimler 216
3.1.6. Boğaz ile İlgili Deyimler 218
3.1.7. Boyun ile İlgili Deyimler 219
3.1.8. Burun ile İlgili Deyimler 219
3.1.9. Damar ile İlgili Deyimler 220
3.1.10. Deri ile İlgili Deyimler 221
3.1.11. Dil ile İlgili Deyimler 221
3.1.12. Dirsek ile İlgili Deyimler 222
3.1.13. Diş ile İlgili Deyimler 223
3.1.14. Diz ile İlgili Deyimler 223
3.1.15. Dudak ile İlgili Deyimler 224
3.1.16. El ile İlgili Deyimler 224
3.1.17. Et ile İlgili deyimler 227
3.1.18. Göz ile İlgili Deyimler 227
3.1.19. Kaburga ile İlgili Deyimler 230
3.1.20. Kalp ile İlgili Deyimler 230
3.1.21. Kan ile İlgili deyimler 233
3.1.22. Karın ile İlgili deyimler 234
3.1.23. Kaş ile İlgili Deyimler 234
3.1.24. Kol ile İlgili deyimler 235
3.1.25. Koltuk ile İlgili Deyimler 236
3.1.26. Kulak ile İlgili Deyimler 236
3.1.27. Nefes ile İlgili deyimler 237
3.1.28. Omuz ile İlgili Deyimler 238

3.1.29. Parmak ile İlgili Deyimler 239
3.1.30. Sırt ile İlgili Deyimler 240
3.1.31. Surat ile İlgili Deyimler 240
3.1.32. Ter ile İlgili Deyimler 241
3.1.33. Tırnak ile İlgili deyimler 241
3.1.34. Yüz ile İlgili Deyimler 242
3.2. Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler 243
3.2.1. Ağız ile İlgili Deyimler 243
3.2.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 244
3.2.3. Avuç ile İlgili Deyimler 246
3.2.4. Ayak ile İlgili Deyimler 246
3.2.5. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler 247
3.2.6. Boğaz ile İlgili Deyimler 249
3.2.7. Boyun ile İlgili deyimler 249
3.2.8. Burun ile İlgili deyimler 250
3.2.9. Deri ile İlgili Deyimler 250
3.2.10. Dil ile İlgili Deyimler 251
3.2.11. Diz ile İlgili Deyimler 251
3.2.12. Dudak ile İlgili Deyimler 252
3.2.13. El ile İlgili Deyimler 252
3.2.14. Göz ile İlgili Deyimler 254
3.2.15. Kan ile İlgili Deyimler 255
3.2.16. Kaş ile İlgili Deyimler 256
3.2.17. Kemik ile İlgili Deyimler 256
3.2.18. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler 257
3.2.19. Kol ile İlgili Deyimler 257
3.2.20. Kulak ile İlgili Deyimler 258
3.2.21. Nefes ile İlgili Deyimler 258
3.2.22. Omuz ile İlgili Deyimler 259
3.2.23. Saç ile İlgili Deyimler 259
3.2.24. Surat ile İlgili Deyimler 259
3.2.25. Vücut ile İlgili Deyimler 260
3.2.26. Yüz ile İlgili Deyimler 260

3.3. Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimler 261
3.3.1. Ağız ile İlgili Deyimler 261
3.3.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 267
3.3.3. Alın ile İlgili Deyimler 282
3.3.4. Avuç ile İlgili Deyimler 284
3.3.5. Ayak ile İlgili Deyimler 285
3.3.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler 292
3.3.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler 293
3.3.8. Bel ile İlgili Deyimler 302
3.3.9. Bıyık ile İlgili Deyimler 303
3.3.10. Boğaz ile İlgili Deyimler 303
3.3.11. Boyun ile İlgili Deyimler 304
3.3.12. Burun ile İlgili Deyimler 307
3.3.13. Böbrek ile İlgili Deyimler 310
3.3.14. Damar ile İlgili Deyimler 310
3.3.15. Deri ile İlgili Deyimler 311
3.3.16. Dil ile İlgili Deyimler 313
3.3.17. Dirsek ile İlgili Deyimler 316
3.3.18. Diş ile İlgili Deyimler 317
3.3.19. Diz ile İlgili Deyimler 318
3.3.20. Dudak ile İlgili deyimler 319
3.3.21. El ile İlgili Deyimler 323
3.3.22. Et ile İlgili Deyimler 330
3.3.23. Göbek ile İlgili deyimler 331
3.3.24. Göğüs ile İlgili Deyimler 332
3.3.25. Göz ile İlgili Deyimler 333
3.3.26. Gözyaşı ile İlgili Deyimler 339
3.3.27. İlik ile İlgili Deyimler 340
3.3.28. İçyağı ile İlgili Deyimler 341
3.3.29. Kaburga ile İlgili Deyimler 341
3.3.30. Kalp ile İlgili Deyimler 342
3.3.31. Karaciğer ile İlgili Deyimler 351
3.3.32. Karın ile İlgili Deyimler 351

3.3.33. Kan ile İlgili Deyimler 356
3.3.34. Kaş ile İlgili Deyimler 359
3.3.35. Kemik ile İlgili Deyimler 360
3.3.36. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler 361
3.3.37. Kol ile İlgili Deyimler 362
3.3.38. Kulak ile İlgili Deyimler 364
3.3.39. Nefes ile İlgili Deyimler 367
3.3.40. Ökçe ile İlgili Deyimler 369
3.3.41. Omuz ile İlgili Deyimler 370
3.3.42. Parmak ile İlgili Deyimler 371
3.3.43. Perçem ile İlgili Deyimler 374
3.3.44. Safra ile İlgili Deyimler 374
3.3.45. Salya ile İlgili Deyimler 375
3.3.46. Saç ile İlgili Deyimler 376
3.3.47. Sırt ile İlgili Deyimler 377
3.3.48. Sümük ile İlgili Deyimler 378
3.3.49. Surat ile İlgili Deyimler 378
3.3.51. Tırnak ile İlgili Deyimler 380
3.3.52. Tükürük ile İlgili Deyimler 382
3.5.53. Vücut ile İlgili Deyimler 382
3.3.54. Yanak ile İlgili Deyimler 383
3.3.55. Yüz ile İlgili Deyimler 384
3.4. Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimler 385
3.4.1. Ağız ile İlgili Deyimler 385
3.4.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 386
3.4.3. Alın ile İlgili Deyimler 387
3.4.4. Ayak ile İlgili Deyimler 387
3.4.5. Baş/ Kafa ile İlgili deyimler 389
3.4.6. Boyun ile İlgili Deyimler 390
3.4.7. Burun ile İlgili Deyimler 391
3.4.8. Deri ile İlgili Deyimler 392
3.4.9. Dil ile İlgili Deyimler 393
3.4.10. Diş ile İlgili Deyimler 393

3.4.11. Diz ile İlgili Deyimler 394
3.4.12. Dudak ile İlgili Deyimler 394
4.13. El ile İlgili Deyimler 394
3.4.14. Göz ile İlgili Deyimler 397
3.4.15. Kalp ile İlgili Deyimler 398
3.4.16. Kan ile İlgili Deyimler 399
3.4.17. Karın ile İlgili Deyimler 400
3.4.18. Kol ile İlgili Deyimler 401
3.4.19. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler 401
3.4.20. Kulak ile İlgili Deyimler 402
3.4.21. Nefes ile İlgili Deyimler 402
3.4.22. Omuz ile İlgili deyimler 403
3.4.23. Parmak ile İlgili Deyimler 403
3.4.24. Tırnak ile İlgili Deyimler 404
3.4.25. Yüz ile İlgili Deyimler 404
3.5. Karşılığı Olmayan Deyimler 405
3.5.1. Ağız ile İlgili Deyimler 405
3.5.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler 406
3.5.3. Alın ile İlgili Deyimler 407
3.5.4. Avuç ile İlgili Deyimler 408
3.5.5. Ayak ile İlgili Deyimler 408
3.5.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler 414
3.5.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler 414
3.5.8. Ben ile İlgili Deyimler 417
3.5.9. Bıyık ile İlgili Deyimler 417
3.5.10. Boğaz ile İlgili Deyimler 417
3.5.11. Boyun ile İlgili Deyimler 418
3.5.12. Burun ile İlgili Deyimler 420
3.5.13. Damar ile İlgili Deyimler 421
3.5.14. Deri ile İlgili Deyimler 422
3.5.15. Dil ile İlgili Deyimler 423
3.5.16. Dirsek ile İlgili Deyimler 424
3.5.17. Diş ile İlgili Deyimler 425

3.5.18. Dudak ile İlgili Deyimler 428
3.5.19. El ile İlgili Deyimler 428
3.5.20. Et ile İlgili Deyimler 431
3.5.21. Göbek ile İlgili Deyimler 434
3.5.22. Göğüs ile İlgili Deyimler 434
3.5.23. Göz ile İlgili Deyimler 435
3.5.24. Gözyaşı ile İlgili Deyimler 436
3.5.25. İçyağı ile İlgili Deyimler 437
3.5.26. Kaburga ile İlgili Deyimler 438
3.5.27. Kalp ile İlgili Deyimler 438
3.5.28. Kan ile İlgili Deyimler 439
3.5.29. Karaciğer ile İlgili Deyimler 440
3.5.30. Karın ile İlgili Deyimler 441
3.5.31. Kemik ile İlgili Deyimler 443
3.5.32. Kol ile İlgili Deyimler 445
3.5.33. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler 447
3.5.34. Kirpik ile İlgili Deyimler 449
3.5.35. Kulak ile İlgili Deyimler 449
3.5.36. Nefes ile İlgili Deyimler 452
3.5.37. Ökçe ile İlgili Deyimler 453
3.5.38. Omuz ile İlgili Deyimler 454
3.5.39. Perçem ile İlgili Deyimler 455
3.5.40. Parmak ile İlgili Deyimler 455
3.5.41. Saç ile İlgili Deyimler 457
3.5.42. Sırt ile İlgili Deyimler 458
3.5.43. Sümük ile İlgili Deyimler 459
3.5.44. Surat ile İlgili Deyimler 459
3.5.45. Ter ile İlgili Deyimler 459
3.5.46. Tırnak ile İlgili Deyimler 460
3.5.47. Tükürük ile İlgili Deyimler 461
3.5.48. Yanak ile İlgili Deyimler 462
3.5.49. Yüz ile İlgili Deyimler 464
SONUÇ 465

KAYNAKÇA **485**
ÖZGEÇMİŞ **489**

KISALTMALAR

alay:	Alay ifadesi
ayr:	Ayrılma durumu eki
bağ.:	Bağlaç
bk:	Bakınız
beddua:	Beddua ifadesi
bln:	Bulunma durumu eki
bt:	Belirtme durumu eki
çkl:	Çokluk eki
etnogr.:	Etnografya
Geç. zmn.:	Geçmiş Zaman
Gen. zmn.:	Geniş Zaman
hcv.:	Hiciv/ ironi ifadesi
ilgi:	İlgi eki
İ. z.:	İşaret Zamir
kçm.:	Küçümseme ifadesi
ö.:	Önemsememe ifadesi
ölç. dil:	Ölçünlü dil
olmsz.:	Olumsuz söz
Olmz. Eki:	Olumsuz eki
s.:	Sayfa
şaka:	Şaka ifadesi
Ş.zmn.	Şimdiki Zaman eki
TDK:	Türk Dili Kurumu
tebr.:	Tebrik etmek
tkl:	Tekil şahıs eki
vb.:	ve benzeri
yde:	Yönelme durumu eki
ykl:	Yokluk eki

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Deyimlerde Yer Alan Vücut Organları ve Kullanım Oranları 465
Tablo 2: Deyimlerde Yer Alan Vücut Organları ve Kullanım Oranları 468
Tablo 3: Arnavutça Türkçe Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler ve Oranları 468
Tablo 4: Arnavutça Türkçe Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler ve Oranları 470
Tablo 5: Arnavutça Türkçe Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler ve Oranları 471
Tablo 6: Arnavutça Türkçe Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler ve Oranları 472
Tablo 7: Arnavutça Türkçe Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimlerin Sayısı ve Oranı 473
Tablo 8: Arnavutça Türkçe Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimlerin Sayısı ve Oranı 475
Tablo 9: Arnavutça Türkçe Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimlerin Sayısı ve Oranı 476
Tablo 10: Arnavutça Türkçe Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimlerin Sayısı ve Oranı 477
Tablo 11: Arnavutça Türkçe Karşılığı Olmayan Deyimlerin Sayısı Ve Oranı 478
Tablo 12: Arnavutça Türkçe Karşılığı Olmayan Deyimlerin Sayısı Ve Oranı 480
Tablo 13: Tespit Edilen Organ İsimlerinin Deyimler Üzerindeki Dağılımının Genel Tablosu 481
Tablo 14: Tespit Edilen Organ İsimlerinin Deyimler Üzerindeki Dağılımının Genel Tablosu 484

Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans ●	**Doktora** ☐
Tezin Başlığı: İnsan Vücuduyla İlgili Arnavutça Türkçe Deyimlerinin Karşılaştırılması	
Tezin Yazarı: Andija KUTROLLI	**Danışman:** Doç.Dr. Şahru PİLTEN UFUK
Kabul Tarih01.06.2021	**Sayfa Sayısı:** xiii (ön kısım) + 489 (metin kısım)
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı	**Bilim Dalı:** Yeni Türk Dili

Türk ve Arnavut milletleri uzun bir süreç içerisinde birlikte yaşamışlar ve birbirlerinden çok fazla etkilenmişlerdir. Bu süreçte özellikle Türkçeden Arnavutçaya geçen çok sayıda dil bilimsel yapı bulunmaktadır. Bunlar içinde deyimler ortak kültürel unsurları, duyguları, düşünceleri, yaşam tarzı ve inançları aydınlatması açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Bununla birlikte Türkçe ve Arnavutça deyimlerin karşılaştırılması üzerine kapsamlı bir araştırma yapılmamıştır. Bu doğrultuda Arnavutça Türkçe vücut deyimlerinin karşılaştırılması konusunun tez araştırması olarak ele alınmasının hem Arnavut, hem de Türk dili çalışmaları açısından faydalı olacağı ön görülmektedir. Aynı zamanda çalışma sonuçlarının Arnavutça ve Türkçe öğrenmek/öğretmek isteyenlere de kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

Bu eksikliği doldurmak amacıyla bu çalışmada Türkçe ve Arnavutça vücut deyimlerinin karşılaştırmasıyla iki dilinin arasındaki deyimlerin benzerliklerini ve farklılarını ifade ve anlam yönüyle ortaya koymaktır. Araştırma üç aşamadan oluşmuştur. Birinci aşamada Arnavut dilinde yer alan insan vücuduyla ilgili deyimler tespit edilmiştir. İkinci aşamada belirlenen deyimlerin Türkçe (harfiyen) tercümeleri yapılmış ve daha sonra deyim açıklamaları çevrilmiştir. Son aşamada iki dilin vücuduyla ilgili deyim hazinesi karşılaştırılmıştır.

Arnavutça vücut deyimlerinin tespitinde Thomai'nin (2010) *Fjalori Frazeologjik i Gjuhës Shqipe* "Arnavutçanın Frazeolojik Sözlüğü" temel alınmıştır. Bu eserden hareketle tespit edilen vücuduyla ilgili deyimler Türkçeye çevrilmiş, daha sonra bunların Türkçe deyimleriyle hem anlam hem de ifade bakımından benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Arnavutça, deyim, vücuduyla ilgili deyimler, diller arası karşılaştırma.

Sakarya University
Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree ●	**Ph.D.** ☐
Title of Thesis: A Comparision Analysis Between Turkey and Albania Idioms Of Human Body Parts	
Author of Thesis: Andija KUTROLLI	**Supervisor:** Assoc. Prof. Şahru PİLTEN UFUK
Accepted Date: 01.06.2021	**Number of Pages:** xii (pretext) + 489 (main body)
Department: Turkish Language	**Subfield:** Modern Turkish Language and Literature

Turkish and Albanian people have lived together for a long time and have been greatly influenced by each other. Especially during this time there have been many quotations of linguistic structure from Turkish to Albanian. Idioms play an important role in reflecting the heritage of common cultural approaches, feelings, lifestyle and beliefs. Nonetheless, no studies on the comparison of Turkish and Albanian idioms have been conducted . Therefore, it is foreseen that the comparison of Albanian-Turkish body idioms will be useful for both Albanian and Turkish language studies. Also, the results of the study will be a source for those who want to learn/teach Albanian and Turkish.

In order to fill this gap, this study aims to reveal the similarities and differences of idioms between the two languages in terms of expression and meaning by comparing the body idioms in Turkish and Albanian. The research consisted of three stages. First, idioms related to the human body in the Albanian language were determined. Secondly, the idioms determined were translated into Turkish and later, the idioms related to the bodies of the two languages were compared.

The dictionary of Thomai (2010) Fjalori Frazeologjik i Gjuhës Shqipe "Albanian Phraseology Dictionary" is used as the main source in compiling the idioms on body parts in the Albanian language. From this study we defined the idioms related to body parts and then translated them in Turkish. Finally, we reveal the differences and similarities of these idioms in both languages according to their meaning and expressions.

Keywords: Turkish, Albanian, idiom, idioms of human body parts, languages comparison.

GİRİŞ

Çalışmanın Konusu

Bu çalışmanın konusu Arnavutça Türkçe vücut deyimlerinin karşılaştırılmasıdır. Vücutla ilgili deyimler bu iki dilin arasında karşılaştırarak ifade ve anlam yönünden incelenmektedir. Karşılaştırma beş bölüme ayrılmıştır:

(i) Anlam ve yapı bakımından ortak deyimler

(ii) Eş ya da yakın anlamlı kelimelerle oluşturulan deyimler

(iii) Yapıca farklı ancak anlamca özdeş deyimler

(iv) Yapıca benzer ancak anlamları farklı deyimler

(v) Karşılığı olmayan deyimler

Çalışmanın Önemi

Deyimler bir dilde büyük bir ifade değeri taşır. Günlük hayatımızda sıklıkla kullanılan deyimler konuşmamızı daha vurgulu ve özlü yaparken aynı zamanda geçmiş kuşakların kavramlara ve durumlara bakış tarzını ve düşünme sistemini gelecek kuşaklara aktarır. Birbirleriyle uzun bir süre dil temasında bulunan ve yoğun bir etkileşim yaşayan Arnavutça ve Türkçe arasındaki deyimlerin karşılaştırılması iki dil arasındaki bağlantıyı göstermesinin yanı sıra dünyayı algılamaları açısından benzerlik ve farklılıkları da göz önüne sermesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Deyimlerin dildeki önemine karşın bugüne kadar Arnavut ve Türk dillerindeki deyimler arasında karşılaştırmalı hiç bir çalışma yapılmamıştır. Bu doğrultuda Arnavutça Türkçe vücut deyimlerinin karşılaştırılması konusunun tez araştırması olarak ele alınmasının hem Arnavut, hem de Türk dili çalışmaları açısından faydalı olacağı ön görülmektedir.

Aynı zamanda çalışma sonuçlarının Arnavutça ve Türkçe öğrenmek/öğretmek isteyenlere de kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

Çalışmanın Amacı

Arnavutça Türkçe vücut deyimlerinin karşılaştırmasıyla iki dilinin arasındaki deyimlerin benzerliklerini ve farklılarını ifade ve anlam yönüyle ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Çalışmanın Yöntemi

Araştırma üç aşamadan oluşmuştur. Birinci aşamada Arnavut dilinde yer alan insan vücuduyla ilgili deyimler tespit edilmiştir. İkinci aşamada belirlenen deyimlerin Türkçe (harfiyen) tercümeleri yapılmış ve daha sonra deyim açıklamaları çevrilmiştir. Son aşamada iki dilin vücuduyla ilgili deyim hazinesi karşılaştırılmıştır.

Arnavut dilinde yer alan insan vücuduyla ilgili deyimlerin tespitinde kapsamı göz önüne alınarak Jani Thomai'nin (2010) *Fjalori Frazelologjik i Gjuhës Shqipe* "Arnavutçanın Frazeolojik Sözlüğü" temel alınmıştır. Deyimlerin Türkçeye çevrilmesinde sözlükte bulunan deyimler için yapılan açıklamalara da yer verilmiştir.

Çalışmanın Türkçe bölümü Türkiye Türkçesi ile sınırlandırılmıştır. Çalışma genelinde Türkçe terimi Türkiye Türkçesi için kullanılmıştır. Türkçe deyimler için ana kaynak olarak *Türk Dili Kurumu* tarafından Genel Ağ üzerinden yayınlanan sözlükler kullanılmıştır (https://sozluk.gov.tr/). Bunun dışında Türkçe deyimler üzerine aşağıda yer verilen sözlükler, tezlerler ve makaleler de gözden geçirilmiştir:

Aktaş, T. (2013). *Tartar Türkçesindeki 'Baş' ve 'Baş' ta Bulunan Organ Adları ile Kurulmuş Deyimler ve bu Deyimlerin Türkiye Türkçesindeki Şekilleriyle Karşılaştırılması*. Selçuk Üniversitesi.

Atashi, E. (2017). *Frazeologjia dhe Ndikimi i saj në Pasurimin e Gjuhës te Vepra e Mitrush Kutelit.* Gjakova Üniversitesi.

Baş, M. (2015). *Conceptualization of Emotion Through Body Part Idioms in Turkish a Cognitive Linguistic Study*. Hacettepe Üniversitesi.

Bekçioğullari, F. (2006). *Kazak Türkçesindeki Organ Adlarıyla İlgili Deyimlerin Türkiye Türkçesine Aktarımı*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

Çetin, E. (2017). Çinceden Uygurcaya Çevirilen Metinlerde 'Ağız', 'Köz', 'Yüz' Sözleri ile Kurulmuş Deyimler. *International Journal of Language Academy, sayı 5/7, 433 440.*

Dedaj, M. (2015). *Shprehjet Frazeologjike me Vlerë Mbiemërore në Gjuhën Shqipe dhe Përvetesimi i Tyre nga Nxënësit*. Europian Üniversitesi.

Esentürk, E. (2000). *Türkçe Sözlük ve Kamus ı Türkî'de Bulunan Deyimlerin Karşılaştırılması*. Kocaeli Üniversitesi.

Gökharman, D. (2019). *Rusça ve Türkçe Deyimler ve Atasözlerinin Anlambilim ve Biçimbilim Açısında Denkliği*. Pamukkale Üniversitesi.

Gürcü, G. (2011). *Fransızca Türkçe Fizyonomi Deyimlerin Karşılaştırılması ve Dil Öğretiminde İşlenmesi*. Kırıkkale Üniversitesi.

Gürel, E. (2019). *Türkçede Beden Olgusu: Atasözleri ve Deyimler Üzerine Bir İçerik Analizi.* Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, sayı 32, 235 256.

Hüseynova, A. (2014). *Organ Adlarıyla Kurulmuş Deyimlerin Karşılaştırılması (Azerbaycan Özbek ve Türkiye Türkçesi)*. İstanbul Kültür Üniversitesi.

Miçoni, H. (2013). *Rreth Frazeologjisë së Shqipes Krahasuar me Greqishten*. Tiran Üniversitesi.

Özbay, R. (2009). *Somatismen Mit "Hand" und "Auge" Im Deutchen und Mit "El" und "Göz" Im Türkıschen Ein Lexikalischer Und Semantischer Beitr ag Zur Kontrastiven Phraseologi"*. Hacettepe Üniversitesi.

Özdemir, E. (1997). Açıklamalı Örnekli Deyimler Sözlüğü. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Rüstemi, E. (2016). *Vücut Bölümlerinin Yer Aldığı Rusça Türkçe Deyimler ve Karşılaştırılmaları*. Atatürk Üniversitesi.

Saraç, G. G. (2019). *Bitlis Yöresinden Derlenen Atasözü ve Deyimlerin Tematik Açıdan Sınıflandırılması*. Ankara Yıldırım Beyazit Üniversitesi.

Tursunova, A. (2007). *Kırgızca ve Türkçe Göz ile İlgili Deyimler ve Çağrışım Alanlarının Karşılaştırılması*. Ankara Üniversitesi.

Uslu, N. A. (1989). Türkçede Yalnız Göze Ait Deyimler ve Atasözleri. İstanbul: Serhat Yayınevi.

Yıldırım, R. (2018). *A Descriptive Study on the Translation of Idioms from English Into Turkish in the Subtitles of Three Popular American Sitcoms* . Gazi Üniversitesi.

Yunus, B. (2006). *Anlambilim Açısından Türkçe ve Çincede Deyim Karşılaştırılması (Organ ile İlgili Deyimler)*. Ankara Üniversitesi.

Bu çalışmada kullanılan kısaltmalarda TDK'nin belirlediği kısaltma kuralları esas alınmıştır. Yazım kılavuzunda yer verilmeyen ek ve yapı ile ilgili kavramların kısaltmaları için akademik kaynaklar taranmıştır. Bununla birlikte akademik yayınlarda belirli bir standart olmadığı görülerek çalışmamızda tarafımızdan uygun görülen yapılar

kullanılmıştır. Kullanılan kısaltmalar, çalışmanın “Kısaltmalar” bölümünde topluca gösterilmiştir.

BÖLÜM 1: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Deyim

Deyimler en genel anlamıyla "gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği" olarak tanımlanabilir (TS, 2005: s.517). Deyimler birden çok sözcüğün birleşmesinden oluşsa da kendi başına bir sözcük birimdir (Strassler, 1982: s.79). Bir dile özgü sözcük eş dizimliliklerinden oluşur (Moon, 1998: s.3 4). İnsanoğlunun genelinde var olan az sözle çok şey ifade etme eğilimi uyarınca deyimler dünya dillerinde yaygın olarak kullanılan dil birimleridir. Deyimlerin oluşumu, genellikle dilin çok eski zamanlarına kadar uzanır. Bir deyimi ilk sefer kimin, ne zaman kullandığı çoğunlukla öğrenilemez. Bu nedenle deyimlerin ortaya çıkış şekli çok açık değildir. Bazen bir sözcük oluşumu veya bir tümce mecaz niteliği elde ederek değişik manaya gelebilir. Pek çok eski inanç ve görenekler deyimleşerek varlığını sürdürebilir. Bazen atasözleri, dualar, dilekler de deyim şeklini alabilir (Hacızade, 2013: s.57). Deyimler bir toplumun dünya görüşünü, düşünme biçimini gelenek, yaşam tarzını, çevre koşullarını, inançlarını ve tüm bunların yanısıra maddi ve manevi kültürünü yansıtır (Aksan, 1999: s.91); sözlük varlığı çalışmalarının yanı sıra kültürel çalışmalar açısından da kıymetli veriler ortaya koyar. Deyimler sözcükbilimin bir parçası olarak bir toplumun zihinsel, ruhsal ve kültürel dünyası ile ilgilidir (Toska, 2012: s.7). Bu bağlamda deyimin yapısı "anlam bilim, edim bilim, ve toplum bilim özelliklerine sahip karmaşık semboller" da olarak nitelenir (Langlotz, 2006: s.3 5).

Evrensel bir fenomen olan deyim için yapılan tanımlar büyük ölçüde benzerlik gösterir. Deyim tanımlarında en sık vurgulanan özellikler; bileşiklik, kalıplaşma ve anlamsal geçirimsizliktir (İng. opaque) (Fernando 1996: s.3; Liu, 2008: s.23).

Bileşik özelliği, "deyimlerin iki veya daha fazla kelimelerin birleşmesiyle oluşmasıdır". Nitekim deyimlerin kurulduğu kelime sayısıyla ilgili genel kabul en az iki sözcükten oluştuğu yönündedir (Xhuvani, 1956: s.11; Hatipoğlu, 1964: s.222; Özdemir, 1981: s.5; Strassler, 1982a: s.79; Aksoy, 1984: s.4 6; *Webster's New World Dictionary* 1988: s.670; Püsküllüoğlu, 1995: s.7; Fernando, 1996a: s.3; Cowie

1998: s.20; Langlotz, 2006a: s.5; Liu, 2008a: s.23; Granger ve Paquot 2008: s. 20). Bu görüştekiler "eğer bir kelime asıl anlamından kaymışsa, o kelimenin mecaz anlamda kullanılıyor olduğu ya da kelimenin anlamının çoğaldığını" savunur (Hatipoğlu 1964: s.222). Bununla birlikte tek kelimelik deyimlerin de varlığını savunan dilbilimciler bulunmaktadır. Aksan (1987: s.88) deyimleri birden çok sözcükten oluşabildiği gibi, tek bir sözcük de olabileceğini iddia eder. Buna *akşamcı, gözde, kaşarlanmış* gibi ifadeleri örnek verir. Fakat *Ana Dilimizin Söz Denizinde* kitabında Aksan'ın (2006: s.95) deyimleri tanımlarken en az iki kelimeden oluştuğunu ifade ettiği görülmektedir. Benzer olarak Aksoy (1953: s.206) da *doğrusu, sözde, sudan, havadan, gittikçe, toptan* gibi kelimelerin deyim olduğunu kabul eder. Fakat *Tek Sözlüklü Deyim Var mı?* makalesinde görüşünü değiştirir ve deyimin varlığı için en az iki kelimenin varlığını şart koşar. Tek sözcüklerden deyim olmayacağını çünkü *sözde, gözde* gibi sözcüklerin deyim değil mecaz anlamlı kullanımlar olduğu görüşünü ileri sürer (1984a: s.4 6). Hengirmen (2007: s.10), tek sözcükten oluşan deyimlerin olduğunu kabul eder ancak bunların sayısının çok az olduğunu ifade der. *Akşamcı, bacaksız, çirkef, gedikli, gözde, fırlama, iblis, ipsiz, kaçık, kaşarlanmış, mikrop, pişkin, sulu, yağcı, yüzsüz* gibi ifadelerin deyim örnekleri olduğunu belirtir. Fakat, söz konusu yapıları aynı çalışmasının sözlük kısmına yansıtmaz.

Kalıplaşma özelliği, "deyimlerin uzun bir tarih süreç sonucu kalıplaşarak toplum için uygun hale gelmesidir" (bk. Xhuvani, 1956a: s.11; Aksoy 1976: s.404; Fernando ve Flavell, 1981: s.47; Özdemir, 1981a: s.5; Thomai, 1981: s.14; Topaloğlu, 1989: s.55; Püsküllüoğlu, 1995a: s.7; Koç, 1996: s.77; Fleischer 1997: s.3; *Dictionary of English Grammar,* 2000: s.67; Türkçe Sözlük, 2005a: s.517; Langlotz, 2006b: s.5; Hengirmen, 2007a: s.7; Spahi, 2008: s.2). Deyimler genelde sözdizim açısından bir değişikliğe uğramamakla birlikte bazı deyimlerin bazı sınırlı varyanta verdiği görülmektedir (Liu, 2008b: s.23).

Anlamsal geçirimsizlik özelliği, "kelimelerin birleşerek tamamen farklı mecazi anlam yaratmasıdır". Anlam geçirimsizliğinden ötürü çoğunlukla bir deyimin taşıdığı anlam onu oluşturan kelimelerden çıkarılmaz (Liu, 2008 c: s.23). Deyimler pek çok dil bilimci

tarafından geçirimsiz yapılar olarak görülmekle birlikte (bk. *Webster's New International Dictionary*, 1934: s.1237; *Fjalori i Gjuhës së Sotme*

Shqipe, 1980: s.709; Özdemir, 1981b: s.5; Fernando ve Flavell, 1981a: s.47; *The*

Concise Oxford Dictionary of Current English, 1982: s.533; Aksan 1982: s.37;

Dağpınar, 1982: 31; *Webster's New World Dictionary* 1988a: 670; Vardar, 1988: 74;

Topaloğlu, 1989a: s.55; Baker, 1992: s.63; Korkmaz, 1992: s.4; Gibbs, 1992: s.494;

Püsküllüoğlu, 1995: s.7; *Cambridge International Dictionary of Idioms*, 1998: s.vii;

Moon, 1998: s.3 4; Cowie 1998: s.20; *Dictionary of English Grammar* 2000: s.67;

Korkmaz, 2003: s.66; Türkçe Sözlük, 2005b: s.517; Langlotz, 2006c: s.5; Hengirmen, 2007b: s.7; Granger ve Paquot 2008a: s.27) deyimleri oluşturan kelimelerin deyimle verilmek istenen mecaz anlamın kavranmasında yardımcı olduğu yönünde görüşler de bulunur. Gibbs (1994: s.278) İngilizce deyimleri incelerken *pop the question* "evlenme teklifinde bulunmak" deyiminde yer alan *pop* "pat diye sormak" fiilinin, deyimin ifade ettiği "evlilik teklifi" anlamıyla bağlantı rolünü bu duruma örnek olarak verir.

Aşağıda deyim tanımlarında ön plana çıkan diğer özellikler sıralanmıştır:

- Belli bir duygu, durum veya kavramı anlatmak amacıyla kullanılması (Aksoy, 1976a: s. 404; Aksan, 1982a: s.37)
- Özgün bir anlatıma sahip olması (Aksoy 1976b: s.404)
- Anlatıma akıcılık, güç ve çekicilik katması (Topaloğlu, 1989b: s.55;

Püsküllüoğlu, 1995b: s.7; *Cambridge International Dictionary of Idioms* 1998: s.vii ; Korkmaz, 2003a: s.66; Hengirmen, 2007c: s.7)

- Bir toplumun kültürünü yansıtması (Aksan, 2002: s.97)
- Tarihsel süreç içinde oluşması (Xhuvani, 1956b: s.11; Thomai, 1981a: s.14; Fernando, 1996b: s.3)
- Anlamda bir değişikliği uğramadan, gramer açısından değiştirmenin mümkün olması (*to pass the buck* "topu başkasına atmak" deyiminin *the buck passes somewhere* "topu bir yerde atıldı" biçiminde de kullanılması gibi) (Moon, 1998a: s. 94 122)
- Diğer dillere doğrudan çevirilememesi (*Fjalori i Gjuhës së Sotme Shqipe* 1980a: s.709)
- Deyimlerin yapısı ne olursa olsun tek bir sözcüğün işlevini görmesi, yani bir bütünmüş gibi tek bir eylem belirtmesi: Örneğin *kulağı sağır etti, ayakkabıları eline verdi, kalpler bir olunca* gibi yapılardan cümledir ama tek bir sözcüğün işlevini görür (Thomai, 1981b: s.50)
- Anlam açısından tek bir kelimenin eş değeri veya eş anlamlısıyken [ör. *është këmbë mizë* (sinek ayaklı olmak)= hollak (incecik); *si koka e gomarit* (eşeğin kafası gibi)= *i trashë* (kalın kafa)], dil bilgisi açısında tek bir kelime türü (bir isminin, sıfatın, fiilin veya zarfın) değeri taşıması (Spahi, 2008a: s. 2)

Son olarak belirtilmesi gereken bir nokta da ikilemeler ve deyim arasındaki ilişkilendirmedir. Bazı dilbilimciler tarafından "ikilemeler" de deyim olarak kabul edilir. Örneğin Çotuksöken (1988: s.11) *açık saçık, konu komşu* gibi kalıpların deyim olduğunu belirtmiştir. Ona göre, *açık saçık* ikileme kalıbında *saçık* kelimesi *açık* sözünü pekiştirmektedir. Aynı bakış açısıda olan Püsküloğlu (1995 c: s.8) ikilemeleri deyim olarak kabul ederek, *borç harç, eski püskü* gibi kalıpları örnek verir. Hengirmen (2007ç: s.30) ise *abuk sabuk, apar topar, mırın kırın* gibi ikileme öbeklerini, öbekteki sözcüklerin (birinin ya da tamamının) anlamlarının olmamasından dolayı deyim olamayacaklarını; ikileme öbeğini oluşturan sözcüklerden birinin anlamı varsa *açık seçik, bet beniz, delik deşik, yorgun argın, soy sop* gibi ikilemenin deyim olarak kabul edilebileceğini söyler. Aksoy (1988: s.507) "Deyimlerin bir türü de ikilemelerdir" diyerek *ağır ağır, yavaş yavaş* vb. yinelemeler dışındaki ikileme öbeklerini deyim kabul eder.

1.2. Türkiye'de Deyim Bilimi Çalışmaları

Türkolojide tarihsel süreç içinde deyimler için "darımesel, tabir, istılah" gibi terimler kullanılmıştır. Bunlardan "tabir" terimi cumhuriyetten sonra da uzun bir süre kullanılmakla birlikte günümüzde yerini "deyim" terimine bırakmıştır (Sinan, 2000: s.5). Türk dili, deyim konusunda zengin dillerden biridir. Deyim kullanımı konuşma ve yazı dilinde, ifade şeklinin adeta ayrılmaz bir parçasıdır. Bu bağlamda deyimlerle ilgili pek çok çalışmalar yapılmıştır. Deyimlerle ilgili yapılan çalışmalar dört boyutta sınıflandırılabilir:

(i) Deyim sözlükleri

(ii) Deyimlerin ortaya çıkışlarıyla ilgili araştırmalar

(iii) Deyimlerin dil bilimin farklı alanları açısından incelenmesi

(iv) Türkçenin farklı lehçelerinde yer alan deyimlerin karşılaştırmalı incelemeleri

(v) Farklı dünya dillerinde yer alan deyimlerle Türk deyimlerinin karşılaştırmalı incelemeleri

Türk deyimleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınan dünya dilleri şu şekilde sıralanabilir: Çince (Ma, 2016; Yunus, 2006) Japonca (Denizman, 2019) Rusça (Demirci, 2014; Gökharman, 2019; Özcan, 2019; Rüstemi, 2019; Kızı, 2020) Fransızca (Gürcü, 2011) İngilizce (Hastürkoğlu, 2017; Mawlood, 2017). Vücut organlarıyla ilgili deyimler bu çalışmalarda üzerinde en çok durulan konulardır.

1.3. Arnavutluk'ta Deyim Bilimi Çalışmaları

Arnavut dili üzerine yapılan çalışmalarda tarihsel süreç içinde deyim kavramı için çok farklı terimler kullanılmıştır: "term, idiomë, njësi frazeologjike, frazeologjizëm, shprehje, lokucion, vb". Günümüzde ise "njësi frazeologjike" (frazoloji) terimi en çok kullanılan ve kabul edilen terimdir. Frazeologi terimi, Yunanca "phrasis" (ifade, söylev birim) ve "logos" (bilgi, sözcük) kelimelerinin birleşmesiyle oluşmuştur. Bu terim hem sözcükbilimin bir dalı olarak belirli bir dilin frazeolojik birimler içerir; hem de kelime birleşiminin sözcükbilim anlambilim açısından incelenmesini ifade eder (Xhuvani, 1956c: s.11).

Arnavutluk'ta deyim alanında yapılan teorik çalışmalar 1920'li yıllardan sonraya dayanır. Bu dönemde Arnavutçadaki deyimlerin sözcükbilimi, anlambilimi, şekil bilgisi ve sözdizimi açısından incelenmesi konusuda Xhuvani, A (1921; 1956ç); Sheperi, I. D. (1927); Cipo, K (1949); Çeliku, M (1962); Domi. M (1985); Stefi, J (1970) vb. pek çok dil bilimci tarafından çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bununla birlikte Arnavutluk'ta frazeolojinin ayrı bir dilbilim dalı olması Thomai'nin (1981c) "*Ç'është e Gjuhës Shqipe*" (Arnavutçanın meseleri) ve *Fjalori Frazeologjik i Gjuhës Shqipe* (1999) (Arnavutçanın Frazeolojik Sözlüğü) çalışmalarıyla başlar. Frazeoloji'nin tanımı, açıklaması, sınırları, sınıflandırılması ve söz dizimi ile ilgili ilk çabaları ise Thomai'nin (2006) *Leksikologjiia shqipe* (Arnavutçanın Leksikoloji) çalışmasında görülmektedir.

Arnavutluk'ta frazeoloji çalışmaları içinde sözlükler önemli bir yer almaktadır.

Aşağıda Arnavutça deyimlerle ilgili yayınlanan belli başlı sözlükler sıralanmıştır:

Bogaj, H. (1990). Frazeologjizmat popullore në Drenicë. Prishtinë: Rilindja Yayınevi

Mullafetahu, A. (2016). Fjalor Idiomatik Anglisht Shqip. Tiranë: LOGOS A Yayınevi.

Nuhiu, V. (1990). Fjalor i Shprehjeve Frazeologjike Anglisht Shqip. Prishtinë: Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore i Kosovës Yayınları.

Stefanllari, I. ve Dheri, V. (1981). Fjalor Frazeologjik Anglisht Shqip. Tiranë: 8 Nëntori Yayınevi.

Thomai, J., Nuhiu.N.,vb. (1999). Fjalor Frazeologjik Ballkanik. Tiranë: Dituria Yayınevi.

Thomai, J. (1999). Fjalor Frazeologjik i Gjuhës Shqipe. Tiranë: Shkenca Yayınevi.

Thomai, J. (2010). Fjalor Frazeologjik i Gjuhës Shqipe. Tiranë: Edfa Yayınevi.

Xhoxhaj, D. (2010). Fjalor Frazeologjik Frëngjisht Shqip Frëngjisht. Tiranë: Edfa Yayınevi.

Gjeovori, M. (1988). Frazeologjizma të Gjuhës Shqipe. Prishtinë: Rilindja Yayınevi.

Ymeri, E. (2015). Fjalor i Shkurtër Frazeologjik Rusisht Shqip. Tiranë: Bota Shqiptare Yayınevi.

Ymeri, E. (2019). Fjalor Frazeologjik Anglisht Shqip. Tiranë: Bota Shqiptare Yayınevi.

Ymeri, E. (2007). Fjalor i Madh Frazeologjik Italisht Shqip. Tiranë: Edfa Yayınevi.

BÖLÜM 2: ARNAVUTÇADA İNSAN VÜCUDUYLA İLGİLİ DEYIM

2.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Gojë pas goje ağız (ayr) ağız	(Ağızdan ağıza) Bir şeyin nesilden nesile geçmesi, bir sözün herkes arasında söylenilmesi, sadece ağız yoluyla aktarılması.
Me gjysmë gojë (bağ.) yarım ağız	(Yarım ağızla) İstemsizce, gönülsüzce bir şey söylemek; emin olamamak, şüpheyle cevap vermek.
E sheh në gojë (tkl) bak (yde) ağız	(Ağzına bakmak) Birinin söylediklerine dikkat etmek, uymak; merakla, zevkle çıkaracağı sözler dinlemek.
M'u tha goja (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) ağız	(Ağzım kurudu) Söylenmesi gereken bir şeyi söylememek, herhangi bir neden yüzünden susmak.
E prishi gojën (tkl) boz (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını bozdu) Bir olay yüzünden küfürler, kaba, çirkin sözler söylemeye başlayan kimse.
Ngeli me gojë hapur kal (Geç. zmn.) (bağ.) ağız açık	(Açık ağızla kaldı) Hayret etmek, şaşırmak.
Ia mbylli gojën (tkl) kapat (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını kapattı) Haddini bildirmek, susturmak, söylediğine pişman etmek.

Ngeli me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Ağzında parmağıyla kaldı) Bir şeyden çok şaşırmak, hayran kalmak.
Si i erdhi në gojë gibi (o+yde) gel (Geç. zmn.) (bln) ağız	(Ağzına geldiği gibi) Bir şey düşünmeyerek, taşınmayarak öyle söylemek.
I buron goja mjaltë (o+yde) ak (Gen. zmn.) ağız bal	(Ağzından bal akar) Tatlı dilli biri; ağızından bal, şeker akmasıdır.
Më shpëtoi nga goja (ben+yde) kaçır (Geç. zmn.) (ayr) ağız	(Ağzımdan kaçırdı) İstemeden bir söz söylemek ve ya anlatmak.
Ra në gojë düş (Geç. zmn.) (yde) ağız	(Ağza düştü) Bir kişi hakkında konuşmak, dedikodusu yapılmak.
Meret në gojë al (Gen. zmn.) (yde) ağız	(Ağza alınır) Bir kişi hakkında konuşmak, bahsetmek, söz etmek.
E ndreqi gojën (tkl) düzelt (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını düzeltti) Sözleri seçerek öyle konuşmak, söylemekte olduğu kötü söz ya da küfürlerin farkına varması.
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak	(Ağzı kulak arkasına gitti) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.
E ka gojën e prishur (tkl) ol ağız bozuk	(Ağzı bozuk olmak) Sövme, küfürler söylemeyi alışkanlık olmuş.
Të merr fjalën nga goja (tkl) al (Gen. zmn.)söz (ayr) ağız	(Sözü ağzından alır) Zeki, akıllı olan biri, başkalarının konuşmasından hemen anlamak ve bilgi edinmek.

Më la me gojë hapur (ben+bt) bırak (Geç. zmn.) (bağ.) ağız açık	(Açık ağızla bıraktı) Söylediği ya da yaptığı bir şey için şaşırmak, bakakalmak, hayret etmek.
S'e heq nga goja (Olmsz. Eki) çıkar (ayr) ağız	(Ağzından çıkarmamak) Bir olay ve ya bir kişi hakkında sürekli minnetar olarak konuşmak, saygıyla, sevgiyle anmak.
E qepi gojën (tkl) dik (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını dikti) Konuşmamak, susmak.
Më zuri goja lesh (ben+yde) kap (Geç. zmn.) ağız tüy	(Ağzıma tüy kaptı) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.
I vuri kuçin gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) anahtar ağız	(Ağzına anahtar koydu) Birinin hiç konuşmaması, susup durmak.
I vuri periz gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) pehriz ağız	(Ağza pehriz koydu) Sözleri seçerek öyle konuşmak, söylemekte olduğu kötü söz ya da küfürlerin farkına varması.
E mbajnë në gojë (o+çkl) tut (bln) ağız	(Ağızlarında tutmak) Bir kişi hakkında, yaptıklarından herkes tarafından konuşuluyor olmak.
E mban në gojë (tkl) tut (yde) ağız	(Ağzına tutmak) Birinin hakkında konuşmak, dedikodusu yapılmak.
E ka gojën e ëmbël (mjaltë, qumësht,	(Ağzı tatlı (bal, süt, bahar, lokum)

behar, lokum) (tkl) ol ağız tatlı (bal süt bahar lokum)	olmak) Tatlı ve kibar konuşan ve ya tatlı dilli biri; ağızından bal, şeker akar.
E ka gojën arkë (tkl) ol ağız gişe	(Dili gişe olmak) Hiç konuşmamak, sır çıkarmamak.
I vuri shtypën gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) paspas ağız	(Ağzına paspas koydu) Bir daha konuşmamak, susmak.
E humbi gojën (tkl) kaybet (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını kaybetti) Artık konuşamamak, konuşamaz durumda gelmek, susmak.
I iku goja (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız	(Ağzı gitti) Artık konuşamamak, konuşamaz durumda gelmek, susmak.
I jep gojës (tkl) ver ağız	(Ağzına vermek) Kendini tutmadan, durmadan konuşmak; konu dışı, gereksiz sözler söylemek ve lafı çok uzatmak.
E ka gojën shpellë (tkl) ol ağız mağara	(Ağzı mağara olmak) Kendini tutmadan, durmadan konuşmak; konu dışı, gereksiz sözler söylemek ve lafı çok uzatmak.
I lëshon goja lëng (jargë) (o+yde) bırak (Ş. zmn.) ağız meyvesuyu (salya)	(Ağzı meyvesuyu (salya) bırakıyor) İmrenmek ve ya canı bir şey çekmek.
Është i zoti i gojës ol becerekli (ilgi) ağız	(Ağzının sahibi olmak) Konuşma yeteneği iyi veya hitabı güzel olan biri, inandırıcı söz söylemeye dair yeteneği

	olmak.
I punon goja (o+yde) çalış (Gen. zmn.) ağız	(Ağzı çalışır) Konuşma yeteneği iyi veya hitabı güzel olan biri, inandırıcı söz söylemeye dair yeteneği olmak.
E hapi gojën (tkl) aç (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını açtı) Konuşmaya başlamak; bildiği her şeyi ortaya dökmek.
S'ka gojë (Olmz. Eki) ol ağız	(Ağzı yok) Az konuşur, sakin, sessiz olan biri.
S'ka gojë (Olmz. Eki) ol ağız	(Ağzı yok) Bir şey istemeye hakkı yok; laf söylemek ona düşmez
Një llaf goje bir söz ağız	(Ağızlı bir söz) Bir işi kolay görünmesi; söylenmesi kolay fakat yapılışı zor.
Sa për të larë gojën sadece için yıka ağız	(Ağzı yıkamak için) Bir sözü söylerken ve ya bir işi yaparken gönülsüzce yapmak ve ya birini geçiştirmek için güzel söz söylemek.
T'u thaftë goja! (sen+yde) kuru ağız	(Ağzın kurusun!) İnşallah söyledikleri gerçekleşmez. Birinin bir daha konuşmamasını dilemek; Allah kahretsin! bir beddua şeklidir.
Më vajti goja prapa qafës (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka boyun	(Ağzım boynumun arkasına gitti) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak; söylediklerinin dikkate

	alınmaması.
Më ra goja (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ağız	(Ağzım düştü) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.
E kam gojën të hapur (tkl) ol ağız açık	(Ağzım açık olmak) Çekilmenin bir sebebi yok, susmanın bir nedeni yok.
I humbi fjala nga goja (o+yde) kaybet (Geç. zmn.) söz (ayr) ağız	(Söz ağzından kaybetti) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.
Iu pre goja (o+yde) kesil (Geç. zmn.) ağız	(Ağzı kesildi) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.
Mbes pa gojë kal (ykl) ağız	(Ağızsız kalmak) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.
Mbaj gojën! tut ağız	(Ağzını tut!) Sus, konuşma, haddini aşma (geneldehakaretedenlere kullanılır).
I fut gojës (tkl) sok ağız	(Ağza sokmak) İyi beslenen, yiyip içmeyi çok seven, canı ne isterse alır.
E ka gojën hudhër (tkl) ol ağız sarımsak	(Ağzı sarımsak olmak) olmsz. Kötü, kırıcı ve hoş olmayan sözler söylen kimse.
Çele gur gojën!	(Taş aç ağzını!) Hiç konuşmayan kimse için kullanılır; ağzını aç bir iki kelime

aç taş ağız	konuş anlamına geliyor.
Në gojë të ujkut (qenit) (bln) ağız (ilgi) kurt (köpek)	(Kurdun (köpeğin) ağzında olmak) Tehlikeli bir durumda olmak; düşmanların gazabına uğramak; zor bir durumda olmak; çıkmaz sokakta kalmak.
I nxori shkumbë nga goja (tkl) çıkart (Geç. zmn.) köpük (ayr) ağız	(Ağzından köpük çıkarttı) Birini fena dövmek.
Me gojë të lan dhe me dhëmbë të çan (bağ.) ağız yık (Gen. zmn.) (bağ.) (bağ.) diş (çkl) parçala	(Ağızla yıkar ve dişlerle parçalar) İki yüzlü, yüzüne güler ama sırtından bıçaklanan kimse.
Hap gojën e shikon qiellin aç ağız (bağ.) bak gök	(Ağzı açıp gökyüzüyü görmek) Tembel her şeyin gökten inmesini bekler; çalışmadan kazanmak, herşeyi bedavaya getirmek.
E kam gojën baltë (tkl) ol ağız çamur	(Ağzım çamur olmak) Ağzında kötü bir tadın olması.
E ka gojën arrëz (uthull) (tkl) ol ağız ceviz (sirke)	(Ağzı ceviz (sirke) olmak) Kırıcı, ağır, canı acıtan sözler kullanan kimse için kullanılır.
Është shpatë nga goja ol kılıç (ayr) ağız	(Ağzından kılıç olmak) Konuşkan, susmayı bilmeyen kimse; çenesi kapanmıyor; dili susmuyor.
Të hëngërt goja mjaltë! (sen+yde) ye ağız bal	(Ağzın bal yesin!) Dilediğiniz gibi olsun! Allah bereketlesin! Ağzına sağlık! Bin yaşa!

Me plot gojë (bağ.) dolu ağız	(Dolu ağızla) Bir şeyi hiç tereddüt etmeden, şüphelenmeden, bütün kalbiyle söylemek.
S'rrëfehet me gojë (Olmsz. Eki) anlat (bağ.) ağız	(Ağızla anlatılmamak) Bir şeyin muhteşem ve görkemli olması, sözlerle anlatılmamak.
Ka vënë gojë (tkl) koy ağız	(Ağız koydu) Başkalarıyla uğraşmak, dedikodusunu yapmak, alçak, ağır sözler kullanmaya başlayan kimse.
Më zuri goja myk (ben+yde) tut ağız yosun	(Ağzım yosun tuttu) Tanıdık, konuşacak kimsenin olmadığı durumlarda kullanılır.
Ndan kafshatën e gojës böl lokma ağız	(Ağız lokmasını bölmek) Bir yoksulun başka bir yoksul ile evinde son kalan lokmasını paylaşmak.
E la gojthatë (tkl) bırak (Geç. zmn.) kuru ağız	(Kuru ağızla bıraktı) Yaşayabilmek için sahip olduğu ne var, ne yok elinden almak; hiçbir şey bırakmamak.
Shpie gojën te goja götür ağız (bln) ağız	(Ağzı ağzıya götürmek) Başka birinden bir şey beklememek, alın teriyle kazanmak, emek vermek.
Është gojë e bark ol ağız (bağ.) karın	(Ağzı karnı olmak) Çok yemek yiyen biri, aklı sadece yemekte oluyor.
Më vajti goja te veshi (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız (bln) kulak	(Ağız kulaklarıma gitti) Bir şey söylemekten ya da istemekten yoruldum, kimse beni dinlemiyor, uyarmaktan bıkmak.

Të merr kafshatën nga goja (tkl) al (Gen. zmn.) lokma (ayr) ağız	(Ağzından lokmayı alır) Hızlı olan biri, başka birine konuşmaya ve kendini savunmaya müsaade etmemek.
I hoqi kafshatën e gojës (tkl) al (Geç. zmn.) lokma (ilgi) ağız	(Ağzından lokmayı aldı) Beş kuruşsuz bırakıp, sahip olduğu her şeyi elinden almak, elinde hiçbir şeyi bırakmamak.
Ia dha llokum në gojë (tkl) ver (Geç. zmn.) lokum (bln) ağız	(Ağzına lokum verdi) Birinin yorulmaması için bir şeyi hazır vermek; hazır etmek.
S'ma nxë goja (Olmsz. Eki) (ben+yde) sığma ağız	(Ağıza sığmamak) Kötü bir haberi söyleyememek, kırıcı ve hoş olmayan sözler söylemeye cesaret edememek.

2.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
S'ja pret mendja (Olmsz. Eki) kes akıl	(Aklı kesmemek) Bir şeyi anlayamamak, kavrayamayan kimse.
Jap mend ver akıl	(Akıl vermek) Birine bir işini nasıl gösterme yapacağını k; öğüt, fikir vermek, yol göstermek.
Më doli nga mendja (ben+yde) çık (Geç. zmn.) (ayr) akıl	(Aklımdan çıktı) Bir şeyi istemeden unutmak.
Nuk më erdhi në mend (Olmsz. Eki) (ben+yde) gel (Geç.	(Aklıma gelmedi) şeyi hatırlamamak, anımsamamak.

zmn.) (bln) akıl	
Luajti mendsh oynat (Geç. zmn.) akıl	(Aklını oynattı) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.
Më ra në mend (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) akıl	(Aklıma düştü) Bir şeyi ve ya bir olayı hatırlamak; aklına yeni bir fikir gelmek.
E ve në mend (tkl) koy (bln) akıl	(Aklına koymak) Bir şey yapmayı planlamak, düşünmek, karar almak.
Doli mendsh çık (Geç. zmn.) akıl	(Aklı çıktı) Kendinde olamamak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek, korkuya kapılmak.
Merr mendje al akıl	(Akıl almak) Birinin görüşünü almak; başkalarıyla danışmak.
E mbaj në mend (tkl) tut (bln) akıl	(Aklımda tutmak) Bir şeyi unutmamak.
Ia shkuli nga mendja (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (ayr) akıl	(Aklından çıkarttı) Birinin bir şeyden vazgeçmesini, düşünmemesini sağlamak, unutması için yardımcı olmak.
E mblodhi mendjen (tkl) topla (Geç. zmn.) akıl	(Aklını topladı) Kendine gelmek, kendini toparlamak, sağlıklı düşünmek.
E kalon nëpër mend	(Aklından geçirmek) Birden birşey hakkında düşünmeye başlamak,

(tkl) geç (ayr) akıl	tasarlamak.
E fjeti mendjen (tkl) yat (Geç. zmn.) akıl	(Aklını yattı) Merak etmemek, bir fikrin hakla uygun gelmesi, endişelenmemek, olacağına emin olmak.
Më fle mendja (ben+yde) yat akıl	(Aklım yatmak) Bir şeyde ya da bir kişide güvenin tam olmak; sakin ve huzurlu olmak; bir şey yapmaya ya da harekete geçmeye kararlı olmak, uygun bulmak.
Lodh trurin yor beyin	(Beyin yormak) Bir şey hakkında çok düşünmek, psikolojik olarak baskı altında olmak ve çok yorulmak.
Është jashtë mendjes ol dışı akıl	(Akıl dışı olmak) Bir şey inanılıcak gibi değil, akıla uygun gelmemek.
Më ngeli mendja (ben+yde) takıl (Geç. zmn.) akıl	(Aklım takıldı) Sürekli olarak belirli bir şey üzerinde düşünmek; zihin yormak.
I rri mendja (o+yde) kal (Gen. zmn.) akıl	(Aklı kalır) Hep bir şey için ve ya bir kişi için düşünmek, endişelenmek, çok istemek; aklı hep orda kalmak.
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol akıl (çkl) (ilgi) baş	(Başının akılları olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.
E mblodhi mendjen (tkl) topla (Geç. zmn.) akıl	(Aklını topladı) Mantıksız, gereksiz, ölçüsüz, davranışlarından vazgeçmek, bir daha aynı hatayı yapmamak.
E sjell në mendje	(Aklıma getirmek) Bir şey ya da bir kişi

(tkl) getir (bln) akıl	hatırlamak.
I iku mendja (o+yde) git (Geç. zmn.) akıl	(Aklı gitti) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.
Lajthiti nga mendtë git (Geç. zmn.) (ayr) akıl (çkl)	(Akıllarından gitti) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.
Ia shpërlau mendjen (o+yde) yıka akıl	(Aklını yıkamak) Gerçekleri göstermek, düşüncesine yabancılaştırmak, gözlerini açtırmak.
I mbiu në mendje (o+yde) filiz (Geç. zmn.) (bln) akıl	(Aklında filizlendi) Bir şeyi unutmamak.
Jap një mendje ver bir akıl	(Bir akıl vermek) Bir şey hakkında fikir üretmek, bilgi vermek.
Blen mend Satın al akıl	(Akıl satın almak) Bir konu hakkında verilen tavsiyeleri değerlendirmek, başka kişilerle danışmak.
Ia bëj mëndjen çorbë (çorap, dhallë, llum, mulli, livadh, çarçaf) (tkl) yap akıl çorba (çorap, ayran, sulu çamur, değirmen, çayır, çarşaf)	(Aklını çorba (çorap, ayran, sulu çamur, değirmen, çayır, çarşaf) yapmak) Kafasını karıştırmak, bir konu hakkında karar verememek.
U prish nga mendtë (tkl) çürük (ayr) akıl(çkl)	(Akıllarından çürükmüş) Bakakalmak, hayret etmek.

Humbi mendtë e kokës kaybet akıl(çkl) (ilgi) kafa	(Kafasının aklını kaybetti) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.
Rrëshqiti nga mendtë kay (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl)	(Akıllarından kaydı) Çok şaşırmak, . bakakalmak, hayret etmek.
Ia dha mendtë në dorë (o+yde) ver (Geç. zmn.) akıl(çkl) (bln) el	(Akılarını elinde verdi) Çok şaşırmak, bakakalmak, hayret etmek.
E la pa mend (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) akıl	(Akılsız bıraktı) Çok şaşırmak, hayran kalmak. Bakakalmak, hayret etmek.
Më hahen mendtë (ben+yde) ye (Gen. zmn.) akıl(çkl)	(Akıllarım yenir) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.
Rrah mendjen döv akıl	(Akıl dövmek) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.
Vras mendjen öl akıl	(Akıl öldürmek) Bir şey hatırlamaya çalışmak.
Shtrydh trutë sık beyin(çkl)	(Beyin sıkmak) Bir şeyi anlamak için kendini çok zorlamak.
Ma merr (ha, pret, do, thotë) mendja (ben+yde) al (ye,kesilmek,ister,diyor) akıl	(Aklım almak (yemek, kesilmek, ister, diyor)) Bahsedilen bir şey ile ilgili düşünmek, sanmak, tahminde bulunmak.

E bëj me mend (tkl) yap (bağ.) akıl	(Aklıyla yapmak) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.
E ndava mendjen (tkl) ayır akıl	(Aklımı ayırdım) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.
Lidha mendjen bağla (Geç. zmn.) akıl	(Aklımı bağladım) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.
Nuk më luan mendja (Olmsz. Eki) (ben+yde) oyna akıl	(Aklım oynatmaz) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.
Më hipi në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynime bindi) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.
Ia bëri mendjen pordhë (tkl) yap (Geç. zmn.) akıl osuruk	(Aklını osuruk yaptı) Kafasını karıştırmak, ne yapacağını bilmemek, kafasını fazlasıyla karmaşık hale getirmek.
Ia bëj mendjen ujem (tkl) yap akıl karış	(Aklını karışmak) İnsanın kendi fikirlerini tamamen değiştirmek.
E hedh pas mendsh (tkl) at arka akıl	(Aklının arkasında atmak) Bir şey tamamen unutmak, hatırlamak için çaba göstermemek.
Të ka vdekur mendja! (sen+yde) öl (Geç. zmn.) akıl	(Aklın mı ölmüş!) ö. Bir şeyi uydurmak, aslı astarı olmayan şeyler söylemek.
Më meren mendtë	(Aklım dönüyor) Dengeyi koruyamama durumuna gelmek, etrafına her şey

(ben+yde) dön (Ş. zmn.) akıl(çkl)	döndüğünü hissetmek.
Na nxorri mendtë (biz+yde) çıkar (Geç. zmn.) akıl(çkl)	(Aklımızı çıkarttı) Bağırmalardan, sürekli yapılan görültüden ve yüksek sesten tedirgin olmak, ettiği şikayetlerden dolayı birini çok üzmek, yormak.
I krisur nga mendja (tkl) çatlak (ayr) akıl	(Aklından çatlak) Saygısız, kaba, yarım akıllı olan biri, sağlıklı düşünemeyen kimsedir.
Çyryk (sakat) nga mendja çürük (sakat) (ayr) akıl	(Aklından (çürük) sakat) Aptal, kaba; zihinsel özürlü olan biri.
I erdhi mendja në vend (o+yde) gel (Geç. zmn.) akıl (yde) yer	(Akıl yerine geldi) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.
Zuri mend yakal (Geç. zmn.) akıl	(Akıl yakaladı) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.
I erdhën mendtë (o+yde) gel (Geç. zmn.) akıl(çkl)	(Akıllarını geldi) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.
Del mendje mbi mendje	(Akıl akıldan çıkmak) hiciv. Kendini

çık akıl üstü akıl	akıllı sanan ve öyle gösteren kimse.
Gjeti mendja mendjen bul (Geç. zmn.) akıl akıl	(Akıl aklını buldu) Kafaları aynı çalışan, aynı düşünen; tencere yuvarlanmış kapağı bulmuş.
Nuk është në fiqir (Olmsz. Eki) ol (bln) akıl	(Aklında değil) Kendinde olmamak.
Ia fut në mend (o+yde) sok (bln) akıl	(Aklına sokmak) Hatırlatmak, düşündürmek, aklına şüphe düşürmek.
M'u bë mendja ujë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) akıl su	(Aklım sulandı) Doğru ve sağlıklı bir şekilde düşünememek; beynin yorgun düşmesi.
Në një mendje (bln) bir akıl	(Bir akılda) Aynı tarafta olmak, aynı fikirleri paylaşmak.
Ia derdhi trutë (o+yde) dök (Geç. zmn.) beyin(çkl)	(Beynini döktü) Birinin kafasına kurşun sıkmak, öldürmek.
M'u hapën trutë (ben+yde) aç (Geç. zmn.) beyin(çkl)	(Beynim açıldı) İşten ya da bir rahatsızlıktan dolayı başına ağrılar girmek.
Piu mendjen iç (Geç. zmn.) akıl	(Aklını içti) ö. Gerginlik ve ya sıkıntı içine girmek.
S'do mend (Olmsz. Eki) iste akıl	(Akıl istemiyor) Elbette, kesinlikle, doğal olarak, söylenmesi gerekmiyor, anlaşılır, her şey ortada.
Me mendje të arratisur (çakërdisur, të	(Kaçak (bozuk, düzensiz) aklıyla)

prishur) (bağ.) akıl kaçak (bozuk, düzensiz)	Farklı düşünmeye başlamak, fikirlerin değişmesi, eski düşüncelerin alt üst olması.
Derdh trutë dök beyin(çkl)	(Akıl dökmek) Bir şeyin üzerinde çok düşünme, psikolojik olarak çok yorulmak, yıpranmak.
Rrah mendjen döv akıl	(Aklım dövmek) Bir şeyin üzerinde çok düşünme, psikolojik olarak çok yorulmak, yıpranmak.
U prish nga mendtë (tkl) bozul (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl)	(Aklından bozuldu) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.
Rrëshqiti nga mendtë sürç (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl)	(Akıllarından sürçtü) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.
Ka një okë mend në kokë var bir 1.5 kg akıl (bln) kafa	(Kafasında 1.5kg akıl var) Akıllı, zeki, tecrübeli, olgun olan biri, kendinin ve diğerlerin işleri hal edebilen, çözebilen kimse.
Me një barrë mënd (bağ.) bir yük akıl	(Bir yük akılla) Akıllı, zeki, tecrübeli, olgun olan biri, kendinin ve diğerlerin işleri hal edebilen, çözebilen kimse.
I kanë dalë mëndtë mbi bishtaleca (o+yde) çık (Geç. zmn.) akıl(çkl) üstü örgü	(Akıl örgünün üstünde çıkmış) olmsz. Yargılamamak, düşünmemek hareketler yapmak, kibirli, akıl yerinde olmamak, kendini çok beğenmeye başlayan kimse.

I ka hipur mendja në qafë (qiell) (o+yde) ol bin (Geç. zmn.) akıl (bln) boyun (gök)	(Akıl boynuna (göğe) binmiş) olmsz. Yargılamamak, düşünmemek hareketler yapmak, kibirli, akıl yerinde olmamak, kendini çok beğenmeye başlayan kimse.
M'u bë mendja veri (ben+yde) ol (Geç. zmn.) akıl kuzey	(Aklım kuzey oldu) Aklına bir şey takılınca onu gerçekleşinceye kadar düşünmekten vazgeçmemek, sakinleşememek, pimpirikli durumuna düşmek, yerinde duramamak.
Ia thau (derdhi, zbrazi) trutë (tkl) kuru (Geç. zmn.) (dök boşalt) beyin(çkl)	(Beyinlerini kurudu (döktü, boşaltı) Birini çok yormak, sağlıklı düşünememe durumuna getirmek, bıktırmak. Bir kimsenin zihnini yormak.
I iku mendja (o+yde) git (Geç. zmn.) akıl	(Aklı gitti) Şaşırmak, ne olduğunu, nerde olduğunu ve ne yapacağını çözememek.
Kam mendjen var akıl	(Aklım var) Bir şeyi yapmadan ve ya bir işe kalkışmadan önce iyi düşünmek, dikkatli olmak.
E vërtit nëpër mendje (tkl) dolaş (bln) akıl	(Aklımda dolaştırmak) Bir şeyi yapmadan ve ya bir işe kalkışmadan önce iyi düşünmek, dikkatli olmak.
I ra në tru (o+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynine düştü) Kafası bulanık olmak, içki tuttu, çarptı, sarhoş olmak.
I ra në tru (o+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynine düştü) Güzel olan bir şey ilgisini aşırı derecede çekmek, hayran

	kalmak.
Është trokë nga mendja ol boş (ayr) akıl	(Aklından boş olmak) Bir şeyi anlayamamak, kavrayanmayan kimse.
E ka mendjen xham (te hollë) (tkl) ol akıl cam (ince)	(Akıl cam (ince) olmak) Akıllı, zeki bilgili olan biri, her şey hızlı kaptırır, hemen anlar.
I pret mëndja hollë (o+yde) kes akıl ince	(Aklı ince kesmek) Akıllı, zeki bilgili olan biri, her şey hızlı kaptırır, hemen anlar.
M'u turbullua mendja (ben+yde) bulan (Geç. zmn.) akıl	(Aklım bulandı) Kafası karışmış olmak, ne yapacağını çözememek.
Tru peshk beyin balık	(Balık beyinli) Akılsız, beyinsiz, aptal olan biri, aklı hiçbir şeye çalışmayan kimse.
I bredh (kullot, fluturon) mendja (o+yde) dolaş (Ş. zmn.) (otla uç) akıl	(Aklı uçuyor, otluyor, dolaşıyor) ö. Konuya odaklanamayan kimse, bedeni ayrı aklı ayrı bir yerde olmasıdır.
Ben sipas mendjes se vet yap (Gen. zmn.) göre akıl kendi	(Kendi aklına göre yapar) Kendi düşüncesine göre davranmak, kimseden etkilenmemek.
Beri ç'i tha mendja yap (Geç. zmn.) ne dedi akıl	(Aklı dediğini yaptı) Her istediğini düşünmeden yapmaya girişmek; içine doğduğu, kafasına estiği gibi ani hareketlerde bulunmak.
I vete mbas mendjes	(Aklının arkasına gider) Birinin uygun olmayan düşüncesine göre davranmak.

(tkl) git (Gen. zmn.) arka (ilgi)akıl	
E ka mendjen akull (tkl) ol akıl buz	(Aklı buz olmak) Soğukkanlı olmak, hafzası harika; aklı yerinde; olgunlukla düşünür ve hareket eder, net ve güçlü bir mantkla.
Të kripsha trutë! (tkl) tuzla beyin(çkl)	(Beynini tuzlayayım!) hcv. ö. Düşünmeden bir laf söyleyen kimseler için kullanılan söz.
Pykë (rrotë, i trashë, rrip, qyqe, fushë, fyell) nga mendtë kama (teker, kalın, kemer, guguk, alan, flüt) (ayr) akıl(çkl)	(Akıllarından kama, (teker, kalın, kemer, guguk, alan, flüt) olmak) Aptal, anlamamak ve öğrenmek istemeyen biri, geri zekallı, beyinsiz, odun, beyni kullanmayan kimse.
E ka trurin të lëmuar (shesh) (tkl) ol beyin cilalı (düz)	(Beyni cilalı (düz) olmak) Aptal, anlamamak ve öğrenmek istemeyen biri, geri zekallı, beyinsiz, odun, beyni kullanmayan kimse.
I ka futur trutë e maces (gomarit) (tkl) sok (Geç. zmn.) beyin (ilgi) kedi (eşek)	(Kedinin, eşeğinin aklını soktu) Olmsz. Kafasını yalanlarla doldurmak, istediğine inandırmak.
I kanë rënë trutë në qafë (o+yde) düş (Geç. zmn.) beyin (bln) boyun	(Akıl boynuna düşmüş) ö. Şaşkın, düşünecek durumda olmayan biri.
I la pa mend (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) akıl	(Akılsız bıraktı) Yaptığına herkese hayran içinde bıraktı.
Aq i rëndojnë trutë	(Beyini o kadar ağırır) alay Ancak bu

o kadar (o+yde) ağır (Gen. zmn.) beyin(çkl)	kadar anlayabilir, daha fazlasına kafa basmıyor, anlayışı kıt.
M'u mbush mendja (ben+yde) dol (Geç. zmn.) akıl	(Aklım doldurdu) Bir şeyde ya da bir kişide güvenin tam olmak; sakin ve huzurlu olmak; bir şey yapmaya ya da harekete geçmeye kararlı olmak.
Larg mendsh uzak akıl	(Akıldan uzak) Bir durum hakkında şühpeli olmamak, başka bir şekilde düşünememek, akla uygun olmamak, aklı ayrı düşüncesi ayrı olmak.
Me mend në kokë (bağ.) akıl (bln) baş	(Aklı başında).Şeyleri vadesiyle, uzun uzun düşünmek öyle harekete geçmek.
I thirri mendjes (tkl) çağır (Geç. zmn.) (ilgi) akıl	(Aklına çağırmak) Kendine gelmek, hareket etmeden önce iyi, olgun düşünmeye başlamak, gerektiği gibi yargılamak.
Ia prish mendjen (tkl) boz akıl	(Aklını bozmak) Farklı düşünmesine sağlamak, istediği gibi harekete geçmek.
I vë mendjen (tkl) koy akıl	(Aklını koymak) Dikkatlice dinlemek.
I kanë rënë në tru të vogël (o+yde) döv (Geç. zmn.) (bln) beyin küçük	(Küçük beyninden dövülmüş) Ne yaptığını, ne ettiğini bilmemek, aklına mukayyet olmamak, net bir şekilde düşünememek.
Mendje ndryshkur	(Paslanmış akıl) Olmsz. Toplumun gelişimini engelleyen, gereksiz

akıl paslan	düşünceleresahipolmak,geride kalmak; kafası küflü.
S'ka tru (Olmsz. Eki) ol beyin	(Beyni olmamak) Aptal, anlayışı kıt olmak.
Më hipi gjaku në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) beyin	(Kan beynime bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
I ikën trutë e kokës (o+yde) git (Geç. zmn.) beyin(çkl) (ilgi) kafa	(Başının beyinleri gitti) Bir felaket yüzünden kafayı yemiş, çılgına dönmüş, ne yapacağına şaşırmak, çıldırmak.
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol beyin(çkl) (ilgi) baş	(Başının beyinleri olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.
Bej mend et akıl	(Akıl etmek) Bir şey yapmaya düşünmek, karar almak.
Bej mend et akıl	(Akıl etmek) Fikiralışverişinde bulunmak, danışmak.
M'u prish mendja (ben+yde) bozul akıl	(Aklım bozuldu) Ne yapacağını bilmemek, ikilemde kalmak.
Humbi mendjen kaybet (Geç. zmn.) (ilgi) akıl	(Aklını kaybetti) Birine ya da bir şeye düşkünlüğünden dolayı doğru yargılayamamak.
Shet mend	(Akıl satar) Kendini çok beğenmiş, başkalarını hor görmek, herkese

sat (Gen. zmn.) akıl	gereksiz sözler veya fikirler vermek.
Ia mori mendtë (tkl) al (Geç. zmn.) akıl(çkl)	(Aklını aldı) Güzel, tatlı dille birini kandırmak, ikna etmek.
E ka mendjen e shkurtër (tkl) ol akıl kısa	(Aklı kısa olmak) Bir sırı fazla tutmayan, saklamayan biri.
Lodh mendjen yor akıl	(Akıl yormak) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.
I qan mendja (o+yde) ağla (Gen. zmn.) akıl	(Aklı ağlar) Hep bir şey için ve ya bir kişi için düşünmek, endişelenmek, çok istemek; aklı hep orda kalmak.
Afer mendsh yakın akıl	(Akla yakın) Elbette, kesinlikle, doğal olarak, söylenmesi gerekmiyor, anlaşılır, her şey ortada.
U plak me një palë mend (tkl) yaşlan (bağ.) bir parça akıl	(Aynı fikirlerle yaşlanmak) ö. Aldırış etmemek, aynı kalmak, sabit fikirli olmak, yontulmamış odun olmak
Nuk ka pesë (dy) pare mend (Olmsz. Eki) ol beş (iki) gram akıl	(Beş (iki) gram aklı olmaması) Gerizekâlı, kibirli, her şeyi hafife alan kimse. Çok bildiğini zanneden bilgisiz kimse.
I pjell mendja (o+yde) doğur akıl	(Akıl doğurmak) olmsz. Olmayan şeyler söylemek, kötü konuşmak, uydurmak..
I pjell mendja	(Akıl doğurmak) Çok akıllı, yaratıcı, yetenekli, icatlar yapan.

(o+yde) doğur akıl	
Karafil (i lehtë, pupël) nga mëndja karanfil (hafif tüy) (ayr) akıl	(Aklından karanfil (hafif, tüy)) alay Kibirli olan kimse, kendini beğenmiş. Sadece kendi fikirleri önemsemek, başkalarını dinlememek, aklı beş karış havada.
Ia ka shkundur era trutë (tkl) ol sarsıl rüGen.Zâr beyin(çkl)	(Beyni rüzgar sarsıldı) alay Kibirli olan kimse, kendini beğenmiş. Sadece kendi fikirleri önemsemek, başkalarını dinlememek, aklı beş karış havada.
S'm'i ka ngrënë sorra (pula) mendtë (Olmsz. Eki) (Ben+yde) ol ye (Geç. zmn.) karga (tavuk) akıl(çkl)	(Akıllarımı tavuk (karga) yemedi) Bir şey anlamak ya da yapmak o kadar aptal, beceriksiz değilim, yeterince aklım var anlamına gelmektedir.
Nuk e kam humbur mendjen (Olmsz. Eki) ol kaybet (Geç. zmn.) akıl	(Aklımı kaybetmedim) Bir şey anlamak ya da yapmak o kadar aptal, beceriksiz değilim, yeterince aklım var anlamına gelmektedir.
Ka katërqind mendje var dört yüz akıl	(Dört yüz aklı var) Net bir düşüncesi olmayan biri; hep farklı ve değişik fikirlere sahip olmak; fikrini çabuk değiştiren biri.
E ka mëndjen qiqër (tkl) ol akıl nohut	(Aklı nohut olmak) Düzgün düşünebilmek, hemen durumu ve ya olayı kavramak ve anlamak; bilmesi gerekenleri bilmek.
Ia ngriti mendjen	(Aklını kaldırdı) Aklını almış, en yakın bir zamanda harekete geçmesine teşvik

(o+yde) kaldır (Geç. zmn.) akıl	etmek, bir şey üzerinde düşündürmek.
I blej mendjen (tkl) satın al akıl	(Aklını satın almak) Bir kişi belli bir konuda soruşturarak, araştırarak ne yapmak istediğini, amacını anlamak, yandan yandan fikrini öğrenmek.
M'u errësua mendja (ben+yde) karar (Geç. zmn.) akıl	(Aklım karardı) Öfkeden, inattan düşünememek, kontrolumu kaybettim, ne yaptığımı bilemiyorum.
E gënjen mendja (o+yde) kandır (Gen. zmn.) akıl	(Aklı kandırır) Boşuna umud etmek, kendini kandırmak, gerçek olduğu sanmak, düşümek.
La mendjen bırak (Geç. zmn.) akıl	(Aklını bıraktı) Birine ya da bir şeye o kadar düşkün ki doğru yargılanamıyor.
I ka mëndtë në majë të qeleshes (tkl) ol akıl(çkl) (bln) tepe (ilgi) fese	(Akıl fesenin tepesinde olmak) Ergen, olgun olmayan kimse.
Kam mendjen (diku) ol akıl (bir yerde)	(Aklım bir yerde olmak) Bir şeyden dikkat etmek, korunmak.
M'u ndërrua mendja (ben+yde) değiş (Geç. zmn.) akıl	(Akıl değiştirmek) Bir şey hakında düşünceleri değiştirmek, eskisi gibi düşünmemek, karar değiştirmek.
Mbaj mendjen! tut akıl!	(Aklını tut!) Dikkat et, çıldırma! Kendine gel! Kendini bırakma!
Iu mbush mendja (o+yde) dol (Geç. zmn.) akıl	(Aklı doldu) Bir şey üzerinde riayet etmek, aklına yatmak.

Me mendje të ngritur (bağ.) akıl yüksek	(Yükseltilmişbirzihinle)Huzur bulamayan, aklı hep bir yerde olmak, endişelenmek.
Me mendje të nxehtë (bağ.) akıl sıcak	(Sıcak zihinle) Endişelenmek, acele etmek; inatla ve öfkeyle davranmak; kırgın olmak.
Me mendje të njomë (bağ.) akıl nemli	(Nemli zihinle) Çocukça davranan biri, hayatta pek zorlanmayan, narin olan kimse.
Ia rrit mendjen (tkl) büyüt (ilgi) akıl	(Aklını büyütmek) Güzel sözlerle, övmelerle kendini beğendirmek, diğerlerinden daha üstün olduğuna inandırmak hissetirmek.
I vë mendjen (tkl) koy akıl	(Aklımı koymak) Bir kişi için endişelenmek, her şey iyi gitmesi için özen, gayret göstermek.
Më zjen mendja (ben+yde) kayna (Ş. zmn.) akıl	(Aklım kaynıyor) Bir sey ya da bir kişi için çok endişelenmek, aklın orda kalmak ve ne yapacağını bilememek.
I ka trutë në bark (tkl) ol beyin(çkl) (bln) karın	(Beyin karnında olmak) Akıllı, zeki olmayan; cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.
I ka trutë në fund të këmbëve (tkl) ol beyin(çkl) (bln) alt (ilgi) bacak(çkl)	(Beyin bacakların altında olmak) Akıllı, zeki olmayan; cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.
E ka lëshuar truri	(Beynini serbest bıraktı) Unutkan, hiç bir şey hatırlamayan, beynini

(tkl) ol bırak (Geç. zmn.) beyin	kullanmayı bırakmış kimsedir.
I është rralluar truri (o+yde) ol azalt (Geç. zmn.) beyin	(Beyin azalttı) Kafası gidik, aptal gibi olmuş, hafzası zayıf, eskisi gibi doğru düzgün konuşamamak, düşünememek.
Çalon nga trutë toparla (ayr) beyin(çkl)	(Beyinden toparlanmak) Kafası gidik, aptal gibi olmuş, hafzası zayıf, eskisi gibi doğru düzgün konuşamamak, düşünememek.
I ka zënë dhjamë truri (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) içyağı beyin	(Beyni içyağı tuttu) Aklını kaybetti, gerizekâlı, eskisi gibi çabuk ve hızlı düşünmemek, şaşkın şaşkın gezmek.

2.3. Alın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Me ballë hapur (bağ.) alın açık	(Açık alınla) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat olması, gurur duymak.
Me djersën e ballit (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alın teriyle) Çok çalışmak; dürüstçe çalışmak; fedakârlık yaparak bişeyler kazanmak.
I rrodhën djersët çurgë (o+yde) yağ (Geç. zmn.) ter(çkl) fazlasıyla	(Ter fazlasıyla yağdı) Fazlasıyla yorulmak.
Me ballë lart (bağ.) alın yükarı	(Yükarı alınla) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat

	olması, gurur duymak.
Nuk e fsheh ballin (Olmsz. Eki) sakla alın	(Alnı saklamamak) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat olması, gurur duymak.
Nuk e fsheh ballin (Olmsz. Eki) sakla alın	(Alnı saklamamak) Cesur olan biri, tehlikeden kaçmaz, yüzleşir, gözü korkmaz.
Si nxihet balli (Olmsz. Eki) karar alın	(Alnı karamamak) Hiç bir şeyden çekinmeyen, utanmayan biri, edepsiz, terbiyesiz.
Ballë për ballë alın (yde) alın	(Alın alına) Düşmanlar gibi karşı karşıya durmak; saklamadan, cesaret ederek bir kişiye savaş açmak; meydana okumak; göğüs göğüse; açık göğüsle.
Bëri (dha) ballë yap (Geç. zmn.) (ver) alın	(Alın yaptı (verdi)) Biri uzaktan görünmesi; gelmek üzere olan kimsedir.
I bëj ballë (tkl) et alın	(Alın etmek) Dirilmek, dayanmak; baş etmek; vazgeçmemek; başarmak.
E ka të shkrojtur në ballë (tkl) ol yaz (Geç. zmn.) (bln)–alın	(Alnında yazılmış olmak) Bir şey belli etmek, herkesin tarafından görünmek; saklanamaz durumuna gelmek.
Rrudh ballin kaış alın	(Alnı karışmak) Çok sıkılmak; bıkmak; kaşları çatmak.

I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) (bağ.) el	(Alınaellevurdu)Şaşkınlığın göstergesidir; beklemediği bir şeyden dolayı öfkelenmek; pişman olmak
I ra ballit me dorë (tkl) vur (bağ.) el	(Alına elle vurdu) Birden, aniden bir sey hatırlamak.
Të çan (jep) në ballë (diçka) (tkl) çat (ver) (bln) alın (bir şey)	(Alnından çatlar (verir)) (bir şey) Çarpılır, aniden soğuk bir şey hissetmek (su ya da meyvesuyu için), çok sert (rakı gibi).
I kam sytë në ballë (tkl) ol göz (bln) alın	(Gözlerim alnında olmak) Kendim de bakabilirim; bende olanın farkındayım; gözlerim açık.
Laj ballin yıka alın	(Alın yıkamak) Namusu yerine getirmek, atılan iftiradan kurtulmak, temiz çıkmak.
Ngre ballin kaldır alın	(Alın kaldırmak) Kendine güvenmek; cesur olmak.
Shikon nën ballë bak altı alın	(Alnın altından bakmak) Çok sinirli, öfkeyle dolu olmak, birinden hoşlanmamak ya da şüphelenmek, bir şeyin zoruna gitmek.
Ve ballin nga thembrat koy alın (ayr) ökçe	(Alnın ökçe tarafından koymak) hcv. Geldiği yerden geri gitmek; def olmak.
Ia numuroi në lule të ballit (tkl) say (bln) çiçek (ilgi) alın vurdu.	(Alnın çiçeğinde (ortasında) saymak) Silahla attı, öldürdü, alnın ortasından

2.4. Avuç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
E di në pëllëmbë të dorës (tkl) bil (yde) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna bilmek) Bir yeri ya da bir şeyi çok iyi bilmek, tanımak, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak.
E mbaj në pëllëmbë të dorës (tkl) tut (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna tutmak) Birine çok iyi davranmak, bütün ihtiyaçlarını gidermek, isteklerini yerine getirmek, göz kulak olmak.
Qep një pëllëmbë e shqep një pashë dik (Gen. zmn.) bir avuç (bağ.) sök (Gen. zmn.) bir karış	(Bir avuç diker ve bir karış söker) Bir işi halletmeye çalışırken daha kötü bir hale getirmek; doğru düzgün bir şekilde çalışmamak.
Me një pëllëmbë hundë (bağ.) bir karış burun	(Bir avuç burnunla) Küskün, dargın, yüzü asık olan kimse; kırgın.
I vari buzët një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.) dudak bir karış	(Dudakları bir karış astı) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey beğenmemek; çok üzgün olmak.
E mat detin me pëllëmbë (tkl) ölç deniz (bağ.) avuç	(Denizi avuçla ölçmek) Gerekli araçları elinde bulunamadığı halde bir işe kalkışmak; imkansız olan bir şeyi gerçekleştirmeye istemek.

E mat me pëllëmbë (tkl) ölç (bağ.) avuç	(Avuçla ölçmek) Bir yerin her tarafını görmek, gezmek, görmediği bir yer bırakmamak.
Duket si në pëllëmbë të dorës görün gibi (ilgi) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna gibi görünmek) Bir şeyin çok net, açık olmak; her şeyi apaçık bir şekilde yapmak.
Nuk ja kap pëllëmba (Olmsz. Eki) (o+yde) yakala avuç	(Avucu yakalayamamak) Bir şeyin değerini ölçeyememek; çok kıymetli bir şeye sahip olmak.
Nuk ja kap pëllëmba (Olmsz. Eki) (o+yde) yakala avuç	(Avucu yakalayamamak) Bir şeyi yapmak için gücü yetmemek.

2.5. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Të lumshin këmbët! (sen+yde) sağlık ayak(çkl)	(Ayağına sağlık!) Bir kişinin gelişi insanları mutlu edince bu ifade kullanılır. İyiki geldin anlamına gelmektedir.
U ngrit në këmbë (tkl) kalk (Geç. zmn.) (yde) ayak	(Ayağa kalktı) İyileşmek, iyi olmak, bir sorunu çözdükten sonra tekrardan toparlanmak.
I zuri këmba rrafsh (o+yde) bas (Geç. zmn.) ayak düz	(Ayağı düze basmak) Ekonomik zorlukları atlamak, rahata kavuşmak, artık maddi sıkıntısı çekmemek.

I ka këmbët e lidhura (tkl) ol ayak(çkl) bağlı	(Ayakları bağlı olmak) Bir şey ya da bir kişinden dolayı hiç bir yere gidememek, meşgul olmak.
M'u këputën këmbët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarım koptu) Çok yorulmak.
Ngul këmbë dire ayak	(Ayak diremek) Düşüncesini, kararını, isteğini değiştirmemek. Sonuna kadar direnmek.
Erdhi me këmbët e veta gel (Geç. zmn.) (bağ.) ayak(çkl) kendi	(Kendi ayaklarıyla geldi) Kimse zorlamadan, kendi isteğiyle gelmek.
E ngriti në këmbë (tkl) kalk (Geç. zmn.) (bln) ayak	(Ayağa kaldırdı) Söylediklerinden telaşlanmak, heyecanlandırmak, endişelendirmek.
E ngriti në këmbë (tkl) kaldır (Geç. zmn.) (bln) ayak	(Ayağa kaldırdı) 1. İyileştirdi, yataktan kaldırdı. 2. Büyüttü, eğitti, hayatı öğrenmek için yardım etmek, desteklemek. 3. Bozulmuş bir şeyi tamir etmek ya da bir ev, araç inşallaha etmek. 4. Bir şey organize etmek, düzenlemek, bir şekil vermek.
S'ke ku të hedhësh këmbën (Olmsz. Eki) ol nerde at ayak	(Ayak atabilecen yer olmamak) Çok kalabalık olmak.
Nuk e ka shkelur këmba (Olmsz. Eki) ol bas ayak	(Ayak basmamak) Uzun bir zaman bir yere uğramamak, hiç gitmemek.
I shtrin këmbët sa ka jorganin	(Ayağını yorgan olduğu kadar uzatmak) Biri imkanlarına göre masraf

(tkl) yat ayak kadar ol yorgan	yapması yani gelirinden fazla harcama yapmamak.
Ve këmbë koy ayak	(Ayak koymak) Bir yere gitmek, ilk defa orada olmak, uğramak.
Të lëshon litarin nëpër këmbë (tkl) bırak ip (yde) ayak(çkl)	(Ayağına ip bırakmak) Birine engel olmak için zorluklar çıkarmak, müsaade etmemek.
Ia futi këmbët në një opingë (tkl) sok ayak(çkl) (bln) bir papuç	(Ayakları bir pabuca sokmak) Haddini bildirmek, sıkıştırmak, müsaade etmemek.
Zbriti me këmbë në tokë in (bağ.) ayak(çkl) (bln) yer	(Ayakları yere inmek) Realist, gerçekçi olan kimse, işler olduğu gibi görmek.
I kam litarët nëpër këmbë (tkl) ol bağ(çkl) (bln) ayak(çkl)	(Bağlar ayaklarımda olmak) Hala çok işim var, büyük bir yüküm var; bir engele çarpılmak, yoğun etmek.
Me këmbë të mbarë! (bağ.) ayak uğurlu	(Uğurlu ayakla!) Tebr. Geldiği yere iyilikler getirdi anlamında kullanır. Bereket getirdiğine inanılan kişi.
Tund këmbë sal ayak	(Ayağı sallamak) Bir istek, dilek, düşünceyi gerçekleşene kadar sürdürmek, ısrar etmek.
Me këmbë të lehta! (bağ.) ayak hafif	(Hafif ayakla) tebr. Yorulmazsın inşallahallah! Umarım iyi geçer! Kolay atlatırsın! Yolun açık olsun!
Nuk më mbajnë këmbët	(Ayaklarım tutamak) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi,

(Olmsz. Eki) (ben+yde) tut ayak(çkl)	gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).
Më kanë lënë këmbët (ben+yde) ol bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarım bıraktı) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi, gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).
M'u shkurtuan këmbët (ben+yde) kısalt (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarım kısalttı) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi, gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).
Ia lëpin këmbët (tkl) yala ayak(çkl)	(Ayaklarını yalamak) Olmsz. Birine çok yalvarmak.
Më ranë këmbët (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarımı düştü) Biri ya da bir şeyi aramadığım yer kalmadı; aramaktan yorgun düştüm; yürümekten yoruldum.
Të shkel bukën me këmbë (tkl) bas ekmek (bağ.) ayak	(Ekmeği ayağıyla basar) İyilik bilmez, iyiliğe kötülükle karşılık vermek nankörlük eden kimse.
Përplas këmbët çırp ayak(çkl)	(Ayakları çırpmak) Bir şeyi elde etmek için ısrar etmek (genelde çocuklar için).
Erdhi me këmbë në tokë gel (Geç. zmn.) (bağ.) ayak (yde) yer	(Ayakları yere geldi) Sonunda gerçekleri olduğu gibi algılamak, görmek, aklı başına gelmek.
Me një këmbë në varr (bağ.) bir ayak (bln) mezar	(Bir ayağı mezarda) Çok yaşlı olan biri; ölüm anın yaklaşması; yarı ölü.

Ecën me këmbët e veta yürü (bağ.) ayak(çkl) kendi	(Kendi ayaklarıyla yürümek) Çalışmak; bağamsız olmak, kendi hayatını tek başına sıfırdan başlamak, kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürmek.
U jap këmbëve (tkl) ver ayak(çkl)	(Ayaklara vermek) Acele etmek, hızlı yürümeye, koşa koşa gitmek, üşünmeyen kimse.
I ka këmbët e lehta (tkl) ol ayak(çkl) hafif	(Ayakları hafif olmak) Acele etmek, hızlı yürümeye, koşa koşa gitmek, üşünmeyen kimse.
E ka këmbën të prapët (tkl) ol ayak ters	(Ayağı ters olmak) Uğursuz olan biri.
Është bërë këmbë e krye (tkl) ol ayak (bağ.) baş	(Baş ayak olmuş) Bir yer çok karışmış, dağanık olmuş, alt üst olmak.
Me këmbët e pulës (bağ.) ayak(çkl) (ilgi) tavuk	(Tavuğun ayağıyla) Bir iş çok kötü ve net olmayan; düzensiz ve dikkatsizce yapılmış, işini tam bilmediği bir kişi o işi düzgün yapmaması.
Edhe me një këmbë (bağ.) (bağ.) bir ayak	(Bir ayakla bile) İsterse de istemezse de o iş yapılıcak, itiraz etme şansın olmaması, ısrar etmek.
Mbjell çalı nëpër këmbë dik çalı (bln) ayak	(Ayaklarına çalı dikmek) Birini bir şey yapmasına kötülükle engellemek.
Më ra gjaku në fund të këmbëve (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) son	(Kanayaklarımadüştü)Ayakta durmaktan ya da çok yürümekten

(ilgi) ayak(çkl)	yorulmak, yorgunlukta ayakları tutmamak.
S'ka as kokë as këmbë (Olmsz. Eki) ol (bağ.) baş (bağ.) ayak	(Ne baş ne ayak var) Bir işi nerden başlayacağını bilmemek, şekilsiz, karışık, ne başı ne de sonu belli olmak, bir çıkmaz sokakta olmak.
E lidhi këmbë e duar (tkl) bağla (Geç. zmn.) ayak (bağ.) el	(Ayağını elini bağladı) Birini bir şey yapmasına engellemek, zorluklar çıkarmak.
I shkel këmba dyst (o+yde) bas (Gen. zmn.) ayak düz	(Ayağı düze basar) Hayat boyunca hiç bir zaman zorluk çekmemek, kendini her zaman güvende hissetmek.
S'i kanë zënë këmbët vend (Olmsz. Eki) (o+yde) ol değ ayak(çkl) yer	(Ayakları yere değememek) Çok çalışmak.
Ngas këmbët sür ayak(çkl)	(Ayakları sürmek) Acele etmek, çabuk yürümeye ya da hızlı koşmaya başlamak.
Bën këmbë yap ayak	(Ayak yapmak) 1. Özel bir günde evin kapısdan giren ilk kişi olması. 2. Gelmek, girmek, gözükmek. 3. hcv. Bir şeyin çalınmış, alınmış; ortadan yok olmuş, kaybolmuş.
Fle në këmbë uyu (bln) ayak	(Ayakta uyumak) Sakar ve gevşek olan biri, tembellik etmek.
I shkau këmba	(Ayağı kaydırdı) Yaptığı görevinden

(o+yde) kaydır ayak	daha küçük bir pozisyona düşmek.
Merr këmbë al ayak	(Ayağı almak) 1. Bir şeyin ağzından ağıza yayınlanmak. 2. Birşey doğru yoluya gitmeye başladı, olması gerektiği gibi gitmesi. 3. Yürümeye başladı (çocuk). 4. Koşarak, acele ederek gitmek.
Kokë e këmbë baş (bağ.) ayak	(Baştan ayağa) Tamamen bir işe karışmak, bulaşmak.
Tërheq këmbën çek ayak	(Ayak çekmek) Genelde bir kız evlendiğinde bekar kızlara "darısı başına" gibi bir dilek şeklinde söylenir.
Mori këmbët në krahë al (Geç. zmn.) ayak(çkl) (bln) kucak(çkl)	(Ayakları kucağına aldı) şaka Birdenbire yola çıktı, uzaklaştı, kaçtı.
Mbaj këmbët tut ayak(çkl)	(Ayakları tutmak) Yavaşça yürümek.
Me këmbë balte (argjili) (bağ.) ayak çamur (balçık)	(Çamur (balçık) ayaklı) Görünüşte güçlü ama dengesiz olan biri.
Këmbët e lehta faqja e bardhë! ayak hafif yanak beyaz	(Ayakların hafif yanağın beyaz!) tebr. hcv. Koşarak tehlikeden kaçmaya, kurtulmaya çalışmak; cesur olmayan kimse, her işten kolay atlatmak.
Me la këmbët e arushës në dorë (tkl) bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl) (ilgi) ayı (bln) el	(Elimde ayının ayaklarını bıraktı) Tehlike, zorluk içinde beni bırakıp kendi başını kurtardı, beni kandırdı,

	arkadaşı yarı yolda bırakıp kaçmak.
Ngrihen këmbët e i bien kokës kalk ayak(çkl) (bağ.) vur kafa	(Ayakları kaldırıp kafaya vurmak) Küçük büyüğe tokat atıyor; fakir zengine karşı çıkıyor, cahil insan zeki insana yol gösteriyor.
I ra nenit të këmbës (tkl) vur kanun (ilgi) ayak	(Ayağın kanuna vurdu) Zayıf noktasından vurdu, kırıcı sözlerle konuştu, kalbini kırdı.
I hedh këmbët sipas valles (tkl) at ayak(çkl) göre halay	(Halaya göre ayakları atar) Duruma göre davranmak, kalıba göre şekil almak.
Ngul këmbët në akull dire ayak(çkl) (bln) buz	(Ayakları buza diremek) Kimsesiz, desteksiz olan kimse.
Ngul këmbët në akull dire ayak(çkl) (bln) buz	(Ayakları buza diremek) Bir şeyin olmayacağını bilerek boş boşuna ısrar etmek; inatçı olmak.
I ktheu këmbët nga dielli (tkl) dön (Geç. zmn.) ayak(çkl) (yde) güneş	(Ayakları güneşe döndü) ö. Ölmek, rahmetli olmak, dünyadan göçüp gitmek.
I bëri këmbët baraz (tkl) yap (Geç. zmn.) ayak eşit	(Ayakları eşit yaptı) Öldü, bitti; ayakları çift yaptı; başkalarıyla aynı olmak, eşit olmak.
Ua hipi këmbëve (tkl) bin (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklara bindi) şaka Yaya gitmek, bir yere yürüyerek gitmek; herhangi bir araç kullanmadan yolculuk yapmak.
E kthehu me këmbë përpjetë	(Ayakları yokuş yukarıya çevirtti) ö.

(tkl) çevir (Geç. zmn.) (bağ) ayak(çkl) yokuş yukarı	Öldürdü, yere yatırdı.
E kthehu me këmbë përpjetë (tkl) çevir (Geç. zmn.) (bağ) ayak(çkl) yokuş yukarı	(Ayakları yokuş yukarıya çevirtti) ö. Bir şey ararken her şeyi alt üst etmek, karıştırmak.
I futet detit me këmbë (tkl) sok deniz (bağ.) ayak(çkl)	(Denize ayakları sokmak) Aşırı zor ve imkansız bir işe kalkışmak; aşırı iddialı; çok düşünmeden zor bir işe girişmek.
E kalon detin me këmbë (tkl) geç deniz (bağ.) ayak(çkl)	(Denizi ayaklarıyla geçmek) Biri her şey yapabileceğini böbürlenerek göstermek; amacına kolaylıkla ulaşabileceğini sanan; mümkün olmayan bir şeyi yapabilme düşüncesinde olan; düzgün hesaplar yapmadan bir işe kalkışmak.
S'i ka lagur këmbët (Olmsz. Eki) ol ıslan (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayakları ıslanmamış). Kolay atlattı, hayatında hiç bir zorluk, sıkıntı, felaket geçmemiştir.
Ngre këmbët e i bie kokës kalk ayak(çkl) (bağ.) vur kafa	(Ayakları kaldırıp kafayı vurmak) Yapmadığı bir şey ya da değerlendirmediği ya da kaçırdığı bir fırsat için pişman olmak.
Ngriti këmbën e futi gozhdën kalk (Geç. zmn.) ayak (bağ.) sok (Geç. zmn.) çivi	(Ayağını kaldırıp çivi soktu) Çok düşünmeden kendine zarar verici bir hareket yapmak, yaptığından sıkıntı çekmek.

Ditën të lëpin këmbët e natën të ngul dhëmbët gündüz yal (Gen. zmn.) ayak(çkl) (bağ.) gece sok (Gen. zmn.) diş(çkl)	(Gündüz ayakları yalar ve gece dişleri sokar) Yaltakçı, dalkavuk olan kimse, beklemediğin bir anda sırtından vurmak. Dostun duşman olması.
Ha këmbët e veta ye ayak(çkl) kendi	(Kendi bacakları yemek) Çok acı çekmek, acının artık dayanamaz hale gelmek, ne yapacağını bilememek.
Me këmbë e me duar (bağ.) ayak(çkl) (bağ.) (bağ.) el(çkl)	(Ayaklarla ellerle) 1. Bütün gücüyle, kalbiyle, heyecanıyla birine bir şeye inandırmak. 2. Her yolu deneyerek bir şeyi gerçekleştirmek.
Mbështetet me dy këmbë dayan (bağ.) iki ayak	(İki ayaklarıyla dayanmak) 1. Bir işe başladığında emin adımlarla yürümek, birinden tam destek almak, kendinden emin olmak. 2. Tamamen ilkelere, teorilere ya da sağlam temelere dayanmak.
I ka këmbët e thara (tkl) ol ayak(çkl) kuru	(Ayakları kuru olmak) Sakar, adımları zorla atıyor, üşengeç, tembel tembel hareket etmek.
I mblodhi (ndeu) këmbët (tkl) topla (Geç. zmn.) (as) ayak(çkl)	(Ayakları toplamak (asmak)) Öldü.
I mblodhi (ndeu) këmbët (tkl) topla (Geç. zmn.) (as) ayak(çkl)	(Ayakları toplamak (asmak)) Tutumlu olmaya başlamak, harcamaları azaltmak.
Si këmbët e dhisë	(Koyunun bacakları gibi) ö. Kim kimden daha üstün ya da daha aşağı

gibi ayak(çkl) (ilgi) koyun	olduğunu anlaşılmaz hale gelmek, sanki herkes herşey aynı gibidir.
Luaj këmbët oynat ayak(çkl)	(Ayaklarını oynatmak) Kimseden bir şey beklemeden, kendi ekmeğini tek başına kazanmak.
Luaj këmbët oynat ayak(çkl)	(Ayaklarını oynatmak) Acele et.
Ja zuri këmbët në derë (tkl) sıkış (Geç. zmn.) ayak(çkl) (bln) kapı	(Ayaklarını kapıda sıkştı) Sevmeyenleri evden ya da ofisten çabuk yollamak.
I ra këmbës (tkl) vur (Geç. zmn.) ayak	(Ayağına vurdu) Bir şey elde etmek için gayret etmek, çaba sarf etmek; bütün gücüyle ısrar etmek.
I ra këmbës (tkl) vur (Geç. zmn.) ayak	(Ayağına vurdu) Öldü, rahmetli oldu.
Çalon nga të dyja këmbët topalla (ayr) iki ayak(çkl)	(İki ayaktan topallamak) Bir şeyin her yönünden yıkılmış, nereden bakarsan bir şey çıkmaz, tüm yollar kapanmış ve bir çıkış görünmüyor.
E drodhi këmbën (tkl) titre (Geç. zmn.) ayak	(Ayağını titredi) kçm. Öldü; vefat etti (köpekler için kullanılan bir söz).
I dridhen këmbët (o+yde) titre ayak(çkl)	(Ayakları titremek) Çok korkmak, korkudan ayakta duramamak.
I fsheh këmbët	(Ayakları saklamak) Gizlice çalışmak, hareket etmek; sinsi olmak; kendini

(tkl) sakla ayak(çkl)	saklamak, olduğu gibi göstermemek; niyetini ne olduğunu söylememek.
Futi këmbët sok (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayakları soktu) Bir işe başlamak.
Nuk ja gjen këmbët (Olmsz. Eki) (o+yde) bul ayak(çkl)	(Ayaklarını bulamamak) Birinin nereye saklandığını bulamamak..
Nuk ja gjen këmbët (Olmsz. Eki) (o+yde) bul ayak(çkl)	(Ayaklarını bulamamak) Bir kişinin karakterini fıtratını çözememek; ne düşünür, ne yapmak istediğini, amacı ne olduğunu anlamamak.
Nuk të hahen këmbët (Olmsz. Eki) (sen+yde) ye ayak(çkl)	(Ayakları yenilmeyecek) Bir yere gidersen ya da bir şey yaparsan fena olmaz, bu işi yaparsan ölmezsin anlamına gelen sözdür.
E kam nëpër këmbë (tkl) ol (bln) ayak(çkl)	(Ayağımda olmak) 1. Küçük bir çocuğum var onu büyütmem gerek, yanında durmam lazım. 2. Elimde bir işim var onu hal etmem gerekir; beni rahatsız eden şeyi bir an önce çözmem lazım. 3. İşlerime karışan biri var ve onu bulmam gerekiyor
Në këmbë e në dorë (bln) ayak (bağ.) (bln) el	(Ayağında elinde) Çabucak, ayakta, öylesine bir şey yapmak, çok düşünmeden karar vermek.
Me këmbë plumbi (bağ.) ayak mermi	(Mermi ayağıylı) Çok yavaş ama emin adımlarla ilerlemek; yürüşü ağır.

Kërkon këmbë për gjemb ara ayak için diken	(Diken için ayak aramak) Tartışmak için birini aramak, biriyle atışmak için bahaneler üretmek.
Nuk i lodh këmbët (Olmsz. Eki) yor ayak(çkl)	(Ayakları yormamak) Üşenmek ya da bir yere gidesi gelmemek, kendini yormamak.
E mori nga këmbët (tkl) al (ayr) ayak(çkl)	(Ayaklarından aldı) Bir şeyi olduğu gibi anlamamak; yanlış ve ya tam tersi anlamak.
E merr nëpër këmbë (tkl) al (Gen. zmn.) (yde) ayak(çkl)	(Ayaklarına alır) Davranması gerektiği gibi davranmamak, değer vermemek, kümçümsemek.
Mbahet me këmbë dur (bağ.) ayak	(Ayakta durmak) Hayatta, hala yaşıyor; zayıf olmasına rağmen ayakta duruyor.
E mbaj me këmbë (tkl) tut (bağ.) ayak	(Ayakla tutmak) Birine ya da bir şeye özen göstermek; bir şeyi ya da bir sıkıntısı olduğu halde bozulmaması için çabalamak ya da dikkat ederek birinin yaşaması için uğraşmak.
E priti me këmbët e para (tkl) karşılaş (bağ.) ayak(çkl) ön	(Ön ayaklarla karşılamak) 1. Kötü, sert, samimiyetsizce birini karşılamak. 2. Bir şeyi (teklif, istek) kabul etmemek, itiraz etmek.
I rri më këmbë (tkl) dur (bln) ayak	(Ayakta durmak) Her zaman hizmet etmek için hazır olmak.
E shkel me këmbë	(Ayakla basmak) Bir kuralı, bir kanunu

(tkl) bas (bağ.) ayak	çiğnemek.
Ia shkurtoj këmbët (tkl) kısalt ayak(çkl)	(Ayakları kısaltmak) Cezalandırarak bir daha gelip zarar vermemek, ya da aynı kötülüğü bir daha yapmaya cesaret edememek.
E theu këmbën (tkl) kır (Geç. zmn.) ayak	(Ayağını kırdı) Ölmek.
Varet nga këmbët e veta tutul (ayr) ayak(çkl) kendi	(Kendi ayaklardan tutulmak) Her şeyi kendi kendine yapar, hiç kimseden bir şey beklememek.
Vdes në këmbë öl (bln) ayak	(Ayakta ölmek) Çok cesur olan kimse, kimseye diz çökmeyen, tehlikeden korkmayan biri.
I vuri këmbën (tkl) koy (Geç. zmn.) ayak	(Ayağına koydu) olmsz.Birini kovmak, evden dışarı atmak.
I zuri guri këmbët (tkl) yakala (Geç. zmn.) taş ayak(çkl)	(Ayakları taş yakaladı) Ağır, kötü, sıkıntılı bir durumda olmak.
I zuri këmbën (tkl) yakala (Geç. zmn.) ayak	(Ayağını yakaladı) İşten ayrılan kişinin yerine geçmek.
U ul këmbëkryq (tkl) otur (Geç. zmn.) ayak üstü	(Ayak ayak üstüne oturdu) Uzun bir zaman kalmaya geldi.
U ul këmbëkryq (tkl) otur (Geç. zmn.) ayak üstü	(Ayak ayak üstüne oturdu) Bir konu dikkatlice, acele etmeden incelemek, dinlemek, kulak vermek.

2.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I dolën zorrët (o+yde) çık (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarını çıktı) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.
Më hapi zorrët (ben+yde) aç (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarımı açtı) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.
Më këndojnë (gërthasin) zorrët (ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) (bağır) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarım şarkı söylüyor (bağrıyor) Çok acıkmak, açlıktan ölüyorum.
M'u shkundën zorrët (ben+yde) sal (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarım sallandı) Çok acıkmak, açlıktan ölüyorum.
I tregoi zorrët e barkut (tkl) göster (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları gösterdi) İçinde ne var ne yok hepsini döktü, hiç bir sır tutmadı, gerekli gereksiz her şeyi anlattı.
E mbushi zorrën (tkl) doldur (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsağı doldurdu) Doyana kadar yedi, açlığını giderdi.
I dridhen zorrët e barkut (o+yde) titre (Ş. zmn.) bağırsak(çkl) (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları titriyor) Çok korkmak, korkudan titremek.

Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Artık bir kişiye katlanamamak, ondan nefret etmek; ne yüzünü görmek ne de sesini duymak istemek; etrafıma dolaşmasını istemiyorum.
E njomi zorrën (tkl) sula (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsakları sulamak) Azıcık yemek, çok yiyememek, atıştırmak (genelde yoksulluk içinde yaşayan biri)
E njomi zorrën (tkl) sula (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsakları sulamak) Ekonomik durumu daha iyi olmak.
Ia thau zorrën (tkl) kuru (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsaklarığını kuruttu) Yiyecek bir şey vermedi, uzun bir zaman aç bıraktı; açlık çekmek.

2.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Kokë më kokë baş (yde) baş	(Baş başa) Bir yarışmada birbirine denk ve eşit olmak, aynı derecede, seviyede olmak.
S'kam kohë të kruaj kokën kokën (Olmsz. Eki) ol vakit kaşın baş	(Başım kaşınmaya vaktim olmamak) Bir işten dolayı boş vakit bulamamak, çok meşgul olmak, vakti kısıtlı olmak.
Ia hëngri kokën (tkl) ye (Geç. zmn.) baş	(Başını yedi) Birini ölümüne göndermek, ölümüne sebep olmak.
Nga koka te këmbët	(Baştan ayağa) (bir şey) Tamamıyla,

(ayr) baş (yde) ayak	bütünüyle, hepsi, hiç bir eksiği olmamak.
Iu ngul mbi kokë (tkl) dikil (Geç. zmn.) üstü baş	(Başına dikildi) Birinin başından ayrılmamak, sürekli kontrol etmek, kontrol altında tutmak.
I hyri në kokë (tkl) gir (Geç. zmn.) (bln) kafa	(Kafasına girdi) Bir şeyi benimsemek, anlamak, öğrenmek, kafasına iyice yerleştirmek.
Kokë kungull kafa kabak	(Kabak kafalı) Aptal, gerizekâlı, beyni iyi çalışmamak.
E ka kokën e trashë (tkl) ol kafa kalın	(Kafası kalın olmak) Aptal, pek anlamaz, zeki olmayan kimse, kafası pek basmıyor, beyni iyi çalışmamak.
Nuk ja nxë koka (Olmsz. Eki) (o+yde) sığ kafa	(Kafasına sığmamak) Bir şeyi anlamayan, kavrayamayan kimse, öğrenmek, anlamak için çok uğraşsa bile başaramamak.
Iu fry koka (o+yde) şiş (Geç. zmn.) kafa	(Kafası şişirdi) Görültüden ve ya bir kimsenin konuşmasından başına ağrılar girmek, zihni yorulmak, bunalmak.
Kruaj kokën kaşın baş	(Başımı kaşınmak) Düşünmek, bir şeyi hatırlamaya çalışmak, kafası karışık, ne cevap vereceğini ne yapacağını bilmemek, bir çözüm bir çıkış yolu aramak.
E nxorri kokën	(Başını çıkardı) Kim olduğunu, gerçek

(tkl) çıkar (Geç. zmn.) baş	niyetlerini ortay çıkarmak, harekete geçmek, gerçek yüzünü göstermek.
Si ka zënë koka jastëk (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) baş yastık	(Başı yastık tutmamış) Kolay kolay herhangi bir hastalığa yakalanmayan, vücudu direnç kazanmış, bünyesi güçlü olan kimse.
I hipi avull në kokë (o+yde) bin (Geç. zmn.) buhar (bln) baş	(Başına buhar bindi) Öfkelenmek; sinirlenmek; bir şeyi yapacağına kafaya koymak, sinirleri tepeye çıkmak.
M'u bë koka lëmsh (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kafa allak bullak	(Kafam allak bullak oldu) Önceki düşünceleri değiştirmek, yeni fikirler edinmek, kararsız kalmak.
Bën më kokën e vet yap (bağ) kafa kendi	(Kafasına göre yapmak) İstediği gibi düşünür, davranır, kimseye sormuyor, kimseden akıl almamak, hep istediği gibi düşündüğü gibi hareket etmek.
I ikën trutë e kokës (o+yde) git (Geç. zmn.) beyin(çkl) (ilgi) kafa	(Başının akılları gitmiş) Bir felaket yüzünden kafayıyemiş, çılgına dönmüş, ne yapacağına şaşırmak, çıldırmak.
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol akıl(çkl) baş	(Başının akılları olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.
Ma bëri kokë daulle (ben+yde) yap (Geç. zmn.) baş davul	(Başımı davul yaptı) Görültüden, telaşlardan, sözlerden kafa şişmek, bunaltmak, yormak.

Më hipi gjaku në kokë (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) baş	(Kan başıma bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
Ia këputi kokën (tkl) kopart (Geç. zmn.) baş	(Başını koparttı) Öldürdü, boğdu; insafsızca hayatını aldı; ona zarar verdi, kötülük yaptı, haddini bildirdi.
Ia përdrodhi kokën (tkl) bük (Geç. zmn.) baş	(Başını büktü) Öldürdü, boğdu; insafsızca hayatını aldı; ona zarar verdi, kötülük yaptı, haddini bildirdi.
I ra në kokë (o+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) baş	(Başına düştü) Çarptı, içkiden ya da rakıdan sarhoş olmak.
I bie në kokë (o+yde) düş (bln) baş	(Başına düşmek) Bir şeyi hatırlamak, anımsamak, yad etmek.
Ja bëri kokën çapraz (tkl) yap (Geç. zmn.) kafa ters	(Başını ters yaptı) Önceki düşünceleri değiştirmek, yeni fikirler edinmek, kararsız kalmak.
I vuri rreth kokës (tkl) koy (Geç. zmn.) çember baş	(Başına çember taktı) şaka Evlendi ve sorumluluk altına girdi, artık eskisi kadar özgür olmamak.
I hapi kokën (tkl) aç (Geç. zmn.) baş	(Başını açtı) Birine büyük telaşlar açmak, çok rahatsız etmek, kötü bir duruma düşürmek, çaresiz bırakmak.
M'u hap koka (ben+yde) aç (Geç. zmn.) baş	(Başım açtı) Dertlerim var ve nasıl çözeceğimi bilemiyorum, hiç huzurlu değilim; kafam çok karışık, çıkış yolu aramak.

E ka kokën gdhë (shkëmb, gur, shpellë, tullë, vare, mushkë, me gunga, me cepa) (tkl) ol kafa (ilgi) boş (kaya, taş, mağara, tuğla, bayloz, katır, engebeli, kenarlı)	(Kafası boş (kaya, taş, mağara, tuğla, bayloz, katır, engebeli, kenarlı) Çok inatçı, inatçı keçi, aptal, düşüncesinden vazgeçmeyen biri, sözden, tatlı dilden anlamamak.
Përpjek kokën çarp baş	(Başını çarpmak) Biri tek başına, yardım almadan bir işi çözmeye çabalamak. Başı dertte olduğunda kendini kurtarmaya çalışmak, tek başına çözüm bulmak.
Ia hëngri kokën (tkl) ye (Geç. zmn.) (ilgi) baş	(Başını yedi) Amacına ulaşıncaya kadar sürekli bir şeyi isteyip durmak, ısrar etmek.
I theu arrat në kokë (tkl) kır (Geç. zmn.) ceviz(çkl) (bln) baş	(Cevizleri başına kırdı) Ağır konuşmak, sözlerle birini incitmek, kırıcı sözler kullanmak.
E ka kokën e krisur (tkl) ol kafa çatlak	(Kafası çatlak) Deli gibi davranışlar yapan kimse, düşünmeden hareket etmek, hareketleri kontrol edememek.
E bluan në kokë (tkl) öğütü (Ş. zmn.) (bln) kafa	(Kafada öğütüyor) Bir şey, konu üzerinde uzun uzun düşünmek, iyi bir plan yapmak.
M'u ça koka (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) kafa	(Başım çatladı) Görültüden ve ya bir kimsenin konuşmasından başı fena ağrımak, zihni yorulmak, başına şiddetli ağrılar girmek.
Një kokë kanë	(Kafaları aynı olmak) İki kişinin duruşu, darvranışları, düşünceleri aynı

bir kafa ol	olması (genelde kötü anlamda kullanılır).
Ia solli diellin mbi kokë (tkl) getir (Geç. zmn.) güneş üstü baş	(Başına güneşi getirdi) Birine büyük telaşlar açmak, çok rahatsız etmek, kötü bir duruma düşürmek, çaresiz bırakmak.
Më del flakë nga koka (ben+yde) çık ateş (ayr) baş	(Başımdan ateş çıkıyor) Dertlerim var ve nasıl çözeceğimi bilemiyorum, hiç huzurlu değilim; kafam çok karışık, çıkış yolu aramak.
E kam kokën zjarr (tkl) ol baş ateş	(Kafam ateş olmak) Dertlerim var ve nasıl çözeceğimi bilemiyorum, hiç huzurlu değilim; kafam çok karışık, çıkış yolu aramak.
E fut kokën në lak (tkl) sok kafa (bln) tuzak	(Başı tuzağa sokmak) Birinin oyununa gelmek, kandırılmak.
Më zjen (zuri, avullon) koka (ben+yde) kayna (Ş. zmn.) (tut, buhar) baş	(Başım kaynıyor (tuttu, buhar çıkıyor)) Sorun etmek, sıkıntı içinde olmak. Görültüden, sözlerden, isteklerden canı sıkılmak, bıkkınlık vermek, huzursuz, rahatsız olmak.
Më bën koka miza (ben+yde) yap (Gen. zmn.) baş sinek	(Başım sinek gibi yapmak) Sorun etmek, sıkıntı içinde olmak. Görültüden, sözlerden, isteklerden canı sıkılmak, bıkkınlık vermek, huzursuz, rahatsız olmak.
Në kokën tënde!	(Senin başına) tebr. Düğününe!

(yde) baş senin	İnşallah düğününü de görürüm!
I mbiu në kokë (o+yde) filizlen (Geç. zmn.) (bln) baş	(Başına filizlendi) Bir şeyi hiçbir zaman aklından çıkarmamak, unutmamak.
Lodh (vras) kokën yor (öldür) baş	(Başı yormak (öldürmek) Bir şeyi anlamaya çalışmak ya da bir şeyi çözülmesine gayret etmek; ısrarla bir şeyi öğrenmek ya da benimsemeyi istemek, çaba göstermek, emek harcamak.
E heq nga koka (tkl) çıkar (ayr) kafa	(Kafadan çıkarmak) (biri ya da birşeyi) tamamen unutmak, düşünmek veya hatırlamayı istememek, kafadan tamamen silmek.
S'ja pret koka (Olmsz. Eki) (o+yde) kes kafa	(Kafası kesmemek) Bir şeyi anlayamayan, kavrayamayan kimse, kafa basmamak.
Më del avull nga koka (ben+yde) çık buhar (ayr) baş	(Başımdan buhar çıkmak) Kötü duruma düşmek, başı belada olmak, sıkıntıya düşmek.
I ka marrë koka erë (o+yde) ol al (Geç. zmn.) baş koku	(Başı kokuşmuş) İyi düşünmeden hareketler yapan, sonucu iyi düşünmeden harekete geçmek; mantıklı düşünebilmek durumunda olmamak; kafası gidik olan kimse; bir şey yapacağına kafaya koymuş.
E mban kokën poshtë	(Başı aşağılarda tutmak) Mahçup, utangaç olan kimse. Uslu, ovünmeyen

(tkl) tut baş aşağı	biri, kibar, mütevazı.
S'ka as kokë as këmbë (Olmsz. Eki) ol (bağ.) baş (bağ.) ayak	(Ne baş ne ayak var) Bir işi nerden başlayacağını bilmemek, şekilsiz, karışık, ne başı ne de sonu belli olmak, bir çıkmaz sokakta olmak.
Nuk e çan kokën (Olmsz. Eki) yırt kafa	(Kafayı yırtmamak) Rahatını bozmayan biri, hiç bir şeyden endişelenmemek, moralini bozmamak, umursamaz olmak.
Iu mbush koka (o+yde) dol (Geç. zmn.) kafa	(Kafası doldu) Bir şey üzerinde ısrar etmek, bir şey, iş yapmaya kararlı olmak.
Më kanë hyrë miza në kokë (ben+yde) ol gir (Geç. zmn.) sinek (bln) kafa	(Kafaya sinek girmiş) Deli gibi davranmak, çok öfkelenmek sinirlenmek.
Ia bëri kokën tullë (tkl) yap (Geç. zmn.) kafa tuğla	(Kafasını tuğla yaptı) Saçları sıfıra vurmak, kel olmak.
Le kokën Bırak kafa	(Kafamı bırakırım) Biri için her şey yapmak, çok sevmek, kendini feda etmek.
Nuk i gdhëndet koka (Olmsz. Eki) (o+yde) şekil al kafa	(Kafası şekil almamak) Bir şeyi anlayamamak, öğrenememek, hatırlayamamak, kalın kafa olmak.
Nuk i gdhëndet koka (Olmsz. Eki) (o+yde) şekil al kafa	(Kafası şekil almamak) Çok inatçı, laftan anlamıyor, yanlış düşüncesinden vazgeçmemek, hep istediğini yapmak.

I di koka (o+yde) bil (Gen. zmn.)kafa	(Kafası bilir) Akıllı, zeki, hemen anlar, kolay kandırılamaz, kendi için her şey göze alır, bir işi düzgünyapmak.
Sikur ia ka prerë kokën gibi (tkl) ol kesil (Geç. zmn.) (ilgi) kafa	(Kafası kesilmiş gibi) Biriyle çok benzemek, birebir aynı olmak.
Humbi mendtë e kokës kaybet (Geç. zmn.) akıl(çkl) (yde) kafa	(Kafasının aklını kaybetti) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.
Kokë më kokë baş (yde) baş	(Baş başa) Herkes, sırayla, hiç kimse arkada kalmasın.
Kokë më kokë baş (yde) baş	(Baş başa) Yakın, birbiriyle yan yana oturmak.
Jap kokën ver baş	(Baş vermek) Biri ya da bir şey için kendinden vazeçmek, sevda ve ya sevdiği, güvendiği bir kişi için kendini feda etmek.
Ia hëngri kokën (tkl) ye (Geç. zmn.) baş	(Başını yedi) Sürekli söylediklerinden dolayı düşüncesini değiştirmek, isteğini, dileğini gerçekleştirmesine ya da davranışı değiştirmesine ikna etmek.
Kthej kokën çevir kafa	(Kafayı dönmek) Geçmişe dönüp bamak, davranışlardan ders çıkarmak.
Iu fry koka (o+yde) şiş (Geç. zmn.) kafa	(Kafası şişti) Kendini çok akıllı, zeki, bilgili, kültürlü sanan biri.

Kokë e këmbë Baş (bağ.) ayak	(Baştan ayağa) Tamamen bir işe karışmak, bulaşmak.
Ngre kokë Kaldır baş	(Baş kaldırmak) Zor bir durumdan çıkmak, kendine gelmek.
Me plasi koka (ben+yde) patla baş	(Başım patlamak) Başı çok ağrımak, başına şiddetli ağrılar girmek.
Ia lau kokën (tkl) yıka (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını yıkadı) Birini yaptığı hatadan dolayı ceza vermek, azarlamak.
Ia lau kokën (tkl) yıka (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını yıkadı) Sahip olduğu her şeyini aldı, soydu, beş kuruşsuz ortada bıraktı.
Bëhet berber në kokën e tjetrit ol berber (bln) kafa (ilgi) başka	(Başkasının kafasında berber olmak) hcv. Başkasına ne kadar zarar verebileceğini umurunda olmamak, bir şey yapmaya kalkışmak; başkasının sırtından beslenmek, başkalardan faydalanmak, öğrenmek.
Qan me thes në kokë ağla (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla ağlamak) Bir şey için çok ağlmak, bağırmak ya da şikayet etmek.
Le leshtë (qimet) e kokës bırak tüy(çkl) (saç) (ilgi) kafa	(Kafasının tüylerini (saçlarını) bırakmak) Bir şey çok pahalı olmasına rağmen satın almak.
Le leshtë (qimet) e kokës	(Kafasının tüylerini (saçlarını) bırakmak) Bir şeyi elde etmek için her

bırak tüy(çkl) (saç) (ilgi) kafa	şeyi kaybetmeye razı olmak ya da hayatını feda etmek.
I pjell koka (o+yde) doğur (Gen. zmn.) kafa	(Kafası doğurur) 1. Uydurmak, icaat etmek yetenekli olmak. 2. olmsz. Olmayan şeyler söylemek, kafadan uydurmak
Këmbët e lehta faqja e bardhë! ayak(çkl) hafif yanak beyaz	(Ayakların hafif yanağın beyaz!) tebr. hcv. Koşarak tehlikeden kaçmaya, kurtulmaya çalışmak; cesur olmayan kimse, her işten kolay sıyrılmak.
Ngre këmbët e i bie kokës kalk ayak(çkl) (bağ.) vur kafa	(Ayakları kaldırıp kafayı vurmak) Yapmadığı bir şey ya da değerlendirmediği ya da kaçırdığı bir fırsat için pişman olmak.
Më ka rënë leshtë e kokës (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) saç(çkl) (ilgi) kafa	(Kafanın saçları düşmüş) Bir yerde uzun bir zaman oturmak ya da hayatın bir kısmını geçirmek, bir yerde yaşlanmak.
Më ka rënë leshtë e kokës (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) saç(çkl) (ilgi) kafa	(Kafanın saçları düşmüş) Bir şeyle uzun zaman boyunca uğraşmak, bir işi nasıl yapıldığı iyi bilmek, iyi öğrenmek, aynı işle uğraşmakla yaşlanmak.
S'të jep as gur për të vrarë kokën (Olmsz. Eki) (tkl) ver bile taş için vur kafa	(Kafaya vurmak için taş bile vermez) Eli sıkı, kalbi kötü olan kimse, cimri olmak, hep kötülük yapmak.
Kokë këtu e këmbë atje	(Kafası burda ama ayağı orda) Burdan gitmeyi sabırsızla bekliyor, vücudu

kafa burda (bağ.) ayak orda	burda ama aklı başka yerde olmak. Oturduğu yerde çok kalmayı niyetli olmamak.
M'u pre koka (ben+yde) kesil (Geç. zmn.) kafa	(Kafam kesildi) Umudumu kaybettim, bulunduğu durumu kabullenmek, çok aradığım ya da sevdiğim bir şeyden vazgeçmek.
I fërkon kokën (tkl) okşa (ilgi)kafa	(Kafasını okşamak) Bir şey elde etmek için birine iyi davranmak ve ya savunmak, dalkavukluk yapmak.
Më ka hipur në majë të kokës (ben+yde) ol bin (Geç. zmn.) (bln) ucu (ilgi) baş	(Başımın ucuna binmiş) (biri ya da bir şey) o kadar çok üzdü ki daha fazla çekemiyorum, dayanmak için çok zorlanmak.
Ia ftohu kokën (tkl) soğut (Geç. zmn.) baş	(Başını soğuttu) Durum nasıl olduğunu değerlendirmeye çalıştı, boşu boşuna heveslenmesin, realist olmaya yardım etmek, sakinleşmek, gözünü açtırdı, ikna etti.
Kokën të hanë! kafa ye	(Kafayı yesinler!) ö. Birbirine girsinler, ne halleri varsa görsünler, umrumda değil.
Çoi kokën kaldır (Geç. zmn.) kafa	(Kafayı kaldırdı) Ekonomik durumu eskisinden daha iyi olmak, direnmek.
Vari kokën as (Geç. zmn.) kafa	(Kafayı astı) Üzüldü ya da kırıldı.

Vari kokën as (Geç. zmn.) kafa	(Kafayı astı) Kibirlikten ya da gururundan vazgeçti.
I vuri gishtin kokës (tkl) koy (Geç. zmn.) parmak kafa	(Kafasına parmağı koydu) Bir şeyi iyi anlamaya çalışır, iyi düşünmek ve kendini yola getirmek, hayatını düzene sokmak.
I ve kokë (muhabetit) (tkl) koy baş (sohbet)	(Baş koymak (sohbetine)) Son sözü söyleyip konuyu kapatmak.
Me thes në kokë (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla) Gözüm kapalı, nereye gittiğimi ne yaptığımı bilmemek; rastgele.
Me thes në kokë (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla) Utanç duyan biri, mahçup olmak.
E mban kokën menjanë (tkl) tut (Gen. zmn.) kafa yan	(Kafasını yan tutar) Küsmüş ve konuşmuyor; önemsememek, darılmak.
Ka mjegull në kokë var sis (bln) kafa	(Kafada sis var) Bir şeyi iyi bilmeden, düşünmeden harekete geçmek, net ve emin olmamak, kafası karışık olmak.
Ia kripi kokën (tkl) tuz (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını tuzlatı) Öldürdü, yok etti.
Ia mati kokën me pe (tkl) ölç (Geç. zmn.) kafa (bağ.) ip	(Kafasını iple ölçmek) Bir şeyi pahalıya satmak.
Ngrihen këmbët e i bien kokës	(Ayakları kaldırıp kafaya vurmak) Küçük büyüğe tokat atıyor; fakir

kalk ayak(çkl) (bağ.) vur kafa	zengine karşı çıkıyor, cahil insan zeki insana yol gösteriyor.

2.8. Bel ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
M'u këput beli (ben+yde) kop (Geç. zmn.) bel	(Belim koptu) Bir işten çok yorulmak.

2.9. Ben ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
E ve në nishan (tkl) koy (bln) ben	(Bena koymak) Birine zarar vereceğine bir kenara yazmak, kafasına koymak, kararlı olmak; bir işin peşinden sonuna kadar gitmek.

2.10. Bıyık ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Me një barrë mustaqe (bağ.) bir yük bıyık	(Bir yük bıyıkla) hcv. Olgun; çok tecrübeli; güvenilen ve yetenekli olan kimse; başına gelen bütün olayları olgunlukla karşılayan, attığı her adımı

	iyi hesaplayan kimse.
Mustaqe misër bıyık mısır	(Mısır bıyığı) Ortalığı karıştıran, planları bozan, sinsi olan kimse.

2.11. Boğaz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Erdhën grykë më grykë gel (Geç. zmn.) boğaz (yde) boğaz	(Boğaz boğaza geldiler) Birbirinin boğazına yapışarak kavga etmek, birbirleriyle kapışmak, boğuşmak.
M'u tha fyti (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) boğaz	(Boğazım kurudu) Su içme ihtiyacı duyan kimse (genelde uzun bir konuşmasından sonra).
Jam deri në fyt ol kadar (bln) boğaz	(Boğazıma kadar olmak) Çok yemek yemek, yedikten sonra başka bir şey yiyememek, midede boş yer kalmamak, gereğinden fazla yemek.
Jam deri në grykë me borxhe ol kadar (bln) boğaz (bağ.) borç(çkl)	(Boğazıma kadar borçla olmak) Ödeyemeyeceği kadar borç yapan kimse.
Më ngeci në grykë (ben+yde) kal (Geç. zmn.) (bln) boğaz	(Boğazıma kaldı) Heyecandan ya da üzüntüden söylemek istediğin bir şeyi söyleyememek, konuşamamak.
Më ngec në grykë (ben+yde) kal (Gen. zmn.) (bln) boğaz	(Boğazımda kalır) Bir felâketten ya da üzüntüden dolayı yiyememek, boğazdan geçmemek.

Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.
I ka vënë këmbën (thikën) në fyt (tkl) ol koy (Geç. zmn.) ayak (bıçak) (bln) boğaz	(Boğazına ayağı (bıçağı) koymuş) Birini çok fena sıkıştırmak, zor durumda bırakmak; zorla bir şeyi yaptırtmak, şiddetle ya da tehdit ederek bir şeyi anında almayı istemek.
Thes me dy gryka çuval (bağ.) iki boğaz	(İki boğazlı çuval) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.
Ha me dy gryka ye (bağ.) iki boğaz(	(İki boğazla yemek) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.
Ka fytin e gjatë ol boğaz uzun	(Boğazı uzun olmak) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.
I vë lak fytit (tkl) koy döngü boğaz	(Boğazına döngü takmak) Kendini zor bir işe maruz bırakmak, isteyerek ağır bir görevi üstlenmek.
Iu bë halë në grykë (tkl) ol kılıç (bln) boğaz	(Boğaza kılçık olmak) Hak etmediği bir şeyin keyfini çıkarmamak.
E kam litarin në fyt (tkl) ol halat (bln) boğaz	(Halat boğazımda olmak) Tehlikede olmak, zor, kötü durumda, çaresiz olmak.
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.)	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Artık bir kişiye katlanamamak, ondan nefret

bağırsak(çkl) (bln) boğaz	etmek; ne yüzünü görmek ne de sesini duymak istemek; etrafıma dolaşmasını istemiyorum.
Është kockë deri në fyt ol kemik kadar (bln) boğaz	(Boğaza kadar kemiktir) Bir yemek kolay kolay yutulmaz, yenilmez, bayat, sert.

2.12. Boyun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I zgjati qafën (tkl) uzat (Geç. zmn.) boyun	(Boynunu uzattı) Birinin kölesi olmak, teslim olmak, katlanmak, her şeye razı olmak.
Thyefsh qafën! kır boyun	(Boynu kırarsın!) beddua Ölürsün inşallah!
Të rëntë mbas qafe! (sen+yde) düş arka boyun	(Boynun arkasında düşsün!) beddua Ölürsün inşallah!
I ha qafa për këmborë (o+yde) kaşın (Gen. zmn.) boyun için çan	(Boyun çan için kaşınır) Kendini zor bir işe maruz bırakmak, isteyerek ağır bir görevi üstlenmek.
Gur në qafë taş (bln) boyun	(Boynunda taş) Büyük bir yük taşımak.
I është holluar qafa (o+yde) ol ince (Geç. zmn.) boyun	(Boynu incecik olmuş) Zayıflamış, kilo vermiş, vücudu incecik olmuş.

S’ka qafë për atë këmborë (Olmsz. Eki) ol boyun için (İ. z.)çan	(O çan için boynu olmamak) Belli bir iş için yetersiz olmak, o işin altından kalkamamak, baş etmemek, uygun olmamak, hak etmemek, yeteneksiz olmak.
Nuk e ve qafën në litar (Olmsz. Eki) koy boyun (bln) ip	(Boynunu ipe koymamak) Kimseye boyun eğmez, başkalarının çözümlerini kabul etmez.
I hodhi litarin në qafë (tkl) at (Geç. zmn.) ip (bln) boyun	(Boynuna ipi attı) Birini çok fena sıkmak, zor durumda bırakmak; bir şey yaptırmak, şiddetle ya da tehtid ederek bir şey hemen almak istemesi.
Zuri qafën yakala (Geç. zmn.) boyun	(Boynunu yakaladı) Fena düştü, öldü.
Më bie në qafë (ben+yde) düş (bln) boyun	(Boynuma düşüyör) Sırtına yük vermek.
Më vajti goja prapa qafës (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka boyun	(Ağzım boynumun arkasına gitti) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.
Pres qafën kes boyun	(Boyun kesmek) Kendi başımın üzerine yemin etmek, bir şeyiçin emin olmak; adım gibi emin olmak.
E drodhi qafën	(Boynunu büktü) kçm. Ölmek; can vermek.

(tkl) bük (Geç. zmn.) boyun	
Më mori në qafë (ben+bt) al (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boynuna aldı) Verilen yanlış bir talimat yüzünden ya da desteklediği bir görüşten dolayı birine zarar vermek, kötü bir duruma sokmak.
Më mbeti në qafë (ben+yde) kal (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boynumda kaldı) 1. Başmdan gitmiyor, bir şeyi alana kadar gitmez, istediğini alana kadar uğraşmak. 2. Bir işin çözülmesi ya da bir kişiyle ilgelenmesi bana kaldı.
Theu qafën kır (Geç. zmn.) boyun	(Boynunu kırdı) Düştü, fena yaralandı, paramparça oldu.
I varet në qafë (tkl) asıl (bln) boyun	(Boynuna asılmak) Güzel sözlerle, tatlı dille konuşarak istediğini öğrenmek, öğrenmeden peşinden ayrılmamak.
Të paça në qafë! (tkl) ol (bln) boyun	(Boynuma olursun!) Senin başına gelen her kötülük ya da zarar benim suçumdur; korkma; cezaya razıyım. Haksız olduğu anlaşıldığında verilecek her cezaya razı olan kimse. (genelde bir işin sonunu bilmeden birini teşvik etmek)
I vuri këmbën në qafë (tkl) koy (Geç. zmn.) ayak (bln) boyun	(Ayağını boynuna koymak) Onunla istediğini yaptı, ezdi, yendi, küçük düşürdü.
Këputi diellin e qafës kop (Geç. zmn.) güneş (ilgi) boyun	(Boyun güneşini koptu) kçm. Kendine kötülük yaparak ölmek.

Të merr në qafë (tkl) al (Gen. zmn.) (bln) boyun	(Boynunda alır) Birinin iyi huyları, güzel ahlakı yani güzel yönleriyle hayran bırakması.
Të merr në qafë (tkl) al (Gen. zmn.) (bln) boyun	(Boynunda alır) Bir şeyin dış görünüşe aldanmak.
M'u këput qafa (ben+yde) kop (Geç. zmn.) boyun	(Boynum koptu) Birini beklemekten boynu hep bir tarafa dönmekten, bakmaktan yorulmak.
Iu bë qafa palë palë (o+yde) ol (Geç. zmn.) boyun çift çift	(Boynu çift çift oldu) Kilolu olan kimse.
Iu bë qafa palë palë (o+yde) ol (Geç. zmn.) boyun çift çift	(Boynu çift çift oldu) Zengin olmuş, iyice zenginleşti.
E hoqi qafe (tkl) düşür (Geç. zmn.) boyun	(Boynundan düşürdü) Bir şeyden ya da bir kişiden kurtulmak, kendinden uzaklaştırmak, cehennemin dibinde yolladı.
I ka hipur në qafë (tkl) ol bin (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boyuna binmiş) Birine istediği gibi davranmak, parmağında oynatmak.
Ka marrë erë në qafë ol al (Geç. zmn.) rüzgâr (bln) boyun	(Boynuna rüzgâr almış) Bir kişinin gizli bir iş yaptığına farkına varmak, çözmek, artık gizlenecek bir şeyin kalmaması.
E ka qafen të shkurtër (tkl) var boyun kısa	(Boynun kısa) Sır tutmayan kimse.
E ka qafen të shkurtër	(Boynun kısa) İyi düşünmeden konuşan

(tkl) var boyun kısa	biri; acele eden.
Nuk e ve qafën në litar (Olmsz. Eki) koy boyun (bln) ip	(Boynunu ipe koymamak) Kendini tehlikeye atmaz; kendi paçasını kurtarmak.
Më bie në qafë (ben+yde) düş (Ş. zmn.) (bln) boyun	(Boynuma düşüyör) Birini boşuna rahatsız, tedirgin etmek, sebepsiz yere üzmek
Më bie në qafë (ben+yde) düş (Ş. zmn.) (bln) boyun	(Boynuma düşüyör). Suçsuz olduğu halde suçlanmak, sebepsizce azar işitmek
Del po në atë qafë çık aynı (bln) (İ. z.)boyun	(Aynı boyuna çıkmak) Aynı yola çıkması, bir işten ya da olaydan aynı sonucu almak.
E ka lakun në qafë (tkl) ol ip (bln) boyun	(İp boynuna olmak) Zor bir durumda bulunmak, sırtında ağır bir yükü var, artık dayanamamak.

2.13. Burun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Fut hundët sok burun	(Burnunu sokmak) olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak.
I është rritur hunda (o+yde) ol büyü (Geç. zmn.) burun	(Burnu büyümüş) alay Genelde elde ettiği şeylerden böbürlenmek, kibirlenmek.
Mbledh hundën	(Burun kıvırmak) Bir şeyi beğenmediğini,

kıvır burun	hoşuna gitmediğini yüz ifadesiyle belirtmek.
I bie hunda përtokë dhe se merr (o+yde) düş (Gen. zmn.) burun yere (bağ.) (Olmsz. Eki) al	(Burnu yere düşer ama almaz) Kibirli, kendini beğenmiş, başı hep yükarda bakar, kendinin kibrinin farkına bile varamıyor.
Ta zesh për hundë i del shpirti sık (ayr) burun (o+yde) çık (Gen. zmn.) can	(Burnundan sıksan canı çıkar) Bir durumdan ya da bir işten o kadar çok sıkılmış ki dayanamayacak halde gelmiş.
Shfryn me hundë solu (bağ.) burun	(Burnunla solumak) Çok sinirli, öfkeli olan kimse.
I theu hundët (tkl) kır (Geç. zmn.) burun	(Burnunu kırmak) kçm. Birine iyi bir ders vermek, nasıl davranmasını öğretmek, havasını söndürmek.
Më erdhi shpirtin në majë të hundës (ben+yde) gel (Geç. zmn.) can (bln) ucu (ilgi) burun	(Canım burnun ucuna geldi) Çok üzülmek, dayanamamak, bunalmak; beni o kadar çok sinirlendirdilerki kendime mukayyet olamıyorum, sinirden ne yaptığını çözememek.
Nuk sheh më larg se hunda e vet (Olmsz. Eki) gör daha ileri (bağ.) burun kendi	(Kendin burnundan ilerisini görmemek) Kendi içine kapanmış, dar düşünceli olan kimse; akıllı, hırslı olmamak; başkalarının fikirlerini değerlendirmemek.
Nuk sheh më larg se hunda e vet (Olmsz. Eki) gör daha ileri (bağ.) burun kendi	(Kendin burnundan ilerisini görmemek) Sadece kendi iyiliğini düşünür, etrafındaki insanları düşünmeyen; hep kendi çıkarlarını düşünmek.

E ka hundën e gjatë (tkl) ol burun uzun	(Burnu uzun olmak) olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak, ortalığı karıştırmak.
Zgjati hundën uzat (Geç. zmn.) burun	(Burnu uzattı) olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak, ortalığı karıştırmak.
E ka çuar hundën përpjetë (tkl) ol götür (Geç. zmn.) burun yokuş yukarı	(Burnu yokuş yukarı götürmuş) Burnu havada, kendini diğer insanlardan daha üstün görmek, havalı, kendini beğenmiş kimse.
Hundë përpjetë burun yokuş yukarı	(Burnu yokuş yukarı) Kibirli, kendini beğenmiş kimse.
I kullot hunda lart (o+yde) otla (Gen. zmn.) burun yukarı	(Burnu yukarıda otlar) hcv. Övünen, böbürlenen kimse; kendini beğenmiş, herkese akıl vermeye çok sever; kendini çok bilmiş zanneden kimse.
E ka hundën në lis (tkl) ol burun (bln) meşe	(Burnun meşede olmak) Kibirlenmek, kendine fazla değer vermek; kendini beğenmiş kimseler için kullanılır.
Iu zverdh hunda (o+yde) sarar (Geç. zmn.) burun	(Burnu sarardı) Sinirlenmek; öfkeden gözü hiç bir şeyi görmemek.
E uli hundën (tkl) indir (Geç. zmn.) burun	(Burnu indirdi) hcv. Artık övünmemek, gururlanmamak, böbürlenmemek.
I ra hunda (o+yde) düş (Geç. zmn.) burun	(Burnu düştü) hcv. Artık övünmemek, gururlanmamak, böbürlenmemek.

Ia nxorri prej hundësh (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (ayr) burun	(Burnundan çıkarttı) Bir şeyi yaptığına pişman etmek, sürekli yaptığını hatırlatmak.
Sikur e ka nxjerrë nga hunda sanki ol çık (Geç. zmn.) (ayr) burun	(Burnundan çıkarmış sanki) Biriyle çok benzemek.
M'u ça hunda (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) burun	(Burnum çatladı) Sigara içmeden dayanamıyorum, canim çok çektti.
Gjithë hundë e buzë tüm burun (bağ.) dudak	(Tüm ağzla burnunla) Bir durumdan ve ya bir şeyden memnun ki olmadığını yüzünden belli etmek.
Ia bëri hundët përshesh (tkl) yap (Geç. zmn.) burun arabaş	(Burnu arabaşı yapmak) Birine yüzüne tokat atmak, fena vurmak, yenilmek.
Me një pëllëmbë hundë (bağ.) bir avuç burun	(Bir avuç burnunla) Küskün, dargın, yüzü asık olan kimse; kırgın.
I ranë hundët (o+yde) düş (Geç. zmn.) burun(çkl)	(Burunları düştü) Bir yerde hatırı kalmak, kırılmak; memnun kalmadığını göstermek; bir şeyi beğenmediğini yüz ifadeysiyle göstermek; çok üzgün olmak.
Ecën drejt hundës së vet yürü dik burun kendi	(Kendi burnun dikine yürümek) Kendi işine bakmak, başkasının işlerine karışmama; kendi derdine düşmek.
Nuk sheh më larg se hunda e vet (Olmsz. Eki) gör daha ileri burun kendi	(Kendi burnundan ilerisini görmemek) Sadece kendi iyiliğini düşünür, etrafındaki insanları düşünmeyen; hep kendi çıkarlarını düşünmek.
Breshëri e rreh dhe hunda me majë dolu döv (Gen. zmn.) (bağ.) burun	(Dolu döver ve burnun ucuyla olmak) hcv. Hak ettiğinden daha fazlasını isteyen

(bağ.) ucu	kimse; sandığı kadar değerli olmamak.
E ka hundën të hollë (tkl) ol burun ince	(Burnun ince olmak) Olayların hemen çözer, ne olacağını hisseder.
E ka hundën të hollë (tkl) ol burun ince	(Burnun ince olmak) 1. Koku alma hissi çok güçlü olmak; hemen kokunun ne olduğunu anlar. 2. hcv. Her şeyi kabul etmez; her konuda seçici olmak
E ka çuar hundën përpjetë (tkl) ol sürükle burun yokuş yukarı	(Burnunu yokuş yukarı sürüklemek) Biriyle küsmüş, konuşmamak ya da ters konuşmak.
Të vjedh hundën midis syve (tkl) çal (Gen. zmn.) burun arası göz(çkl)	(Burnu gözlerin arasından çalar) Becerikli, hile yaparken yakalayamazsın; tecrübeli hırsız.
Shpohem në hundë deldir (bln) burun	(Burnumda deldirmek) Bir şey söylediğinde emin olmak, söylediğim gibi çıkmazsa istediğiniz cezayı kabul ederim.
Merr hundë al burun	(Burun almak) Bir şeyesıfırdan başlamaya cesaret eden kimse; cesur olmak.
S'e le hunda të hajë bar (Olmsz. Eki) bırak burun ye çim	(Burnu çim yemesine izin vermez) Kibirliğinden kendine zarar vermek.
S'ka hundë e buzë (Olmsz. Eki) ol burun (bağ.) dudak	(Burnu ve dudağı olmamak) Kötü bir şey yaptıktan sonra biriyle karşılaşmayı yüzü kalmamak; utanmak.
Hundë lesh	(Tüy burnu) Kendi işini yapamayan, hep başkaların tarafından yönetilen,

burun tüy	başkalarının fikrine uyan kimse (genelde hanımcı olan erkekler için kullanılır).
I hanë hundët (o+yde) kaşın burun(çkl)	(Burun kaşınmak) Kavga etmeyi istemek, belayı aramak, olay çıkarmak, canına susamak.
E nxori hundën jashtë (tkl) çıkar (Geç. zmn.) burun dışarı	(Burnu dışarıya çıkardı) Durmadan, beklemeden harekete geçti, bir şeyler yapmaya başladı, harekete geçmek.
I doli qumeshti i nënës nëpër hundë (o+yde) çık (Geç. zmn.) süt (ilgi) anne (ayr) burun	(Annesinin sütü burnundan çıktı) Çok sıkıntı çekmek, bir işi halledebilmek için çok uğraşmak, canına tak etmek.
Ia do buza por se lë hunda (o+yde) iste (Gen. zmn.) dudak ama (Olmsz. Eki) bırak burun	(Dudak ister ama burnu bırakmaz) Bir şeyi elde etmek için çok istemek ama imkanın olmaması, elden bir şeyin gelmemesi.

2.14. Böbrek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Si veshka në mes të dhjamit gibi böbrek (bln) orta (ilgi) içyağı	(İçyağın ortasında böbrek gibi olmak) Çok iyi koşullarda bulunmak, hoş, rahat ve konforlu bir hayat yaşamak, hiç bir eksiğin olmamak.

2.15. Damar ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ia gjeti damarin (tkl) bul (Geç. zmn.) damar	(Damarını buldu) Huylarını öğrenip nasıl davranmak gerektiğini bilmek.
Ia gjeti damarin (tkl) bul (Geç. zmn.) damar	(Damarını buldu) Birini en zayıf, en duyarlı noktadan vurmak.
I ka plasur damari (o+yde) ol çatla (Geç. zmn.) damar	(Damarı çatlanmış) olmsz. Hiç bir şeyden utanmamak, yüzsüz olmak, utanç verici şeyler yapmak; yaptığı kötülükten yüzü kızarmamak.
Ka një damar var bir damar	(Bir damarı var) Soyunun özelliklerini taşımak; birine çekmek, benzemek.
I zbriti damari (o+yde) in (Geç. zmn.) damar	(Damarı indi) Sakinleşmek, sinirleri gevşemek.
Damar përpjetë damar yokuş yukarı	(Damarı yokuş yukarı) Hep sinirli olmak, küçücük şeylere bile sinirlenmek.
I kërceu damari (o+yde) sıçra (Geç. zmn.) damar	(Damarı sıçradı) Sinirlenmek, kızmak, köpürmek, birdenbire öfkelenmek, böbürlenmek.
Me damarë të këputur (bağ.) damar kop (Geç. zmn.)	(Kopmuş damarlarıyla) Zayıf düşmek, halin kalmamak; çok yorulmak.

2.16. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I rropi lëkurën (tkl) yüz (Geç. zmn.) deri	(Derisini yüzdü) Birinin karşısında merhametsiz olmak, her şeyi elinden almak; zalimce davranmak; canını almak.
I rropi lëkurën (tkl) yüz (Geç. zmn.) deri	(Derisini yüzdü) Birini fena dövmek; acı çektirmek.
Ka mbetur kockë e lëkurë ol kal (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik kalmış) Çok zayıf olan kimse; aşırı zayıflanmak.
Eshtë bërë kockë e lëkurë ol (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik olmuş) Aşırı zayıflanan biri.
Nuk i bën lëkura një para (Olmsz. Eki) (o+yde) yap deri bir para	(Derisi bir para etmez) Değersiz olan kimse, hiç bir şeyi beceremeyen, beş para bile etmez.
Lë lëkurën bırak deri	(Derisini bırakmak) Ölmek..
Lë lëkurën bırak deri	(Derisini bırakmak) Bir şey için çabalamak, gayret göstermek.
I është trashur lëkura (o+yde) ol kalın (Geç. zmn.) deri	(Derisi kalınlaşmış) Hiç bir şeyin umrunda olmamak, azarlamalarla ya da küfürlerle alışmış, duyarsız durumuna

	gelmek.
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) kçm. Sahip olduğun her şeyi elinden almak (para, mülk, vb)
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) Ürünleri pahalıya satmak, uyanık esnaf olmak.
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) Öldürülmek.
I rropi lekurën (tkl) yüz (Geç. zmn.) deri	(Derisini yüzdü) Birini acımasızca çalıştırmak, vicdansızca kullandırmak, kötü davranmak.
Nuk e nxë lëkura (Olmsz. Eki) sığ deri	(Derisine sığmamak) şaka 1. Çok kilolu olan biri. 2. Dayanamamak, çok endişelenmek; neredeyse sinirden patlayacak.
Humbet nën lëkurë kaybol (Gen. zmn.) alt deri	(Derisine kaybolur) kçm. Konuşmamak, itiraz etmemek, her şeyi kabul etmek, ağızdan lokmayı almak.
Më ra lëkura (ben+yde) düş (Geç. zmn.) deri	(Derim düştü) Yaptığı bir işten çok yorulmak; tükenmek.
I di lëkura (o+yde) bil (Gen. zmn.) deri	(Derisi bilir) Akıllı, becerikli olan kimse; tuzağa kolay kolay düşmez.
I di lëkura (o+yde) bil (Gen. zmn.) deri	(Derisi bilir) Kendine iyi bakar, zor bir durumdan nasıl çıkacağını iyi bilir; sinsi, kolay kolay yaş tahtaya basmaz.

Ia dogji lëkurën (o+yde) yak (Geç. zmn.) deri	(Derisini yaktı) Sırtından vurdu, beklemediği anda birine kötülük yapmak.
E hoqi lëkurën (tkl) çıkar (Geç. zmn.) deri	(Derisini çıkardı) olmsz. Gerçek yüzünü gösterdi, artık gerçek amacını saklayamamak.
I mban lëkura (o+yde) taş (Gen. zmn.) deri	(Derisi taşır) Çok şey saklayan biri, sır tutan, kötü niyetli ama bunu karşı tarafa göstermemek, hissettirmemek.
Më mbeti lëkura (ben+yde) kal (Geç. zmn.) deri	(Derim kaldı) Bütün gün çalıştım; işte çok yoruldum, gayret gösterdim.
Ndërroi lëkurën değiş (Geç. zmn.) deri	(Derisini değiştirdi) Olmsz. Bir şey elde etmek amacıyla sinsi yüzünü göstermemek.
Ndërroi lëkurën değiş (Geç. zmn.) deri	(Derisini değiştirdi) Bir şeyinin görüntüsünü değiştirmek (genelde daha iyi bir hale getirmek).
Nxjerr dy lëkura nga një dele çıkar iki deri (ayr) bir koyun	(Bir koyundan iki deri çıkartır) Bir kişiden ya da bir şeyden hak ettiğinden daha fazla almak, kazançları iki katta çıkarır; birini ya da bir şeyi sonuna kadar kullanmak; amacına ulaşıncaya kadar vazgeçmemek.
Rroj në një lëkurë yaşa (bln) bir deri	(Aynı deride yaşamak) Biriyle tek yürek, tek vücud olmak, çok yakın bir ilişkiye sahip olmak, birlikte yaşamak; birini çok iyi tanımak, sevmek.

Shet lëkurën sat (Gen. zmn.) deri	(Derini satar) kçm. Para için ya da başka bir şeyden faydalanmak amacıyla başkanın hizmetinde olmak, bir şeyi elde etmek için fedakârlık yapmak.
I është trashur lëkura (o+yde) ol kalın (Geç. zmn.) deri	(Derisi kalınlaşmış) Bir işle ya da başka bir şeyle alışmış; dayanır ya da katlanır, çektiği zorlukları artık hissetmemek.
I tregon lëkurën e ujkut (tkl) göster (Gen. zmn.) deri (ilgi) kurt	(Kurdun derisini gösterir) Birine kötü bir şey yaparak korkutmak.
M'u tha lëkura e barkut (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) deri (ilgi) karın	(Karnımın derisi kurudu) Yememekten öldüm; uzun zamandır yemiyorum; açlıkla imtihan olmak.
Ka veshur lëkurën e qengjit ol giy (Geç. zmn.) deri (ilgi) kuzu	(Kuzunun derisini giymiş) Kötü, art niyetini saklayarak biriyle samimi olmak, gerçek yüzünü göstermemek.
I vuri lëkurën e gomarit (tkl) koy (Geç. zmn.) deri (ilgi) eşek	(Eşeğinin derisini koydu) Birini utandırdı; herkesin tarafından aptal yerine konuldu.
E vë veten në lëkurën (e tjetrit) (tkl) koy kendi (bln) deri (başka)	(Kendini (başkasının) derisine koymak) Kendini başka birinin yerine koymak, başka birinin durumuna koymak (birinin duruşunu değerlendirmek, anlamaya çalışmak).
Ia bëri lëkurën për pesë (dy) para (tkl) yap (Geç. zmn.) deri için beş (iki) para	(Derisini beş (iki) paralık etti) Söylemediği bir şey kalmadı, hekesin önünde rezil etti..

I nxori rripa nga lëkura (tkl) çıkar (Geç. zmn.) ölü hücre(çkl) (ayr) deri	(Derisinden ölü hücreleri çıkartmak) Birini fena dövmek, dayak atmak.

2.17. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I është zgjatur gjuha (o+yde) ol uza (Geç. zmn.) dil	(Dilini uzamış) Çok ve yersiz konuşan kimse, konuşurken haddini bilmemek, ağzından geleni söylemek.
E kam në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilimin ucunda olmak) Bir şeyi çok iyi bilmek, aklında ama o anda bir türlü hatırlayamamak, söyleyememek.
Më shkau gjuha (ben+yde) sürç (Geç. zmn.) dil	(Dilim sürçtü) İstemeden bir şey söylemek; ağzından yanlışlıkla bir söz çıkarmak, ağzından kaçırmak.
T'u thaftë gjuha! (sen+yde) kuru dil	(Dilini kursun!) beddua İnşallah bir daha konuşmazsın, Allah kahretsin! Söz söyleyemez, dilsiz olursun gibi bir beddua olarak kullanılır.
M'u tha gjuha (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dil	(Dilim kurudu) olmsz. Yorgunluktan daha fazla konuşamamak, sussuzluk ağzı dili kurumak.
M'u tha gjuha (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dil	(Dilim kurudu) Zamanında söylemek gereken bir şeyi söyleyememek ve daha sonra bu davranıştan dolayı pişman

	olmak.
Ia di gjuhën (tkl) bil (Gen. zmn.) dil	(Dilini bilirim) Birini iyi tanımak, ne düşündüğünü, amacı ne olduğunu bilmek; anlatmak istediğini söylemeden anlamak.
Më doli gjuha një pëllëmbë (ben+yde) çık (Geç. zmn.) dil bir karış	(Dilim bir karış çıktı) Konuşmaktan, çalışmaktan çok yorulmak, pestili çıkmak.
Më zuri gjuha lesh (ben+yde) kap (Geç. zmn.) dil yün	(Dilim yün kaptı) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları tekrarlamaktan, yorulmak.
Iu lidh gjuha (o+yde) bağla (Geç. zmn.) dil	(Dili bağlandı) Şoktan ya da korkudan ağzından hiç bir söz çıkmamak, konuşamaz duruma gelmek.
Iu mpi gjuha (o+yde) uyuş (Geç. zmn.) dil	(Dili uyuştu) Çok şaşırmak, şoktan konuşamamak.
I ha gjuha (o+yde) ye (Gen. zmn.) dil	(Dili yer) Sürekli konuşma isteği duymak; boş konuşmak, söylenmeyecek sözler söylemek; patavazlık etmek.
E ka gjuhën gjilpërë (tkl) ol dil iğne	(Dili iğne olmak) Kırıcı, rencide edici ve ağır bir şekilde konuşan kimse; incitmek.
S'i së gjuha vend (Olmsz. Eki) (o+yde) tut dil yer	(Dili yer tutmamak) Konuşmadan durmaz; geveze; sır tutmayı bilmez, dili uzun olmak.
Më vajti gjuha prapa	(Dilim arkaya gitti) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları

(ben+yde) git (Geç. zmn.) dil arka	tekrarlamaktan, yorulmak.
Më ra gjuha përtokë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) dil yer	(Dilim yere düştü) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları tekrarlamaktan, yorulmak.
E ka gjuhën lopatë (tkl) ol dil kürek	(Dili kürek olmak) alay Çok konuşur, gerçek olan ve olmayan sözler söylemek.
E mban (e shtrëngon) gjuhën prapa dhëmbëve (tkl) tut (sık) dil arka diş(çkl)	(Dili dişlerinin arkasına tutmak (sıkmak) Susuyor, konuşmamak için kendini sıkmak, zorlamak.
E mblodhi gjuhën (tkl) toparla (Geç. zmn.) dil	(Dilini toparladı) Susuyor, konuşmamak için kendini sıkmak, zorlamak.
E shkurtoi gjuhën (tkl) kısalt (Geç. zmn.) dil	(Dilini kısalttı) Bir daha konuşmamaya karar vermek, susmak.
Më hëngri gjuha (ben+yde) ye (Geç. zmn.) dil	(Dilim yedi) İstemeden bir şey söylemek; yanlışlıkla ağzından bir söz kaçırmak.
E ka në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilinin ucunda olmak) Her söze karşılık veren kimse, hazır cevap olmak.
E ka gjuhën lëmpjetë (tkl) ol dil pazı	(Dili pazı olmak) Çok konuşan biri, dili uzun, çarşaf gibi, dedikodularla uğraşır; cevabı hemen yapıştırmak.
Ka gjuhë var dil	(Dili var) Olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.

S'i lodhet gjuha (Olmsz. Eki) (o+yde) yorul dil	(Dili yorulmaz) olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.
Nuk i rri gjuha në vend (Olmsz. Eki) (o+yde) dur dil (bln) yer	(Dili aynı yerde durmamak) olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.
E tërheq prej gjuhe (tkl) çek (ayr) dil	(Dilinden çekmek) Konuşmak istemediği halde konuşturmak, söylenmemesi gereken sözleri söylemek için zorlamak.
E ka holluar gjuhën (tkl) ol (Geç. zmn.) ince dil	(Dili ince olmuş) Az ama tam konuşmak, konuşurken sözleri iyi seçmek, ölçülü konuşmak; açık ve net bir şekilde konuşmak.
I ecën gjuha para mëndjes (o+yde) yürü (Gen. zmn.) dil önce akıl	(Dili akıldan önce yürür) Düşünmeden konuşmak; çok konuşmak; geveze, gereksiz sözler söylemek.
S'ka gjuhë (Olmsz. Eki) ol dil	(Dili olmamak) Uslu, sadık; dedikodu yapmayan, kimseye itiraf atmayan, kendi halinde takılmak.
E ka gjuhën të rëndë (tkl) ol dil ağır	(Dili ağır) Konuşmayı pek sevmeyen biri, sessiz, lafı ağzından zorla çıkarmak.
E lëshoi gjuhën (tkl) bırak (Geç. zmn.) dil	(Dilini bıraktı) Düşünmeden konuşmak, patavasız olmak.
E dredh gjuhën (tkl) bük dil	(Dilini bükmek) Sözünde durmamak, konuşma sırasında duruşunu ve fikrini değiştiren kimse, anında lafı çevirmek.

E ka në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilinin ucuna olmak) Hemen cevap verir, hazır cevap olmak.
E ka në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilinin ucuna olmak) Aynı şeyi sürekli söylemek; bir şeyi istemekten ya da dilemekten utanmamak.
Kafshoi gjuhën ısır (Geç. zmn.) dil	(Dilini ısırdı) Kendini sessiz kalmaya zorlamak; konuşmasına hakim olmak..
Ia shtrëngoi frerin gjuhës (tkl) sık (Geç. zmn.) gem dil	(Dilin gemini sıktı) Bir şeyi söylemeden önce dikkat etmek, lafını iyi düşünüp, taşınıp sonra söylemek.
S'ka gjuhë (Olmsz. Eki) ol dil	(Dili olmamak) Net, güzel bir dille konuşmayı bilmeyen kimse, sözleri iyi seçmemek.
E shpie gjuhën ku i dhemb dhëmbi (tkl) götür dil nerede ağrı diş	(Dili ağrıdığı dişe götürmek) Endişe ettiğim bir şey hakkında konuşmak ya da düşünmek, hep sorunlarımla ya da problemlerimle uğraşmak, çözmek istediğim meseleleri hep söz konusu olmak.
Kafshon gjuhën me dhëmbë ısır dil (bağ.) diş(çkl)	(Dilini dişiyle ısırmak) Bir şeyi söylememek için kendini sıkmak.

2.18. Dirsek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Bërryl më bërryl dirsek (yde) dirsek	(Dirsek dirseğe) Yan yana gelmek, biriyle çok yakın oturmak.
I ka futur duart deri në bërryl (tkl) ol sok el(çkl) kadar (bln) dirsek	(Ellerini dirseğine kadar soktu) Olmsz. Başkasının işlerine, alakasız mevzulara karışmak.
U bë bërryl (tkl) ol dirsek	(Dirsek oldu) Sarhoş olmak.
Çan me bërryla ilerle (bağ.) dirsek(çkl)	(Dirseklerle ilerlemek) Hayatta ilefasızlıkla, haksızlık, hile yaparak başarılı olmaya çalışan kimse.
Flet me bërryl konuş (bağ.) dirsek	(Dirsekle konuşur) Dalkavuk; şeytan; her işten çıkarıcı olmaya çalışan biri, ne konuştuğunu farkında olmayan, saçmalamak.
E ka në bërryl (tkl) ol (bln) dirsek	(Dirseğinde olmak) Birini hiç umursamamak, değer vermemek.
I tregoi bërrylin (tkl) göster (Geç. zmn.) dirsek	(Dirseği gösterdi) olmsz. Çok kesin bir şekilde itiraz etmek, kabul etmemek, istediklerinden hiç bir şeyi vermemek, dımdızlak ortada bırakmak.
I vuri bërrylin (tkl) koy (Geç. zmn.) dirsek	(Dirseği koydu) Haksızca, zorla birini bir olaydan, bir etkinlikten uzaklaştırmak.

2.19. Diş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I tregon dhëmbët (tkl) göster diş(çkl)	(Dişleri göstermek) Tehdit etmek, her anında saldıra geçebileceğini göstermek.
Më kanë ranë dhëmbët (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim döküldü) Yaşlanmak, yaşı ilerlemek.
I shtrëngon dhëmbët (tkl) sık diş(çkl)	(Dişleri sıkmak) Zor, sıkıntılı bir duruma katlanmaya çalışmak.
Ha veten me dhëmbë ye kendi (bağ.) diş(çkl)	(Kendimi dişlerle yemek) Çok zor bir iş olduğuna rağmen bütün gayretiyle uğraşmak, çok çabalamak, emek sarf etmek, vazgeçmemek.
Mpreh dhëmbët keskinleş diş(çkl)	(Dişleri keskinleştirmek) hcv. Bir şeyi elde edemeyeceğine rağmen o şeyin sahibi olmaya çok istemek; boşu boşuna umud etmek; olmayacak bir şeyin üstünde ısrar etmek.
E mban shpirtin ndër dhembë (tkl) tut (Gen. zmn.) can arası diş(çkl)	(Canını dişlerine tutar) Bir işten çok sıkılmak, bıkmak, etrafındaki insanlardan bunalmak; canı sıkılmak.
Ha veten me dhëmbë ye kendi (bağ.) diş(çkl)	(Kendimi dişlerimle yemek) Yaptığı bir hata ya da bir aptalık yüzünden acı çekmek, içi hiç rahat olmamak; yaptığına pişman olmak ama çok geç kalmak, iş işten geçmiş; yapmaması gereken bir

	şeyi yaptıktan sonra kendinden nefret etmek.
Dhëmb për dhëmb diş (yde) diş	(Diş dişe) Kafaya koymuş, ya o ya ben yaşayacak, ölüm kalım meselesi; hayatı tehlikede olmak.
Me gojë të lan dhe me dhëmbë çan (bağ.) ağız yık (Gen. zmn.) (bağ.) (bağ.) diş(çkl) parça (Gen. zmn.)	(Ağızla yıkar ve dişlerle parçalar) İki yüzlü olan kimse, yüzüne güler ama sırtından bıçaklanan kimse.
Më ranë dhëmbët (ben+yde) dökül (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim döküldü) Hep gülüyor, gülmekten susmamak.
Me thonj e me dhëmbë (bağ.) tırnak(çkl) (bağ.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişle tırnakla) Büyük çabalar ederek, çok zorluklar çekerek başarıya ulaşmak.
I ka dhëmbët me bukën time (tkl) ol diş(çkl) (bağ.) ekmek benim	(Dişleri benim ekmeğimde olmak) Benim desteğimle yaşadığına, hayata tutunduğuna rağmen nankörlük etmek.
Njëri ha kumbulla e tjetrit i mpihen dhëmbët biri ye erik (bağ.) diğeri uyuş diş(çkl)	(Biri erik yer ama karşındakinin dişleri uyuşur) hcv. Güçlü bir insan zor bir işe kalkışır ve başarıyla sonuçlandırır ve onun yerine zayıf insanlar şikayet eder. Hasta olan değil de hasta olmayan şikayet eder.
Iu vranë dhëmbët (o+yde) incin (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişleri incindi) hcv. Zahmet etmeyen, uğraşmayan, zor durumda olmayan biri ama hep şikayet etmek. Halinden hep şikayet eden; hiç bir şeyden mutlu olmayan kimse.

Ta bësh dhëmbin sa të kalit (tkl) yap diş kadar (ilgi) at	(Dişini atın dişi kadar yapmak) Ne yaparsan yap istediğini elde edemeyeceksin, boşu boşuna uğraşma.
Hahet me dhëmbë ye (Gen. zmn.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişlerle yenir) Biriyle çok fena kavga etmek.
Jam dhëmbë më dhëmbë ol diş(çkl) (bağ.) diş(çkl)	(Diş dişe olmak) Birinden çok nefret etmek, gördüğünde hep sinirlenmek; savaşta olmak; affetmemek.
E ha me dhëmbë ye (bağ.) diş(çkl)	(Dişleriyle yemek) Birini cezalandırmak, kıskanmak, haset etmek.
E ruan bukën ndër dhëmbët (tkl) sakla (Gen. zmn.) ekmek arası diş(çkl)	(Ekmeği dişlerin altında saklar) Minnettar olmak, yapılan iyiliği unutmayan biri, nankörlük etmemek.
Ia nxori dhëmbë e dhëmballë (tkl) çek (Gen. zmn.) diş(çkl) (bağ.) diş	(Ağzı dişleri diğer dişleriyle birlikte çektirmek) Birne işkence yapmak, yormak, neredeyse canını almak.
Kruan dhëmbin kaşı diş	(Dişini kaşımak) Yiyecek bir şey yok; açlıktan ağzı kokmuş.
Kruan dhëmbin kaşı diş	(Dişini kaşımak) Sürekli aynı yerde outran, ilerleyemeyen, dalga geçen, bir işle uğraşmayan, boşu boşuna vakit geçiren biri.
Më mbajtën dhëmbët (ben+yde) tut (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim tuttu) Az kaldı düşüncemi söyleyecektim; bir şeyi söylememek için kendini tutmak.

Nuk më le të kruaj dhëmbin (Olmsz. Eki) bırak kaşın diş	(Dişimi kaşınmaya bırakmamak) Her zaman yanımda duruyor, peşimi bırakmıyor, bir şey yapmaya izin vermiyor; nefesimi alıyor, bunalmak, daralmak.
Me thikë ndër dhëmbë (bağ.) bıçak arası diş(çkl)	(Dişlerin arasında bıçakla) Olmsz. Tehdit ederek konuşan kimse.
I numuron dhëmbët (tkl) say diş(çkl)	(Dişlerini saymak) Birini dara sokmak, bir şey yaptırmak; hak ettiği kadar ücret vermek.
Të qëron dhëmbin (tkl) soy diş	(Dişini soymak) Bir işle oyalamaya bırakmamak, iyiyice hesabını sorar, en ince detayına istemek.
Ha dynjanë me dhembë ye dünya (bağ.) diş(çkl)	(Dünyayı dişlerle yemek) Yaptığı yanlış seçimlerin dolayısıyla kendini kötü hissetmek, zor durumda kalmak.
Kafshon gjuhën me dhëmbë ısır dil (bağ.) diş(çkl)	(Dilini dişiyle ısırmak) Bir şeyi söylememek için kendini sıkmak.

2.20. Diz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ra në gjunjë çök (Geç. zmn.) (yde) diz(çkl)	(Dizlere çöktü) Birinin karşısında teslim olmak.

Gju më gju diz (yde) diz	(Diz dize) Biriyle yan yana, çok yakın oturmak.
Gju më gju diz (yde) diz	(Diz dize) Yakın bir ilişkide olmak, cana yakın, güçlü bir bağ kurmak.
Nuk më mbajnë gjunjët (Olmsz. Eki) (ben+yde) tut (Ş. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim tutmuyor) Hareket edemiyorum, güçsüz hissetmek, ayakta kalmayacak durumda olmak.
Me ka rënë akull në gjunjë (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) buz (bln) diz(çkl)	(Dizlerime buz düştü) Çok yorgun olduğunda dizlerin hissetmediğini anlatmak için kullanılır, dizlerin tutmamak.
I dridhen gjunjët (o+yde) titre (Ş. zmn.) diz(çkl)	(Dizleri titriyor) Çok korkmuş; korkudan ve ya endişeden ayakta durmayacak hale gelmek.
Iu ul në gjunjë (tkl) otur (Geç. zmn.) (bln) diz(çkl)	(Dizlerine oturdu) Birine çok yalvarmak.
Më kanë lënë gjunjët (ben+yde) ol bırak (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim bıraktı) Gücüm yok, takatım kalmadı, yaşlandım artık bu durumda çalışmam, yürümem, koşmam zordur; vücudu zayıf düşmek.
M'u prenë gjunjët (ben+yde) kesil (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim kesildi) Aldığım acı bir haberden dolayı halsiz kalmak, elim ayağım kesildi.
M'u këputën gjunjët (ben+yde) kesil (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim koptu) Acı bir haberden dolayı halsiz kalmak, güçlü olmamak.

I puth gjunjët (tkl) öp diz(çkl)	(Dizlerini öpmek) Menfaatçi, çıkarıcı, yancı.

2.21. Dudak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Mbledh buzët bük dudak(çkl)	(Dudakları bükmek) Bir şey beğenmediğini, umursamadığını, küçümsediğini belli etmek; bir şeyden hoşlanmamak.
Ia kafshoi buzën (tkl) ısır (Geç. zmn.) dudak	(Dudağı ısırdı) Bir şey söylenmesin diye dudakları ısırarak işaret vermek.
I dridhet buza (o+yde) titre dudak	(Dudağı titremek) Ağlamak üzere.
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Öpüşmek.
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Dipte olmak, taşıncaya kadar dolmak, doldurmak (bardak ya da nehir için).
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Aşırı sinirli olan biri.
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Sevimli, sıcak kanlı, saygılı olan kimse.

I vari buzët një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.) dudak(çkl) bir karış	(Dudakları bir karış astı) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey beğenmemek; çok üzgün olmak.
I palos buzët (tkl) katla dudak(çkl)	(Dudakları katlamak) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey beğenmemek; çok üzgünolmak.
Me buzë varur (bağ.) dudak(çkl) as	(Asık dudaklarla) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.
S'i qesh buza (o+yde) (Olmsz. Eki) gül dudak	(Dudağı gülmez) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.
Gjithë buzë Tüm dudak(çkl)	(Tüm dudakla) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.
I ka buzët me qumësht (tkl) ol dudak(çkl) (bağ.) süt	(Dudakları sütle olmak) Daha çocuktur, olgun değil, tecrübesiz, ergen olan kimse için kullanılan bir sözdür.
Qesh nën buzë gül alt dudak	(Dudak altında gülmek) Bir kimsenin söyledikleriyle fark edilmeden gülmek.
Gjithë hundë e buzë tüm burun (bağ.) dudak	(Tüm ağzla burnunla) Bir durumdan ve ya bir şeyden memnun ki olmadığını yüzünden belli etmek.
I vajti buza vesh më vesh (o+yde) git (Geç. zmn.) dudak kulak (yde) kulak	(Dudak kulak kulağa gitti) Gülmekten yıkıldı, çok mutlu oldu, kahkaha attı, bir şeyin aşırı hoşuna gitmesi.

Iu zbardh buza (o+yde) beyaz dudak	(Dudağı beyaz oldu) Çok korktu; endişelendi; korkudan ya da bir felaketen çehresi değişti.
Të pëlcet buzën (tkl) patla (Gen. zmn.) dudak	(Dudağını patlatır) Birinden ya da bir şeyden çok sıkılmak, dayanmamak, bunalmak, sabrı tüketmek.
Ta pjek peshkun (byrekun) në buzë (tkl) pişir (Gen. zmn.) balık (böğrek) (bln) dudak	(Dudağında balığı (böreği) pişirir) Birinden ya da bir şeyden çok sıkılmak, dayanmamak, bunalmak, sabrı tüketmek.
I ka lyer buzët (tkl) ol sür (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları sürmüş) Kötü, pis, tehlikeli işlere karışmış.
E ka vajin në buzë (tkl) ol yağ (bln) dudak	(Yağın dudağında olmak) Çok çabuk, kolay ağlayan biri; sebepsiz ya da en ufak bir şey için kırılmak, ağlamak..
E ka vajin në buzë (tkl) ol yağ (bln) dudak	(Yağın dudağında olmak) Hep şikayet edenler için kullanılan bir söz.
I qeshi buza (o+yde) gül (Geç. zmn.) dudak	(Dudağı güldü) Mutlu olmak, bir şeyi çok beğenmek, hoşuna gitmek.
M'u tha buza (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dudak	(Dudağım kurudu) Bir şey boğazından geçmemek, uzun zamandır ne yemek ne içmek.
Me buzë të fryra (bağ.) dudak(çkl) şiş	(Şişmiş dudaklarla) Çok sıkılmış, can sıkıntısından suratı asan, üzgünolan kimse.
Ia do buza por se lë hunda	(Dudak ister ama burnu bırakmaz) Bir

(o+yde) iste (Gen. zmn.) dudak (bağ.) (Olmsz. Eki) bırak burun	şeyi elde etmek için çok istemek ama imkanın olmaması, elden bir şeyin gelmemesi.
Lëpin buzët yala dudak(çkl)	(Dudakları yalamak) hcv. Elde etmediği rağmen sanki kendi malı olduğu gibi davranmak; imkansız olduğu halde umud etmek, boşu boşuna sevinmek.
I qepi buzët (tkl) dik (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları dikti) Konuşmamak.
I qepi buzët (tkl) dik (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları dikti) Ölmek.
Ti shposh buzën (o+yde) deldir dudak	(Dudağını deldirmek) Ne yaparsan yap düşüncesini değiştiremezsin, kararlı olmak.
Ti shposh buzën (o+yde) deldir dudak	(Dudağını deldirmek) Çok sinirlendi, yüzü mosmor oldu.
Më ka vënë buza shirit (ben+yde) ol koy (Geç. zmn.) dudak şerit	(Dudağı şerit koymuş) Bir işten, sıcaklıktan çok yorulmak; yorgunluktan zayıf düşmek, bitkin olmak.
S'ka hundë e buzë (Olmsz. Eki) ol burun (bağ.) dudak	(Burnu ve dudağı olmamak) Kötü bir şey yaptıktan sonra biriyle karşılaşmayı yüzü kalmamak; utanmak.

2.22. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ndërroi dorë değiş (Geç. zmn.) el	(El değiştirdi) Bir şey, bir kimseden başka bir kimseye geçmek, başka birinin ait olmak.
Ngre dorën kalk el	(El kaldırmak) Birine bir şeyle vurmaya kalkışmak.
E ka dorën e lehtë (tkl) ol el hafif	(Eli hafif olmak) 1. İğneyi vurdururken fazla hissetmemek. 2. Ağır vurmamak, incitmeyen kimse.
E ka dorën të rëndë (tkl) ol el ağır	(Eli ağır olmak) 1. İğneyi vurdururken çok hissetmek. 2. Vurunca çok acı hissetmek.
Laj duart yıka el(çkl)	(Elimi yıkamak) Bir şeyden vazgeçmek.
E ka në dorë (tkl) ol (bln) el	(Elde etmek) Bir şeyin sahibi olmak.
E kam në dorë (tkl) ol (bln) el	(Elimde bulunmak) Bir şeyle uğraşmak, çalışmak, hazırlamak; henüz bitirememek, bir şeye sahip olmak.
Shoh dorën bak el	(El bakmak) El falına bakmak, başka birine muhtaç olmak.

E shtiu në dorë (tkl) geç (Geç. zmn.) (bln) el	(Ele geçirdi) Bir şeye zorla sahibi olmak.
E shtiu në dorë (tkl) geç (Geç. zmn.) (bln) el	(Ele geçirdi) Birini kandırarak, güzel sözler söyleyerek, hile yaparak kendini sevindirir, ona hizmet etmeyi başarmak.
Marr në dorë al (bln) el	(Elime almak) Bir işin yöntemini üstlenmek, bir olayın çözülünceye kadar vazgeçmemek.
Më vjen ndorjesh (ben+yde) gel el	(Elinden gelmek) Bir şeyi yapabilmek, maharetli olmak, elinden her iş gelir.
Heq dorë çek el	(El çekmek) 1. Bir kişiden ya da bir şeyden vazgeçmek, bir kimseyle iletişimi kesmek, konuşmamak, sormamak. 2. Öncesi gibi düşünmemek, aynı fikirde olmamak. 3. İşten ya da bir sorumluluktan vazgeçmek.
I shtriu dorën (tkl) uzat (Geç. zmn.) el	(Elini uzattı) Birine yardım etmek, destek vermek ve ya birinden yardım istemek.
I shtriu dorën (tkl) uzat (Geç. zmn.) el	(Elini uzattı) Düşmanla barışmak istemek, ilk adımı atarak birinden özür dilemek vey a birini affetmek.
Më ra në dorë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) el	(Elime düştü) Tesadüfen bir şey ya da biri birinin eline geçmek; teslim olmak; birine muhtaç olmak.
Më iku nga dora	(Elimden gitti) Birinin bir şeyi elinden almak; artık senin elinden çıkmış.

(ben+yde) git (Geç. zmn.) (ayr) el	
Me duar bosh (bağ.) el(çkl) boş	(Boş ellerle) Hiç bir şey getirmeden gelmek.
Ia pres dorën (tkl) kes el	(Elini keserim) Harekete geçmesine izin vermemek, engel olmak (hırsız ya da kötü niyetleri olanlara müsaade etmemek).
Ia shkurtoj dorën (tkl) kısalt el	(Elini kısaltmak) Harekete geçmesine izin vermemek, engel olmak (hırsız ya da kötü niyetleri olanlara müsaade etmemek).
Rri me dorë në zemër dur (bağ.) el (bln) kalp	(Yüreğimde elle durmak) Kötü bir sonuç çıkacak diye kaygıyla, korkuyla beklemek.
Nuk zë gjë me dorë (Olmsz. Eki) dokun şey (bağ.) el	(Eliyle hiç bir şey dokunmamak) İçi rahat olmak, hiç bir iş yapmayan, boş boşuna zamanı harcayan biri; bir şeyi ya da bir işi yapmayı içinden gelmemek.
Hodhi dorë At el	(El atmak) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.
Shtriu dorën yat el	(El yatmak) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.
Ve një dorë koy bir el	(Bir el koymak) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.
E di në pëllëmbë të dorës (tkl) bil (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna bilmek) Bir yeri ya da bir şeyi çok iyi bilmek, tanımak, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak.

E mbaj në pëllëmbë të dorës (tkl) tut (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna tutmak) Birine çok iyi davranmak, bütün ihtiyaçlarını gidermek, isteklerini yerine getirmek, göz kulak olmak.
I jap dorën (tkl) ver el	(Eli vermek) Zor bir durumda olan birine yardım etmek.
Ka kaluar në shumë duar (tkl) geç (Geç. zmn.) çok el(çkl)	(Bir çok ellerde geçirmek) Birçok kişi tarafından kullanılan, dokunulan bir kumaş (elbise vb), elden ele dolaşmak.
Nuk e ndyj dorën (Olmsz. Eki) kirlet el	(Elimi kirletmem) Kendi durumuna, düzenine aykırı düşen bir şeyi ve ya işi kabul etmemek, daha zayıf olan biri eliyle dokunmamak.
E ka në dorë (tkl) ol (bln) el	(Elinde olmak) Bir şeyin sahibi olmak.
I jep dorën e të rrëmben krahun (tkl) ver el (bağ.) kap kol	(Elini verip kolunu kaptırır) Birinin sağladığı yararı, faydayı, daha fazla istemek, çıkarıcı olmak.
S'më bën dora (Olmsz. Eki) yap el	(Elim yapmamak) Bir şeye dokunamamak, incitememek, alamamak vb; istememek, yapmamak, ulaşamamak.
I ka futur duart deri në bërryl (tkl) ol sok (Geç. zmn.) el(çkl) kadar (bln) dirsek	(Ellerini dirseğine kadar sokmuş) olmsz. Başkasının işlerine, alakasız mevzulara karışmak.
Ia njomi dorën	(Elini sulandırdı) olmsz. Art niyetleri anlaşılmamak, yaptığı kötülükleri ortaya

(tkl) sulan (Geç. zmn.) el	çıkmasın diye rüşvet vermek; kurallara aykırı bir şeyi yapmak, haksızlık etmek.
I kërkoj dorën (tkl) iste el	(El istemek) etnogr. Bir kıza evlenme teklifi etmek, aile büyüklerinden kızı istemek.
Fut duart Sok el(çkl)	(Elleri sokmak) olmsz. Bir işe girişmek, birisinin işine karışmak, başkalarının işlerine burnu sokmak.
Ia marr dorën (tkl) al el	(Eli almak) Bir işi yapmak için gerekli olan bilgileri öğrenmek, ustalık kazanmak, becerikli olmak.
Ia marr dorën (tkl) al el	(Eli almak) Birini çok iyi tanımak, huylarını öğrenmek, herhangi bir davranışı adet edinmek.
I zë dora (o+yde) dokun (Gen. zmn.) el	(Eli dokunur) Yaptığı her şeyi düzgün yapmak, becerikli, hünleri olmak.
E ka dorën të lirë (e shpuar) (tkl) ol el ucuz (delik)	(Eli ucuz (delikle) olmak) Parayı esirgememek, cömert.
Eshtë dorë më një ol el (bağ.) bir	(Bire bir el olmak) Etkisini hemen ve kesin olarak göstermek.
Ka dorë var el	(Eli var) Hırsız olan kimse, fırsatı bulunca çalar.
Ka dorë var el	(Eli var) olmsz. Birinin dövmek ya da birine vurmak alışkanlık haline gelmek.

E mori veten në dorë (tkl) al (Geç. zmn.) kendi (bln) el	(Kendini elide aldı) Kendine daha çok güvenmek, kendine gelmek, akıl başına gelmek, kendine mukayyet olmak.
Njërën dorë në bakllava e tjetrën në revani bir el (bln) baklava (bağ.) diğer (bln) revani	(Bir eli baklavada ve diğer eli revanide olmak) Bolluk içinde yaşamak.
I ka duart flori (tkl) ol el(çkl) altın	(Elleri altın olmak) Yaptığı her hangi bir işte becerikli olmak; altın elleri var; çamuru altına çevirir; gözün gördüğü her şey eli yapar, kaliteli iş yapan kimse.
Se ka në dorë veten (Olmsz. Eki) ol (bln) el kendi	(Kendini elide varmamak) Anlamadan, bilmeden, farkında olmadan tuhaf şeyler yapan kimse, davranışları kontrol edemeyen kimse.
I iku zogu nga dora (o+yde) git (Geç. zmn.) kuş (ayr) el	(Kuş elinden gitti) Bir fırsatı kaçırmak, bir şeyi artık elinde tutamamak, değerlendirememek.
Më fluturoi nga dora (ben+yde) uç (Geç. zmn.) (ayr) el	(Elimden uçtu) Bir fırsatı kaçırmak, bir şeyi artık elinde tutamamak, değerlendirememek.
E ka zogun në dorë (tkl) ol kuş (bln) el	(Kuş elinde olmak) Biri bir şeyi yapmak için uygun koşularda olmak, çok büyük bir fırsat eline geçmek, ama bu fırsat ne kadar değerlendirilebilir tamamen ona bağalıdır.
U bë një dorë	(Bir el olmuş) Çok zayıfladı, kilo verdi

(tkl) ol (Geç. zmn.) bir el	(bir hastalıktan).
Rri duarkryq dur bağlı el(çkl)	(Bağlı ellerle durmak) Hiç bir işe karışmamak, bir olayı uzaktan izlemek.
Rri duarkryq dur bağlı el(çkl)	(Bağlı ellerle durmak) Çalışmamak ve bir şey yapmak için çaba göstermemek, öylece beklemek, çaresiz kalmak.
Mbeta duarthatë kal kuru el(çkl)	(Kuru ellerle kalmak) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir oldum.
S'më bëjnë më duart (ben+yde) yap daha el(çkl)	(Ellerim yapmamak) Yaşlanmaktan ya da bir hastalıktan güçsüz kalmak.
I nxjerr gështenjat me duart e botës (tkl) çıkar kestane(çkl) (bağ.) el(çkl) (ilgi) dünya	(Kestaneleri dünyanın elleriyle çıkarmak) Bir şeyi elde etmek için başka birini kullanmak, çıkarıcı olmaya çalışmak, başkalarının sırtından beslenmek.
Vë dorën në ungjill (zjarr) Koy el (bln) incil (ateş)	(Elimi incile (ateşe) koymak) Bir şey ya da bir kişiye inandığınızı ya da emin olduğunuzdan belirtmek için kullanılır; kutsal kitaplar üzerinden yemin etmek; birine kefil olmak.
E ka dorën e thatë (tkl) ol el kuru	(Elin kuru) Tasarrüf etmeyen, çok harcamayan biri, müsrif olmak.
I jep gishtin e të merr (rrëmben) dorën (tkl) ver parmak (bağ.) al (Gen. zmn.)	(Parmağını verdiğini elini alır (çalır)) Birine verdiğinden daha fazla istemek, çıkarıcı olmak.

(çal) el	
Ia dha mendtë në dorë (tkl) ver akıl(çkl) (bln) el	(Aklını elinde verdi) Çok şaşırmak, hayran kalmak; bakakalmak, hayret etmek.
I plasi në dorë (o+yde) patla (Geç. zmn.) (bln) el	(Elinde patladı) Bir şeyin beklemediği anda gerçekleşmek, bir planın başarısız olmak; beklenmedik bir anda kötü amaçları, art niyetleri ortaya çıkmak.
Mbaj dorën tut el	(El tutmak) Birini dövmekten ya da başka bir hata yapmaktan kendini tutmak.
Mbaj dorën tut el	(El tutmak) Bir şeyi tasarrüfla kullanmak, çok harcamamak, tutumlu olmak.
Jap dorën ver el	(El vermek) Bir antlaşmayı yere getirmek, gerçekleştirmek, söz vermek, ortak bir amaca vardıktan sonra el sıkmak.
E shtiu në dorë (tkl) geç (Geç. zmn.) (bln) el	(Ele geçirdi) Birini kandırarak, güzel sözler söyleyerek, hile yaparak kendini sevindirir, ona hizmet etmeyi başarmak.
Ngre duart lart kalk el(çkl) yukarı	(Elleri yukarda kaldırmak) Birinin önünde teslim olmak, daha güçlü olana boynu eğmek.
Ngre duart lart kalk el(çkl) yukarı	(Elleri yukarda kaldırmak) Bir zorluğun karşısında pes etmek ya da teslim olmak.
Nxjerr nga dora çıkar (ayr) el	(Elden çıkarmak) Bir şeyi kendi elleriyle yapmak, üretmek; bitirmek.

Të mbetet në dorë (tkl) kal (Gen. zmn.) (bln) el	(Elinde kalır) 1. Biri o kadar zayıf ya da hasta ki, zorla ayakta duruyor, her an bayılabilir ya da ölebilir (ameliyat yaparken ya da döverken kullanılır), narin olan kimse. 2. Bir şey o kadar eskimiş ya da o kadar kalitesizdir ki kullanmaya çekinirsin, hemen bozulabilir ya da zarar görebilir, çok hassastır. 3. Bir şeyin değeri düşmek, kullanılabilecek bir yer kalmamak, işe yaramamak.
Ka kaluar në shumë duar ol geç (Geç. zmn.) (bln) çok el(çkl)	(Birçok ellerde geçmiş) olmsz. Namusunu kaybetmek, bir çok kişiyle ilişkisi olmak, bir kişiden başka bir kişiye geçmek (genelde kadınlar için).
Laj duart yık el(çkl)	(Elleri yıkamak) Artık bir kişiden umudunu kesmek, onsuz yaşamayı kabul etmek.
Laj duart yık el(çkl)	(Elleri yıkamak) Bir suçtan ya da yapılan bir hatadan kurtulmak; bir kişiden ya da bir şeyden iletişimi kesmek, genelde kötü ya da ihtiyacı olmayan bir şeyden vazgeçmek.
Më iku nga dora (ben+yde) git (Geç. zmn.) (ayr) el	(Elimden gitti) Kontrol elimden çıktı, yanlış yola girmek; gücüm ve etkim yok; artık beni dinlemiyor.
Marr frenat në dorë al fren(çkl) (bln) el	(Frenleri eline almak) ölç. dil. Bir işin tehlikesini göz önünde bulunarak halletmek, başaramak.

Ka asin në dorë ol ası (bln) el	(Ası elinde olmak) ölç. dil. Birini elde etmek ya da düşmanı tuzağa düşürmek, elinde güçlü bir koz bulunmak.
Fërkon duart ov el(çkl)	(Ellerini ovmak) olmsz. Sevmediğin bir kişinin kötü duruma düştüğünde perişan haline sevinmek, yapılan kötülükten zevk almak.
Ia vë zemrën në dorë (tkl) koy kalp (bln) el	(Kalbimi eline koymak) Birine tam güvenmek, şüphe etmemek.
T'u thafë dora! (sen+yde) kuru el	(Elin kurusun!) beddua Elin kırılsın, elin kurusun, Allah bir daha kötülük yapmayı müsaade etmesin.
Shkund me duar e shtyp me këmbë silkele (bağ.) el(çkl) (bağ.) bas (bağ.) ayak(çkl)	(Ellerle silkelemek ve ayakla basmak) Faydalı bir şey kendi elleriyle yapmak ve kendi elleriyle bozmak.
Mbeta me duart në gji kal (Geç. zmn.) (bağ.) el(çkl) (bln) göğüs	(Eller göğüsünde bağlı kaldı) 1. Kimsesiz, yalnız kalmak. 2. Üzüntü ve yoksulluk içinde olmak.
Mbeta duarthatë Kal (Geç. zmn.) kuru el(çkl)	(Kuru ellerle kalmak) Akrabalarım hepsi vefat etti, tek başıma kaldım.
I marr dorën (tkl) al el	(Elini almak) 1. Birini sormak ya da birinden izin almak. 2. Birinin elini öperek, şükranla selam vermek
I shpërtheu mina në dorë (o+yde) patla (Geç. zmn.) mayın	(Mayın elinde patlatı) Yaptığı kötü planı anlaşılmak, ortaya çıkmak; açtığı çukurun

(bln) el	içine kendin düşmek.
Iu dogjën letrat në dorë (o+yde) yak kağıt(çkl) (bln) el	(Kağıtları elinde yaktı) Yaptığı bütün planları mahvoldu, başaramamak, amaçlarını gerçekleştirememek, hedefine ulaşamamak.
U kap me presh (kalem) në dorë (tkl) yakala (Geç. zmn.) (bağ.) pıras (kalem) (bln) el	(Elinde pırasla (kalemle) yakalanmak) Kötü bir şey yaptığında ya da çalarken yakalanmak.
Ve dorën në prush koy el (bln) kor	(Eli korun üstüne koymak) Bir şey ya da bir kişi için emin olmak, dürüstlüğüne tüm kalbiyle inanmak.
Vjen me urë (pishë) në dorë gel (bağ.) köprü (çam) (bln) el	(Elinde köprüyle (çamla) gelmek) Önünde ne var ne yok yıkmak, karşısına çıkan herşeyi paramparça etmek.
Me të dyja duart (bağ.) iki el(çkl)	(İki eliyle) Çok, sınırsızca; cömertçe, mümkün olana kadar, memnuniyetle, tereddüt etmeden, tüm kalbiyle bir şey vermek, yardım etmeye hazırda bulunmak.
I ka duart me kallo (tkl) ol el(çkl) (bağ.) nasır	(Elleri nasır tutmuş) Hayatı boyunca çalışan biri, rahata düşkün olmayan kimse, hiç bir zaman boş durmayan.
E heq për dore (tkl) çek (ayr) el	(Elinden çekmek) Birine bir şeyler öğretmek, ne yapması, nasıl davranması, nasıl konuşması gerektiğini öğretmek vb; kendi hayatıyla başa edemez.
E rëndoi dorën	(Elini ağırlaştırmak) Birini fena dövmek.

(tkl) ağır el	
I zgjdh duart (tkl) çöz el(çkl)	(Elleri çözmek) Birine harekete geçmesini engelleyememek, yoluna taş koymamak, istediği şey yapmasını izin vermek.
M'u thanë duart (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) el(çkl)	(Ellerim kurudu) Bir iş ya da bir şey yapmak için canı istememek, yapamamak, heves, istek kalmamak.
Rri me dorë në xhep kal (bağ.) el (bln) cep	(Eli cebinde kalmak) Aşırı para harcayan kimse, gereksiz masraf yapmak.
Dorë shpuar el delik	(Eli delik) Aşırı para harcayan kimse, gereksiz masraf yapmak.
I rri me dorë në zemër (tkl) kal (bağ.) el (bln) kalp	(Elini kalbinde tutmak) Birine özen göstermek; arzu ettiği her şeyi gerçekleştirmek; birinin keyfi kaçmasın diye her şeyi yapmak, birini rahat ettirmek.
E ka prishur dorën (tkl) ol boz el	(Elini bozmak) Eskisi gibi çalışmıyor, işin kalitesini düşürdü, yemeğin tadını bozdu.
Më thau duart (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) el(çkl)	(Ellerimi kuruttu) Çok kötü, zor bir durumda bıraktı, ne yardım ediyor ne de destek veriyor, yarı yolda, çaresiz bıraktı.
Të jep dorë (tkl) ver el	(El verir) Bir işini hafifletiyor, yardıma geliyor; uygun görünmek; ilginç olmak; işe çok yaramak, faydalı olmak.
I dha duart	(Elleri vermek) Sürgün etti, yolladı; yardımı kesti; yola attı; ayakkabıları ters

(tkl) ver el(çkl)	çevirip yolcu etti, bir çıkmaz sokakta bıraktı.
Të thyen arrën në dorë (tkl) kır (Gen. zmn.) ceviz (bln) el	(Cevizi eline kırar) olmsz. Çok becerikli, yaptığı ve ya girdiği bir işin sonuna kadar bitirmek; kimse kandıramaz; kimsenin oyununa gelmez; kaşından kan aldırır.
Të thyen arrën në dorë (tkl) kır (Gen. zmn.) ceviz (bln) el	(Cevizi eline kırar) 1. Kolay bir şekilde insanları kandırabilir; lokmayı ağzından alır; ne demek istediğini hemen anlar; lafı ağzından alır. 2. Gözünü soyar, fırsat vermez.
I ranë duart (o+yde) düş (Geç. zmn.) el(çkl)	(Elleri düştü) Çalışmaktan yorulmak.
I ka rënë dyfeku nga dora (o+yde) ol düş (Geç. zmn.) tüfek (ayr) el	(Tüfeği elinden düşürdü) ö. Teslim olmak, yiğitliğini, cesaretini kaybetmek.
Zë dorë tut el	(Eli tutmak) Birine söz vermek, bir şey için antlaşma yapmak.
S'e nxjerr nga dora (Olmsz. Eki) çıkar (ayr) el	(Elinden çıkaramamak) Bir şeyi kaçırmamak, kimseye vermemek, bırakmamak, satmamak.
U bë një dorë (tkl) ol bir el	(El kadar kalmış) Yaşlandı, korkudan neye uğradığını şaşırmak (sıkıntılardan, soğuktan cen pozisyonuna geçmek).
Ia kthej dorën	(El çevirmek) Etnogr. 1. Evlenme teklifini kabul etmeyen bir kız, reddetmek. 2.

(tkl) çevir el	Verilen bir şeyi almaya kabul etmemek, geri çevirmek.
Mbaj në dorë tut (bln) el	(Elde tutmak) Bir şeyinin sahibi olmak, yönetmek.
E mbaj nëpër duar (tkl) tut (bln) el	(Elinde tutmak) Mükemmel olana kadar o şeyin üzerinde çalışmak, doğru şekli verinceye kadar çabalamak.
Nuk kthej dorë (Olmsz. Eki) çevir el	(El çevirmemek) 1. Tokat atan birine karşılık vermemek. 2. Verilen her şeyi kabul etmek.
Largo duart çekil el(çkl)	(Elleriniçekil)ölç.dil.Kötülük yapmayın, onunla uğraşmak size düşmez; almayın (bir şey), gidin ve ona dokunmayın, ondan uzaklaşın.
I ka duart e thara (tkl) ol el(çkl) kuru	(Elleri kuru) Sakar, el işlerini beceremeyen biri; bir şeyi elinden düşürmek, tembelin teki.
I ka duart e thara (tkl) ol el(çkl) kuru	(Elleri kuru) Güçsüz olmak, rahatsız olduğunda ya da saldırıya uğradığında kendini koruyamamak.
I ka duart e lidhura (tkl) ol el(çkl) bağlı	(Elleri bağlı olmak) Bir şeyi yapmak ya da karışmak için yeterince güçlü olmamak, yapamamak, doğru değil ya da imkanı olmamak; beceriksiz.
Ka dorë të lirë ol el serbes	(Eli serbest olmak) Biri istediği gibi yapar, hiç kimse ona karışamaz.

E ka dorën e madhe (tkl) ol el büyük	(Eli büyük olmak) Sebepsizce döver, tokat atmaya alışkanlık haline gelmiş; herşeye karışır.
E shtrëngoj (rrudh) dorën (tkl) sık (büz) el	(Elimi sıkı tutmak (büzmek) Bir şeyi tasarrüfla kullanmak, çok harcamamak, tutumlu olan kimse.
Ia mbaj dorën (tkl) tut el	(Elini tutmak) İyimser bir şekilde birine ve ya bir şeye bakmak, yardım etmek, özen göstermek.
Ia dha veshët në dorë (tkl) ver (Geç. zmn.) kulak(çkl) (bln) el	(Kulakları eline verdi) Fena dövdü; ağır bir ceza verdi.
Duket si në pëllëmbë të dorës görün gibi (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna gibi görünmek) Bir şeyin çok net, açık olmak; her şeyi apaçık bir şekilde yapmak.
Në këmbë e në dorë (bln) ayak (bağ.) (bln) el	(Ayakta elde) Çabucak, ayakta, öylesine bir şey yapmak, çok düşünmeden karar vermek.
Me këmbë e me duar (bağ.) ayak(çkl) (bağ.) (bağ.) el	(Ayaklarla ellerle) 1. Bütün gücüyle, kalbiyle, heyecanıyla birine bir şeye inandırmak. 2. Her yolu deneyerek bir şeyi gerçekleştirmek
Me la këmbët e arushës në dorë (tkl) bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl) (ilgi) ayı (bln) el	(Elimde ayının ayaklarını bıraktı) Tehlike, zorluk içinde beni bırakıp kendi başını kurtardı, beni kandırdı, arkadaşı yarı yolda bırakıp kaçmak.
I ra ballit me dorë	(Alına elle vurmak) Şaşkınlığın

(tkl) vur (Geç. zmn.) alın (bağ.) el	göstergesidir; beklemediği bir şeyden dolayı öfkelenmek; pişman olmak.
I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) alın (bağ.) el	(Alına elle vurmak) Birden, aniden bir sey hatırlamak.

2.23. Et ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Janë mish e thua ol et (bağ.) tırnak	(Et tırnak olmak) Birbirlerine çok bağlanmışlar, tek vücud, tek yürek olmuşlar.
Si mish e thua gibi et (bağ.) tırrnak	(Etle tırnak gibi) Birbirleriyle gönülden bağlı olmak, güçlü güvenilir bir ilişkinin sahibi olmak.
Vë mish koy et	(Et koymak) Kilo almak, canlanmak.
Copë mishi me dy sy parça et (bağ.) iki göz	(İki gözlü et parçası) kçm. Beceriksiz ve zeki olmayan, hiç bir şeyi beceremeyen kimse, kalın kafalı, hiç bir işe yaramayan kimse.
Çengel mishi kanca et	(Et kancası) kçm. Söz veren ama tutmayan biri; birine güzel söz söyleyerek bağalı tutar ama hiç bir işini çözemeyen kimse.
Ka këputur mish	(Et kopardı) Çok yorulmak, kıpırdamamak; yaralanmak, yürümez

ol kop (Geç. zmn.) et	duruma gelmek, felce uğramak.
Nuk i ka mish brinja (Olmsz. Eki) (o+yde) ol et kaburga	(Kaburgasında et olmamak) Çok zayıf olan biri.
Iu bë mish (o+yde) ol et	(Et olmuş) Fazla yürümekten, bir hastalıktan ve ya ağır bir işten ayağı, eli, vb kanamak; yaralanmak.
I ra mishi përtokë (o+yde) düş (Geç. zmn.) et yer	(Eti yerlere düştü) Bir şeyi elde etmek için çok çabalamak, gayret etmek; başarmak için emek harcamak.
E bëri mish e gjak (tkl) yap (Geç. zmn.) et (bağ.) kan	(Et ve kan yaptı) Bir şeyi tamamen benimsemek, sahip çıkmak, yalnız bırakmamak.
Hyn mish e del peshk gir et (bağ.) çık balık	(Et olarak girip, balık olarak çıkar) alay Bir işte veya bir konuda ilerleyemeyen kimse, girdiği gibi çıkmak; aynı yerde kalmak.
Mishi i bardhë Beyaz et	(Beyaz et) ölç. dil. Fuhuş yapan kadınlar için kullanılır.
Mish i gjallë Et canlı	(Canlı et) ö. Sağlığı yerinde ama kafası iyi basmıyor, beceriksiz.
Mish i huaj et yabancı	(Yabancı et) Çevreye ve ya aileye uyum sağlamamak, bir işin devamını, akışını ya da genel gelişmeye engel olmak, engel çıkarmak, bahane uydurmak.
Mish pa kocka	(Kemiksiz et) Dengesiz, parmağında oynatırlar, kendi amaçları, çıkarları için

et (ykl) kemik	kullanıyorlar.
Mish në mashë et (bln) maşa	(Maşada et) 1. Çırılçıplak, vücünda hiç bir giyisi bulunmamak. 2. Fakir, yoksul olan kimse.
As mish e as peshk (bağ.) et (bağ.) (bağ.) balık	(Ne et ne de balık) Bir şey ne öyle ne böyle, net olmamak, ortada kalmak.
Mishi të piqet e helli të mos të mos digjet et piş (bağ.) kuyruk yağ (Olmsz. Eki) yan	(Et pişsin ve kuyruk yağı yanmasın) Bir işi yaparken dikkatli olmak, başka bir şeye ya da kişiye zarar vermemek, yapılması gerektiği gibi yapmak, yaptığı işi titizlikle yapmak.
Mish me presh e presh me mish et (bağ.) pıras (bağ.) pıras (bağ.) et	(Etli pırasa ve pırasalı et) Aynı şeyi söylemek, arada bir farkı olmamak, aynı fikirde olmak.
M'u drodh (rrënqeth) mishi (ben+yde) titre (ürper) et	(Etim titredi, (ürperdi)) Bir haberden, bir olaydan şok olmak, etkilenmek, tüylerim diken diken olmak.
Mish për poçe et için güveç	(Güveç için et olmak) Sevdiği kişiler için büyük fedakârlıklar yapmak; başkaları için kendini feda etmek.

2.24. Göbek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I lidhur me një kërthizë	(Bir göbek deliğiyle bağlanmak) Biriyle

(tkl) bağlı (bağ.) bir göbek	çok yakın bir ilişkide olmak.
Kërthiza e botës göbek (ilgi) dünya	(Dünyanın göbek deliği olmak) Bir şeyin çok önemli olmak; merkezi, başkenti olmak, büyük bir önem taşımak; odak noktası olmak.
S'i kam prerë kërthizën (Olmsz. Eki) ol kes (Geç. zmn.) göbek	(Göbek bağını kesmedim) Ona büyük bir iyilik yapmadım, hayatını kurtarmadım, onun babası değilim, bana bağlı kalmasın.
S'i kam prerë kërthizën (Olmsz. Eki) ol kes (Geç. zmn.) göbek	(Göbek bağını kesmedim) Pek iyi tanımıyorum, çocukluğunu bilmiyorum, aramızda bir kan bağı yok.
M'u shpërdrodh kërthiza (ben+yde) kıvır (Geç. zmn.) göbek	(Göbek deliğimi kıvırdı) Bir şeyden iğrenmek, rahatsız olmak, mide bulanmak.

2.25. Göğüs ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I nxjerr gjoksin (tkl) çıkar göğüs	(Göğüsünü çıkarmak) Bir güce karşı durmak, düşmanla savaşmak, dayanmak.
I ndez zjarr në gji (tkl) ateş (yde) göğüs	(Göğüsüne ateş yakmak) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek, bir şeyi becerebileceğine inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.

E bën gjoksin gropë (tkl) yap göğüs çukur	(Göğüsünü çukur yapmak) Kendini beğenmiş, diğerlerinden en iyisi, en üstün olduğuna inanmak, övünmek. Hep kendinden bahseder, yaptıklarını, başarılarının söz konusu olmak.
E futi gjarprin në gji (tkl) sok (Geç. zmn.) yılan (bln) göğüs	(Göğüsüne yılan soktu) Merhametsiz, hain ve çok tehlikeli olan kişiyi korumak.
Çaj me gjoks ilerle (bağ.) göğüs	(Göğüs ile ilerlemek) Her zorluğu tüm gücüyle ve cesaretiyle atlamak; her şeye rağmen devam etmek; bir işi dürüstçe yapmak; kararlı bir tavırla çalışan kimse.
I gufon gjoksi (o+yde) çarp (Gen. zmn.) göğüs	(Göğsü çarpar) Çok mutlu, heyecanlı, neşeli olmak; kıvanç.
I bie gjoksit (tkl) vur göğüs	(Göğüsüne vurmak) Bir iş için kefil olmak.
E ka prush në gji (tkl) ol kor (bln) göğüs	(Göğüsünde kor olmak) Birini çok sevmek, aşk ateşinde yanmak.
Me prush në gji (bağ.) kor (bln) göğüs	(Göğüsünde kor tutmak) Bir iyilik yapmak için sabırsızla beklemek, büyük ilhamla, büyük bir istekle davranmak.

2.26. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**

Sa hap e mbyll sytë kadar aç (bağ.) kapat göz(çkl)	(Göz açıp kapayıncaya kadar) Bir şeyin çok kısa bir zaman diliminde gerçekleşmesi; hemencecik oluşmak.
Ma bën me sy (tkl) et (bağ.) göz	(Gözüyle etmek) Göz kırpmak, bir şeye işaret ederek anlatmak, birine göz ve işaret etmek.
E ha me sy (tkl) ye (bağ.) göz	(Gözüyle yemek) Birini ya da bir şeyi çok istemek, dik dik bakmak ya da nazar değdirmek.
M'u errësuan sytë (ben+yde) karar (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim karardı) Açlıktan, yorgunluktan iyi göremez durumuna gelmek, gücün kalmamak.
Nuk ja hapi syrin (Olmsz. Eki) (tkl) aç göz	(Gözünü açtırmamak) Başka bir iş yapmasına fırsat vermemek, başka bir fırsat vermemek, başka bir şans bırakmamak.
Sheh me bisht të syrit gör (bağ.) kuyruk (ilgi) göz	(Gözünün kuyruğuyla bakmak) Göz ucuyla görmek, fark ettirmeden gözletmek.
S'ma ha syri (Olmsz. Eki) (Ben+yde) ye göz	(Gözüm yememek) Bir işi yapabileceğimi inanmamak, kendini yetersiz, güçsüz bulmak.
Më ra në sy (ben+yde) çarp (bln) göz	(Gözüme çarptı) Güzelliği hemen dikkati çeken, alımlı.
Hedh sytë at göz(çkl)	(Gözleri atmak) Birine ya da bir şeye bakmak.

Bej një sy qorr e një vesh shurdh et bir göz kör (bağ) bir kulak sağır	(Bir gözü kör bir kulak sağır etmek) Bir şey görmezlikten, duymazlıktan gelmek.
I hyri në sy (tkl) gir (Geç. zmn.) (bln) göz	(Göze girdi) Yaptığı davranışlarından birinin sevgisini, güveni kazanmak.
Ja nguli sytë (tkl) dik (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerini dikti) Bir şeye ya da bir yere devamlı olarak bakmak.
Hap sytë! aç göz(çkl)	(Gözlerini aç!) Dikkatli ol!
Drita e syrit nur (ilgi) göz	(Gözün nuru) Bir kişiyi aşırı sevmek, çok değer, çok kıymet vermek.
S'ja ndaj sytë (Olmsz. Eki) (tkl) ayır göz(çkl)	(Gözlerini ayırmamak) Bakışını başka bir tarafa çevirmemek; devamlı olarak aynı şeye bakmak.
Sy pangopur Göz doyumsuz	(Doyumsuz göz) Hırslı, doymak bilmeyen kimse, her fırsatta, her zaman daha çok isteyen kimse.
I kanë zënë sytë perde (o+yde) ol kap (Geç. zmn.) göz(çkl) perde	(Gözleri perde kapmış) İşleri ve ya olayları olduğu gibi görmemek, doğruyu yanlış olandan ayırmamak; körlenmek; gözleri örtünmüş, bulanmış; kusur ve ya kötülük görmez.
E kam parasysh (tkl) ol göz önünde	(Göz önünde olmak) Konuşurken bir şey zihninde tarsalamak, canlandırmak.
Sa ta merr syri	(Göz alabildiği kadar) Gözün

kadar al göz	görebileceği en uzak yere kadar.
S'më hiqet nga sytë (Olmsz. Eki) (ben+yde) git (ayr) göz(çkl)	(Gözümden gitmemek) Bir şey, bir olay ya da biri bir türlü unutmamak; hep görür gibi olup unutmamak.
Ma ha (merr) syri (ben+yde) ye (al) göz	(Gözüm yer (alır)) Bir şeyi yapabileceğini, başarabileceğini ummak.
I lëshojnë sytë xixa (o+yde) bırak göz(çkl) kıvılcım	(Gözleri kıvılcımlar bırakmak) Öfkeden gözleri görmemek, önünden geleni kırgınlıktan görememek.
Marr në sy al (bln) göz	(Göze almak) Kötü gözle bakan kimse, nazar değmek.
Hiqmu sysh! çık göz(çkl)	(Gözümden çık!) Def ol, bir daha seni görmek istemem.
Të del syri (sen+yde) çık (Gen. zmn.) göz	(Gözün çıkar) (birini ya da bir şeyi) çok beğenmek, hoşuna gitmek; güzelliğine hayran kalmak.
T'i lag sytë (tkl) sula (Gen. zmn.) göz(çkl)	(Gözü sular) (birini ya da bir şeyi) çok beğenmek, hoşuna gitmek; güzelliğine hayran kalmak.
Copë mishi me dy sy parça et (bağ.) iki göz	(İki gözlü et parçası) kçm. Beceriksiz ve zeki olmayan, hiç bir şeyi beceremeyen kimse, kalın kafalı, hiç bir işe yaramayan kimse.
Sa ta ha syri	(Göz yiyebildiği kadar) Gözün görebileceği en uzak yere kadar.

kadar (sen+yde) ye göz	
I ra me sy (tkl) düş (Geç. zmn.) (bağ.) göz	(Gözüyle düştü) Bir şeye kısa bir bakış atmak, kısa bir şekilde kontrol etmek.
E ka syrin e madh (tkl) ol göz büyük	(Gözü büyük olmak) Hırslı, doymak bilmeyen kimse.
Nuk i dridhet bebja e syrit (Olmsz. Eki) (o+yde) titre bebeği göz	(Göz bebeğini titremez) Hiç bir şeyden korkmamak, pek yürekli olan kimse; hiç bir tehdit umrumda değil; tehlikeden korkmaz, gözün gördüğü hiç bir şeyden korkmamak.
I bëj sytë katër (tkl) yap göz(çkl) dört	(Gözleri dört yapmak) Dikkatlice bakmak, uyanık olmak, iyice araştırmak.
Rrita sorrën e më nxori sytë büyü karga (bağ.) (ben+yde) çıkar (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Kargayı büyütüp gözlerimi çıkartı) İyilik yaptığın birinden nankörlük görmek; kötü olanlara destek olmak ve kendine zarar vermek.
E shikon me syrin plot (tkl) bak (bağ.) göz dolu	(Dolu gözüyle bakmak) Bire ya da bir şeye göz koymak, ele geçirmeyi istemek.
E ka syrin filxhan (xham) (tkl) ol göz fincan (cam)	(Gözü fincan (cam) olmak) Uyku tutmamak, uyuyamamak, uykuya dalmamak.
E bën një sy qorr (tkl) yap bir göz kör	(Bir göz kör yapmak) Görmemiş gibi davranmak, bir gözünü kapatmak.
Iu veshën sytë	(Gözleri giyinmiş) İşleri olduğu gibi görmemek, doğru anlamamak;

(O+yde) giy (Geç. zmn.) göz(çkl)	körlenmiş; gözlerini örtmüş, bulanmış; kusur ve ya kötülük görmez; doğruyu yanlıştan ayırmamak.
I kanë zënë sytë lesh (o+yde) ol kap (Geç. zmn.) göz(çkl) yun	(Gözleri yün kapmış) İşleri olduğu gibi görmemek, doğru anlamamak; körlenmiş; gözlerini örtmüş, bulanmış; kusur ve ya kötülük görmez; doğruyu yanlıştan ayırmamak.
Më mbetën sytë dollap (ben+yde) kal (Geç. zmn.) göz(çkl) dolap	(Gözlerim dolap kaldı) Dikkatlice gözlemek; gözleri dört açmak, hiç bir şeyi kaçırmamak.
M'u rënduan sytë (ben+yde) ağır (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim ağırdı) Uymamaktan ya da yorgunluktan gözleri açık tutamamak.
Pa diellin me sy gör (Geç. zmn.) güneş (bağ.) göz	(Güneşi gözüyle gördü) Doğmak, hayata gelmek.
T'i futësh gishtat në sy (o+yde) sok parmak(çkl) (bln) göz	(Parmakları göze sokmak) Kapkaranlık bir ortamda bulunmak, hiç bir şeyin görünmemesidir.
Më ka hyrë në bebe të syrit (ben+yde) ol gir (bln) bebeği (ilgi) göz	(Göz bebeğime girmek) Birini çok sevmek, merak etmek, çok özlemek, asla unutmamak; kalbinde olmak.
E shikoj në bebe të syrit (tkl) gör (bln) bebeği (yde) göz	(Göz bebeğime görmek) Hiç korkmamak, yüz yüze cesurca durmak.
E shikoj në bebe të syrit (tkl) gör (bln) bebeği (yde) göz	(Göz bebeğime görmek) Çok dikkat, özen göstermek; merak etmek (genelde

	çocuklar için).
Më mbetën sytë dollap (ben+yde) kal (Geç. zmn.) göz(çkl) dolap	(Gözlerim dolap kaldı) Uyuyamamak, uyku tutmamak, uykuya dalmamak.
Më ranë sytë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim düştü) Bir şeyi ya da birini uzun zaman beklemek, ondan bir haberin almasına sabırsızca beklemek, hasretten yanmak.
M'u tha syri (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) göz	(Gözüm kurudu) Bir şeyi ya da birini uzun zaman beklemek, ondan bir haberin almasına sabırsızca beklemek, hasretten yanmak.
Pashë vdekjen me sy gör (Geç. zmn.) ölüm (bağ.) göz	(Ölümü gözle gördüm) Büyük bir tehlike atlattım, ölümden döndüm; çok çektim.
I hodhi hi (pluhur) syve (tkl) at (Geç. zmn.) kül (toz) göz(çkl)	(Gözlere kül (toz) attı) Yalan söylemek, gerçekleri saklamak, işler nasıl olduğunu söylememek, birini kandırmak.
Bëj një sy gjumë yap bir göz uyu	(Bir göz uyuma yapmak) Azcık, kısa uyumak.
Më ra gjaku në sy (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözüme kan düştü) Sinirlerim tepeme çıkmak, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
Bie në sy çarp (bln) göz	(Göze çarpmak) 1. Başkalarının dikkatini çekecek bir şey yapmak; belli ediyor, bakarlar. 2. Sahip olduğu yetenekten

	dolayı üstün tutulmak.
Të kënaq sytë (tkl) memnun et göz(çkl)	(Gözlerin memnun etmek) Güzel bir şeye bakarak, seyrederek zevk almak, mutlu olmak, hoşuna gitmek.
E sheh me bisht të syrit (tkl) bak (bağ.) kuyruk (ilgi) göz	(Gözün kuyruğuyla bakmak) Değer vermemek; küçümsemek, alay etmek, umursamamak.
E ka syrin të hapur (tkl) ol göz açık	(Gözün açık olmak) Kendi hakkını kimseye yedirmemek.
E ka syrin të hapur (tkl) ol göz açık	(Gözün açık olmak) Çok zeki; akıl küpü, herşeyi görmüş, bilen biri.
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) Bir şeye belli bir şekil vermek, gerektiği şekile getirmek; dönüştürmek.
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) Bir kişiyle çok samimi olmak, teşvik etmek, desteklemek.
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) Çok şımartmak.
Të ha kokordhokun e syrit (tkl) ye bebek (ilgi) göz	(Göz bebeğini yer) İşini bitirinceye, halledinceye kadar rahat bırakmaz, eline geçen bütün fırsatları kullanarak amacına ulaşmaya çalışan kimse.
E ka syrin bakër (tkl) ol göz bakır	(Gözü bakır olmak) Keskin gözleri var, bir şeyi kaçırmamak.

E ka syrin bakër (tkl) ol göz bakır	(Gözü bakır olmak) Gözler mutluluktan ya da cesaretten parlamak.
M'u bë gjak në sy (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözümde kan oldu) Birini hiç sevmemek, çekmemek, hoşlanmamak.
I pikon syri gjak (o+yde) ak (Gen. zmn.) göz kan	(Gözü kan akar) Bir şey yapmak için çok çabalamak, yorulmak, emek vermek.
Më bëjnë sytë katër (ben+yde) yap göz(çkl) dört	(Gözleri dört yapmak) Sarhoş olmak, içkiden insanları tam görememek, kafası bulutlu, sarhoşluktan bulanık görmek.
Më bëjnë sytë tre e tre (ben+yde) yap göz(çkl) üç (bağ.) üç	(Gözleri üçer üçer yapmak) Sarhoş olmak, içkiden insanları tam görememek, kafası bulutlu, sarhoşluktan bulanık görmek.
Ti shkelësh në dritën e syrit (o+yde) bas (bln) ışık (ilgi) göz	(Gözün ışığına basmak) Çok durgun, yapılan kötülüğe dayanan, kötü bir şey yapıldığında sesini çıkarmamak.
E ka syrin pushkë (pishë) (tkl) ol göz tüfek (çam)	(Gözü tüfek (çam) olmak) Uzaktan çok iyi gören kimse.
E ka syrin pushkë (pishë) (tkl) ol göz tüfek (çam)	(Gözü tüfek (çam) olmak) Yiğit, cesur olan biri.
E ka syrin pushkë (pishë) (tkl) ol göz tüfek (çam)	(Gözü tüfek (çam) Gözünden birşey kaçmaz.
Më dolën sytë gogël (ben+yde) çık (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözleri boncuk gibi çıktı) Beklemediğin bir şeyden şok olmak; gözlerine

boncuk	inanmamak.
E ka halë në sy (tkl) ol kılıç (bln) göz	(Gözünde kılçık olmak) Bir kişiden çok sıkılmak, dayanamamak, gözün görmesini istememek, ondan kurtulmak istemek, bir kişiden hazmedememek.
E ka syrin plumb (tkl) ol göz mermi	(Gözü mermi olmak) Çok akıllı olan kimse, hemen anlar, bir işi düzgünve hızlıca hal eder.
I ka sytë prush (tkl) ol göz(çkl) kor	(Gözün kor) Enerjik ve kendini tutmayan biri, bir şey yapmak için sabırsızca beklemek, delikanlı kimse.
Ka katër sy var dört göz	(Dört gözleri var) Akıllı, zeki, her şeyi anlayan, kolay kandırılmayan biri.
M'u bënë sytë ujë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) göz(çkl) su	(Gözlerim sulandı) Çok ağlamak, çok gözyaşı dökmek.
M'u bënë sytë ujë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) göz(çkl) su	(Gözlerim sulandı) Gözlerim çok yoruldu (uzun bir zaman okumaktan ya da bir şeye odaklanırken).
Më dolën sytë (ben+yde) çık (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim çıktı) Gözlerim çok yoruldu (uzun bir zaman okumaktan ya da bir şeye odaklanırken).
I dolën sytë (o+yde) çık (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözleri yerinden çıkmak) Çok korkmak, şoka girmek.
Fryj sytë kabar göz(çkl)	(Gözleri kabartmak) Bir şeyinin asla sahibi olamamak, çok ağlamak.

Nuk i fryn në sy (Olmsz. Eki) (tkl) üfle (bln) göz	(Gözlerine üflememek) İhtiyacı olan birinin yanında olamamak, yardım edememek, takılmamak.
Nuk ja hedh sytë (Olmsz. Eki) (tkl) at göz(çkl)	(Gözleri atmamak) İhtiyacı olan birinin yanında olamamak, yardım edememek, takılmamak.
Ia hëngri sytë (tkl) ye (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerini yedi) Birine çok çektirmek, işkence eder, amacına ulaşıncaya kadar rahat bırakmamak.
Mpreh sytë keskinleş göz(çkl)	(Gözleri keskinleştirmek) Bir şey olacağının korkusuyla yaşamak, uyanık kalmak, uyuyamamak; bir şey dikkatle bakmak.
E sheh vdekjen me sy (tkl) bak (Gen. zmn.) ölüm (bağ.) göz	(Ölümü gözle bakar) Cesur, yiğit olan biri, ölümden de korkmaz, ölüme baş eden biri.
E mbaj syrin në shënjestër (tkl) tut göz (bln) nişan	(Gözü nişana tutmak) Uyanık kalmak, bir şey olmasına izin vermemek, biri ya da bir şeyi engellemek amacıyla ya da fikirine karşı çıkmak, hazır olmak.
I ka lotët në majë të syrit (tkl) ol gözyaş(çkl) (bln) ucu (ilgi) göz	(Gözyaşı gözünün ucunda olmak) En ufakcık bir şeyden ağlayan kimse; duyarlı veya yufka yürekli olmak.
I kam sytë në ballë (tkl) ol göz(çkl) (bln) alın	(Gözlerim alnında olmak) Kendim de bakabilirim; bende olanın farkındayım; gözlerim açık.

2.27. Gözyaşı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
E laj me lot (ben) yıka (bağ.) gözyaşı	(Gözyaşıyla yıkamak) Sevdiğin bir kişiyi veya bir şeyi kaybettiğinde çok üzülmek, göyaşı dökmek; yas tutmak, pişman olmak.
Është për të qarë me dyzet palë lot ol için ağla (bağ.) kırk çift gözyaşı	(Kırk çift gözyaşlarıyla ağlamasını gerekir) Çok kötü, zor bir duruma düşen kimse, gördüğünde zevk alamamak, hoşuna gitmemek, ağlanacak hale gelmek.
Janë lot e shpirt ol gözyaşı (bağ.) can	(Gözyaşı ve can olmak) Birbiriyle çok benzemek, neredeyse aynı olmak, fark edememek.
I mblodhi lotët (tkl) topla (Geç. zmn.) gözyaş(çkl)	(Gözyaşlarını topladı) Ağlamayı kesmek, sakinleşmek, kendine gelmek, toparlanmak.
I ka lotët në majë të syrit (tkl) ol gözyaş(çkl) (bln) ucu (ilgi) göz	(Gözyaşı gözünün ucunda olmak) En ufakcık bir şeyden ağlayan kimse; duyarlı veya yufka yürekli olmak.
E qaj me lot (tkl) ağla (bağ.) gözyaşı	(Gözyaşıyla ağlamak) Bir işi çok iyi, eksiksiz, mükemmel yapmak veya öğrenmek; muhteşem olmak; titizlikle çalışmak.

2.28. İçyağı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Nxjerr dhjamë nga pleshti çıkar (Geç. zmn.) içyağ (ayr) pire	(Pireden içyağı çıkarır) Bir şeyden faydalanmak ne kadar imkansız, zor görünse de ondan istediğini elde etmek; taştan yağ çıkarmak; bir koyundan iki deri çıkarmak; imkansızı başarmak; karıncadan süt almak.
I shkon dhjamë (o+yde) git (Gen. zmn.) içyağı	(İçyağı gider) İşleri su gibi akar, şanslı, her şey yolunda olmak; işlerin rast gitmek.
Shkoi për dhjamë qeni git (Geç. zmn.) için içyağı köpek	(Köpeğin içyağı için gitti) Biri ya da bir şeyi boşuna gitmek, israf olmak, hiç kimseden yararlanmamak, faydalanmamak, iyilik çöpe gitti.
I zuri bishti dhjamë (o+yde) tut (Geç. zmn.) kuyruk içyağı	(Kuyruk içyağı tuttu) Hiç bir şeyin eksik olmamak, güzellikler içinde yaşamak, zengin hayatı yaşamak,
I ka zëne dhjamë truri (o+yde) tut (Geç. zmn.) içyağı beyin	(Beyni içyağı tutmuş) Aklını kaybetti, gerizekâlı, eskisi gibi çabuk ve hızlı düşünmemek, zor anlayan, şaşkın şaşkın gezmek.
Vuri dhjamë tut (Geç. zmn.) içyağı	(İçyağı tuttu) Zengin olmak, zenginleşmek.

Si veshka në mes të dhjamit gibi böbrek (bln) orta (ilgi) içyağı	(İçyağın ortasında böbrek gibi olmak) Çok iyi koşullarda bulunmak, hoş, rahat ve konforlu bir hayat yaşamak, hiç bir eksiğin olmamak.

2.29. İlik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ia hëngri (thithi) palcën (tkl) ye (Geç. zmn.) (em) ilik	(İliğini yedi (emmek)) Birini çok yormak, kendi menfaatlerin için birini kullanmak; her şeyini almak, rahatsız etmek, dımdızlak bırakmak, bunaltmak.
Deri në palcë të qafës kadar (bln) ilik (ilgi) boyun	(Boynun iliğine kadar) Tüm vücuda, büsbütün; tamamen; içine kadar.
I ka hyrë frika në palcë (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) korku (bln) ilik	(Korku iliğine kadar girmiş) Çok korkmak; dehşete kapılmak.
Iu fut i ftohti në palcë (o+yde) gir (Geç. zmn.) soğuk (bln) ilik	(Soğuk iliğine kadar girdi) Çok üşümek.
Më ka vajtur thika në palcë (ben+yde) ol git (Geç. zmn.) bıçak (bln) ilik	(Bıçak iliğe kadar gitmiş) Büyük bir derdin olması, zorluk içinde olmak; artık dayanamamak, terler içinde, çaresizce çözüm yolu bulmak.

2.30. Kaburga ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
M'u shkrinë brinjët (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kaburga(çkl)	(Kaburgalarım eridi) Çok gülmek, gülmekten ağlamak; gülmekten yarılmak.
Më ranë (këputën) brinjët (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (kop) kaburga(çkl)	(Kaburgalarımı düştü (koptu)) Çok yorulmak; yorgunluktan halsiz düşmek.
Mbaj brinjët me dorë tut kaburga(çkl) (bağ.) el	(Kaburgaları elle tutmak) Gülmekten öldüm; gülmekten kaburga ağırmak, kahkaha atmak, çok gülmek.
Nuk i ka mish brinja (Olmsz. Eki) (o+yde) ol et kaburga	(Kaburgasında et olmamak) Çok zayıf olan biri.
T'u thafshin brinjët! (sen+yde) kuru kaburga(çkl)	(Kaburgalarını kurusun!) beddua Bir deri bir kemik kalırsın, kötü duruma düşersin umarım.
I theu brinjët (tkl) kır (Geç. zmn.) kaburga(çkl)	(Kaburgalarını kırdı) Olmsz. Fena dövdü; dayak attı.

2.31. Kalp ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**

Ma copëtoi zemrën (ben+yde) parçala (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi parçaladı) Çok üzülmek, kalbimi paramparça etmek.
E kam zemrën plot (tkl) ol kalp dolu	(Kalbim dolu olmak) Sevdiklerin hep yanında olmak, çok mutlu olmak, her şeyden memnun olmak, sevenlerim çok, güzel bir şey gerçekleştiğinde mutlu olmak.
Më preku në zemër (ben+yde) dokun (Geç. zmn.) (bln) kalp	(Kalbime dokundu) Bir şey, acı veya üzüntüvermek;kırıcıbirsöz söylediğinde karşındaki kişiyi üzmek, kırmak.
Nuk ka zemër (Olmsz. Eki) ol kalp	(Kalp olmamak) Acımasız, kalbi taş gibi, merhametsiz olan kimse, gaddar.
I hap zemrën (tkl) aç kalp	(Kalbimi açmak) Birine açılmak, içini birine dökmek, ne hissettiğini söylemek, duygularını ifade etmek.
Më gufon zemra (ben+yde) çarp (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim çarpıyor) Aşırı derecede mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak.
Më fitoi zemrën (ben+yde) kazan (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi kazandı) İnce davranışlarla, güzel sözlerle birini hoşnut etmek.
E ka zemrën të pastër (tkl) ol kalp temiz	(Kalbi temiz) Temiz kalpli, art niyetler ve kötü düşünceleri olmayan biri, kimseye zarar vermez, hep iyilik yapan kimse.
Më shtrëngon zemra	(Kalbim sıkışıyor) Kalp atışları

(ben+yde) sıkış (Ş. zmn.) kalp	düzensiz olmak.
U bënë një zemër (o+çkl) ol bir kalp	(Kalpleri bir olmak) Birbirini çok sevmek.
Më grabiti zemrën (ben+yde) çal (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi çaldı) İnce davranışlarla, güzel sözlerle sevgisini kazanmak, kendini sevindirmek, hayran kalmak.
Më dhemb zemra (ben+yde) ağrı (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim ağrıyor) Aşk acısı çekmek.
M'u err zemra (ben+yde) karar (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim karardı) Çok üzülmek, içine bir sıkıntı çökmek.
M'u thye zemra (ben+yde) kır (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim kırıldı) Aşk acısı çekmek, kırılmak.
I pushoi zemra (o+yde) dur kalp	(Kalbi durdu) Öldü.
Më plasi zemrën (ben+yde) yırt (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi yırttı) Biri beni çok üzdü, dayanamıyorum, beni o kadar çok sinirlendirdi ki kendime mukayyet olamıyorum.
E prishi zemrën (tkl) boz (Geç. zmn.) kalp	(Kalbini bozdu) Birinin iyiliğini istememek, art niyetli olmak, kalbi (ruhu) katran olan kimse, nankör.
E ka zemrën ahur (tkl) ol kalp ahır	(Kalbi ahır olmak) Birinin iyiliğini istememek, art niyetli olmak, kalbi (ruhu) katran olan kimse, nankör.

Më doli nga zemra (ben+yde) çık (Geç. zmn.) (ayr) kalp	(Kalbimden çıktı) Bir şey ya da bir kişi kalbimi paramparça etti, sandığım gibi değilmiş, artık sevmiyorum, soğudum, ondan uzaklaştım, artık hayatımda yeri yok.
Më ngjedh (drithëron) zemrën (ben+yde) ürper (Gen. zmn.) (titre) kalp	(Kalbimi ürperir (titrer)) Çok kokutmak, nefesi kesilmek.
I ndez (ngre) zemrën (tkl) yan (kalk) kalp	(Kalbini yanmak (kaldırmak)) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek, bir şey becerebileceğine, başaracağına inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.
I ndez zjarr në zemër (tkl) yan ateş (bln) kalp	(Kalbine ateş yanmak) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek, bir şey becerebileceğine, başaracağına inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.
Më goditi në zemër (ben+yde) vur (Geç. zmn.) (bln) kalp	(Kalbime vurdu) Bir olay yüzünden çok üzülmek.
Më digjet zemra prush (flakë) (ben+yde) yan kalp kor (ateş)	(Kalbim kor (ateş) yanmak) Birini çok sevmek; aşk acısı çekmek, kalbi yangın yeri olmak.
Ma bëri zemrën zhul (ben+yde) yap (Geç. zmn.) kalp kirli	(Kalbimi kirletti) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi yaraladı.

Ma dogji zemren (ben+yde) yak (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi yaktı) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi yaraladı.
M'u hap zemra (ben+yde) aç (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim açtı) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi yaraladı.
Zë zemrën kap kalp	(Kalp kapmak) Kendine gelmek (baygınlık geçirdikten sonra ya da yaşadığı büyük bir şoktan sonra).
Më helmoi zemrën (ben+yde) zehir (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi zehirlendi) Bir kişi ya da bir şey acı veya üzüntü vermek.
Më iku zemra (ben+yde) git (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim gitti) Bir kişi ya da bir şey acı veya üzüntü vermek.
Më flakëron (këndon, qesh, hidhet përpjetë, ligjëron) zemra (ben+yde) alevlen (Ş. zmn.) (şarkı söyle gül at yokuş yukarı nutuk ver) kalp	(Kalbim alevleniyor (şarkı söylüyor, gülüyor, yukarda atıyor, nutuk veriyor)) Aşırı derece mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak, mutluluktan havalara uçmak.
Më flakëron (këndon, qesh, hidhet përpjetë, ligjëron) zemra (ben+yde) alevlen (Ş. zmn.) (şarkı söyle gül at yokuş yukarı nutuk ver) kalp	(Kalbim alevleniyor (şarkı söylüyor, gülüyor, yukarda atıyor, nutuk veriyor)) Bir şey yapmak için sabırsızca beklemek, zorla beklemek.
M'u bë zemra behar (ben+yde) ol kalp bahar	(Kalbim bahar oldu) Aşırı derece mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak, mutluluktan havalara uçmak.

M’u bë zemra behar (ben+yde) ol kalp bahar	(Kalbim bahar oldu) Bir şey yapmak için sabırsızca beklemek, zorla beklemek.
M’u nda zemra dysh (ben+yde) ayır (Geç. zmn.) kalp iki	(Kalbim ikiye ayrıldı) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.
M’u bë zemra shpellë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp mağara	(Kalbim mağara oldu) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.
Më ra thikë në zemër (ben+yde) düş (Geç. zmn.) bıçak (bln) kalp	(Kalbime bıçak düştü) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.
E kam thikë në zemër (tkl) ol bıçak (bln) kalp	(Kalbime bıçak olmak) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.
Më lëngon zemra (ben+yde) ağla (Gen. zmn.) kalp	(Kalbim ağlar) Yüreğinde bitmeyen büyük bir acı çekmek, için sızlamak.
M’u fry zemra (ben+yde) kabar (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim kabartı) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.
Më plasi zemra (ben+yde) patla (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi patlatı) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.
M’u bë zemra helm (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp zehir	(Kalbim zehir oldu) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.
M’u bë zemra gropë	(Kalim çukur oldu) Çok üzüntü

(ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp çukur	duymak, çok hüzünlenmek.
Më erdhi zemra (ben+yde) gel (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim geldi) Zor, sıkıntılı bir olaydan kendine gelmek, iyi olmak.
Më mori (hëngri) zemrën (ben+yde) al (Geç. zmn.) (ye) kalp	(Kalbimi aldı (yedi)) İnce davranışlarla, güzel sözlerle sevgisini kazanmak, kendine âşık etmek, hayran bırakmak, güzel sözlerle kalbine ve beynine işelemek.
E kam zemrën të vrarë (tkl) ol kalp yaralı	(Kalbim yaralı olmak) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.
M'u ngushtua zemra (ben+yde) daral (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim daraldı) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.
Më ra zemra në bark (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kalp (bln) karın	(Kalbim karnıma düştü) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.
E ka zemrën pasqyrë (të qëruar) (tkl) ol kalp ayna (soy)	(Kalbini ayna (soymuş) olmak) Temiz kalpli, art niyetleri ve kötü düşünceleri olmayan biri, kimseye zarar vermez.
E kam zemrën akull (tkl) ol kalp buz	(Kalbim buz olmak) Hiçbir şey hissetmemek, üzüntüden ya da bir felâketten kalbi kanamak, duygusuz olmak; bir şey için umudu ya da inancını yitirmek.
Ka zemër të gjërë	(Kalbi geniş) Cömert olan biri, başkalarına sürekli iyilik yapan, kalbi

(tkl) kalp geniş	çok geniş.
M'u bë zemra pus (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp kuyu	(Kalbim kuyu oldu) Çok üzülmek, içine bir sıkıntı çökmek.
I zbraz zemrën (tkl) boşalt kalp	(Kalabimi boşaltmak) Birine açılmak, içimdekileri dökmek, ne hissettiğimi söylemek.
Me afshin e zemrës (bağ.) ateş kalp	(Kalbi ısıyla) Bütün yüreğimle; bütün canımla birini istemek, sevmek.
E ka zemrën katran (tkl) ol kalp simsiyah	(Kalbi simsiyah olmak) Kötü kalpli hep başkaların kötülüğünü düşünmek.
Më gjeti zemrën (tkl) bul (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi bulmak) Biri beni çok mutlu etti, istediğim gibi bütün isteklerimi karşıladı, birini nasıl mutlu edeceğini bilmek.
Heq në zemër taş (bln) kalp	(Kalpte taşımak) Bir kişi ya da bir şey için acı çekmek, büyük bir üzüntü içinde olmak, kimseye derdini anlatmamak, kendi derdine kendin yanmak.
E ka zemrën të artë (të bardhë, të butë) (tkl) ol kalp altın (beyaz yumuşak)	(Kalbin altın, beyaz, yumuşak olmak) İyi kalpli, cömert, sevimli ve dürüst olan biri.
Më çon zemra avull (ben+yde) götür kalp buhar	(Kalp buhar götürmek) Bir şey için üzülmek, kalbin yanmak.
M'u bë zemra ujë	(Kalbim su oldu) Bir olaydan ya da bir

(ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp su	felâketten çok üzülmek, gücü kalmamak.
Nuk ka zemër (Olmsz. Eki) ol kalp	(Kalp olmamak) Hassas olan kimse, üzücü olaylara bakmaya kaldıramaz, çabuk duygulanır, haksızlığa uğrayanları görmeye dayanamaz, kalbi pamuk gibi.
Më luan (më lëviz) zemra (ben+yde) oyna (hareket et) kalp	Kalbim oynamak (hareket etmek)) Bir şey için ya da bir kişi için endişelenmek, merak etmek.
Me zemër të mirë (bağ.) kalp iyi	(İyi kalple) Bir dilek dilediğimizde ya da bir şeyden emin olduğumuzda, bir hediye verdiğimizde, bir işe girdiğimize ya da bir şey kabul ettiğimizde tüm kalbiyle dilemek, istemek, hediye etmek.
Me gjithë (plot) zemër (bağ.) bütün (tüm) kalp	(Bütün (tüm) kalbiyle) Bir dilek dilediğimizde ya da bir şeyden emin olduğumuzda, bir hediye verdiğimizde, bir işe girdiğimize ya da bir şey kabul ettiğimizde tüm kalbiyle dilemek, istemek, hediye etmek.
Me gjak në zemër (bağ.) kan (bln) kalp	(Kalpte kanla) Bir dilek dilediğimizde ya da bir şeyden emin olduğumuzda, bir hediye verdiğimizde, bir işe girdiğimize ya da bir şey kabul ettiğimizde tüm kalbiyle dilemek, istemek, hediye etmek.

Më grabiti zemrën (ben+yde) çal (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi çaldı) Birini fazla yormak, üzmek.
E ka zemrën të ngrohtë (tkl) ol kalp sıcak	(Kalbi sıcak olmak) İçi rahat, huzurlu olmak; geleceğe korkmadan, endişelenmeden, düşünmeden beklemek, çok memnun olmak.
Më lindi në zemër (ben+yde) doğ (Geç. zmn.) (bln) kalp	(Kalbime doğdu) Birdenbire bir şey yapmayı istemeyi yada birini sevmeyi başlamak, hisslerin olmak.
Më rreh zemra (ben+yde) çarp (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim çarpıyor) Bir iş yapmaya özenmek, canlanmak, gayret etmek, kalbi hızlı atmak.
I vuri gurët në zemër (tkl) koy (Geç. zmn.) taş (bln) kalp	(Kalpte taş koydu) Bir şeyi zorla yaptırmak.
I vë një gur në zemër (tkl) koy taş (bln) kalp	(Kalpte taş koymak) Çok dayanmak, kendini bırakmamak, güçlü olmaya çalışmak, büyük bir acı atlatmaya çalışmak.
Me ashkun (zjarrin) e zemrës (bağ.) aşk (ateş) (ilgi) kalp	(Kalbin aşkınla (ateşiyle)) Bütün kalbimle, sevgimle, bütün duygularımla birini sevmek.
I anon zemra (o+yde) taraf kalp	(Kalbi taraflı) Bir kişiyi başkalarından daha çok sevmek, önem vermek, onu diğerlerinden ayırmak.
Më ha zemra (ben+yde) ye kalp	(Kalbim yemek) Bir kişiden ya da bir şeyden şüphelenmek.

M’u tha zemra (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim kurudu) Artık ne üzüntü ne de mutluk hissedebilirim, duygusuz olmak.
E humbi zemrën (tkl) kaybet (Geç. zmn.) kalp	(Kalbini kaybetti) Cesareti kaybetmek, her şeyden korkmak.
E kam ballgëm në zemër (tkl) ol balgam (bln) kalp	(Kalbimde balgam olmak) Kalpte bir şeyin yara olmak.
E ka zemrën gur (tkl) ol kalp taş	(Taş kalpli) Kendini bırakmamak, solmamak, acıları ve sorunları katlanmaya çalışan kimse, acıları unutmaya çalışmak.
I është bërë zemra shtupë (o+yde) ol (Geç. zmn.) kalp paspas	(Kalp paspas olmuş) Tamamen cesaretini kaybetmiş, hasas olmuş.
Më hipi zemra në fyt (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kalp (bln) boğaz	(Kalp boğaza binmek) Çok sıkılmak, dayanamamak; inattan veya sinirden nefesi kesilmek.
E ka zemrën shpuzë (tkl) ol kalp hızlı	(Kalbi hızlı olmak) Bir şey yapmak için çok istekli ve hırslı olmak, bir işe arzuyla ve tüm gücüyle başlamak; bir işin heyecanından yerinde duramamak, gayrete gelmek.
E ka zemrën hambar (tkl) ol kalp tahıl	(Kalp tahıl olmak) Çok sabırlı; cömert; çabuk affeder ve yapılan haksızlıklar görmemezlikten gelmek.
E ka zemrën hekur	(Kalbi demir olmak) Manevi olarak çok güçlüdür, aşırı sabırlı, yoksulluktan ve

(tkl) ol kalp demir	talihsizlikten korkmaz, herşeyi hoşgörüyle karşılar.
M'u bë zemra helm (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp zehir	(Kalbi zehir olmak) Çaresiz kalmak, çok üzülmek; kendini öldürecek hale gelmek.
M'u bë zemra kala (mal) (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp kale (dağ)	(Kalbim kale (dağ) olmak) Bir şey için çok sevinmek, çok mutlu olmak, çok eğlenmek.
Më mbeti gozhdë në zemër (ben+yde) kal (Geç. zmn.) çivi (bln) kalp	(Kalpte çivi kalmak) Bir şeyden çok dokunulmak, unutamamak, etkilenmek, açılan yaranın kabuk bağlamamak.
E kam zemrën plagë (pleh) (tkl) ol kalp yara (gürbe)	(Kalbim yaralı (gübre) olmak) Bir felâketten ya da ölümden çok acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.
E kam plumb (gur) në zemër (tkl) ol mermi (taş) (tkl) kalp	(Kalbimde taş (mermi) olmak) Bir felâketten ya da ölümden çok acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.
M'u drodhën telat e zemrës (ben+yde) titre (Geç. zmn.) tel(çkl) (ilgi) kalp	(Kalbimin telleri titredi) Bir felâketten ya da ölümden çok acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.
Ia sjell zemrën në vend (tkl) getir kalp (bln) yer	(Kalbini yerine getirmek) Birini sakinleştirmek, korku ve kaygı içinde bırakmamak; iyi hissetmesini, neşelenmesini sallamak.

Nuk i bën zemra lak (Olmsz. Eki) (o+yde) kalp döngü	(Kalbi döngü yapmamak) Hiç korkmayan, korkudan bir şeyden vazgeçmemek.
E ka zemrën e lehtë (tkl) ol kalp hafif	(Kalbi hafif olmak) Kaygıda bulunmamak, sakin ve huzurlu olmak.
Më grryen zemra (ben+yde) kazı kalp	(Kalbi kazımak) Bir kişiden ya da bir şeyden şüphelenmek.
Më qan zemra (ben+yde) ağla (Gen. zmn.) kalp	(Kalbim ağlar) Bir şeyin benim olmasını çok istemek.
E fut në zemër (tkl) sok (bln) kalp	(Kalbine sokmak) Biri ya da bir şeyi tüm kalbiyle sevmeye başlamak, hiç bir zaman da unutmayı istememek.
S'ma ha zemra (Olmsz. Eki) (ben+yde) ye kalp	(Kalbim yememek) İnanmıyorum, öyle olduğunu sanmamak, inanmak istememek.
Me ngriu zemra (ben+yde) don (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim dondu) Çok korktum, cesaretimi kaybetim.
I jap (fal) zemrën (tkl) ver (bağışla) kalp	(Kalp vermek (bağışlamak)) Birini çok sevmek, inanmak, aşık olmak, birinin olmak.
E kam kyçur në zemër (tkl) ol kitle (bln) kalp	(Kalpte kitlemek) Birini ömür boyunca sevmek, sevgisini yüreğimde saklamak.
E ruaj në zemër (tkl) sakla (bln) kalp	(Kalpte korumak, saklamak) Birini ömür boyunca sevmek, sevgisini

	yüreğimde saklamak.
E kam kyçur në zemër (tkl) ol kitle (bln) kalp	(Kalpte kitlemek) Birine karşı hissetiklerini kimseye söylememek, saklamak.
E ruaj në zemër (tkl) sakla (bln) kalp	(Kalpte korumak, saklamak) Birine karşı hissetiklerini kimseye söylememek, saklamak.
Më lufton zemra (ben+yde) savaş (Gen. zmn.) kalp	(Kabim savaşmak) Bir şey yapmaya gayrete gelmek, heyecanlanmak.
E prishi zemrën (tkl) boz (Geç. zmn.) kalp	(Kalbi bozdu) Bir kişiye ya da bir şeye çok üzülmek, kırılmak, memnun kalmamak.
E prishi zemrën (tkl) boz (Geç. zmn.) kalp	(Kalbi bozdu) Birinin iyiliğini istememek, art niyetli olmak.
Më shkriu zemra (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kalp	(Kalbi erimek) Rahatladım, büyük bir dertten ya da endişeden kurtulmak.
Me zemër të djegur (bağ.) kalp yanık	(Yanmış kalple) Hasreten, sevgiden yanmak, birini görmek ya da yanında olmasını çok istemek.
Me zemër të djegur (bağ.) kalp yanık	(Yanmış kalple) Çok sevdiğin bir kişi hayatta olmamak, vefat etti, öldü, çok üzülmek (genelde beyaz bir gün görmeyen biri hep acı çeken).

2.32. Kan ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Derdh gjak dök kan	(Kan dökmek) Birini öldürmek, cana kıymak.
I thith gjakun (tkl) em kan	(Kanını emmek) Birini hiç acımadan kendi amaçlara ulaşana kadar çalıştırmak, ezdirmek, kendi menfaatleri için kullanmak.
I zjen gjaku (o+yde) kayna (Gen. zmn.) kan	(Kanı kaynar) Genç, güçlü, sağlıklı ve neşeli olan biri. Kendini zorla tutuyor, aşırı enerjisi var; bir şey yapmak için gaza gelmek, hemen her işe, her lafa atlamayı istemek, delikanlı, ergen olmak.
E kap gjaku tut kan	(Kan tutmak) Kanı görür görmez bayılmak.
Më ngriu gjaku (ben+yde) don (Geç. zmn.) kan	(Kanım dondu) Ansızın olan bir şeyden çok korkmak, şok olmak, neye uğradığını şaşırmak.
Hyj në gjak gir (yde) kan	(Kanına girmek) etnogr. Öldürülenin ailesi öldüren kişi ya da ailesinin birisine öldürerek hak almayı istemek ve bundan kendini haklı çıkarmak, iki aile arasında bir husumetin olması; kan davası

Më hipi gjaku në kokë (bn+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) baş	(Kan başıma bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
Më hipi gjaku në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) beyin	(Kan beynime bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
Më ra gjaku në sy (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözüme kan düştü) Sinirlerim tepeme çıkmak, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.
Me gjak të helmuar (të prishur) (bağ.) kan zehir bozuk	(Zehirli (bozuk) kanla) Üzüntü veren bir durumun içinde bulunmak; perişan olmak.
Bie në gjak düş (bln) kan	(Kana düşmek) Etnogr. Öldürülenin ailesi öldüren kişi ya da ailesinin birisi öldürerek hak almaya istemek ve bundan haklı olmak; kan davasına girmek.
E mori (lau) gjakun (tkl) al (Geç. zmn.) (yıka) kan	(Kanını aldı (yıkadı)) Kan dökerek intikam almayı isteyen kimse.
E ka gjakun e ëmbël (ngrohtë) (tkl) ol kan tatlı (sıcak)	(Kanı tatlı (sıcak) olmak) Samimi, cana yakın, herkes tarafından sevilen kimse, seilecan.
Është bërë gjak	(Kan olmuş) Sağlıklı görünen kimse;

(tkl) ol kan	sağlığından yanakları kızarmış, sağlığı sıhhati yerinde olmak.
Derdh gjak dök kan	(Kan dökmek) Bir şey ya ba bir kişi için kendini feda etmek.
Më hipi gjaku në kokë (ben+yde) bin kan (yde) baş	(Başıma kan bindi) Çok yorulmak, bıkmak, hali kalmamak (genelde sırtı eğilerek çalışırken oluşur).
Më ra gjaku në sy (ben+yde) düş kan (bln) göz	(Gözüme kan bürüdü) Çok yorulmak, bıkmak, hali kalmamak (genelde sırtı eğilerek çalışırken oluşur).
Më ngriu gjaku (ben+yde) don (Geç. zmn.) kan	(Kanım dondu) Ayakta durmaktan ya da çok yürümekten yorulmak.
Me gjak të ftohtë (bağ.) kan soğuk	(Soğukkanla) Sakin, kolay öfkelenmeyen, sinirlenmeyen, kızmayan kimse.
E tërheq gjaku çek (Gen. zmn.) kan	(Kan çeker) Tanımadığı biriyle yankınlık hissi duymak ama bundan haberi olmamak veya kan bağından dolayı samimi olmak.
U bënë gjak (o+çkl) ol (Geç. zmn.) kan	(Kan oldular) Birbiriyle çok bağlı olmak, yakın bir ilişkide bulunmak, çok samimi olmak.
M'u zu shpirti në gjak (ben+yde) tutul (Geç. zmn.) ruh (bln) kan	(Ruhum kana tutuldu) Kendimi çok yormak, acı çekmek.
T'u bëftë gjak e dhjamë!	(Kan ve içyağı olsun) Tebr. Afyet

(sen+yde) ol kan (bağ.) içyağı	olsun! Sağlık olsun!
Shkoi gjaku lumë git (Geç. zmn.) kan nehir	(Kan nehir gibi aktı) Bir yerde büyük bir savaş çıkmak, çok kan akıtılmış olmak, sayısızca insan ölmek.
E ka gjakun akull (tkl) ol kan buz	(Kanı buz olmak) Hiç bir soruya cevap vermemek, soğuk, duyarsız davranmak, umursamamak.
M'u bë gjaku bozë (ben+yde) ol kan simsiyah	(Kanım simsiyah oldu) Aniden çıkan bir olaydan çok endişelenmek, kaygınlanmak, strese girmek, panik yapmak.
I iku gjaku (o+yde) git (Geç. zmn.) kan	(Kanı gitti) Aniden çıkan bir olaydan çok endişelenmek, kaygınlanmak, strese girmek, panik yapmak.
Me gjak të ngrirë (bağ.) kan don	(Donuk kanla) Endişeyle, merakla, kaygıyla, büyük korkuyla kötü bir şeyle karşılaşacağına inanmak, beklemek.
M'u bë gjak në sy (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözümde kan oldu) Birini hiç sevmemek, çekmemek, hoşlanmamak.
E fali gjakun (tkl) bağışla (Geç. zmn.) kan	(Kanı bağışladı) etnogr. İntikamdan vazgeçmek, kan davasından vazgeçmek.
I ftohu (i zbuti) gjakrat (tkl) soğuk (Geç. zmn.) (yumuşat) kan(çkl)	(Kanları soğudu, (yumuşattı)) Kavga edenleri sakinleştirmek, kavganın arasına girmek, kavgayı kesmek.

Ia ka futur në gjak (tkl) ol sok (Geç. zmn.) (bln) kan	(Kanına sokturdu) Bir işi nasıl yapılacağını öğretmek, iyiyce aklına sokmak, kalbinde oturtmak.
Gjak i ri kan yeni	(Yeni kan) Bir ekibi veya bir grubu neşelendirmek yada güçlendirmek için yeni bir katılımcı dahil etmek.
Kam hequr gjakun var çıkar (Geç. zmn.) kan	(Kan çıkardım) Bir kişi yada bir olay yüzünden çok çekmek, canı burnuna gelmek, bunalmak.
Iu hollua gjaku (o+yde) incel (Geç. zmn.) kan	(Kanı inceldi) Yaşlılığa hastalığa, soğuk algılığına karşı daha hassas olmak.
Ka gjak në fytyrë var kan (bln) yüz	(Yüzünde kan bulunmak) Namuslu olan biri, dürüst olmak.
I pikon syri gjak (o+yde) ak (Gen. zmn.) göz kan	(Gözü kan akar) Bir şey yapmak için çok çabalamak, yorulmak, emek vermek.
Më prishi gjakun (ben+yde) boz (Geç. zmn.) kan	(Kanımı bozdu) Aldığı bir haberden ya da yapılan bir davranıştan çok üzülmek, perişan olmak, morali bozulmak.
Nuk e prish gjakun (Olmsz. Eki) (bağ.) boz kan	(Kanını bozmamak) Rahatını bozmayan, hiç bir şeyden endişelenmemek, umursamamak, moralini bozmamak, rahata düşkün olmak.
Më shkriu gjakun	(Kanım eridi) Endişelendiği bir şeyin

(ben+yde) eri (Geç. zmn.) kan	veya durumun, kötüye gitmediğin hatta iyiye gittiğin öğrenince rahatlamak, uzun zaman sonra huzura kavuşmak.
I erdhi gjaku në vend (o+yde) gel (Geç. zmn.) kan (bln) yer	(Kanı yerine geldi) Endişelendiği bir şeyin ve ya durumun, kötüye gitmediğin hatta iyiye gittiğin öğrenince rahatlamak, uzun zaman sonra huzura kavuşmak.
Deri në pikën e fundit të gjakut kadar (yde) damla (bağ.) son (ilgi) kan	(Kanın son damlasına kadar) Bir şeyi ya da birini ölünceye dek korumak; hala hayattayım, yaşadığım müddetçe kimse ona dokunamaz, sonuna kadar koruma atlında olmak.
S'bëhet gjaku ujë (Olmsz. Eki) ol kan su	(Kan su olamaz) Akrabalık, kan bağları reddedilmez, olay neyse kendi kanından olan insanları terk edememek, inkâr edememek, her zamn onların yardımına koşmak.
Ia sjell gjakun në vend (tkl) getir kan (bln) yer	(Kanı yerine getirmek) Sakinleştirmek, kendine getirmek ya da uğradığı şoktan çıkmasına yardımcı olmak.
S'i ze gjaku vend (Olmsz. Eki) dur kan yer	(Kanı yerinde durmamak) Bir yerde durmaz, yapması gereken bir şey yüzünden huzursuz olmak, bir işi bitirmeden önce rahat edemez.
Lisi i gjakut	(Kanın meşesi) Etnogr. Baba

meşe (ilgi) kan	tarafındaki akrabaları kapsıyor.
E bëri mish e gjak (tkl) yap (Geç. zmn.) et (bağ.) kan	(Et ve kan yaptı) Bir şeyi tamamen benimsemek, sahip çıkmak, yalnız bırakmamak.
E qaj me lot prej gjaku (tkl) ağla (bağ.) gözyaşı (ayr) kan	(Kan gözyaşıyla ağlamak) Çok acı çekmek, çok üzülmek.
Ve gjak koy kan	(Kan koymak) Kilo almak, güçlenmek, kendine gelmek, kendini toparlamak..

2.33. Karaciğer ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ia var ujkut mëlçinë në qafë (tkl) as kurt karaciğer (bnm) boyun	(Kurdun boynuna karaciğeri asmak) hcv. Kaderini şeytanın elinde bırakmak, kötülük eden insana güilenerek kendini tehlikeye atmak, kötülükten iyilik umud etmek.
Më hëngri mëlçinë (ben+yde) ye (Geç. zmn.) karaciğer	(Karaciğerimi yedi) Canı burnuna getirmek, çok yormak, üzmek, dayanamamak; sinirleri bozulmak.
Me mëlçi të copëtuar (bağ.) karaciğer paramparça	(Paramparça olmuş bir karaciğerle) Çok acı çekmiş, hayatı boyunca gün yüzü görmemek; hep sıkıntı çekmek.

2.34. Karın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
E mbushi barkun (tkl) doyur (Geç. zmn.) karın	(Karnı doyurdu) Çok yemek yemek, açlığı gidermek.
Më shkoi barku prapa (ben+yde) git (Geç. zmn.) karın arka	(Karnım arkaya gitti) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.
M'u bë barku gropë (dërrasë) (ben+yde) ol (Geç. zmn.) çukur (ahşap)	(Karnım çukur, ahşap oldu) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.
Mbaj barkun me dorë tut karın (bağ.) el	(Karnımı eliyle tutmak) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.
Me barkun te goja (bağ.) karın (bln) ağız	(Karnı ağzında) Hamileliğin son aylarında olan bir kadın.
M'u bashkua barku me kurrizin (ben+yde) birleş (Geç. zmn.) karın (bağ.) sırt	(Karnım sırtımla birleşti) Karnı sırtına yapışmak, çok zayıflamak, zayıflıktan kemikleri görünmek.
Me bark zbuluar (bağ.) karın açık	(Açık karnıyla) Açık yürekli, sır saklayamayan biri, herkese karşı dürüstçe davranmak.
I hap barkun	(Karnı açmak) Düşüncelerini, hissetiklerini birine söylemek.

(tkl) aç karın	
I zbraz barkun (tkl) dök karın	(Karnı dökmek) İçindeki ne var ne yok hepsini söylemek, hiç bir sır tutmamak, herşeyi anlatmak.
Ka dhelprën në bark ol tilki (bln) karın	(Tilki karnında olmak) Kötü kalpli; şeytan; hilekâr, art niyetli; haset eden kimse, kafası hep kötüye çalışan, kötülükten zevk almak.
E ka djallin në bark (tkl) ol şeytan (bln) karın	(Şeytanı karnında olmak) Kötü kalpli; şeytan; hilekâr, art niyetli; haset eden kimse, kafası hep kötüye çalışan, kötülükten zevk almak.
S'ma do barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) iste karın	(Karnım istememek) Birini ya da bir şeyi beğenmemek; nefret etmek, istememek.
S'ma do barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) iste karın	(Karnım istememek) Bir yemeğin hoşuna gitmemek, canı yemek yemeyi istememek.
Mbaj barkun me dorë tut karın (bağ.) el	(Karnım eliyle tutmak) Çok gülmek.
E vuri barkun në dhe (tkl) daya karın (yde) toprak	(Karnı toprağa dayadı) Eğilmek, diz çökmek, teslim olmak, boyun eğmek.
Ia lëshoj samarin nën bark (tkl) koy eyer altı karın	(Karnı altına eyer koymak) Bir şeyi yapmasını engellemek, zorluk çıkarmak, müsaade etmemek.
Më hapi barkun	(Karnımı açtı) Bir şeyden yada bir

(tkl) aç karın	kişiden iğrenmek, kusmak, hoşuna gitmemek.
Nxori bark e zorrë çıkar karın (bağ.) bağırsak	(Karın bağırsak hepsini çıkardı) İğrendiği bir şeyden kusma durumuna gelmek.
M'u bë barku daulle (ben+yde) ol karın davul	(Karnı davul olmak) Karnı şişmek, aşırı içmek ya da yemek.
U bë bark e shpinë (tkl) ol karın (bağ.) sırt	(Karnı sırtolmak)Birineçok bağlanmak; kankardeş olmak; birbirinden ayrılmamak, birbiriyle ekmekle peynir gibi olmak.
Më ra zemra në bark (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) karın	(Kalp karnıma düştü) Ağır bir olaydan şok olmak; çok üzülmek, korkmak, hüzünlenmek.
I tregoi zorrët e barkut (tkl) göster (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları gösterdi) İçinde ne var ne yok hepsini döktü, hiç bir sır tutmadı, gerekli gereksiz her şeyi anlattı.
E ka barkun e gjërë (tkl) ol karın geniş	(Karnı geniş) 1. Sürekli sınırsızca yiyen, hiç bir zaman doyamayan kimse. 2. Misafirperiler, cömert olan biri.
E ka barkun e gjërë (tkl) ol karın geniş	(Karnı geniş) Kırılırsa da, incinirse de yine affeder.
Më iku barku (ben+yde) git (Geç. zmn.) karın	(Karnım gitti) Çok korkmak.

Bark pas barku karın (ayr) karın	(Karnından karna) Nesilden nesile.
Është gojë e bark ol ağız (bağ.) karın	(Ağız karnı olmak) Çok yemek yiyen biri, aklı sadece yemekte oluyor.
Për një bark bukë için bir karın ekmek	(Bir karnı ekmek için) Bir ekmek parçası için çalışmak, hiçbir şey kazanamamak, neredeyse bedavaya çalışmak.
Barku i Shen Marisë karın (ilgi) Meryem Anne	("Meryem Annenin" karnı) şaka Aynı kandan; aynı kabileden gelen insanlar; çok yakın olmak.
Nuk m'u dogj barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) yan (Geç. zmn.) karın	(Karnım yanmadı) hcv. bir şey ya da bir kişi için merak etmemek; umrunda olmamak, umursamamak.
M'u tha lëkura e barkut (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) deri (ilgi) karın	(Karnımın derisi kurudu) Yememekten öldüm; uzun zamandır yemiyorum; açlıkla imtihan olmak.
Më dhemb barku (ben+yde) ağır karın	(Karnım ağrımak) Çok sevmek; bir sey ya da bir kişi için endişelenmek, meraklanmak.
Fërkon barkun ov karın	(Karnı ovmak) Olmsz. Sevmediğin bir kişinin kötü duruma düştüğünde perişan haline sevinmek, yapılan kötülükten zevk almak.
Nuk më ha barku	(Karnım yememek) Bir kişi veya bir şey için merak etmemek, üzülmemek,

(Olmsz. Eki) (ben+yde) ye karın	umrumda olmamak; özlememek.
S'kam bark (Olmsz. Eki) ol karın	(Karnım yok) Kötü, acı verici bir şey görmeye dayanamamak, çok hassas, duyarlı olmak, üzücü olaylara tahammül edememek.
E kthehu barkun nga dielli (tkl) çevir (Geç. zmn.) karın (yde) güneş	(Karnı güneşe doğru çevirdi) kçm. Ayakları güneşe dönmek; ölmek.
Marr një bark zjarr al bir karın ateş	(Bir karın ateş almak) Birazcık ısınmak.
Nuk i mban barku (Olmsz. Eki) (o+yde) tut karın	(Karnı tutmamak) Sır tutmak bilmeyen kimse; her şeyi açığa söylemek, ağızdan geleni söylemek.
Na mbiu në bark (biz+yde) filizlen (bln) karın	(Karında filizlendi) Sürekli yediği bir yemekten bıkmak; her gün aynı yemeği yemek.
M'u bë barku gropë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) karın çukur	(Karnı çukur oldu) Çok üzülmek, kederlenmek, hüzünlenmek, içerlenmek.
I ka hyrë maçoku në bark (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) erkek kedi (bln) karın	(Erkek kedi karnına girmiş) Bir kişiyi kıskanmak; boşuna şüphelenmek, ona kötülük etmek.
I ka hyrë maçoku në bark (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) erkek kedi (bln) karın	(Erkek kedi karnına girmiş) Hırslı kolay kolay parayla, mülkla doymamak, hep fazlasını istemek, açgözlülük yapmak.

Barkun petë e shpatullat drejt karın yufka (bağ.) omuz(çkl) düz	(Karnı yufka ve omuzları düz) Fakir, yoksul, yoksulluk içinde yaşamasına rağmen yine de dik durmaya çalışır; kendi ayakları üstünde durmak.
Ma bëri barkun ujë (ben+yde) yap karın su	(Karnımı su etmek) Bir olaydan ya da bir felâketten gücün kalmamak; çok üzülmek; zayıf düşmek.
E vë barkun në ujë (tkl) koy karın (bln) su	(Karnı suya koymak) Perhiz etmek, uzun bir zaman zarfında içmeden yemeden kesilmek; diyete girmek.
Ia bëri kurrizin më të butë se barku (tkl) yap (Geç. zmn.) sırt daha yumuşak (ayr) karın	(Sırtını karnından daha yumuşak yaptı). Sırtını yumuşattı, fena dövmek, dayak atmak.
I ka hyrë lepuri në bark (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) tavşan (bln) karın	(Karnına tavşan girmiş) Çok korkmak, korkudan titremek, hiç bir şey için cüret etmemek.
Leshtë e barkut tüy(çkl) (ilgi) karın	(Karnını tüyleri) hcv. Bir işten hiç bir şey faydalanmamak, yararlanmamak.
Ka sprijë në bark var kötülük (bln) karın	(Karnında kötülük var) Hep yiyen ama doymayan biri; yiyen biri ama kilo almayan.
Ka sprijë në bark var kötülük (bln) karın	(Karnında kötülük var) Aç gözlü, hırslı olmak.
E kam barkun të ftohtë (tkl) ol karın soğuk	(Karnım soğuk) Umudum azaldı, bir şeyin olacağına pek inanmamak.

E kam barkun të ftohtë (tkl) ol karın soğuk	(Karnım soğuk) Akrabam, çocuk, hiçbir yakınım yok; öksüz olmak.
E kam barkun të ngrohtë (tkl) ol karın sıcak	(Karnım sıcak olmak) Akraba, yakınlar, çocuk çok, hepsinin sağlığı iyidir, herşey yolunda gitmek.
I dridhen plaçkat e barkut (o+yde) titre eşya(çkl) (ilgi) karın	(Karnındaki eşyaları titremek) Çok korkmak, korkudan titremek, dehşete kapılmak, korkudan ne yapacağını bilmemek.

2.35. Kaş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Rrudhi vetullat çat (Geç. zmn.) kaş(çkl)	(Kaşları çattı) Üzgün, kırgın, öfkeli olmak, sinirli olmak.
Në vend që t'i vinte vetulla i nxori sytë (bln) yer (bağ.) (tkl) koy kaş(çkl) çıkar göz(çkl)	(Kaşları koymak yerinde gözleri çıkartı) Bir şeyi düzelteyim derken daha kötü bir duruma getirmek.
M'u nxinë vetullat (ben+yde) siyahlaş (Geç. zmn.) kaş(çkl)	(Kaşlarımı siyahlaştı) Utanç verici bir durumda olmak, sıkıntılı bir duruma düşmek.
I ranë vetullat (o+yde) düş (Geç. zmn.) kaş(çkl)	(Kaşları düştü) Bir yerde hatırı kalmak, kırılmak; çok üzgün olmak; yüz ifadeysiyle bir şeyi beğenmediğini veya memnun kalmadığını göstermek.

2.36. Kemik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ka mbetur kockë e lëkurë (tkl) kal (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik kalmış) Çok zayıf olan kimse; aşırı zayıflanmak.
I hodhi një kockë (tkl) at (Geç. zmn.) bir kemik	(Bir kemik attı) Küçük bir rüşvet vererek kendini beğendirmek, onun hakkında kötü bir şey söylememek için para vermek, susturmak.
I kanë dalë kockat (o+yde) çık (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemikleri çıkmış) Çok zayıflamış, iyice süzülmüş, kilo vermiş (yememekten ya da hastalıktan).
Më shkrinë kockat (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerim eridi) Çok üşüdükten sonra vücudu iyice ısınmak.
Më ka hyrë avull në kockë (ben+yde) ol gir (Geç. zmn.) buhar (bln) kemik	(Kemiğime buhar girdi) Çok büyük bir derdim var, daha fazla dayanamam, çekemem, artık acıların, sıkıntıların dayanılmaz hale geldi.
Derisa të më bien kockat dek (ben+yde) düş kemik(çkl)	(Kemiklerim düşene dek) Ölümüne dek bir şey yapmaya devam edeceğim veya birine göz kulak olacağım; ölünceye kadar bir yetime sahip çıkmak; sonuna kadar çalışmak, çabalamak.
Më ranë kockat	(Kemiklerim düştü) Yaptığı işten çok yorulmak; tükenmek; hali kalmamak.

(ben+yde) düş (Geç. zmn.) kemik(çkl)	
Kjo kockë e di! (İ. z.)kemik (bağlaç) bil	(Bu kemik bilir!) Ömür boyunca neler yaşadığımı ben bilirim; çektiğim acıyı ömür boyu unutmam; bir işin aslı astarını bir ben bilirim.
Është kockë deri në fyt ol kemik kadar (yde) boğaz	(Boğaza kadar kemiktir) Bir yemek kolay kolay yutulmaz, yenilmez, bayat, sert.
S'ka kockë yok kemik	(Kemiği yok) Bir işi yapmak için gücü yetmemek, başaramamak.
E ka zemrën kockë (tkl) ol kalp kemik	(Kalbi kemik olmak) Yetenekli, dayanalıklı, yiğit, çok sabırlı biri; soğuk kanlı.
I kërcasin kockat (o+yde) gıcırda kemik(çkl)	(Kemikleri gıcırdar) Bir şeyin bozuk, kırık olmak; artık sağlam değil; yaşlanmış.
Për një kockë der Poloskë! için bir kemik kadar Poloskë	(Bir kemik için Polosk'a kadar!) alay Küçük bir şey almak için uzaklara gitmek, boşu boşuna çabalamak.
La kockat bırak (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerini bıraktı) Öldü, bir yerde öldürüldü.
La kockat bırak (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerini bıraktı) Bir işin bitmesi için uzun bir zaman gayret etmek, çabalamak, fedakârlıkta bulunmak.
La kockat udhëve	(Kemiklerini yollarda bırakmak) Evden uzak bilinmeyen bir yerde can

bırak (Geç. zmn.) kemik(çkl) yol(çkl)	vermek, mezarı nerde olduğunu bilinmemek; gurbetteyken vefat etmek; gurbet yollarında hayatını harcamak.
Mblodha kockat topla (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerimi topladım) Zor bir işten ya da uzun bir yolculuktan sonra dinlenmek, huzur bulmak, rahatlamak.
Më shkrinë kockat bana eri (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerim eridi) Zor bir işten ya da uzun bir yolculuktan sonra dinlenmek, huzur bulmak, rahatlamak.
Nuk i është pjekur kocka (Olmsz. Eki) (o+yde) ol piş kemik	(Kemiği pişmemiş) Genç hala güçlenmemiş, delikanlı; olgunlaşmamış.
Nuk e ka vrarë kockën (Olmsz. Eki) (tkl) ol öldür (Geç. zmn.) kemik	(Kemiği öldürmemiş) Pek fazla kendini yormamış, zor işlerle uğraşmamış, keyfine göre çalışan, kolay işlerle meşgul olmak; hayatı hep rahat ve huzur içinde yaşayan kimse.
Mish pa kocka et (ykl) kemik	(Kemiksiz et) kçm. Dengesiz, parmağında oynatırlar, kendi amaçları, çıkarları için kullanıyorlar.

2.37. Kıl/ tüy ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve**

	Açıklaması
S'më dridhet qimja (Olmsz. Eki) (ben+yde) titre kıl	(Kılım titremez) Kimseden, hiç bir şeyden korkmamak, umursamamak.
Numëron qimen e Postiqes say kıl (ilgi) koyun	(Koyun kılını saymak) En ufak, en küçük, en önemsiz şeylerle uğraşmak.
Numëron qimen e Postiqes say kıl (ilgi) koyun	(Koyun kılını saymak) İşi olmayan biri, zamanı boş, değersiz işler yaparak geçirmek; büyük işlere kalkışıp ama sonuna kadar gidememek.
E bën qimen tra (tkl) yap (Gen. zmn.) kıl mertek	(Kılı mertek yapar) Bir şeyi çok abartmak, pireyi manda yapmak.
Futet si qimja në qull sok gibi kıl (bln) kıl	(Arabaşındaki kıl gibi sokulmak) İlgilendirmeyen işlere karışmak, burnu sokmak.
M'u ngritën qimet përpjetë (ben+yde) kalk tüy yokuş yukarı	(Tüylerim yokuş yukarı kalkmak) Çök üzüldüm, öfkelendim, nerdeyse inadımdan patlayacaktım; bir olaydan veya bir hikâyeden çok etkilenmek.
Më dolën qimet e bardha (ben+yde) çık (Geç. zmn.) kıl(çkl) beyaz	(Beyaz kıllarım çıktı) Beklemekten çok sıkıldım, yaşlandım, beyazlarım çıktı.
Ka qimen e derrit var tüy (ilgi) domuz	(Domuzun tüyü var) Şansız, her şeyi kötü gider, uğursuz olan biri; işleri ters gider.
Kërkon (gjen) qime në vezë	(Yumurtada tüy aramak (bulmak))

ara (bul) tüy (bln) yumurta	Suçlu hissettirmek amacıyla birine zayıf noktalarından vurmak; insanları sıkıştırmak için bahane üretmek, sorun çıkartmak, kötü niyetli.
Ka qimen e ujkut var tüy (ilgi) kurt	(Kurdun tüyü var) 1. Her zaman kötü şanslı olan biri, ne yaparsa yapsın başarmaz. 2. Haksız bir şekilde rahatsız ediyorlar, üstüne giderler; saldırmak.
Këput qimen kopar kıl	(Kıl koparmak) 1. Ateş etmeyi iyi bilen biri için kullanılan bir söz. 2. Keskin nişancı; bir işi kökünden halletmek.
Kërkon qimet e kokës ara kıl (ilgi) baş	(Başının kılını aramak) Birinden büyük bir mükâfat istemek; bir şeyi pahalıya satmak, yüksek fiyat vermek.
E ndan qimen më katërsh (dysh) (tkl) böl (Gen. zmn.) kıl dört (iki)	(Kılı dörde (ikiye) böler) Olmsz. Eli sıkı, cimri olan kişiye söylenen bir söz.
Ka ndërruar qimen ol değiş kıl	(Kıl değiştirmiş) Olmsz. Sadece görünüşü değiştirerek her şey yolundaymış gibi davranmak, gerçek amacını asla göstermemek.
S'i ngjitet qimja (Olmsz. Eki) yapış kıl	(Kıl yapışmamak) Temiz, düzgün giyinen, giydiği kıyafetler temizlikten parlar.
S'i ngjitet qimja (Olmsz. Eki) yapış kıl	(Kıl yapışmamak) Onurunu, namusunu korumak için çok dikkat gösterir, ne bir suç ne de bir günah işler, kötü işlerle katiyen uğraşmak; iyilik yapmakla meşgul olmak.

Nuk nxjerr qimen nga qulli (Olmsz. Eki) çıkar kıl (ayr) arabaş	(Arabaşından kıl çıkarmamak) Becerikli ya da zeki olmayan biri; küçük bir iş de olsa yapamaz, beceremez; elinden hiç bir iş gelmez.
S'ja pret njeri qimen (Olmsz. Eki) (o+yde) kes kimse kıl	(Kimse kılını kestiremez) Akıllı, zeki olan biri, hiç kimse ona karışamaz, kandıramaz; kolay kolay tuzağa düşmemek.
E bën trarin qime (tkl) yap (Geçn.Z) mertek kıl	(Merteği kıl yapar) Bir şeyi tam olduğu gibi göstermemek, küçültmek; işi hakkını vererek yapmamak; olayları kısaca anlatmak.

2.38. Kirpik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Nuk i dridhet qerpiku (Olmsz. Eki) (o+yde) titre kirpik	(Kirpiği titrememek) Tehlikeye aldırmamak; cesurca savaşmak, göz kırpmamak.
S'rrah as qerpikët oynat bile kirpik(çkl)	(Kirpikleri bile oynatmam) Bir işin yapılması için verilen sürenin azalması; yetiştirmeye, bitirmeye çalışmak, çok meşgul olmak.

2. 39. Kol ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Hap krahët aç kol(çkl)	(Kolları açmak) Birini tüm kalbiyle, sevgiyle, memnuniyetle karşılamak, ağırlamak, kucaklayıp sevgisini göstermek, sahip çıkmak.
I jap krahë (tkl) ver kol(çkl)	(Kolları vermek) Ümit vermek, mutlu etmek, bir iş için yeterli olduğuna hissettirmek, gaza getirmek, destek olmak, yardım etmek.
M'u këputën krahët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarımı koptu) Çok yorulmak, hali kalmamak, neredeyse yorgunluktan bayılmak, kendini güçsüz hissetmek.
Më ranë krahët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarım koptu) Çok yorulmak, mecali yok, hali kalmamak neredeyse yorgunluktan bayılmak.
Përvesh krahët sıva kol(çkl)	(Kolları sıvamak) Bir işe girişmeye hazırlanmak, hazırlık yapmak.
Me krah të prerë (të këputur) (bağ.) kol kesil (kop)	(Kesilmiş (kopmuş) kollarla) Hayata tutunamamak yada bir şeyin gerçekleşmesi için bekleyememek, umudu kesmek, çaresiz bir duruma düşmek, kimsesiz kalmak, destek almamak.

I jep krahun e të rrëmben kokën (tkl) ver kol (bağ.) (tkl) kaptır (Gen. zmn.) kafa	(Kolunu verip kafanı kaptırmak) Yardım edilen kişinin, bununla yetinmeyip çok daha fazlasını talep etmesidir. Yardım eden de ne yapacağını bilemez, şoka uğrar.
I jep dorën të rrëmben krahun (tkl) ver kol (bağ.) (tkl) kaptır (Gen. zmn.) kol	(Elini verip kolunu kaptırır) Yardım edilen kişinin, bununla yetinmeyip çok daha fazlasını talep etmesidir. Yardım eden de ne yapacağını bilemez, şoka uğrar.
I fut krahun (tkl) sok kol	(Kolunu sokmak) Kötü durumlarda, zamanlarda destek olmak, yardım etmek, eli uzatmak.
I fut krahun (tkl) sok kol	(Kolunu sokmak) Nişanlanmak ya da biriyle evlenmek, bir ilişkiye başlamak.
I hyj në krah (tkl) gir (bln) kol	(Kolunua girmek) Kötü durumlarda, zamanlarda destek olmak, yardım etmek, eli uzatmak.
Ia punon mbrapa krahëve (tkl) iş çevir arka kol(çkl)	(Kolunun arkasından iş çevirmek) Kötülük, hile yapmak; kandırmak; sırtından bıçaklamak.
U bëra me krahë (tkl) ol (bağ.) kol(çkl)	(Kollarla oldum) Aldığım güzel bir haberden dolayı coşmak, çok sevinmek, mutlu olmak.
I bie krahëve (tkl) sıvazla kol(çkl)	(Kollarını sıvazlamak) Birini şımartmak; güzel sözler söyleyip bir şey yapması için gaza getirmeye çalışmak,

	desteklenmek.
U bëra me krahë (tkl) ol (bağ.) kol(çkl)	(Kollarla olmak) Bir şeyi yapmak için, isteğim yada gücüm gelmesi; gaza gelmek.
I rri në krah (tkl) dur (bln) kol	(Kolunda durmak) Bir kişinin hep yanında olmak, desteklemek, yardım etmek, sahip çıkmak, korumak.
I bëhem krah (tkl) ol kol	(Kol olmak) Bir kişinin hep yanında olmak, desteklemek, yardım etmek, sahip çıkmak, korumak.
E hodhi mbas krahëve (tkl) at (Geç. zmn.) arka kol(çkl)	(Kollarını arkasına attı) Bir şeyi unutmaya karar almak, aklından çıkarmak, hatırlamak için herhangi bir sebep bulunmamak.
Hap krahët aç kol(çkl)	(Kollarını açmak) Bir şeyi ya da bir kişiyi tanımadığını ya da bilmediğini göstermek için yapılan bir hareket, şaşkınlık ifadesi.
M'u këputën krahët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarım koptu) Ümitsiz olmak, depresyona girmek (genelde biri vefat edince ya da bir şey bozulduğunda) kimse beni desteklemiyor, yardım etmiyor, gücüm kalmadı, tükenmek.
S'i bie atje krahu (Olmsz. Eki) (o+yde) düş oraya kol	(Kolu oraya düşmemek) Söyledikeri anlamazlıktan gelmek, lafını istediği gibi çevirmek.
Nuk rreh në atë krah	(O kolda vurmamak) Sorun orda değil, anlatmak veya bahsetmek istediğim bu

(Olmsz. Eki) vur (bln) (İ. z.)kol	değil, aklından bile geçmemek.
I fërkon krahët (tkl) okşa kol(çkl)	(Kollarını okşamak) olmsz. Güzel sözler söyleyerek kendini beğendirmeye çalışan kimse, şımartmak.
Fle në një krah uyu (bln) aynı kol	(Aynı kolda yatmak) İşler yolunda, endişelenecek bir durum yok, panik yapmamak.
Në atë krah fli! (bln) (İşaret.Z) kol uyu	(O kolda uyu!) hcv. İşler göründüğü gibi olmamak, gerçeği görememek, gerçek yüzünü göstermemek.
Sa i ha krahu kadar (o+yde) ye kol	(Kolunun yediği kadar) Tüm gücüyle birine tokat atmak ya da bir şeyi tüm gücüyle itmek.
Iu mblodhën krahët (o+yde) topla kol(çkl)	(Kolları topladı) Bir şeyi zorla kabul etmek, artık istediğine göre hareket edememek.
I ka krahët e thara (tkl) ol kol(çkl) kuru	(Kolları kuru olmak) ö. Sakar, tembel, hiç çalışmayan biri, işini sevmeyen, her şeyi hazır almayı istemek.
I ka krahët e ngrohta (tkl) ol kol(çkl) sıcak	(Kolları sıcak olmak) Nereye giderse herkes onu kucaklar, destekler, yardım eder, sahipsiz olmamak.
Mbyll krahët kapat kol(çkl)	(Kolları kapatmak) Bir şeyden haberi olmamak ya da birini tanımadığını göstermek amacıyla yapılan bir hareket.
Me krah të lehtë!	(Hafif kollarla) Tebr. İnşallah her şey

(bağ.) kol hafif	yoluna gider. Kolay gelsin!
M'u lehtësuan krahët (ben+yde) hafif (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarım hafifledi) Bir işi öGen.Zürce yapmak için en iyi koşulları yaratmak, bir yükten kurtulmak, bir sorumluluğu yerine getirmek.
E la pas krahëve (tkl) bırak (Geç. zmn.) arka kol(çkl)	(Kollarının arkasına bıraktı) Bir şeyi ertelemek, işi uzatmak için sürekli bahane üretmek.
I marr krahët (tkl) al kol(çkl)	(Kollarımı almak) Kandırarak bir şeyi elde etmek, dürüstçe çalışmamak.
Mban (merr) krah tut (al) kol	(Kol tutmak (almak)) Birinin tarafını tutmak, onu korumanın altında olmak, desteklemek, himayesine girmek.
Ra në krahët düş (Geç. zmn.) (bln) kol(çkl)	(Kollarına düştü) Coşkuyla kucaklaşmak.
Ra në krahët Düş (Geç. zmn.) (bln) kol(çkl)	(Kollarına düştü) Biriyle aynı tarafta olmak; onunla iş birliği yapmak.

2. 40. Koltuk ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Mban dy shalqinj nën një sqetull tut iki karpuz alt bir koltuk	(İki karpuzu bir koltuğa sığdırmak) İki işi aynı anda yapmayı kalkışmak; aynı anda iki görevi yapmak; iki işin zorluğunu kaldırabilmek.

2. 41. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Zë veshët tıka kulak(çkl)	(Kulaklarını tıkamak) Bir şeyi duymayı istememek, duymazlıktan gelmek.
Ia tërheq veshët (tkl) çek kulak(çkl)	(Kulaklarını çekmek) Uyarmak için birine hafif bir ceza vermek, bir yanlış ile ilgili dikkatini çekmek.
I përshpëris në vesh (tkl) fısılda (bln) kulak	(Kulağına fısıldamak) Çok kısık bir ses tonuyla kulağına bir şey söylemek.
Hapi veshët aç kulak(çkl)	(Kulaklarını açmak) Dikkatlice dinlemek.
Nga njëri vesh i hyn nga tjetri i del (ayr) bir kulak gir (ayr) öbür çık	(Bir kulağından girip öbür kulağından çıkmak) Bir şeyi hiç anlamamak, birinin sözlerini önemsememek, ne söylersen boş, verilen öğüde kulak asmamak, birini takmamak.
Nuk ja var veshin (Olmsz. Eki) (tkl) as kulak	(Kulak asmamak) Dikkate almamak, itaat etmemek, duyamamak.
S'i besova veshëve (Olmsz. Eki) inan (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarıma inanmadım) Söylediklerine çok şaşırmak, kulağıma tuaf, imkansız gelmek.
Bëj një sy qorr e një vesh shurdh	(Bir gözü kör bir kulak sağır etmek) Bir

et bir göz kör (bağ.) bir kulak sağır	şey görmezlikten, duymazlıktan gelmek.
E var vath në vesh (tkl) as kulak (yde) kulak	(Kulağına küpe asmak) Bir şeyi unutmamak, aklında tutmak, bir öğütü unutmamak, bir söze değer vermek.
I mbeti vath në vesh (o+yde) kal (Geç. zmn.) küpe (bln) kulak	(Kulağına küpe kalmak) Bir öğüde değer vermek, unutmamak.
M'u skuqën veshët (ben+yde) kızar (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım kızardı) Çok utanmak, utanmasından yüzü kızarmak.
Ia hoqi (skuqi) veshët (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (kızar) kulak(çkl)	(Kulaklarını çıkardı (kızartı)) Yaptığı bir yanlış için uyarmak, azarlamak, küçük bir ceza vermek.
I vajti buza vesh më vesh (o+yde) git (Geç. zmn.) dudak kulak (yde) kulak	(Dudak kulak kulağa gitti) Gülmekten yıkıldı, çok mutlu oldu, kahkaha attı, bir şeyin aşırı hoşuna gitmesi.
I ka veshët të rëndë (tkl) var kulak(çkl) ağır	(Kulakları ağır olmak) İyi duymayan biri, duyduğunu algılayamayan.
E kanë lënë veshët ol bırak (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulakları bırakmış) Duymamak, sağır olmak.
Më bie në vesh (ben+yde) düş (bln) kulak	(Kulağıma düşmek) Bir şey hakkında duymak, kulağına gelmek.
Vesh më vesh	(Kulak kulağa) Çok kısık bir ses tonuyla

kulak (yde) kulak	kulağına bir şey söylemek.
Vë vesh koy kulak	(Kulak koymak) Bir şey işitmeye çalışmak, bir olaya odaklanmak, dikkatlice dinlemek.
I bëri veshët gërshërë (çift) (tkl) yap (Geç. zmn.) kulak(çkl) makaz (çift)	(Kulakları makaz (çift) yapttı) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.
Mban veshët përpjetë tut (Gen. zmn.) kulak(çkl) yokuş yukarı	(Kulakları yokuş yukara tutar) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.
Zgjati veshët uzat (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulakları uzattı) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.
S'i hyn në vesh (Olmsz. Eki) gir (bln) kulak	(Kulağına girmemek) Duymak, anlamak istemeyen biri.
Marr vesh al kulak	(Kulak almak) Bir işi iyi bilmek, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak, deneyim kazanmış olan kimse.
I mbaj vesh (tkl) tut kulak	(Kulak tutmak) Birinin sözünü dinlemek, önemsemek.
I shtiu veshët në lesh (tkl) sok (Geç. zmn.) kulak(çkl) (bln) yün	(Kulağını yüne soktu) Anlamamazlığa gelmek, duymamış, anlayamamış ya da haberin yokmuş gibi davranmak, saf rolü yapmak.
Nuk i vuri veshin	(Kulak koymadı) Anlamamazlığa gelmek, duymamış, anlayamamış ya da

(Olmsz. Eki) koy (Geç. zmn.) kulak	haberin yokmuş gibi davranmak, saf rolü yapmak.
Gjithë sy e veshë tüm göz (bağ.) kulak	(Tüm gözüyle kulağıyla) Söylenecek sözü dikkatle beklemek, yönelmek.
Më vajti goja te veshi (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız (yde) git	(Ağız kulaklarıma gitti) Bir şey söylemekten ya da istemekten yoruldum, kimse beni dinlemiyor, uyarmaktan bıkmak.
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak	(Ağzı kulaklarına gitti) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.
Të këndoftë prifti në vesh! (sen+yde) şarkı söyle papaz (bln) kulak	(İnşallah papaz kulağına şarkı söyler!) beddua Ölürsün inşalla.
M'u zgjatën veshët (ben+yde) uzat (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım uzadı) Bir şey öğrenmek için uzun zamandır beklemek, gizlice gözetlemekten bıkmak.
Më ziejnë veshët (ben+yde) kaynat (Ş. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım kaynıyor) Aynı şeyi uzun uzun konuşmaktan bıkmak.
Ia dha veshët në dorë (tkl) ver (Geç. zmn.) kulak(çkl) (bln) el	(Kulakları eline verdi) Fena dövdü; ağır bir ceza verdi.
I ranë veshët (o+yde) düş (Geç. zmn.) kulak	(Kulakları düştü) Hatırıkalmak, gücenmek, kırılmak; bir şeyden memnun kalmadığında yüz ifadeysiyle göstermek; üzülmek.
I kanë ranë veshët rehat	(Kulakları rahata düşmüş) Bir

(o+yde) ol düş (Geç. zmn.) kulak(çkl) rahat	görültünden ya da sürekli yapılan tekiflerden uzaklaşıp sakinleşmek; rahatlamak.
I ra veshit (tkl) vur (Geç. zmn.) kulak	(Kulağa vurdu) Bir konu hakkında iyi düşünmek, doğru kararı almak.
Të rëntë pas veshit! (sen+yde) düş arka kulak	(Kulağının arkasından düşsun!) beddua İnşallah ölürsün! Başına bela girsin inşallahallah!
Bie në vesh të shurdhët düş (bln) kulak sağır	(Sağır kulağına düşmek) Hoşlanmadığın birinden gelen bir teklif ya da istek takdir etmemek, değerlendirmemek.
Më çau (hëngri, shurdhoi) veshët (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) (ye, sağır) kulak(çkl)	(Kulaklarımı çatladı (yedi, sağır etti) ö. Söylediği laflarla ya da yaptığı görültüyle beni çok üzdü; sürekli bir şey istemekten kafamı şişti.
Nuk mban pluhur në vesh (Olmsz. Eki) tut toz (bln)kulak	(Kulağına toz tutmamak) Utandırmanı, namusuna dokunmasına hiç kimseye müsaade etmemek, başkasının suçlarını üzerine almamak, yapmadığı bir hata ya da bir suç kabul edemez, hassastır ve hakarete dayanmaz.
Ka mizën mbas veshit var sinek arka kulak	(Kulağın arkasında sinek var) Suçu ortaya çıkmasından korkmak, suçlu hissetmek, endişelenmek.
S'më djersisin veshët (ben+yde) terle kulak(çkl)	(Kulakları terlememek) Bir şey için emin olmak, kafanı yormamak, endişelenmemek, umursamamak.

Më dhembin veshët (ben+yde) ağır kulak(çkl)	(Kulakları ağrımak) Artık birini duymak istemem, sesinden ya da söylediklerinden nefret ediyorum.
I fryn djalli në vesh (o+yde) es (Gen. zmn.) şeytan (bln) kulak	(Şeytan kulağına eser) Kötü işler çevirmek, sanki şeytan kulağına fısıldamış, birine kumpas kurmak, birinin dedikodusunu yapmak, birine kötülük yapmayı planlamak.
Më këndon veshi i djathtë (ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) kulak sağ	(Sağ kulak şarkı söylüyor) Kötü bir şey olacağını hissetmek, kötü bir haber beklemek.
Më këndon veshi i majtë (ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) kulak sol	(Sol kulak şarkı söylüyor) İyi bir haber ya da hayırlı bir işin olacağını beklemek.
Më la pa veshë (ben+yde) bırak (Geç. zmn.) (ykl) kulak(çkl)	(Kulaksız bıraktı) Yaptığı görültüden ya da söylediği sözlerden beni çok üzdü, kulaklarıma inanamadım.
Ia preu veshët (tkl) kes (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarını kesti) Cezalandırdı, bir şeyi yapmasına izin vermemek, engellemek.
Nuk rreh vesh (Olmsz. Eki) döv kulak	(Kulak dövmemek) Hiç bir şey için merak etmemek, endişelenmemek.
I janë rritur veshët (o+yde) ol uzat (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarını uzmış) Kendini çok beğenmiş, ukala.
Thyej veshin	(Kulağı kırmak) Alışmak, bir dili ya da bir müziği çözmek; kulağın dile

kır kulak	alışması.
Më vret veshin (ben+yde) öl kulak	(Kulağı öldürmek) Kulağıma bir şey kötü geliyor, dinlediğimde üzülüyorum, dinlemeyi istememek, beğenmemek.
Zuri veshin yakala (Geç. zmn.) kulak	(Kulağı yakaladı) alay Sarhoş olmak.

2. 42. Nefes ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Marr frymë al nefes	(Nefes almak) Kaygıdan ya da korkudan kurtulmak, rahatlamak.
Dha frymën e fundit ver (Geç. zmn.) nefes son	(Son nefesini verdi) Ölmek.
I jap frymë (tkl) ver nefes	(Nefes vermek) Birine yardım etmek, ihtiyacı olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek; güç vermek; elinden geleni yapmak ve yardım etmek.
I morri frymën (tkl) al (Geç. zmn.) nefes	(Nefesini aldırdı) Birini çok yormak.
Harxhoj frymën kot tüket nefes boş	(Nefesimi boşuna tüketmek) Kimsenin duymadığı halde, boşu boşuna konuşmak; verilen tavsiyeler, öğütler kimsenin umrunda olmamak.

Me frymën pezull (bağ.) nefes tut	(Tutan nefesle) Endişeyle, merakla, kaygıylar içinde bir şey beklemek; heyecanla beklemek.
Me një frymë (bağ.) bir nefes	(Tek nefesle) 1. Hemen, hızlıca bitirmek, bir çırpıda bir şey içmek, hepsini tek nefeste halletmek. 2. Biri çok çabuk, hızlı, tam zamanında gelmek, yetişmek, tek nefeste işi halletmek.
I doli fryma (o+yde) çık (Geç. zmn.) nefes	(Nefesi çıktı) Ölmek.
E la pa frymë (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) nefes	(Nefessiz bıraktı) Birini hayretler içinde bırakmak, çok şaşırtmak, etkilenmek; heyecanlanmak.
Nuk më le të marr frymë (Olmsz. Eki) (ben+bt) bırak al nefes	(Nefes almayı bırakmıyor) Gittiğim yerde peşimden gelir, bir saniye bile yanımdan ayırlmamak, sürekli işkence eder, beni çok yorar ve dinlenmemi bırakmamak.
Marr frymë al nefes	(Nefes almak) Hayatta kalmak için çabalamak.
Frymë më frymë nefes (yde) nefes	(Nefes nefese) Biriyle çok yakın, yan yana, neredeyse yapışık olmak.
S'kam kohë të marr frymë (Olmsz. Eki) ol zaman al nefes	(Nefes almaya zamanım yok) Yapmam gereken çok işlerim var, çok meşgul olmak.
I doli fryma	(Nefesi çıktı) Çok yoruldu, yorgunluktan

(o+yde) çık (Geç. zmn.) nefes	bitti, zorla nefes alıyor (yaptığı zor bir işten, koşmaktan, vb); pestili çıkmak.
Kaq e ka frymën kadar (tkl) ol nefes	(Nefesi ancak bu kadarına yetiyor) Bu kadar yapabilir daha fazla istemeyin, kabiliyeti, tecrübesi ancak bu kadarına yeter; daha fazlasını yapamamak.
E la pa frymë (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) nefes	(Nefessiz bıraktı) Ansızın öldürmek; öldürüp öylece yerde bırakmak; nefesini kesti.
S'kam frymë (Olmsz. Eki) ol nefes	(Nefesim yok) Bir işi bitirmek için çok yorgun, halsiz, bitkin, güçsuz olmak.
I ka dalë fryma (o+yde) ol çık (Geç. zmn.) nefes	(Nefesini çıkmış) Bir şey artık lezzetsiz, tuzsuz, tatsız bulmak.
Me frymën e shenjtë (bağ.) nefes kutsal	(Kutsal nefesle) hcv. Bir şeyin büyülenmiş, doğa üstü gücüne sahip olmak; birdenbire; kendini hiç zorlamadan bir olayın, işin gerçekleşmesi; kendiliğinden olmak.

2.43. Ökçe ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Nuk më vjen as te thembra (Olmsz. Eki) (ben+yde) gel bile (bln) ökçe	(Ökçeye kadar bile gelmemek) Benimle karşılaşamaz, kendini başkalarıyla aynı kefeye, düzeye koymaz, kendini beğenmek.

Ngul thembrat dik ökçe(çkl)	(Ökçeleri dikmek) Bir şeyi çok istemek, özgüvenle ısrar etmek.
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (Geç. zmn.) (git) kalp (bln) ökçe	(Kalp ökçeye indi (gitti)) Birdenbire olan bir şeyden, bir durumdan korkmak, şok olmak.
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (Geç. zmn.) (git) kalp (bln) ökçe	(Kalp ökçeye indi (gitti)) Moralim bozuk, bir şey yapmak için ne istek ne de güç kaldı.
Thembra e Akilit ökçe (ilgi) Akil	(Akili'nin ökçesi) ölç. dil. Birinin en zayıf nokta, tam atış noktası, düşmanın zayıf noktasını bilmek; kendini güivenli hissetmeyen taraftır.
Thembra e Akilit ökçe (ilgi) Akil	(Akili'nin ökçesi) Yapılması için çok dikkat isteyen bir şey, zordur ama başka bir şeye çözümüdür.
Ve ballin nga thembrat koy alın (ayr) ökçe	(Alnın ökçe tarafından koymak) hcv. Geldiği yerden geri gitmek; def olmak.

2.44. Omuz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Marr mbi supe al (bln) omuz	(Omuzuma almak) Ağır bir iş yapma surumluluğunu üstlenmek.
I ka hipur mbi shpinë	(Omuzuna binmiş) Geçişini başka birinden sağlamak, birine yük olmak.

(tkl) ol bin (Geç. zmn.) üst omuz	
Mbledh (rrudh) shpatullat sık (buruş) omuz(çkl)	(Omuzlarını sıkmak, (buruşmak)) Bir şeyden haberi olmadığını veya bir şey bilmediğini omuzları sıkarak göstermek.
U ngjitën shpinë më shpinë (o+çkl) yapış (Geç. zmn.) omuz omuz	(Omuz omuza yapıştılar) Birlik olmak, birbirlerine yardım etmek, desteklemek, dayanışmak, yardım eli uzatmak.
Të ngul thikën mbas shpine (tkl) sok (Gen. zmn.) bıçak arka sırt	(Sırtın arkasına bıçağı sokar) Beklemediğin bir anda ihanete uğramak.
I fërkon shpatullat (tkl) sıvazla omuz(çkl)	(Omuzları sıvazlamak) İki yüzlü olan kimse; yüzüne güler ama arkadan türlü dolaplar çevirir; hain olmak.
Të ha mbas shpine (tkl) ye arka omuz	(Omuzun arkasına yemek) Olmsz. İki yüzlü olan kimse; yüzüne güler ama arkadan türlü dolaplar çevirir, hain olmak.
E mban mbi supet (tkl) taşı (bln) omuz(çkl)	(Omuzuna taşır) Bir şeyin yükü taşımak, bir görevin ya da bir işin çözümünü birineteslimetmek,birgörevi üstlenmek.
E kam kokën mbi shpatulla (tkl) ol kafa (bln) omuz(çkl)	(Kafam omuzlarımda olmak) Kendimi düşünecek durumdayım, başkasından tavsiye alacak değilim; kimse benim işime karışamaz.
S'ka shpatulla (Olmsz. Eki) (tkl) ol omuz(çkl)	(Omuzları yok) Bir işi yapmak için yeterince yetenekli olmamak, gücü yetmemek; zayıf, güçsüz olan kimse.

Të lan në shpatull (tkl) yık (bln) omuz	(Omuzunda yıkatır) Olmsz. Hırsız, her şeyini çalar. Önünde ne var ne yok el koyan, gasp eden kimse.
I ve shpatullat (tkl) koy omuz(çkl)	(Omuzlarını koymak) Bütün cesaretiyle, gücüyle bir işin surumluğunu alıp çözümünü sağlayan kimse.
Nuk e ve në shpatull të pulës (Olmsz. Eki) (koy) (bln) omuz (ilgi) tavuk	(Tavuğun omuzuna koymam) Birine hiç yüz vermemek, orda yokmuş gibi davranmak, birini umursamamak, küçümsemek.
Mos të rëntë shpina përtokë! (Olmsz. Eki) (sen+yde) düş omuz yer	(İnşallah omuzun yere düşmesin!) Ölmezsin inşallah! Hiç bir zaman kötülük bulaşmasın!
E drejtoi shpinën (tkl) düzelt (Geç. zmn.) omuz	(Omuzu düzeltti) Gururlu olmak, artık hiç kimseye boyun eğmemek, kendini kimseye ezdirmemek.
E ka mendjen mbas shpine (tkl) ol akıl arka omuz	(Akıl omuzun arkasında kalmış!) Aptal, gerizekâlı olan kimse; kafası iyi çalışmayan; sağlıklı düşünmemek.
I sheh edhe shpina (o+yde) gör (Gen. zmn.) bile omuz	(Omuzu bile görür) Akıllı, zeki, her şeyi anlayan, kolay kandırılmaz; hızlı düşünmek.
I zbuti shpinën (tkl) yumuşa (Geç. zmn.) omuz	(Omuzlarını yumuşattı) Birini fena dövmek, dayak atmak.
Nuk mban pluhur mbi supe (Olmsz. Eki) tut toz (bln) omuz(çkl)	(Omuzunda toz tutmamak) Utandırmamak, namusuna dokunmasını hiç kimseye izin vermemek, işlemediği

	suçu kabul etmemek, haksız yere birini suçlamasını izin vermemek, başkasının hatasını üstlenmemek, hassas olan ve hakarete dayanamayan kimse.

2.45. Parmak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ka gisht ol parmak	(Parmağı olmak) Bir işe karışmak, bulaşmak.
E luan nëpër gishta (tkl) oynat (Gen. zmn.) (bln) parmak(çkl)	(Parmaklarında oynatır) Birine her zaman istediğini yaptırmak, koylayca kandırmak, dalga geçmek, alay etmek, kukla gibidir.
Vuri gishtin në plagë koy (Geç. zmn.) parmak (bln) yara	(Parmağını yarağında koydu) Derdinin asıl sebebini göstermek veya konuşmak, birinin ne derdi olduğunu anlamak.
Fut gishtin sok parmak	(Parmağını sokmak) olmsz. Bir işe karışmak.
Të lëpish gishtat (tkl) yala parmak(çkl)	(Prmakları yalamak) Yediği yemek çok lezzetli olmak, bir yemeğin tadı mükkemel olmak.
Ngeli me gisht në gojë kal (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağzında kalmak) Bir şeyden çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak.

E sjell në majë të gishtave (tkl) getir (bln) ucu (ilgi) parmak(çkl)	(Parmaklarının ucuna getirmek) Birine her zaman istediğini yaptırmak, koylayca kandırmak, dalga geçmek, alay etmek, kukla gibi oynatmak.
Nuk luan as gishtin e vogël (Olmsz. Eki) oynat bile parmak küçük	(Küçük parmağını bile oynatmaz) 1. Hiç bir şey yapmamak, oturduğu yerde kalmak; hareket etmemek. 2. Bir şey için merak etmemek, bir iş için de davranışta bulunmamak, bir işe karışmamak, olayları uzaktan seyretmek.
E ka ngjyer gishtin (tkl) ol sür (Geç. zmn.) parmak	(Parmağını sürmüş) Bir işe karışmak, bulaşmak.
U bë gisht (tkl) ol parmak	(Parmak olmak) Zayıfladı, hastalıktan ya da yaşlılıktan çok kilo vermek, küçücük kalmak.
Noton në një (dy) gisht ujë yüz (bln) bir (iki) parmak su	(Bir (iki) parmak suda yüzmek) Çok yetenekli, fırsatlar az olmasına rağmen değerlenmesini bilmek ve başarılı olmak, hiç bir zaman kaybetmemek.
Zgjat gjishtrinjtë uzat parmak(çkl)	(Parmakları uzatmak) Kendine, hakkı olmaksızın bir çıkar sağlamak, hakkı olmadığı bir şeye sahip olmak.
I dha një gisht mjaltë (tkl) ver (Geç. zmn.) bir parmak bal	(Bir parmak bal vermek) Küçük bir rüşvet vererek birini susturmaya çalışmak, tatlı dille ağzını kapatmak.
E kam unazë në gisht (tkl) ol yüzük (bln) parmak	(Parmağımda yüzük olmak) Bir şeyi unutmamak, aklında tutmak.

E tregojnë me gisht göster (Gen. zmn.) (bağ.) parmak	(Parmakla gösterilir) Sahip olduğu kötü alışkanlıklardan dolayı onu herkes tanır, kötü bir insan olarak gösterilmek.
E lidh në gisht (tkl) bağla (bln) parmak	(Parmağına bağlamak) Bir şey unutmamaya çalışmak, hep aklında tutmak (genelde bir istek).
Ngela gisht kal (Geç. zmn.) parmak	(Parmak kaldım) Akrabalarım hepsi rahmetli oldu, bir başıma kaldım.
Ngela gisht kal (Geç. zmn.) parmak	(Parmak kaldım) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir olmak, yetim ve öksüz kalmak.
Mbeti me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağazında kaldı) Akrabalarım hepsi rahmetli oldu, bir başıma kaldım.
Mbeti me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağazında kaldı) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir olmak, yetim ve öksüz kalmak.
I ra me gisht të madh (tkl) düşür (Geç. zmn.) (bağ.) parmak büyük	(Baş parmağıyla düşürdü) Bir işi çok çabuk, hızlı yapmak ama doğru düzgünyapmamak, yarım yamalak çalışmak.
Fshihet mbas hijes së gishtit sakla (bln) gölge (ilgi) parmak	(Parmağın gölgesinin arkasında saklanmak) alay Yaptığı pis işleri örtmeye çalışmak; yanlışları ya da eksikleri gizlemeye çalışan kimse, kötü işleri örtbas etmeyi çalışmak.

E hedh me një gisht (tkl) at (Z) (bağ.) bir parmak	(Tek parmakla atar) Hiç zorlanmadan yolundan çıkartmak ya da önemsememek.
Jep e merr me gishta ver (bağ.) al (bağ.) parmak(çkl)	(Parmaklarıyla alıp vermek) O kadar akıllıca, zekice, net bir şekilde konuşur ki söylediklerini hiç kimse yanlış anlamasına izin vermez; herkesin tarafından anlaşılır olmak.
I këndon gishti (o+yde) şarkı söyle (Gen. zmn.) parmak	(Parmağı şarkı söyler) Savaşmayı iyi bilmek; silah kullanmada yetenekli olmak, başarılı olmak.
Numuron gishtat say (Gen. zmn.) parmak(çkl)	(Parmakları sayar) alay Kendinden geçmiş, aklı yerinde olmamak, yaptığının farkında olmamak.
Ve gishtin koy parmak	(Parmağı koymak) 1. Birini suçlamak, şupheli durumuna getirmek. 2. Bir iş için birini ya da bir şeyi seçmek.
Kërcet gishtrinjtë çatla parmak(çkl)	(Parmaklarını çatlamak) Biri boşu boşuna oturup zamanı israf etmek, hiçbir şey yapmadan bütün gün öylece oturmak.
Vret veten me gishtin e madh öldür kendini (bağ.) parmak büyük	(Baş parmağıyla kendini öldürür) Kendini beğenmiş, diğerlerinden daha iyi olduğunu inanmak. Hep kendi başarları için konuşan, ukala olmak.
E mban gishtin në çark të pushkës (tkl) tut parmak (bln) tetik (ilgi) tüfek	(Parmağı tüfeğin tetiğinde tutmak) Her zaman kendini savunmak ya da birine saldırmak için hazır olmak.

S’e ve as në gishtin e vogël (Olmsz. Eki) koy bile (bln) parmak küçük	(Küçük parmağında bile koymaz) Benimle aynı kefede olamaz, ben nerde o nerde; onunla ilgili bir şey duymak da istemem, umrumda değil, igilenmemek, küçük düşürmek.
Është me gjashtë gishta ol (bağ.) altı parmak(çkl)	(Altı parmaklıdır) Hırslı olan biri, eli uzun, fırsat bulunca soyar, hemen insanları kandırır, aklını çelmek.
Në majë të gishtave (bln) ucu (ilgi) parmak(çkl)	(Parmakların ucunda) Bir kişiyi çok iyi tanımak, dilinden anlamak, ne düşündüğünü ne yaptığını iyi bilmek.

2.46. Perçem ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Hedh balluket përmbi sy at perçem ön göz	(Perçemi gözünün önüne atmak) Çok bilmiş gibi davranmak; hiç bir şey veya hiç kimsenin umrunda olmak, kendini akıllı zanneden kimse; davul gibi, içi boş ama sesi çok çıkması; cahil olmak.
Vajti për balluke e la kokën git (Geç. zmn.) için perçem (bağ.) bırak (Geç. zmn.) baş	(Perçem için gitti başını bıraktı) hcv. Sahip olduğu şeyin değerini, önemini bilmemek; daha iyisini ararken elindekini kaybetmek ve bundan pişmanlık duymak.
I ve balluke	(Perçem koymak) olmsz. Birine kötü davranmak; küçük düşürmek;

(tkl) koy perçem	önemsememek.
I kanë zenë sytë balluket (o+yde) ol ört (Geç. zmn.) göz(çkl) perçem	(Perçem gözlerini örtmüş) Gerçekleri görmeyen biri; kendini yetenekli, cesur sanmak; kendini beğenmiş; sanki dünya etrafına dönüyormuş gibi davranmak; boşu boşuna hava atmak.

2.47. Saç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Është bërë flokë arapi ol (Geç. zmn.) saç(çkl) arab	(Arap saçı olmuş) Bir iş, bir şey veya bir yer çok karışık, dağınık hale gelmek, ortalık çok karışmış; herşey birbirine karışmak, girmek.
Asnjë fije floku hiçbir tel saç	(Hiçbir saçının teline) Kılına zarar gelmemek, kötülüğe uğramamak.
Dash me flokë koç (bağ.) saç(çkl)	(Saçlı koç) Unvanlı adam, köyün yada bir ailenin en iyisi olmak; hep ön planda olmak.
M'u drodhën flokët (ben+yde) titre (Geç. zmn.) saç(çkl)	(Saçlarım titredi) Ürkmek, içi titremek; korkmak; şoka girmek; şaşırmak; ürpermek.
M'u ngritën flokët përpjetë (ben+yde) kalk (Geç. zmn.) saç(çkl) yokuş yukarı	(Saçlarım diken diken oldu) Ürkmek, içi titremek; korkmak; şoka girmek; şaşırmak; ürpermek.

E kap për flokësh (tkl) yakala (ayr) saç(çkl)	(Saçlarından yakalamak) Önemli işlerle uğraşmak yerine küçük ve önemsiz işlerle uğraşmak; bir işi temelden, kökünden almamak, çözmemek.
Mbahet mbas flokëve te vet tut arka saç(çkl) kendi	(Kendi saçından tutunmak) hcv. Zayıf, güçsüz, güvenilir olmayan bir yere tutunmak; sonu belli olmayan işlere karışmak; ince bir ipin ucuna tutunmak.
M'u ngritën flokët (ben+yde) kalk (Geç. zmn.) saç(çkl)	(Saçlarım kalktı) Birdenbire öfkelenmek, sinirlenmek; kendine hakim olmamak, tepesi atmak.

2.48. Safra ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Më nxorri tëmthin (ben+yde) çıkar (Geç. zmn.) safra	(Saframı çıkarttı) Bağırmalardan, yapılan görültüden çok üzülmek, endişelenmek; bağırmalara çağırmalara dayanamamak.
E vuri gishtin në tëmth (tkl) koy (Geç. zmn.) parmak (bln) safra	(Parmağını safraya koydu) Bir şey anlamaya çalışmak, iyi düşünmek, kafa yormak.
Po më plasin tëmthat (Ş. zmn.) (ben+yde) patla safra(çkl)	(Safralarım patlamak üzeredir) Çok dertlerim var ve çözüm bulamıyorum, başaramıyorum. Dertten kurtulamamak; bir çıkış bulamamak, baş edememek.

Po më plasin tëmthat (Ş. zmn.) (ben+yde) patla safra(çkl)	(Safralarım patlamak üzeredir) Bir işten çok yorulmak; bir şey yapmak için çaba göstermek, yıpranmak, tükenmek.

2.49. Salya ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I nxorri jargët (tkl) çıkar (Geç. zmn.) salya(çkl)	(Salyaları çıkardı) Birine kaldırabileceğinden, gücü yettiğinden fazla yüklenmek, çok yorulmak.
I lëshon goja lëng (jargë) (o+yde)bırak(Ş.zmn.)ağız meyvesuyu (salya(çkl))	(Ağzı meyvesuyu (salya) bırakıyor) İmrenmek veya canı bir şey çekmek.
I kullojnë jargët (o+yde) ak salya(çkl)	(Salyaları akmak) Aklından çok lezzetli bir yemek ya da sevdiği bir şey geçmek, imrenmek, canı çekmek, ağzının suyu akmak.
I kullojnë jargët (o+yde) ak salya(çkl)	(Salyaları akmak) Ayakta zor durmak, eli ayağı tutmamak (yaşlılıktan ya da hastalıktan), eli ayağı düşmek (kesilmek).

2.50. Sırt ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**

Kthen kurrizin nga fryn era çevir sırt (ayr) es rüzgâr	(Sırtı rüzgârın estiği yöne çevirmek) Sadece kendi iyiliğini düşünür, çok kolay taraf değiştiren biri, kendi menfaati için herkesi satar, bencil olmak.
Rron në kurriz (të tjetri) yaşa (bln) sırt (ilgi başka)	((başkasının) Sırtında yaşamak) Çalışmayan biri, geçimini başka birinin kazandığıyla sağlamak.
I ktheu kurrizin (tkl) çevir (Geç. zmn.) sırt	(Sırtı çevirdi) 1. Birine selam vermemek, gülmemek, yardım etmemek. 2. Birine sırtını dönmek, bir şeyden ya da bir kimseden desteğini, ilgisini kesmek, yardım etmemek, ilişkiyi kesmek.
I ha kurrizi (o+yde) kaşın sırt	(Sırtı kaşınmak) Dayak yemeyi davranışlarından hak eden kimse, birinin canını burnuna getirmek.
Fiton në kurriz (të tjetri) kazan (bln) sırt (başka)	((başkasının) Sırtından kazanmak) Başkaları kullanarak para kazanmak, başkasının alın teriyle geçinmek.
I fërkon kurrizin (tkl) sıvazla sırt	(Sırtını sıvazlamak) Şımartmak, bir dediğini iki etmemek, yaptığın her şeyi desteklemek.
Më vajti në kurriz (ben+yde) git (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtıma gitti) Bir türlü rahat yemek yememek, bir kaç kere yemeğe ara vermek.
Më ra kurrizi	(Sırtım düştü) Çok çalışmak, aşırı yorulmak, kendini yorgun hissetmek.

(ben+yde) düş (Geç. zmn.) sırt	
I ka hipur mbi kurriz (tkl) ol bin (Geç. zmn.) üst sırt	(Sırtına binmiş) Birini istediği gibi kullanmak, çalıştırmak, parmağında oynatmak.
Ia bëri kurrizin më të butë se barku (tkl) yap sırt daha yumuşak (ayr) karın	(Sırtını karnından daha yumuşak yaptı) Fena dövmek, dayak atmak.
Ia zbuti kurrizin (tkl) yumuşat (Geç. zmn.) sırt	(Sırtını yumuşattı) Fena dövmek, dayak atmak.
Ul kurrizin eğ sırt	(Sırtını eğmek) İşten kaçmamak, elinden geldiği kadar yapmak, gücü yettiği kadar çalışmak.
Kur të shohë kurrizin pa pasqyrë ne zaman gör sırt (ykl) ayna	(Sırtını aynasız gördüğünde) hcv. Bir iş hiç bir zaman olmayacak, gerçekleşemez, bir şeyin imkansız olmak, mümkün olmamak.
Më mban kurrizi (ben+yde) tut (Gen. zmn.) sırt	(Sırtım tutar) Bir şeyi yapabilmek için yeterince güçlü, yetenekli olmak; başarabileceğine inanmak.
Më vajti në kurriz (ben+yde) git (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtıma gitti) Bir türlü rahat yemek yememek, bir kaç kere yemeğe ara vermek.
Ia la në kurriz (tkl) bırak (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtına bıraktı) Birlikte yapması gerken bir işinin yükünü almamak, yarı yolda bırakmak, bütün sorumluğu ortağına devretmek, sorumluluktan kaçmak.
Nuk ja ka zënë trari kurrizin	(Sırtı merteğe sıkmamış) Kafası rahat, başı hiç dara düşmemiş, hayatında hiç

(Olmsz. Eki) (o+yde) ol sık mertek sırt	bir zorluk çekmeyen; hayatı güzelce, rahatça yaşamak.

2.51. Sümük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I ha pula qyrrat? (tkl) ye (Gen. zmn.) tavuk sümük	(Tavuk sümük hiç yer mi?) Sakar, bir işi beceremeyen biri.
S'i hedh as qyrrat (Olmz. Eki) (tkl) at (bağ.) sümük	(Sümüğü bile atmaz) kçm. Birini umursamamak, yüz vermemek, adam yerine koymamak.

2.52. Surat ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Theu turinjtë kır surat(çkl)	(Suratı kırdı) Çok acı çekmek, zarar görmek, faydalanma yerine hasar görmek.
Tharton (rrudh) turinjtë ekşi (buruş) surat(çkl)	(Suratı ekşimek (buruşmak)) Bir şey hoşuna gitmediği, beğenmediği gösteren bir yüz ifadesidir.
Me turinj varur (bağ.) surat(çkl) asık	(Asık suratla) Somurtkan yüz, öfkeli, suratı bir karış asmak.

Fut turinjtë sok surat(çkl)	(Suratı sokmak) olmsz. Başkalarının işlerine karışmak.
I vari turinjtë (tkl) as (Geç. zmn.) surat(çkl)	(Suratı astı) Bir yerde hatırası kalmak, üzülmek, darılmak.
I vari turinjtë një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.) surat(çkl) bir avuç	(Suratı bir karış astı) Bir yerde hatırası kalmak, üzülmek, darılmak.
Ia theu turinjtë (tkl) kır (Geç. zmn.) surat(çkl)	(Suratını kırdı) Birini fena dövmek, dayak vermek.

2.53. Ter ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I pi djersën (tkl) iç (Gen. zmn.) ter	(Terini içer) Birini çok çalıştırmak, yormak, kullandırtmak, eziyet etmek; emeğe saygı göstermemek.
Më ranë djersë të ftohta (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ter(çkl) soğuk	(Soğuk terleri düştü) Zor, sıkıntılı bir durumda olmak, kendini kötü hissetmek, tehlikeli bir ortamda bulunmak.
Derdh djersë dök ter(çkl)	(Terler dökmek) Bir işi yapmak için çok çabagöstermek, zorluk çekmek, çabalamak, yorulmak.
Më dolën djersët e vdekjes	(Ölüm terleri çıktı) Çok çalışmak, yorulmak.

(ben+yde) çık (Geç. zmn.) ter(çkl) ölüm	
Rroj me djersën e ballit yaş (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alnımın teriyle yaşamak) Kimseye muhtaç olmadan kendi hayatını yaşamak, namuslu olmak, çabalayıp ayakta durmaya çalışmak, kimseden yardım istememek.
I rrodhën djersët çurgë (o+yde) yağ (Geç. zmn.) ter(çkl) fazlasıyla	(Ter fazlasıyla yağmak) Fazlasıyla yorulmak.
Me djersën e ballit (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alın teriyle) Çok çalışmak; dürüstçe çalışmak; fedakârlık yaparak bişeyler kazanmak.

2.54. Tırnak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Me thonj e me dhëmbë (bağ.) tırnak(çkl) (bağ.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişlerle tırnaklarla) Büyük çabalar ederek, çok zorluklar çekerek başarıya ulaşmak.
Ia preu thonjtë (tkl) kes (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarını kesti) Birine zarar vermemek; bir kişiyi tehlikesiz, etkisiz bir hale getirmek.
Të lëpish thonjtë yala tırnak(çkl)	(Tırnaklarını yalamak) Bir yemeğin tadını mükkemel veya çok lezzetli bulmak.

Si mish e thua gibi et (bağ.) tırrnak	(Etle tırnak gibi) Birbirleriyle gönülden bağlı olmak, güçlü güvenilir bir ilişkinin sahibi olmak.
Janë mish e thua ol et (bağ.) tırnak	(Et tırnak olmak) Birbirlerine çok bağlanmışlar, tek vücud, tek yürek olmuşlar.
I ka ngulur thonjtë (tkl) ol sapla (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları saplamış) Bir işe karışmak, bulaşmak.
I ka thonjtë e gjatë (tkl) ol tırnak(çkl) uzun	(Tırnakları uzun olmak) İstediği her şeyi çalar, soyar; hırsız olmak.
S'i del gjë prej thonjve (Olmsz. Eki) çık şey (ayr) tırnak(çkl)	(Tırnaklarından bir şey çıkmaz) Eli sıkı, kolay kolay para vermez, cimri olmak.
I ka hedhur thonjtë (tkl) ol at (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları atmış) Birini tamamen kontrol altında almak, takip etmek.
E kam ashklën në thua (tkl) ol diken (bln) tırnak	(Tırnağımda diken olmak) Bıçak boynunda olmak, tehlikede olmak.
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü) Ayakları ya da elleri üşümek, soğuktan donmak.
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü) İşte çok yorulmak, gücü yetmemek.
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü) Artık ne gücüm ne malım ne mülküm kaldı, ortada kalmak.

Ra në thonjtë düş (Geç. zmn.) (bln) tırnak(çkl)	(Tırnaklara düştü) Birinin elinde olmak, birinin eziyetin altında kalmak, birine muhtaç olmak.
E hap dheun me thonj (tkl) aç toprak (bağ.) tırnak(çkl)	(Toprağı tırnakla açmak) Bir şeye başarmak için çabalamak, elinde ne var neyokamacınaulaşmakiçin kullanmak, sonuna kadar savaşmak.
Është me thonj ol (bağ.) tırnak(çkl)	(Tırnaklı olmak) Tehlikeli olmak, her tarafa korku salmak.
Është me thonj ol (bağ.) tırnak(çkl)	(Tırnaklı olmak) Hırsız, çalma alışkanlığı var.
S'ka thonj (Olmsz. Eki) ol tırnak(çkl)	(Tırnağı olmamak) Kötülük yapacak kadar güçlü olmamamak, beceriksiz, yeteneksiz.
I dha thonjtë (tkl) ver (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları verdi) olmsz. Aşağılayarak birini karşılamak veya yolcu etmek.
E ka në thua (tkl) ol (bln) tırnak	(Tırnağında olmak) Bir şeyin alışkanlık haline dönmek, böyle davranmaya veya sürekli aynı hareketi yapmaya alışmış olan kimse.
I janë rritur thonjtë (o+yde) ol uza (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları uzamış) Olmsz. Kendine gelmiş; yeterince güçlü olmak, tehlikeli olmak.
E ve në thua (tkl) koy (Gen. zmn.) (bln) tırnak	(Tırnağa koyar) Birini önemsememek, hiç sormamak, değer vermemek, aşağılamak, hazmetmemek.

Është zhytur deri në thonj ol dal (Geç. zmn.) kadar (yde) tırnak(çkl)	(Tırnaklara kadar dalmış) Kötü bir işin içinde olmak, suçludur, çıkmaz bir yola girmek.

2.55. Tükürük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Ç'pështyn në mëngjes e lëpin në darkë ne tükür (bln) sabah yala (Gen. zmn.) (bln) akşam	(Sabahta tükürdüğünü akşamda yalar) Namuzsuz, dengesiz, sözünü tutmayan, utanmayan biri, yüzü kızarmayan.
Pa u tharë pështyma (Olmsz. Eki) kuru tükürük	(Tükürük kurumadan) Hemen, çok vakit geçmeden bir şey yapmak, verdiği bir sözden hemen dönmek.
Iu tha pështyma në gojë (grykë) (o+yde) kuru (Geç. zmn.) tükürük (bln) ağız (boğaz)	(Tükürüğü ağzında (boğazında) kurumak) Zor durumda kaldı, konuşamadı (yersiz konuşmasından, endişenden ya da uğradığı şoktan).
E mbyti me pështymë (tkl) boğ (Geç. zmn.) (bağ.) tükürük	(Tükürüğüyle boğdu) Konuşmayı bırakmayıp, ağır laflarla, azarmalarla, küfürlerle doldurdu.
Pështyn lart tükür yukarı	(Yukarıya tükürmek) Kibirli, havalı, uyuz, kendini beğenmiş biri.
Gëlltit pështymën yut tükürük	(Tükürüğünü yutmak) Zor bir durumda kalmak, ne yapacağını, ne söyleceğini bilmemek.

2.56. Vücut ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
Lëshoi trup bırak (Geç. zmn.) vücut	(Vücut bıraktı) Birinin boyu yeterince uzamak, birden boyu uzamak.
Janë dy trupa e një shpirt ol iki vücut (bağ.) bir ruh	(İki vücut ve bir ruh olmak) Birbirlerini çok severler, ayrı kalmazlar.
S'mban në trup (Olmsz. Eki) tut (bln) vücut	(Vücuda tutmaz) Sır tutmayan, ağzı sıkı olmayan.
M'u ngjeth trupi (ben+yde) ürper (Geç. zmn.) vücut	(Vücudum ürperdi) Endişelenmek, şok olmak, etkilenmek.

2.57. Yanak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I pëlcasin faqet (o+yde) patla (Gen. zmn.) yanak(çkl)	(Yanakları patlar) Kilolu, tontiş ve sağlığından dolayı yüzü kırmızı olmak.
Sa për faqe të botës sırf için yanak (ilgi) dünya	(Sırf dünyanın yanağı için) Bir şeyi veya bir işi yapmak istemediği halde sırf dünyanın gözü için, gösteriş için yapmak.
Me faqe në dhe	(Yanağı yerde) Mahçup olmak, utanç

(bağ.) yanak (bln) yer	duymak.
Për faqe të zezë için yanak kara	(Kara yanağıyla) Rezalet, utanç verici bir durumda olmak; bir şey çok kötü, berbat görünmek.
Jep faqe ver yanak	(Yanak vermek) Bir yemek pişmeye, kızarmaya başlamak.
I jap faqe (tkl) ver yanak	(Yanağı vermek) 1. Birine çok iyi davranmak, şımartmak. 2. Bir şeye belli bir şekil vermek, gerektiği gibi yapmak.
Paç faqen e bardhë! ol yanak beyaz	(Yanağın ak olsun!) Tebr. İyi şanslar! İnşallah gururla, başarıyla çıkarsın! gibi dilek dilemek için kullanılan bir ifade.
Paç faqen e zezë! ol yanak kara	(Yanağın kara olsun!) beddua Utanç verici bir duruma düşersin inşallah!
I ktheu faqen (tkl) dön (Geç. zmn.) yanak	(Yanağı döndü) Şiddeti kabullenmek, birinin önünde diz çökmek, boyun eğmek, itiraz etmemek, teslim olmak, kadere razı gelmek.
Ndërroi faqe değiştir (Geç. zmn.) yanak	(Yanak değiştirdi) Düşünceyi, fikrini değiştirmek, sahtekâr. Bir şeyin tamamen ve birden değişmesi, tam tersine gerçekleşmek.
Ndërroi faqe değiştir (Geç. zmn.) yanak	(Yanak değiştirdi) Bir şeyin tamamen ve birden değişmesi, tam tersine gerçekleşmek.
E nxori në faqe	(Yanağına çıkardı) Amacına ulaştı, sonunu getirdi; bir şey yapmaya ya da

(tkl) çıkar (Geç. zmn.) (bln) yanak	almaya başarrmak, bitirmek, olumlu bir sonuca varmak.
E ruan faqen (tkl) koru yanak	(Yanağını korur) Her şeyine dikkat eden, namusunu koruyan, her şeyi planlı bir şekilde yapmak.
Të puth halla në të dy faqet! öp (Gen. zmn.) hala iki yanak(çkl)	(Halan iki yanağından öper!) hcv. Ödeşmek; daha ne alacaksın; benden başka bir şey bekleme; tamamen bitirmek.
Të le me pushkë në faqe (tkl) bırak (Gen. zmn.) (bağ.) tüfek (bln) yanak	(Yanağında tüfekle bırakır) 1. Bir işi bitirememek, yarım bırakmak, boşu boşuna uğraşmak veya ümitlendirmek. 2. Tehlikeden kaçar, başına birşey gelmeden ordan uzaklaşır; hızlıdır, kolayca öldürmemek (genelde av için kullanılan bir ifade).
Me pushkë në faqe (bağ.) tüfek (bln) yanak	(Yanağında tüfekle) 1. Ateş açmaya ya da savaş için hazır olmak. 2. Kavga etmeye hazır olmak ve her zaman olay çıkarmak için bir sebep bulmak
Ia nxiu faqen (tkl) karart (Geç. zmn.) yanak	(Yanağı kararttı) olmsz. Hoş olmayan davranışlar yaparak birini utandırmak, damgayı vurmak, yüzünü kara çıkarmak.
Me faqe të bardhë (bağ.) yanak beyaz	(Yanağın akıyla) tebr. Bir işi başarılıyla, onurla, gururla tamamlamak, yüzün akıyla insanların önüne çıkmak.
S'i nxihet faqja	(Yanağı karartmaz) Hiç bir şeyden utanmaz, şerefsiz olan kimse, yüzünün

(Olmsz. Eki) (o+yde) karart yanak	derisi kalın olmak.
I shkëlqejnë faqet (o+yde) parla (Gen. zmn.) yanak(çkl)	(Yanakları parlar) Sağlıklı, serin, hayat dolu ve daha canlı görünen kimse, sağlığı sıhhatı yerinde olmak.
I jap faqe (tkl) ver yanak	(Yanak vermek) Birini desteklemek, yardımcı olmak, teşvik etmek, samimi olmak, yanında, tarafında olmak.

2.58. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**
I lexohet në fytyrë (o+yde) oku (Ş. zmn.) (bln) yüz	(Yüzünden okunuyor) Konuşmasından, yüz ifadesinden ne hissetiğini, nasıl olduğunu anlamak; yüz ifadesinden belli etmek.
I erdhi gjaku në fytyrë (o+yde) gel (Geç. zmn.) kan (bln) yüz	(Yüzüne kan geldi) Yüzün solgunluğu geçmesi, daha sağlıklı olmak.
Ja përplasi në fytyrë (tkl) çarp (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüze çarptı) Gerçekleri, yanlışları, hataları, yüzüne söylemek.
U zverdh në fytyrë (tkl) sarar (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüznden sarardı) Korkudan, sinirden ya da hastalıktan dolayı yüzün rengi gitmiş, korkudan ne yapacağını bilmezdi.
S'ka fytyrë	(Yüzü yok) Birine yaptığı kötülükleri yüzünden karşısına çıkmaya cesaret

yok yüz	edememek.
Me dy fytyra (bağ.) iki yüz(çkl)	(İki yüzlü) Yüzüne güzel, tatlı sözler söyler ama arkasında söver.
Ja përplasi në fytyrë (tkl) çarp (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüze çarptı) Gerçekleri, yanlışları, hataları, yüzüne söylemek.
S'kam fytyrë (Olmsz. Eki) ol yüz	(Yüzüm olmamak) Bir kişiden bir şey istemeye yüzün kalmaması, birinin karşısında kendini borçlu, minettar hissetmek.
S'i la fytyrë (Olmsz. Eki) (tkl) bırak (Geç. zmn.) yüz	(Yüz bırakmadı) Birini utanç verici bir duruma düşürmek; namusunu koruyamamak, mahçup etmek.
U bë baltë në fytyrë (tkl) ol (Geç. zmn.) çamur (bln) yüz	(Yüzünden çamur oldu) Korkudan ya da şoktan yüzü solmuş, değişmiş, çehresi gitmiş; çamur olmuş; ölümün çehresini almış; dudakları beyazlamış.
E ka fytyrën shtatë hektarë (tkl) ol yüz yedi hektar	(Yüzü yedi hektar) alay Utanma duygusu olmayan, hiç bir şeyin umrumda olmamak, edepsiz, yüzü kızarmayan.
I ra një hije e zezë në fytyrë (o+yde) düş (Geç. zmn.) bir gölge siyah (bln) yüz	(Yüzüne siyah bir gölge düştü) Bir olaydan dolayı çok üzüldü, kırıldı, suratı asmak.
Kthej fytyrën çevir yüz	(Yüz çevirmek) Bir şeye ya da birine bütün dikkatini vermek, özen

	göstermek, can kulağıyla dinlemek.
I jap fytyrë (tkl) ver yüz	(Yüz vermek) Bir şeye belli bir şekile sokmak, gerekli şekli vermek; dönüştürmek.
I jap fytyrë (tkl) ver yüz	(Yüz vermek) İstediği her şeyi yerine getirerek birini çok şımartmak; bir dediğini iki etmemek.
I iku fytyra (o+yde) git (Geç. zmn.) yüz	(Yüzü gitmiş) Birdenbire olan bir sorundan dolayı endişelenmek, şok olmak.
U prish në fytyrë (tkl) bozul (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüzünden bozuldu) Birdenbire olan bir sorundan dolayı endişelenmek, şok olmak.
Ka gjak në fytyrë var kan (bln) yüz	(Yüzünde kan bulunmak) Namuslu, dürüst olan biri.

BÖLÜM 3. DEYİMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

3.1. Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler

3.1.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Gojë pas goje ağız (ayr) ağız	(Ağızdan ağıza) Bir şeyin nesilden nesile geçmesi, bir sözün herkes arasında söylenilmesi, sadece ağız yoluyla aktarılması.	Ağızdan ağıza
Me gjysmë gojë (bağ.) yarım ağız	(Yarım ağızla) İstemsizce, gönülsüzce bir şey söylemek., emin olamamak, şüpheyle cevap vermek.	Yarım ağızla
E sheh në gojë (tkl) bak (bln) ağız	(Ağzına bakmak) Birinin söylediklerine dikkat etmek, uymak. Merakla, zevkle çıkaracağı sözler dinlemek.	Ağzına bakmak
M'u tha goja (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) ağız	(Ağzım kurudu) Söylenmesi gereken bir şeyi söylememek, herhangi bir neden yüzünden susmak.	Ağzı kurumak
E prishi gojën (tkl) boz (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını bozdu) Bir olay yüzünden kaba sözler, küfürler, çirkin sözler söylemeye başlayan kimse.	Ağzını bozmak
Ngeli me gojë hapur	(Açık ağızla kaldı) Hayret	Ağzı açık

kal (Geç. zmn.) (bağ.) ağız açık	etmek, şaşırmak.	kalmak
Ia mbylli gojën (tkl) kapa (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını kapattı) Haddini bildirmek, susturmak, söylediğine pişman etmek.	Ağız kapatmak
Ngeli me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Ağzında parmağıyla kaldı) Bir şeyden çok şaşırmak, hayran kalmak.	Parmağı ağzında kalmak
Si i erdhi në gojë gibi (o+yde) gel (Geç. zmn.) (bln) ağız	(Ağzına geldiği gibi) Bir şey düşünmeyerek, taşınmayarak öyle söylemek.	Ağzına geldiği gibi
I buron goja mjaltë (o+yde) ak (Gen. zmn.) ağız bal	(Ağzını bal akar) Tatlı dilli biri; ağızından bal, şeker akmasıdır.	Ağzındanbal akmak
Më shpëtoi nga goja (ben+yde) kaçır (Geç. zmn.) (ayr) ağız	(Ağzımdan kaçırdı) İstemeden bir söz söylemek veya anlatmak.	Ağzından kaçırmak
Ra në gojë düş (Geç. zmn.) (bln) ağız	(Ağza düştü) Bir kişi hakkında konuşmak, dedikodusu yapılmak.	Ağzına düşmek
Meret në gojë al (Gen. zmn.) (yde) ağız	(Ağza alınır) Bir kişi hakkında konuşmak, bahsetmek, söz etmek.	Ağza almak
E ka gojën e prishur (tkl) ol ağız bozuk	(Ağzı bozuk olmak) Sövme, küfürler söylemeyi alışkanlık olmuş.	Ağzı bozuk

3.1.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
S'ja pret mendja (Olmsz. Eki) kes akıl	(Aklı kesmemek) Bir şeyi anlayamamak, kavrayamayan kimse.	Aklı kesmemek
Jap mend ver akıl	(Akıl vermek) Birine bir işini nasıl yapacağını göstermek; öğüt, fikir vermek, yol göstermek.	Akıl vermek
Më doli nga mendja (ben+yde) çık (Geç. zmn.) (ayr) akıl	(Aklımdan çıktı) Bir şeyi istemeden unutmak.	Aklından çıkmak
Nuk më erdhi në mend (Olmsz. Eki) (ben+yde) gel (Geç. zmn.) (bln) akıl	(Aklıma gelmedi) Hatırlamamak, anımsamamak.	Aklına gelmemek
Luajti mendsh oynat (Geç. zmn.) akıl	(Aklını oynattı) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.	Aklını oynatmak
Më ra në mend (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) akıl	(Aklıma düştü) Bir şeyi veya bir olayı hatırlamak. Aklına yeni bir fikir gelmek.	Aklına düşmek

E ve në mend (tkl) koy (yde) akıl	(Aklına koymak) Bir şey yapmayı planlamak, düşünmek, karar almak.	Aklına koymak
Doli mendsh çık (Geç. zmn.) akıl	(Aklı çıktı) Kendinde olamamak,ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek, korkuya kapılmak.	Aklı çıkmak
Merr mendje al akıl	(Akıl almak) Birinin görüşünü almak; başkalarıyla danışmak.	Akıl almak
E mbaj në mend (tkl) tut (bln) akıl	(Aklımda tutmak) Bir şeyi unutmamak.	Aklında tutmak
Ia shkuli nga mendja (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (ayr) akıl	(Aklından çıkarttı) Birinin bir şeyden vazgeçmesini, düşünmemesini sağlamak, unutması için yardımcı olmak.	Aklından çıkartmak
E mblodhi mendjen (tkl) topla (Geç. zmn.) akıl	(Aklını topladı) Kendine gelmek, kendini toparlamak, sağlıklı düşünmek.	Aklını toplamak
E kalon nëpër mend (tkl) geç (ayr) akıl	(Aklından geçirmek) Birden birşey hakkında düşünmeye başlamak, tasarlamak.	Aklından geçirmek
E fjeti mendjen (tkl) yat (Geç. zmn.) akıl	(Aklını yattı) Merak etmemek, bir fikrin hakla uygun gelmesi, endişelenmemek, olacağına emin olmak.	Aklına yatmak

Më fle mendja (ben+yde) yat akıl	(Aklım yatmak) Bir şeyde ya da bir kişide güvenin tam olmak; sakin ve huzurlu olmak; bir şey yapmaya ya da harekete geçmeye kararlı olmak, uygun bulmak.	Aklına yatmak
Lodh trurin yor beyin	(Beyin yormak) Bir şey hakkında çok düşünmek, psikolojik olarak baskı altında olmak ve çok yorulmak.	Beyin yormak
Është jashtë mendjes ol dışı akıl	(Akıl dışı olmak) Bir şey inanılıcak gibi değil, akla uygun gelmemek.	Akıl dışı
Me ngeli mendja (ben+yde) takıl (Geç. zmn.) akıl	(Aklım takıldı) Sürekli olarak belirli bir şey üzerinde düşünmek; zihin yormak.	Aklı takılmak
I rri mendja (o+yde) kal (Gen. zmn.) akıl	(Aklı kalır) Hep bir şey için veya bir kişi için düşünmek, endişelenmek, çok istemek; aklı hep orda kalmak.	Aklı kalmak

3.1.3. Alın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me ballë hapur (bağ.) alın açık	(Açık alınla) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat olması, gurur duymak.	Açık alınla

3.1.4. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Të lumshin këmbët! (sen+yde) sağlık ayak(çkl)	(Ayağına sağlık) Bir kişinin gelişi insanları mutlu edince bu ifade kullanılır. İyiki geldin anlamına gelmektedir.	Ayağına sağlık
U ngrit në këmbë (tkl) kalk (Geç. zmn.) (bln) ayak	(Ayağa kalktı) İyileşmek, iyi olmak, bir sorunu çözdükten sonra tekrardan toparlanmak.	Ayağa kalkmak
I zuri këmba rrafsh (o+yde) bas (Geç. zmn.) ayak düz	(Ayağı düze bastı) Ekonomik zorlukları atlamak, rahata kavuşmak, artık maddi sıkıntısı çekmemek.	Ayağı düze basmak
I ka këmbët e lidhura (tkl) ol ayak(çkl) bağlı	(Ayakları bağlı olmak) Bir şey yada bir kişinden dolayı hiç bir yere gidememek, meşgul olmak.	Ayağı bağlı
M'u këputën këmbët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarım koptu) Çok yorulmak.	Bacakları kopmak
Ngul këmbë dire ayak	(Ayak diremek) Düşüncesini, kararını, isteğini değiştirmemek. Sonuna kadar direnmek.	Ayak diremek

Erdhi me këmbët e veta gel(Geç. zmn.) (bağ.) ayak(çkl) kendi	(Kendi ayaklarıyla geldi) Kimse zorlamadan, kendi isteğiyle gelmek.	Kendi ayağı ile gelmek
E ngriti në këmbë (tkl) kalk (Geç. zmn.) (yde) ayak	(Ayağa kaldırdı) Söylediklerinden telaşlanmak, heyecanlandırmak, endişelendirmek.	Ayağa kaldırmak
Nuk e ka shkelur këmba (Olmsz. Eki) ol bas ayak	(Ayak basmamak) Uzun bir zaman bir yere uğramamak, hiç gitmemek.	Ayak basmamak
Mbahet me këmbë dur (bağ.) ayak	(Ayakta durmak) Hayatta, hala yaşıyor; zayıf olmasına rağmen ayakta duruyor.	Ayakta durmak

3.1.5. Baş / Kafa ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Kokë më kokë baş (bağ.) baş	(Başa baş) Bir yarışmada birbirine denk ve eşit olmak, aynı derecede, seviyede olmak.	Başa baş (gelmek)
S'kam kohë të kruaj kokën kokën (Olmsz. Eki) ol vakt kaşın baş	(Başım kaşınmaya vaktim olmamak) Bir işten dolayı boş vakit bulamamak, çok meşgul olmak, vakti kısıtlı olmak.	Başını kaşınmaya (kaşıyacak) vakti olmamak

Ia hëngri kokën (tkl) ye (Geç. zmn.) baş	(Başını yedi) Birini ölüme göndermek, ölümüne sebep olmak.	Başını yemek
Nga koka te këmbët (ayr) baş (yde) ayak(çkl)	(Baştan ayağa) (bir şey) Tamamıyla, bütünüyle, hepsi, hiç bir eksiği olmamak.	Baştan ayağa
Iu ngul mbi kokë (tkl) dikil (Geç. zmn.) üstü baş	(Başına dikildi) Birinin başından ayrılmamak, sürekli kontrol etmek, kontrol altında tutmak.	Başına dikilmek
I hyri në kokë (o+yde) gir (Geç. zmn.) (bln) kafa	(Kafasına girdi) Bir şeyi benimsemek, anlamak, öğrenmek, kafasına iyice yerleştirmek.	Kafasına girmek
Kokë kungull kafa kabak	(Kabak kafalı) Aptal, gerizekâlı, beyni iyi çalışmamak.	Kabak kafa
E ka kokën e trashë (tkl) ol kafa kalın	(Kafası kalın olmak) Aptal, pek anlamaz, zeki olmayan kimse, kafası pek basmıyor, beyni iyi çalışmamak.	Kalın kafalı
Nuk ja nxe koka (Olmsz. Eki) (o+yde) sığ kafa	(Kafasına sığmamak) Bir şeyi anlamayan, kavrayamayan kimse, öğrenmek, anlamak için çok uğraşsa bile başaramamak.	Kafasına sığmamak
Iu fry koka (o+yde) şiş (Geç. zmn.) kafa	(Kafası şişirdi) Görültüden veya bir kimsenin konuşmasından başına ağrılar	Kafa şişirmek

	girmek, zihni yorulmak, bunalmak.	
Kruaj kokën kaşın baş	(Başımı kaşınmak) Düşünmek, bir şeyi hatırlamaya çalışmak, kafası karışık, ne cevap vereceğini ne yapacağını bimemek, bir çözüm bir çıkış yolu aramak.	Başını kaşımak
M'u bë koka lëmsh (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kafa allak bullak	(Kafam allak bullak oldu) Önceki düşünceleri değiştirmek, yeni fikirler edinmek, kararsız kalmak.	Kafası allak bullak olmak
M'u ça koka (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) kafa	(Başım çatladı) Görültüden veya bir kimsenin konuşmasından başı fena ağrımak, zihni yorulmak, başına şiddetli ağrılar girmek.	Başı çatlamak

3.1.6. Boğaz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Erdhën grykë më grykë gel (Geç. zmn.) boğaz (yde) boğaz	(Boğaz boğaza geldiler) Birbirinin boğazına yapışarak kavga etmek, birbirileriyle kapışmak, boğuşmak.	Boğaz boğaza gelmek
M'u tha fyti (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) boğaz	(Boğazım kurudu) Su içme ihtiyacı duyan kimse (genelde uzun bir konuşmasından sonra).	Boğazı kurumak

3.1.7. Boyun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I zgjati qafën (tkl) uzat (Geç. zmn.) boyun	(Boynunu uzattı) Birinin kölesi olmak, teslim olmak, katlanmak, her şeye razı olmak.	Boynunu uzatmak

3.1.8. Burun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Fut hundët sok burun(çkl)	(Burnunu sokmak) Olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak.	Burnunu sokmak
I është rritur hunda (o+yde) ol büyü (Geç. zmn.) burun	(Burnu büyümüş) alay Genelde elde ettiği şeylerden böbürlenmek, kibirlenmek.	Burnu büyümek
Mbledh hundën kıvır burun	(Burun kıvırmak) Bir şeyi beğenmediğini, hoşuna gitmediğini yüz ifadesiyle belirtmek.	Burun kıvırmak
I bie hunda përtokë dhe se merr (o+yde) düş (Gen. zmn.) burun yere (bağ.) (Olmsz. Eki) al	(Burnu yere düşer ama almaz) Kibirli, kendini beğenmiş, başı hep yükarda Bakar kendinin kibrinin farkına bile varamıyor.	Burnu yere düşse almaz

Ta zesh për hundë i del shpirti del shpirti tut (ayr) burun (o+yde) çık (Gen. zmn.) can	(Burnundan sıksan canı çıkar) Bir durumdan ya da bir işten o kadar çok sıkılmış ki dayanamayacak halde gelmiş.	Burnunu sıksan canı çıkar
Shfryn me hundë solu (bağ.) burun	(Burnunla solumak) Çok sinirli, öfkeli olan kimse.	Burnundan solumak
I theu hundët (tkl) kır (Geç. zmn.) burun	(Burnunu kırmak) kçm. Birine iyi bir ders vermek, nasıl davranmasını öğretmek, havasını söndürmek.	Burnunu kırmak
I doli qumeshti i nënës nëpër hundë (o+yde) çık (Geç. zmn.) süt (ilgi) anne (ayr) burun	(Annesinin sütü burnundan çıktı) Çok sıkıntı çekmek, bir işi halledebilmek için çok uğraşmak, canına tak etmek.	Anasından emdiği sütü burnundan gelmek

3.1.9. Damar ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia gjeti damarin (tkl) bul (Geç. zmn.) damar	(Damarını buldu) Huylarını öğrenip nasıl davranmak gerektiğini bilmek.	Damarını bulmak
I ka plasur damari	(Damarı çatlanmış) olmsz. Hiç bir şeyden utanmamak,	Damarı

(o+yde) çatla (Geç. zmn.) damar	yüzsüz olmak, utanç verici şeyler yapmak; yaptığı kötülükten yüzü kızarmamak.	çatlamak

3.1.10. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I rropi lëkurën (tkl) yüz (Geç. zmn.) deri	(Derisini yüzdü) Birinin karşısında merhametsiz olmak, her şeyi elinden almak; zalimce davranmak; canını almak..	Derisini yüzmek
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) Öldürülmek.	Deriyi tuzlamak

3.1.11. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I është zgjatur gjuha (o+yde) ol uza (Geç. zmn.) dil	(Dilini uzamış) Çok ve yersiz konuşan kimse, konuşurken haddini bilmemek, ağzından geleni söylemek.	Dili uzamak
E kam në majë të gjuhës	(Dilimin ucunda olmak) Bir	Dilimin ucunda

(tkl) ol (bln) (ilgi) dil	şeyi çok iyi bilmek, aklında ama o anda bir türlü hatırlayamamak, söyleyememek.	olmak
Më shkau gjuha (ben+yde) sürç (Geç. zmn.) dil	(Dilim sürçtü) İstemeden bir şey söylemek; ağzından yanlışlıkla bir söz çıkarmak, ağzından kaçırmak.	Dili sürçmek
T'u thaftë gjuha! (sen+yde) kuru dil	(Dilini kursun!) beddua İnşallah bir daha konuşmazsın! Allah kahretsin! Söz söyleyemez, dilsiz olursun gibi bir beddua olarak kullanılır.	Dili kurusun!
M'u tha gjuha (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dil	(Dilim kurudu) olmsz. Yorgunluktan daha fazla konuşamamak, sussuzluk ağzı dili kurumak.	Dili kurumak

3.1.12. Dirsek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Bërryl më bërryl dirsek (yde) dirsek	(Dirsek dirseğe) Yan yana gelmek, biriyle çok yakın oturmak.	Dirsek dirseğe

3.1.13. Diş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I tregon dhëmbët (tkl) göster diş(çkl)	(Dişleri göstermek) Tehdit etmek, her anında saldıra geçebileceğini göstermek.	Diş göstermek
Më kanë ranë dhëmbët (ben+yde) ol dök (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim döküldü) Yaşlanmak, yaşı ilerlemek.	Dişleri dökülmek
I shtrëngon dhëmbët (tkl) sık diş(çkl)	(Dişleri sıkmak) Zor, sıkıntılı bir duruma katlanmaya çalışmak.	Dişleri sıkmak

3.1.14. Diz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ra në gjunjë çök (Geç. zmn.) (yde) diz(çkl)	(Dizlere çöktü) Birinin karşısında teslim olmak.	Diz çökmek
Gju më gju diz (yde) diz	(Diz dize) Biriyle yan yana, çok yakın oturmak.	Diz dize

3.1.15. Dudak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Mbledh buzët bük dudak(çkl)	(Dudakları bükmek) Bir şey beğenmediğini, umursamadığını, küçümsediğini belli etmek; bir şeyden hoşlanmamak.	Dudak bükmek
Ia kafshoi buzën (tkl) ısır (Geç. zmn.) dudak	(Dudağı ısırdı) Bir şey söylenmesin diye dudakları ısırarak işaret vermek.	Dudak ısırmak
I dridhej buza (o+yde) titre dudak	(Dudağı titremek) Ağlamak üzere.	Dudakları titremek

3.1.16. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ndërroi dorë değiş (Geç. zmn.) el	(El değiştirdi) Bir şey, bir kimseden başka bir kimseye geçmek, başka birinin ait olmak.	El değiştirmek
Ngre dorën kalkdır el	(El kaldırmak) Birine bir şeyle vurmaya kalkışmak.	El kaldırmak

E ka dorën e lehtë (tkl) ol el hafif	(Eli hafif olmak) 1. İğneyi vurdururken fazla hissetmemek. 2. Ağır vurmamak, incitmeyen kimse.	Eli hafif
E ka dorën të rëndë (tkl) ol el ağır	(Eli ağır olmak) 1. İğneyi vurdururken çok hissetmek. 2. Vurunca çok acı hissetmek.	Eli ağır
Laj duart yıka el(çkl)	(Elimi yıkamak) Bir şeyden vazgeçmek.	Elini yıkamak
E ka në dorë (tkl) et (bln) el	(Elde etmek) Bir şeyin sahibi olmak.	Elde etmek
Shoh dorën bak el	(El bakmak) El falına bakmak, başka birine muhtaç olmak.	El bakmak
E shtiu në dorë (tkl) geçir (Geç. zmn.) (bln) el	(Ele geçirdi) Bir şeye zorla sahibi olmak.	Ele geçirmek
E ka në dorë (tkl) ol (bln) el	(Elinde olmak) İsteyince o işi yapabilmek, elde edebilmek; kolay bir şekilde hal edebilir, bitmiş sayılmak; yaptığı bir suç yüzünden istediği gibi parmağında oynatır.	Elinde olmak
Marr në dorë	(Elime almak) Bir işin yöntemini üstlenmek, bir	Eline almak

al (bln) el	olayın çözülünceye kadar vazgeçmemek.	
Më vjen ndorjesh (ben+yde) gel el	(Elinden gelmek) Bir şeyi yapabilmek, maharetli olmak, elinden her iş gelir.	Elinden gelmek
El çekmek çek el	(El çekmek) 1. Bir kişiden ya da bir şeyden vazgeçmek, bir kimseyle iletişimi kesmek, konuşmamak, sormamak. 2. Öncesi gibi düşünmemek, aynı fikirde olmamak. 3. İşten ya da bir sorumluluktan vazgeçmek	El çekmek
I shtriu dorën (tkl) uzat (Geç. zmn.) el	(Elini uzattı) Birine yardım etmek, destek vermek veya birinden yardım istemek.	El uzatmak
Më ra në dorë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) el	(Elime düştü) Tesadüfen bir şey ya da biri birinin eline geçmek; teslim olmak; birine muhtaç olmak.	Eline düşmek
Më iku nga dora (ben+yde) git (Geç. zmn.) (ayr) el	(Elimden gitti) Birinin bir şeyi elinden almak; artık senin elinden çıkmış.	Elden gitmek
Ia pres dorën (tkl) kes el	(Elini keserim) Harekete geçmesine izin vermemek, engel olmak (hırsız ya da kötü niyetleri olanlara	Elini kesmek

	müsaade etmemek).	
Të jep dorë (tkl) ver (Gen. zmn.) el	(El verir) (bir şey) İşini hafifletiyor, yardıma geliyor; uygun görünmek; ilginç olmak; işe çok yaramak, faydalı olmak.	El vermek
Mbaj në dorë tut (bln) el	(Elde tutmak) Bir şeyinin sahibi olmak, yönetmek.	Elde tutmak

3.1.17. Et ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Janë mish e thua ol et (bağ.) tırnak	(Et tırnak olmak) Birbirlerine çok bağlanmışlar, tek vücud, tek yürek olmuşlar.	Et tırnak olmak
Si mish e thua gibi et (bağ.) tırrnak	(Etle tırnak gibi) Birbirleriyle gönülden bağlı olmak, güçlü güvenilir bir ilişkinin sahibi olmak.	Etle tırnak gibi

3.1.18. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Sa hap e mbyll sytë kadar aç (bağ.) kapat göz(çkl)	(Göz açıp kapayıncaya kadar) Bir şeyin çok kısa bir zaman diliminde gerçekleşmesi; hemencecik oluşmak.	Göz açıp kapayıncaya kadar
Ma bën me sy (tkl) et (bağ.) göz	(Gözüyle etmek) Göz kırpmak, bir şeye işaret ederek anlatmak, birine göz ve işaret etmek.	Göz etmek
E ha me sy (tkl) ye (bağ.) göz	(Gözüyle yemek) Birini ya da bir şeyi çok istemek, dik dik bakmak ya da nazar değdirmek.	Gözüyle yemek
M'u errësuan sytë (ben+yde) karar (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim karardı) Açlıktan, yorgunluktan iyi göremez durumuna gelmek, gücün kalmamak.	Gözleri kararmak
Nuk ja hapi syrin (Olmsz. Eki) (tkl) aç (Geç. zmn.) göz	(Gözünü açtırmadı) Başka bir iş yapmasına fırsat vermemek, başka bir fırsat ilermemek, başka bir şans bırakmamak.	Göz açtırmamak
Sheh me bisht të syrit bak (bağ.) kuyruk (ilgi) göz	(Gözünün kuyruğuyla bakmak) Göz ucuyla görmek, fark ettirmeden gözletmek.	Gözünün kuyruğuyla bakmak
S'ma ha syri (Olmsz. Eki) (ben+yde) ye göz	(Gözüm yememek) Bir işi yapabileceğimi inanmamak, kendini yetersiz, güçsüz	Gözü yememek

	bulmak.	
Më ra në sy (ben+yde) çarp (bln) göz	(Gözüme çarpmak) Güzelliği hemen dikkati çeken, alımlı.	Göze çarpmak
Hedh sytë at göz(çkl)	(Gözleri atmak) Birine ya da bir şeye bakmak.	Göz atmak
Bej një sy qorr e një vesh shurdh et bir göz kör (bağ.) bir kulak sağır	(Bir gözü kör bir kulak sağır etmek) Bir şey görmezlikten, duymazlıktan gelmek.	Bir gözü kör bir kulak sağır etmek
I hyri në sy (tkl) gir (Geç. zmn.) (bln) göz	(Göze girdi) Yaptığı davranışlarından birinin sevgisini, güveni kazanmak.	Göze girmek
Ja nguli sytë (tkl) dik (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerini dikti) Bir şeye ya da bir yere devamlı olarak bakmak.	Gözünü dikmek
Hap sytë! aç göz(çkl)	(Gözlerini aç!) Dikkatli ol!	Gözünü aç!
Drita e syrit nur (ilgi) göz	(Gözün nuru) Bir kişiyi aşırı sevmek, çok değer, çok kıymet vermek.	Gözüm nuru
S'ja ndaj sytë (Olmsz. Eki) (tkl) ayır göz(çkl)	(Gözlerini ayırmamak) Bakışını başka bir tarafa çevirmemek; devamlı olarak aynı şeye bakmak.	Gözünü ayırmamak

Sa ta merr syri kadar (sen+yde) al göz	(Göz alabildiği kadar) Gözün görebileceği en uzak yere kadar.	Göz alabildiğine

3.1.19. Kaburga ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
M'u shkrinë brinjët (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kaburga(çkl)	(Kaburgalarım eridi) Çok gülmek, gülmekten ağlamak; gülmekten yarılmak.	Kaburgalarım eridi

3.1.20. Kalp ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ma copëtoi zemrën (ben+yde) parçala (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi parçaladı) Çok üzülmek, kalbimi paramparça etmek.	Kalbi parçalamak
E kam zemrën plot (tkl) ol kalp dolu	(Kalbim dolu olmak) Sevdiklerin hep yanında olmak, çok mutlu olmak, her şeyden memnun olmak, sevenlerim çok, güzel bir şey gerçekleştiğinde mutlu olmak.	Kalbi dolu olmak
Më preku në zemër	(Kalbime dokundu) Bir şey,	Kalbe dokunmak

(ben+yde) dokun (Geç. zmn.) (bln) kalp	acı veya üzüntü vermek; kırıcı bir söz söylediğinde karşındaki kişiyi üzmek, kırmak.	
Nuk ka zemër (Olmsz. Eki) ol kalp	(Kalp olmamak) Acımasız, kalbi taş gibi, merhametsiz olan kimse, gaddar.	Kalp olmamak
I hap zemrën (tkl) aç kalp	(Kalbimi açmak) Birine açılmak, içini birine dökmek, ne hissettiğini söylemek, duygularını ifade etmek.	Kalbini açmak
Më gufon zemra (ben+yde) çarp (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim çarpıyor) Aşırı derecede mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak.	Kalbi çarpmak
Më fitoi zemrën (ben+yde) kazan (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi kazandı) İnce davranışlarla, güzel sözlerle birini hoşnut etmek.	Kalbini kazanmak
E ka zemrën të pastër (tkl) ol kalp temiz	(Kalbi temiz) Temiz kalpli, art niyetler ve kötü düşünceleri olmayan biri, kimseye zarar vermez, hep iyilik yapan kimse.	Kalbi temiz
Më shtrëngon zemra (ben+yde) sıkış (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim sıkışıyor) Kalp atışları düzensiz olmak.	Kalbi sıkışmak
U bënë një zemër	(Kalpleri bir olmak) Birbirini	Kalpleri bir

(o+çkl) ol bir kalp	çok sevmek.	olmak
Më grabiti zemrën (ben+yde) çal (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi çaldı) İnce davranışlarla, güzel sözlerle sevgisini kazanmak, kendini sevindirmek, hayran kalmak.	Kalbini çalmak
Më dhemb zemra (ben+yde) ağrı (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim ağrıyor) Aşk acısı çekmek.	Kalp ağrıması
M'u err zemra (ben+yde) karar (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim karardı) Çok üzülmek, içine bir sıkıntı çökmek.	Kalbi kararmak
M'u thye zemra (ben+yde) kır (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim kırıldı) Aşk acısı çekmek, kırılmak.	Kalp kırmak
I pushoi zemra (o+yde) dur (Geç. zmn.) kalp	(Kalbi durdu) Öldü.	Kalbi durmak
Më plasi zemrën (ben+yde) yırt (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi yırttı) Biri beni çok üzdü, dayanamıyorum, beni o kadar çok sinirlendirdi ki kendime mukayyet olamıyorum.	Kalbi yırtılmak
E prishi zemrën (tkl) boz kalp	(Kalbini bozdu) Birinin iyiliğini istememek, art niyetli olmak, kalbi (ruhu) katran olan kimse, nankör.	Kalbi bozuk
Më doli nga zemra	(Kalbimden çıktı) Bir şey ya da bir kişi kalbimi paramparça	Kalpten

(ben+yde) çık (Geç. zmn.) (ayr) kalp	etti, sandığım gibi değilmiş, artık sevmiyorum, soğudum, ondan uzaklaştım, artık hayatımda yeri yok.	çıkarmak

3.1.21. Kan ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Derdh gjak dök kan	(Kan dökmek) Birini öldürmek, cana kıymak	Kan dökmek
I thith gjakun (tkl) em kan	(Kanını emmek) Birini hiç acımadan kendi amaçlara ulaşana kadar çalıştırmak, ezdirmek, kendi menfaatleri için kullanmak.	Kanını emmek
I zjen gjaku (o+yde) kayna kan	(Kanı kaynamak) Genç, güçlü, sağlıklı ve neşeli olan biri. Kendini zorla tutuyor, aşırı enerjisi var; bir şey yapmak için gaza gelmek, hemen her işe, her lafa atlamayı istemek, delikanlı, ergen olmak.	Kanı kaynamak
E kap gjaku tut kan	(Kan tutmak) Kanı görür görmez bayılmak.	Kan tutmak
Më ngriu gjaku (tkl) don (Geç. zmn.) kan	(Kanım dondu) Ansızın olan bir şeyden çok korkmak, şok olmak, neye uğradığını şaşırmak.	Kanı donmak

Hyj në gjak gir (yde) kan	(Kanına girmek) etnogr. Öldürülenin ailesi öldüren kişi ya da ailesinin birisine öldürerek hak almayı istemek vebundankendinihaklı çıkarmak, iki aile arasında bir husumetin olması; kan davası.	Kanına girmek
Me gjak të ftohtë (bağ.) kan soğuk	(Soğukkanla) Sakin, kolay öfkelenmeyen, sinirlenmeyen, kızmayan kimse.	Soğukkanlı

3.1.22. Karın ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E mbushi barkun (tkl) doyur (Geç. zmn.) karın	(Karnı doyurdu) Çok yemek yemek, açlığı gidermek.	Karnı doyurmak
E ka barkun e gjërë (tkl) ol karın geniş	(Karnı geniş) Kırılırsa da, incinirse de yine affeder.	Karnı geniş

3.1.23. Kaş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Rrudhi vetullat çat (Geç. zmn.) kaş(çkl)	(Kaşları çatmak) Üzgün, kırgın, öfkeli olmak, sinirli olmak.	Kaşları çatmak

3.1.24. Kol ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Hap krahët aç kol(çkl)	(Kolları açmak) Birini tüm kalbiyle, sevgiyle, memnuniyetle karşılamak, ağırlamak, kucaklayıp sevgisini göstermek, sahip çıkmak.	Kollarını açmak
I jap krahë (tkl) ver kol(çkl)	(Kolları vermek) Ümit vermek, mutlu etmek, bir iş için yeterli olduğuna hissettirmek, gaza getirmek, destek olmak, yardım etmek.	Kol vermek
M'u këputën krahët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarımı koptu) Çok yorulmak, hali kalmamak, neredeyse yorgunluktan bayılmak, kendini güçsüz hissetmek.	Kolları kopmak
I jep dorën të rrëmben krahun (tkl) ver (Gen. zmn.) kol (bağ.) (tkl) kaptır (Gen. zmn.) kol	(Elini verip kolunu kaptırır) Yardım edilen kişinin, bununla yetinmeyip çok daha fazlasını talep etmesidir. Yardım eden de ne yapacağını bilemez, şoka uğrar.	Elini verip kolunu kaptırmak
Më ranë krahët	(Kollarım koptu) Çok yorulmak,	Kolları kopmak

(ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	mecali yok, hali kalmamak neredeyse yorgunluktan bayılmak.	
Përvesh krahët sıva kol(çkl)	(Kolları sıvamak) Bir işe girişmeye hazırlanmak, hazırlık yapmak.	Kolları sıvamak

3.1.25. Koltuk ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Mban dy shalqinj nën një sqetull sığ iki karpuz altı bir koltuk	(İki karpuzu bir koltuğa sığdırmak) İki işi aynı anda yapmayı kalkışmak; aynı anda iki görevi yapmak; iki işin zorluğunu kaldırabilmek.	İki karpuzu bir koltuğa sığdırmak

3.1.26. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Zë veshët tıka kulak(çkl)	(Kulaklarını tıkamak) Bir şeyi duymayı istememek, duymazlıktan gelmek.	Kulaklarını tıkamak
Ia tërheq veshët (tkl) çek kulak(çkl)	(Kulaklarını çekmek) Uyarmak için birine hafif bir ceza vermek, bir yanlış için dikkatini çekmek.	Kulağını çekmek

I përshpëris në vesh (tkl) fısılda (bln) kulak	(Kulağına fısıldamak) Çok kısık bir ses tonuyla kulağına bir şey söylemek.	Kulağına fısıldamak
Hapi veshët aç (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarını açtı) Dikkatlice dinlemek.	Kulağını açmak
Nga njëri vesh i hyn nga tjetri i del (ayr) bir kulak gir (ayr) öbür çık	(Bir kulağından girip öbür kulağından çıkmak) Bir şeyi hiç anlamamak, birinin sözlerini önemsememek, ne söylersen boş, verilen öğüde kulak asmamak, birini takmamak.	Bir kulağından girip öbür kulağından çıkmak
Nuk ja var veshin (Olmsz. Eki) (tkl) as kulak	(Kulak asmamak) Dikkate almamak, itaat etmemek, duyamamak.	Kulak asmamak
S'i besova veshëve (Olmsz. Eki) inan (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarıma inanmadım) Söylediklerine çok şaşırmak, kulağıma tuaf, imkansız gelmek.	Kulaklarına inanmamak
Bëj një sy qorr e një vesh shurdh et bir göz kör (bağ.) bir kulak sağır	(Bir gözü kör bir kulak sağır etmek) Bir şey görmezlikten, duymazlıktan gelmek.	Bir gözü kör bir kulak sağır etmek

3.1.27. Nefes ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Marr frymë	(Nefes almak) Kaygıdan	Nefes almak

al nefes	ya da korkudan kurtulmak, rahatlamak.	
Dha frymën e fundit ver (Geç. zmn.) nefes son	(Son nefesini vermek) Ölmek.	Son nefesini vermek
I morri frymën (tkl) al (Geç. zmn.) nefes	(Nefesini aldırmak) Birini çok yormak.	Soluk aldırmak
Nuk më le të marr frymë (Olmsz. Eki) (ben+bt) bırak al nefes	(Nefes almayı bırakmıyor) Gittiğim yerde peşimden gelir, bir saniye bile yanımdan ayırlmamak, sürekli işkence eder, beni çok yorar ve dinlenmemi bırakmamak.	Nefes aldırmamak

3.1.28. Omuz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Marr mbi supe al üstü omuz(çkl)	(Omuzuma almak) Ağır bir iş yapma surumluluğunu üstlenmek.	Omuza almak
I ka hipur mbi shpinë (tkl) ol bin (Geç. zmn.) üstü omuz	(Omuzuna binmiş) Geçişini başka birinden sağlamak, birine yük olmak.	Omuzuna binmek

3.1.29. Parmak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ka gisht ol parmak	(Parmağı olmak) Bir işe karışmak, bulaşmak.	Parmağı olmak
E luan nëpër gishta (tkl) oynat (bln) parmak(çkl)	(Parmaklarında oynatır) Birine her zaman istediğini yaptırmak, koylayca kandırmak, dalga geçmek, alay etmek, kukla gibidir.	Parmağında oynatmak
Vuri gishtin në plagë bas (Geç. zmn.) parmak (bln) yara	(Parmağını yarağında bastı) Derdinin asıl sebebini göstermek veya konuşmak, birinin ne derdi olduğunu anlamak.	Parmağının yaranın üzerinde basmak
Fut gishtin sok parmak	(Parmağını sokmak) Olmsz. Bir işe karışmak.	Parmağını sokmak
Të lëpish gishtat (tkl) yala parmak(çkl)	(Prmakları yalamak) Yediği yemek çok lezzetli olmak, bir yemeğin tadı mükkemel olmak.	Parmağını yalamak
Ngeli me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağzında kalmak) Bir şeyden çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak.	Parmağı ağzında kalmak

3.1.30. Sırt ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ktheu kurrizin (tkl) çevir (Geç. zmn.) sırt	(Sırtı çevirdi) 1. Birine selam vermemek, gülmemek, yardım etmemek. 2. Birine sırtını dönmek, bir şeyden ya da bir kimseden desteğini, ilgisini kesmek, yardım etmemek, ilişkiyi kesmek.	Sırt çevirmek
I ha kurrizi (o+yde) kaşın sırt	(Sırtı kaşınmak) Dayak yemeyi davranışlarından hak eden kimse, birinin canını burnuna getirmek.	Sırtı kaşınmak
Fiton në kurriz (të tjetri) kazan (bln) sırt (ilgi başka)	((başkasının) Sırtından kazanmak) Başkaları kullanarak para kazanmak, başkasının alın teriyle geçinmek.	(birinin) Sırtından kazanmak
I fërkon kurrizin (tkl) sıvazla sırt	(Sırtını sıvazlamak) Şımartmak, bir dediğini iki etmemek, yaptığın her şeyi desteklemek.	Sırtını sıvazlamak

3.1.31. Surat ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Me turinj varur (bağ.) surat(çkl) asık	(Asık suratla) Somurtkan yüz, öfkeli, suratı bir karış asmak.	Asık surat
I vari turinjtë (tkl) as (Geç. zmn.) surat(çkl)	(Suratı astı) Bir yerde hatırası kalmak, üzülmek, darılmak.	Surat asmak

3.1.32. Ter ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Derdh djersë dök ter(çkl)	(Ter dökmek) Bir işi yapmak için çok çaba göstermek, zorluk çekmek, çabalamak, yorulmak.	Ter dökmek

3.1.33. Tırnak ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Si mish e thua gibi et (bağ.) tırnak	(Etle tırnak gibi) Birbirleriyle gönülden bağlı olmak, güçlü güvenilir bir ilişkinin sahibi olmak.	Etle tırnak gibi
Janë mish e thua ol et (bağ.) tırnak	(Et tırnak olmak) Birbirlerine çok bağlanmışlar, tek vücud, tek yürek olmuşlar.	Et tırnak olmak

3.1.34. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I lexohet në fytyrë (o+yde) oku (Ş. zmn.) (bln) yüz	(Yüzünden okunuyor) Konuşmasından, yüz ifadesinden ne hissetiğini, nasıl olduğunu anlamak; yüz ifadesinden belli etmek.	Yüzünden okumak
I erdhi gjaku në fytyrë (o+yde) gel (Geç. zmn.) kan (bln) yüz	(Yüzüne kan geldi) Yüzün solgunluğu geçmesi, daha sağlıklı olmak.	Yüzüne kan gelmek
I jap fytyrë (tkl) ver yüz	(Yüz vermek) İstediği her şeyi yerine getirerek birini çok şımartmak; bir dediğini iki etmemek.	Yüz vermek
U zverdh në fytyrë (tkl) sarar (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüznden sarardı) Korkudan, sinirden ya da hastalıktan dolayı yüzün rengi gitmiş, korkudan ne yapacağını bilmezdi.	Yüzü sararmak
Me dy fytyra (bağ.) iki yüz(çkl)	(İki yüzlü) Yüzüne güzel, tatlı sözler söyler ama arkasında söver.	İki yüzlü

3.2. Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler

3.2.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ndreqi gojën (tkl) düzelt (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını düzeltti) Sözleri seçerek öyle konuşmak, söylemekte olduğu kötü söz ya da küfürlerin farkına varması.	Ağzını toplamak
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak	(Ağzı kulak arkasına gitmek) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.	Ağzı kulaklarına varmak
Të merr fjalën nga goja (tkl) al (Gen. zmn.) söz (ayr) ağız	(Sözü ağzından alır) Zeki, akıllı olan biri, başkalarının konuşmasından hemen anlamak ve bilgi edinmek.	Ağzından kapmak
Më la me gojë hapur (ben+bt) bırak (Geç. zmn.) (bağ.) ağız açık	(Açık ağızla bıraktı) Söylediği ya da yaptığı bir şey için şaşırmak, bakakalmak, hayret etmek.	Ağzı açık kalmak
S'e heq nga goja (Olmsz. Eki) çıkar (ayr) ağız	(Ağzından çıkarmamak) Bir olay veya bir kişi hakkında sürekli minnetar olarak konuşmak, saygıyla, sevgiyle anmak.	Ağzından düşürmemek
E qepi gojën	(Ağzını dikti) Konuşmamak, susmak.	Ağızı açmamak

(tkl) dik (Geç. zmn.) ağız		
Më zuri goja lesh (ben+yde) kap (Geç. zmn.) ağız tüy	(Ağzıma tüy kaptı) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.	Ağzında tüy bitmek
I vuri kuçin gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) anahtar ağız	(Ağzına anahtar koydu) Birinin hiç konuşmaması, susup durmak.	Ağzını kilitlemek

3.2.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol akıl(çkl) (ilgi) baş	(Başının akılları olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.	Aklı başında olmamak
E mblodhi mendjen (tkl) topla (Geç. zmn.) akıl	(Aklını topladı) Mantıksız, gereksiz, ölçüsüz, davranışlarından vazgeçmek, bir daha aynı hatayı yapmamak.	Aklını başına toplamak
E sjell në mendje (tkl) getir (bln) akıl	(Aklına getirmek) Bir şey ya da bir kişi hatırlamak.	Aklına gelmek

I iku mendja (o+yde) git (Geç. zmn.) akıl	(Aklı gitti) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.	Aklı çıkmak
Lajthiti nga mendtë git (ayr) akıl(çkl)	(Akıllarından gitti) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.	Aklı çıkmak
Ia shpërlau mendjen (o+yde) yıka (Geç. zmn.) akıl	(Aklını yıkadı) Gerçekleri göstermek, düşüncesine yabancılaştırmak, gözlerini açtırmak.	Beyin yıkamak
I mbiu në mendje (o+yde) filiz (Geç. zmn.) (bln) akıl	(Aklında filizlendi) Bir şeyi unutmamak.	Aklında tutmak
Jap një mendje ver bir akıl	(Bir akıl vermek) Bir şey hakkında fikir üretmek, bilgi vermek.	Akıl vermek
La mendjen bırak (Geç. zmn.) akıl	(Aklını bıraktı) Birine ya da bir şeye o kadar düşkün ki doğru düşünememek aklı onda kalmak.	Aklı kalmak

3.2.3. Avuç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E di në pëllëmbë të dorës (tkl) bil (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna bilmek) Bir yeri ya da bir şeyi çok iyi bilmek, tanımak, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak.	Avucun içi gibi bilmek
E mbaj në pëllëmbë të dorës (tkl) tut (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna tutmak) Birine çok iyi davranmak, bütün ihtiyaçlarını gidermek, isteklerini yerine getirmek, göz kulak olmak.	Avucuna tutmak

3.2.4. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I shtrin këmbët sa ka jorganin (tkl) yat ayak(çkl) kadar ol yorgan	(Ayağını yorgan olduğu kadar uzatmak) Biri imkanlarına göre masraf yapması yani gelirinden fazla harcama yapmamak.	Ayağını yorgana göre uzatmak
S'ke ku të hedhësh këmbën	(Ayak atabilecen yer olmamak) Çok kalabalık	Ayakbasacak

(Olmsz. Eki) ol nerde at ayak	olmak.	yer olmamak
Ve këmbë koy ayak	(Ayak koymak) Bir yere gitmek, ilk defa orada olmak, uğramak.	Ayak basmak
Të lëshon litarin nëpër këmbë (tkl) bırak ip (yde) ayak	(Ayağına ip bırakmak) Birine engel olmak için zorluklar çıkarmak, müsaade etmemek.	Ayağına ip takmak
Ia futi këmbët në një opingë (tkl) sok (Geç. zmn.) ayak(çkl) (bln) bir papuç	(Ayakları bir pabuca soktu) Haddini bildirmek, sıkıştırmak, müsaade etmemek.	İki ayağı bir pabuca sokmak
Zbriti me këmbë në tokë in (bağ.) ayak (bln) yer	(Ayakları yere inmek) Realist, gerçekçi olan kimse, işler olduğu gibi görmek.	Ayağı yere basmak
S'ke ku të hedhësh këmbën (Olmsz. Eki) ol nerde at ayak	(Ayak atabilecen yer olmamak) Çok kalabalık olmak.	Ayak basacak yer olmamak
Futi këmbët sok (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayakları soktu) Bir işe başlamak.	Adım atmak

3.2.5. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E nxorri kokën	(Başını çıkardı) Kim	Baş göstermek

(tkl) çıkar (Geç. zmn.) baş	olduğunu, gerçek niyetlerini ortaya çıkarmak, harekete geçmek, gerçek yüzünü göstermek.	
Si ka zënë koka jastëk (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) baş yastık	(Başı yastık tutmamış) Kolay kolay herhangi bir hastalığa yakalanmayan, vücudu direnç kazanmış, bünyesi güçlü olan kimse.	Başı yastık yüzü görmemek
I hipi avull në kokë (o+yde) bin (Geç. zmn.) buhar (bln) baş	(Başına buhar bindi) Öfkelenmek; sinirlenmek; bir şeyi yapacağına kafaya koymak, sinirleri tepeye çıkmak.	Buharı başına çıkmak
Bën më kokën e vet yap (bağ) kafa kendi	(Kafasına göre yapmak) İstediği gibi düşünür, davranır, kimseye sormuyor, kimseden akıl almamak, hep istediği gibi düşündüğü gibi hareket etmek.	Kafasına göre
I ikën trutë e kokës (o+yde)git (Geç. zmn.) beyin(çkl) (ilgi) kafa	(Başının akılları gitmiş) Bir felaket yüzünden kafayı yemiş, çılgına dönmüş, ne yapacağına şaşırmak, çıldırmak.	Aklı başından gitmek
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol akıl(çkl) baş	(Başının akılları olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.	Aklı başında olmamak
I ra në kokë (o+yde) düş (Geç. zmn.) (yde) baş	(Başına düştü) Çarptı, içkiden ya da rakıdan sarhoş olmak.	Başına vurmak

3.2.6. Boğaz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Jam deri në fyt ol kadar (yde) boğaz	(Boğazıma kadar olmak) Çok yemek yemek, yedikten sonra başka bir şey yiyememek, midede boş yer kalmamak, gereğinden fazla yemek.	Boğazıma kadar tokum
Jam deri në grykë me borxhe ol kadar (bln) boğaz (bağ.) borç(çkl)	(Boğazıma kadar borçla olmak) Ödeyemeyeceği kadar borç yapan kimse.	Boğazına kadar borca girmek
Më ngeci në grykë (ben+yde) kal (Geç. zmn.) (bln) boğaz	(Boğazıma kaldı) Heyecandan ya da üzüntüden söylemek istediğin bir şeyi söyleyememek, konuşamamak.	Boğazına düğümlenmek
Më ngeci në grykë (ben+yde) kal (Geç. zmn.) (bln) boğaz	(Boğazımda kaldı) Bir felâketten ya da üzüntüden dolayı yiyememek, boğazdan geçmemek.	Boğazına durmak

3.2.7. Boyun ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Thyefsh qafën! kır boyun	(Boynu kırarsın!) beddua Ölürsün inşallah!	Boynu devrilsin!

3.2.8. Burun ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më erdhi shpirtin në majë të hundës (ben+yde) gel (Geç. zmn.) can (bln) ucu (ilgi) burun	(Canım burnun ucuna geldi) Çok üzülmek, dayanamamak, bunalmak; beni o kadar çok sinirlendirdiler ki kendime mukayyet olamıyorum, sinirden ne yaptığını çözememek.	Can burnuna gelmek
Nuk sheh më larg se hunda e vet (Olmsz. Eki) gör daha ileri burun (ilgi) kendi	(Kendin burnundan ilerisini görmemek) Kendi içine kapanmış, dar düşünceli olan kimse; akıllı, hırslı olmamak; başkalarının fikirlerini değerlendirmemek.	Burnun ucundan ilerisini görmemek

3.2.9. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Ka mbetur kockë e lëkurë (tkl) kal (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik kalmış) Çok zayıf olan kimse; aşırı zayıflanmak.	Bir deri bir kemik kalmak

3.2.10. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia di gjuhën (tkl) bil (Gen. zmn.) dil	(Dilini bilirim) Birini iyi tanımak, ne düşündüğünü, amacı ne olduğunu bilmek; anlatmak istediğini söylemeden anlamak.	Dilinden anlamak
Mëdoli gjuha një pëllëmbë (ben+yde) çık (Geç. zmn.) dil bir karış	(Dilim bir karış çıktı) Konuşmaktan, çalışmaktan çok yorulmak, pestili çıkmak.	Dili bir karış dışarı çıkmak
Më zuri gjuha lesh (ben+yde) kap (Geç. zmn.) dil yün	(Dilim yün kaptı) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları tekrarlamaktan yorulmak.	Dilinde tüy bitmek

3.2.11. Diz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Nuk më mbajnë gjunjët (Olmsz. Eki) (ben+yde)	(Dizlerim tutmamak) Hareket edemiyorum, güçsüz hissetmek,	Dizleri kesilmek

tut diz(çkl)	ayaktakalmayacakdurumda olmak.	

3.2.12. Dudak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Öpüşmek.	Dudak dudağa gelmek

3.2.13. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Hodhi dorë at (Geç. zmn.) el	(El attı) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.	El koymak
Shtriu dorën Yat el	(El yatmak) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.	El koymak
Ve një dorë Koy bir el	(Bir el koymak) Üstüne konmak, bir şeyi zorla almak.	El koymak
E di në pëllëmbë të dorës (tkl) bil (bln) avuç (ilgi) el	(Elinin avucuna bilmek) Bir yeri ya da bir şeyi çok iyi bilmek, tanımak, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak.	Avucun içi gibi bilmek
E mbaj në pëllëmbë të dorës	(Elinin avucuna tutmak) Birine çok iyi davranmak, bütün	Avucuna tutmak

(tkl) tut (bln) avuç (ilgi) el	ihtiyaçlarını gidermek, isteklerini yerine getirmek, göz kulak olmak.	
I jap dorën (tkl) ver el	(Eli vermek) Zor bir durumda olan birine yardım etmek.	El uzatmak
Ka kaluar në shumë duar ol geçir (Geç. zmn.) çok el(çkl)	(Bir çok ellerde geçirmiş) Birçok kişi tarafından kullanılan, dokunulan bir kumaş (elbise vb), elden ele dolaşmak.	Ellerde gezmek
Nuk e ndyj dorën (Olmsz. Eki) (tkl) kirlet el	(Elimi kirletmem) Kendi durumuna, düzenine aykırı düşen bir şeyi veya işi kabul etmemek, daha zayıf olan biri eliyle dokunmamak.	Elini sürmemek
E ka në dorë (tkl) ol (bln) el	(Elinde olmak) Bir şeyin sahibi olmak.	Elde etmek
I jep dorën e të rrëmben krahun (tkl) ver el (bağ.) kaptır kol	(Elini verip kolunu kaptırır) Birinin sağladığı yararı, faydayı, daha fazla istemek, çıkarıcı olmak.	Elini uzatıp kolunu kaptırmak
S'më bën dora (Olmsz. Eki) yap el	(Elim yapmamak) Bir şeye dokunamamak, incitememek, alamamak vb; istememek, yapmamak, ulaşamamak.	Eli varmamak
Ia shkurtoj dorën (tkl) kısalt el	(Elini kısaltmak) Harekete geçmesine izin vermemek, engel olmak (hırsız ya da kötü niyetleri	Elini kesmek

	olanlara müsaade etmemek).	
Rri me dorë në zemër dur (bağ.) el (bln) kalp	(Yüreğimde elle durmak) Kötü bir sonuç çıkacak diye kaygıyla, korkuyla beklemek.	Eli yüreğinin üstünde olmak
Nuk zë gjë me dorë (Olmsz. Eki) dokun şey (bağ.) el	(Eliyle hiç bir şey dokunmamak) İçi rahat olmak, hiç bir iş yapmayan, boş boşuna zamanı harcayan biri; bir şeyi ya da bir işi yapmayı içinden gelmemek.	Eli varmamak
Me duar bosh (bağ.) el(çkl) boş	(Boş ellerle) Hiç bir şey getirmeden gelmek.	Eli boş gelmek

3.2.14. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Sy pangopur göz doyumsuz	(Doyumsuz göz) Hırslı, doymak bilmeyen kimse, her fırsatta, her zaman daha çok isteyen kimse.	Gözü aç .
I kanë zënë sytë perde (o+yde) ol kap (Geç. zmn.) göz(çkl) perde	(Gözleri perde kapmış) İşleri veya olayları olduğu gibi görmemek, doğruyu yanlış olandan ayırmamak; körlenmek; gözleri örtünmüş, bulanmış; kusur veya kötülük görmez.	Gözlerine perde inmek
E kam parasysh	(Göz önünde olmak) Konuşurken bir şey zihninde tarsalamak,	Göz önünde getirmek

(tkl) ol göz önünde	canlandırmak.	
S'më hiqet nga sytë (Olmsz. Eki) (ben+yde) git (ayr) göz(çkl)	(Gözümden gitmemek) Bir şey, bir olay ya da biri bir türlü unutmamak; hep görür gibi olup unutmamak.	Gözünün önünden gitmemek
Ma ha (merr) syri (ben+yde) ye (Gen. zmn.) (al) göz	(Gözüm yer (alır)) Bir şeyi yapabileceğini, başarabileceğini ummak.	Gözüne kestirmek
Marr në sy al (yde) göz	(Göze almak) Kötü gözle bakan kimse, nazar değmek.	Göz değmek
Hiqmu sysh! çık göz(çkl)	(Gözümden çık!) Def ol, bir daha seni görmek istemem.	Gözüm görmesin!

3.2.15. Kan ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më hipi gjaku në kokë (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) baş	(Kan başıma bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	Başına kan çıkmak
Më hipi gjaku në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) beyin	(Kan beynime bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	Kan beynine sıçramak
Më ra gjaku në sy	(Gözüme kan düştü) Sinirlerim tepeme çıkmak, çok öfkelenmek,	Gözünü kan

(ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) göz	kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	bürümek

3.2.16. Kaş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Në vend që t'i vinte vetulla i nxori sytë (bln) yer (bağ.) (tkl) koy kaş(çkl) çıkar (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Kaşları koymak yerinde gözleri çıkartı) Bir şeyi düzelteyim derken daha kötü bir duruma getirmek.	Kaş yapayım derken göz çıkarmak

3.2.17. Kemik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ka mbetur kockë e lëkurë ol kal (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik kalmış) Çok zayıf olan kimse; aşırı zayıflanmak.	Bir deri bir kemik kalmak
I hodhi një kockë (tkl) at (Geç. zmn.) bir kemik	(Bir kemik attı) Küçük bir rüşvet vererek kendini beğendirmek, onun hakkında kötü bir şey söylememek için para vermek, susturmak.	(birine) Kemik atmak

3.2.18. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
S'më dridhet qimja (Olmsz. Eki) (ben+yde) titre kıl	(Kılım titremez) Kimseden, hiç bir şeyden korkmamak, umursamamak.	Kılı kıpırdamamak

3.2.19. Kol ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me krah të prerë (të këputur) (bağ.) kol kesil (Geç. zmn.) (kop)	(Kesilmiş (kopmuş) kollarla) Hayata tutunamamak ya da bir şeyin gerçekleşmesi için bekleyememek, umudu kesmek, çaresiz bir duruma düşmek, kimsesiz kalmak, destek almamak.	Kolu kanadı kırılmak
I bëhem krah (tkl) ol kol	(Kol olmak) Bir kişinin hep yanında olmak, desteklemek, yardım etmek, sahip çıkmak, korumak.	Kol kanat (olmak) germek

3.2.20. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
E var vath në vesh (tkl) as küpe (bln) kulak	(Kulağına küpe asmak) Bir şeyiunutmamak,aklında tutmak, bir öğütü unutmamak, bir söze değer vermek.	Kulağına küpe takmak
I mbeti vath në vesh (o+yde) kal küpe (bln) kulak	(Kulağına küpe kalmak) Bir öğüte değer vermek, unutmamak.	Kulağına küpe olmak
M'u skuqën veshët (ben+yde) kızar (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım kızardı) Çok utanmak, utanmasından yüzü kızarmak.	Kulaklarına kadar kızarmak

3.2.21. Nefes ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Harxhoj frymën kot tüket nefes boş	(Nefesimi boşuna tüketmek) Kimsenin duymadığı halde, boşu boşuna konuşmak; verilen tavsiyeler, öğütler kimsenin umrunda olmamak.	Nefes tüketmek
Me frymën pezull (bağ.) nefes tut	(Tutan nefesle) Endişeyle, merakla, kaygılar içinde bir şey beklemek; heyecanla beklemek.	Nefesini tutup beklemek

3.2.22. Omuz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Mbledh (rrudh) shpatullat sık (buruş) omuz(çkl)	(Omuzlarını sıkmak, (buruşmak)) Bir şeyden haberi olmadığını veyabirşey bilmediğini omuzları sıkarak göstermek.	Omuz kaldırmak

3.2.23. Saç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Është bërë flokë arapi ol (Geç. zmn.) saç arab	(Arap saçı olmuş) Bir iş, bir şey veya bir yer çok karışık, dağınık hale gelmek, ortalık çok karışmış; herşey birbirine karışmak, girmek.	Arap saçı gibi

3.2.24. Surat ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı

Tharton (rrudh) turinjtë ekşi (buruş) surat(çkl)	(Suratı ekşimek (buruşmak)) Bir şey hoşuna gitmediği, beğenmediği gösteren bir yüz ifadesidir.	Ekşi surat
I vari turinjtë një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.) surat(çkl) bir avuç	(Suratı bir karış astı) Bir yerde hatırası kalmak, üzülmek, darılmak.	Surat bir karış

3.2.25. Vücut ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Lëshoi trup bırak (Geç. zmn.) vücut	(Vücut bıraktı) Birinin boyu yeterince uzamak, birden boyu uzamak.	Boy atmak

3.2.26. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ja përplasi në fytyrë (tkl) çarp (Geç. zmn.) (bln) yüz	(Yüze çarptı) Gerçekleri, yanlışları, hataları, yüzüne söylemek.	Yüze vurmak

S’kam fytyrë (Olmsz. Eki) ol yüz	(Yüzüm olmamak) Bir kişiden bir şey istemeye yüzün kalmaması, birinin karşısında kendini borçlu, minettar hissetmek.	Yüz kalmamak

3.3. Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimler

3.3.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I vuri periz gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) pehriz ağız	(Ağza pehriz koydu) Sözleri seçerek öyle konuşmak, söylemekte olduğu kötü söz ya da küfürlerin farkına varması.	Ağzını toplamak
E mbajnë në gojë (o+çkl) tut (bln) ağız	(Ağızlarında tutmak) Bir kişi hakkında, yaptıklarından herkes tarafından konuşuluyor olmak.	Ağızlarda gezmek
E ka gojën e ëmbël (mjaltë, qumësht, behar, lokum) (tkl) ol ağız tatlı (bal süt bahar lokum)	(Ağzı tatlı (bal, süt, bahar, lokum) olmak) Tatlı ve kibar konuşan veya tatlı dilli biri; ağızından bal, şeker akar.	Ağzından bal akmak/ şeker saçmak
E ka gojën arkë (tkl) ol ağız gişe	(Dili gişe olmak) Hiç konuşmamak, sır çıkarmamak.	Ağzında bakla ıslanmamak
E mban në gojë	(Ağzına tutmak) Birinin hakkında	Ağıza düşmek

(tkl) tut (bln) ağız	konuşmak, dedikodusu yapılmak.	
I vuri shtypën gojës (tkl) koy (Geç. zmn.) paspas ağız	(Ağzına paspas koydu) Bir daha konuşmamak, susmak.	Ağzını mühürlemek
E humbi gojën (tkl) kaybet (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını kaybetti) Artık konuşamamak, konuşamaz durumda gelmek, susmak.	Ağız dil vermemek
I iku goja (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız	(Ağzı gitti) Artık konuşamamak, konuşamaz durumda gelmek, susmak.	Ağız dil vermemek
I jep gojës (tkl) ver ağız	(Ağzına vermek) Kendini tutmadan, durmadan konuşmak; konu dışı, gereksiz sözler söylemek ve lafı çok uzatmak.	Ağız kalabalığı
E ka gojën shpellë (tkl) ol ağız mağra	(Ağzı mağara olmak) Kendini tutmadan, durmadan konuşmak; konu dışı, gereksiz sözler söylemek ve lafı çok uzatmak.	Ağız kalabalığı
E la gojthatë (tkl) bırak (Geç. zmn.) kuru ağız	(Kuru ağızla bıraktı) Yaşayabilmek için sahip olduğu ne var, ne yok elinden almak; hiçbir şey bırakmamak.	Derisini yüzmek
I hoqi kafshatën e gojës (tkl) al (Geç. zmn.) lokma (bln) ağız	(Ağzından lokmayı aldı) Beş kuruşsuz bırakıp, sahip olduğu her şeyi elinden almak, elinde hiçbir şeyi bırakmamak.	Derisini yüzmek

Është i zoti i gojës ol becerekli ağız	(Ağzının sahibi olmak) Konuşma yeteneği iyi veya hitabı güzel olan biri, inandırıcı söz söylemeye dair yeteneği olmak.	Ağzı iyi laf yapmak
I punon goja (o+yde) çalış (Gen. zmn.) ağız	(Ağzı çalışır) Konuşma yeteneği iyi veya hitabı güzel olan biri, inandırıcı söz söylemeye dair yeteneği olmak.	Ağzı iyi laf yapmak
E hapi gojën (tkl) aç (Geç. zmn.) ağız	(Ağzını açtı) Konuşmaya başlamak; bildiği her şeyi ortaya dökmek.	Ağzından baklayı çıkarmak
S'ka gojë yok ağız	(Ağzı yok) Az konuşur, sakin, sessiz olan biri.	Ağzı var, dili yok/ Ağzında dili olmamak
Një llaf goje bir söz ağız	(Ağızlı bir söz) Bir işi kolay görünmesi; söylenmesi kolay fakat yapılışı zor.	Dile kolay
Sa për të larë gojën sadece için yıka ağız	(Ağzı yıkamak için) Bir sözü söylerken veya bir işi yaparken gönülsüzce yapmak veya birini geçiştirmek için güzel söz söylemek.	Yarım ağızla söylemek
T'u thaftë goja! (sen+yde) kuru ağız	(Ağzın kurusun!) İnşallah söyledikleri gerçekleşmez. Birinin bir daha konuşmamasını dilemek; "Allah kahretsin!" bir beddua şeklidir.	Dilin kurusun/ tutulsun!
Më vajti goja prapa qafës	(Ağzım boynumun arkasına gitti)	Ağzında

(ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka boyun	Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.	tükürüğü kurumak
Më ra goja (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ağız	(Ağzım düştü) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.	Ağzında tüy bitmek
E kam gojën të hapur (tkl) ol ağız açık	(Ağzım açık olmak) Çekilmenin bir sebebi yok, susmanın bir nedeni yok.	Alnı açık, yüzü ak
I humbi fjala nga goja (o+yde) kaybet (Geç. zmn.) söz (ayr) ağız	(Söz ağzından kaybetti) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.	Dili tutulmak
Iu pre goja (o+yde) kesil (Geç. zmn.) ağız	(Ağzı kesildi) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.	Dili tutulmak
Mbes pa gojë kal (ykl) ağız	(Ağızsız kalmak) Çok şaşırmak, şoktan ya da heyecandan konuşamamak.	Dili tutulmak
Mbaj gojën! tut ağız	(Ağzını tut!) Sus, konuşma, haddini aşma (genelde hakaret edenlere kullanılır).	Ağzını toplamak

I fut gojës (tkl) sok ağız	(Ağza sokmak) İyi beslenen, yiyip içmeyi çok seven, canı ne isterse alır.	Boğazına düşkün
E ka gojën hudhër (tkl) ol ağız sarımsak	(Ağzı sarımsak olmak) olmsz. Kötü, kırıcı ve hoş olmayan sözler söylen kimse.	Ağzı eğri
Çele gur gojën! aç taş ağız	(Taş aç ağzını!) Hiç konuşmayan kimse için kullanılır; ağzını aç bir iki kelime konuş anlamına geliyor.	Ağzında torba mı var?
Në gojë të ujkut (qenit) (bln) ağız (ilgi) kurt (köpek)	(Kurdun (köpeğin) ağzında olmak) Tehlikeli bir durumda olmak; düşmanların gazabına uğramak; zor bir durumda olmak; çıkmaz sokakta kalmak.	Başı dara düşmek
I nxori shkumbë nga goja (tkl) çıkart köpük (ayr) ağız	(Ağzından köpük çıkarttı) Birini fena dövmek.	Ağzını burnunu dağıtmak
Me gojë të lan dhe me dhëmbë të çan (bağ.) ağız yık (Gen. zmn.) (bağ.) (bağ.) diş(çkl) parça	(Ağızla yıkar ve dişlerle parçalar) İki yüzlü, yüzüne güler ama sırtından bıçaklanan kimse.	Sırtından bıçaklamak
Hap gojën e shikon qiellin aç ağız (bağ.) gör gök	(Ağzı açıp gökyüzüyü görmek) Tembel her şeyin gökten inmesini bekler; çalışmadan kazanmak, herşeyi bedavaya getirmek.	Armut piş, ağzıma düş
E ka gojën arrëz (uthull)	(Ağzı ceviz (sirke) olmak) Kırıcı,	Ağzını açıp

(tkl) ol ağız ceviz (sirke)	ağır, canı acıtan sözler kullanan kimse için kullanılır.	gözünü yummak
Është shpatë nga goja ol kılıç (ayr) ağız	(Ağzından kılıç olmak) Konuşkan, susmayı bilmeyen kimse; çenesi kapanmıyor; dili susmuyor.	Çenesi düşmek
Të hëngërt goja mjaltë! (sen+yde) ye ağız bal	(Ağzın bal yesin!) Dilediğiniz gibi olsun! Allah bereketlesin! Ağzına sağlık! Bin yaşa!	Ağzını seveyim
Me plot gojë (bağ.) dolu ağız	(Dolu ağızla) Bir şeyi hiç tereddüt etmeden, şüphelenmeden, bütün kalbiyle söylemek.	Açık kalpli
S'rrëfehet me gojë (Olmsz. Eki) anlat (bağ.) ağız	(Ağızla anlatılmamak) Bir şeyin muhteşem ve görkemli olması, sözlerle anlatılmamak.	Dili tutulmak
Ka vënë gojë (tkl) koy (Geç. zmn.) ağız	(Ağız koydu) Başkalarıyla uğraşmak, dedikodusunu yapmak, alçak, ağır sözler kullanmaya başlayan kimse.	Ağzı torba değil ki büzesin
Shpie gojën te goja götür ağız (yde) ağız	(Ağzı ağzıya götürmek) Başka birinden bir şey beklememek, alın teriyle kazanmak, emek vermek.	Alın teri dökmek
Është gojë e bark ol ağız (bağ.) karın	(Ağzı karnı olmak) Çok yemek yiyen biri, aklı sadece yemekte oluyor.	Boğazını sevmek
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.)	(Ağzı kulak arkasına gitti) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın	Dilinde tüy bitmek

ağız arka kulak	anlamaması.	

3.3.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Blen mend satın al akıl	(Akıl satın almak) Bir konu hakkında verilen tavsiyeleri değerlendirmek, başka kişilerle danışmak.	Akıl danışmak
E ka mendjen e shkurtër (tkl) ol akıl kısa	(Aklı kısa olmak) Bir sırı fazla tutmayan, saklamayan biri.	Ağzı sıkı olmamak
I qan mendja (o+yde) ağla (Gen. zmn.) akıl	(Aklı ağlar) Hep bir şey için veya bir kişi için düşünmek, endişelenmek, çok istemek; aklı hep orda kalmak.	Aklı kalmak
Bej mend et akıl	(Akıl etmek) Fikir alışverişinde bulunmak, danışmak.	Akıl almak
Ia bëj mëndjen çorbë (çorap, dhallë, llum, mulli, livadh, çarçaf) (tkl) yap akıl çorba (çorap ayran sulu çamur değirmen çayır çarşaf)	(Aklını çorba (çorap, ayran, sulu çamur, değirmen, çayır, çarşaf) yapmak) Kafasını karıştırmak, bir konu hakkında karar verememek.	Akıl bırakmamak
I blej mendjen	(Aklını satın almak) Bir kişiyi belli bir konuda soruşturarak,	Akıl almak

(tkl) satın al akıl	araştırarak ne yapmak istediğini, amacını anlamak, yandan yandan fikrini öğrenmek.	
Më zjen mendja (ben+yde) kay (Ş. zmn.) akıl	(Aklım kaynıyor) Bir sey ya da bir kişi için çok endişelenmek, aklın orda kalmak ve ne yapacağını bilememek.	Akıl karışmak
M'u errësua mendja (ben+yde) karar (Geç. zmn.) akıl	(Aklım karardı) Öfkeden, inattan düşünememek, kontrolümü kaybetmek, ne yaptığımı bilememek.	Akıl zıvanadan çıkmak
U prish nga mendtë (tkl) çürük (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl)	(Akıldan çürükmüş) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.	Akıl durdurmak
Humbi mendtë e kokës kaybet (Geç. zmn.) akıl(çkl) (ilgi) kafa	(Kafasının aklını kaybetti) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.	Akıl durdurmak
Ia dha mendtë në dorë (tkl) ver (Geç. zmn.) akıl(çkl) (bln) el	(Aklını elinde verdi) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.	Akıl durdurmak
Më hahen mendtë (ben+yde) ye (Gen. zmn.) akıl(çkl)	(Akıllarım yenir) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.	Akıl erdirmek
Rrah mendjen döv akıl	(Akıl dövmek) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.	Akıl erdirmek

Vras mendje öl akıl	(Akıl öldürmek) Bir şey hatırlamaya çalışmak.	Akıl yormak
Shtrydh trutë sık beyin(çkl)	(Beyin sıkmak) Bir şeyi anlamak için kendini çok zorlamak.	Beyin yormak
Ma merr (ha, pret, do, thotë) mendja (ben+yde) al (Gen. zmn.) (ye kesil ister diyor) akıl	(Aklım alır (ye, kesilmek, ister, diyor)) Bahsedilen bir şey ile ilgili düşünmek, sanmak, tahminde bulunmak.	Akıl yürütmek
I ka trutë në bark (tkl) ol beyin(çkl) (bln) karın	(Beyni karnında olmak) Akıllı, zeki olmayan, cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.	Boş kafalı
I ka trutë në fund të këmbëve (tkl) ol beyin(çkl) (bln) alt (bln) bacak(çkl)	(Beyin bacakların altında olmak) Akıllı, zeki olmayan, cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.	Boş kafalı
Me mendje të ngritur (bağ.) akıl yüksek	(Aklı orda kalmak) Huzur bulamayan, aklı hep bir yerde olmak, endişelenmek.	Akıl çıkmak
E bëj me mend (tkl) (bağ.) akıl	(Aklıyla yapmak) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.	Aklına koymak
E ndava mendjen (tkl) ayır (Geç. zmn.) akıl	(Aklımıayırdım)Birşey yapmayı düşünmek, karar almak.	Aklına koymak
Lidha mendjen	(Aklımı bağladım) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.	Aklına koymak

bağla akıl		
Nuk më luan mendja (Olmsz. Eki) (ben+yde) oyna akıl	(Aklım oynatmaz) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.	Aklına koymak
Më hipi në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynime bindi) Bir şey yapmayı düşünmek, karar almak.	Aklına koymak
Ia bëri mendjen pordhë (o+yde) yap (Geç. zmn.) akıl osuruk	(Aklını osuruk yaptı) Kafasını karıştırmak, ne yapacağını bilmemek, kafasını fazlasıyla karmaşık hale getirmek.	Aklını karıştırmak
Karafil (i lehtë, pupël) nga mëndja karanfil (hafif, tüy) (ayr) akıl	(Aklından karanfil (hafif, tüy)) alay Kibirli olan kimse, kendini beğenmiş. Sadece kendi fikirlerini önemsemek, başkalarını dinlememek, aklı beş karış havada olmak.	Burnundan kıl aldırmamak
Ia ka shkundur era trutë (tkl) ol sarsıl (Geç. zmn.) rüzgâr beyin(çkl)	(Beyni rüzgârda sarsıldı) alay Kibirli olan kimse, kendini beğenmiş. Sadece kendi fikirlerini önemsemek, başkalarını dinlememek, aklı beş karış havada olmak.	Burnundan kıl aldırmamak
Ia bëj mendjen ujem (tkl) yap akıl karış	(Aklını karışmak) İnsanın kendi fikirlerini tamamen değiştirmek.	Beyin yıkamak
E hedh pas mendsh	(Aklının arkasında atmak) Bir şey tamamen unutmak,	Aklından

(tkl) at arka akıl(çkl)	hatırlamak için çaba göstermemek.	çıkarmak
S'm'i ka ngrënë sorra (pula) mendtë (Olmsz. Eki) (ben+yde) ol ye (Geç. zmn.) karga (tavuk) akıl(çkl)	(Aklımı tavuk, karga yemedi) Bir şey anlamak ya da yapmak o kadar aptal, beceriksiz değilim, yeterince aklım var anlamına gelmektedir.	Aklım başımda
I ka zënë dhjamë truri (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) içyağı beyin	(Beyni içyağı tutmuş) Aklını kaybetti, gerizekâlı, eskisi gibi çabuk ve hızlı düşünmemek, şaşkın şaşkın gezmek.	Aklını yitirmek
Nuk e kam humbur mendjen (Olmsz. Eki) ol kaybet (Geç. zmn.) akıl	(Aklımı kaybetmedim) Bir şey anlamak ya da yapmak o kadar aptal, beceriksiz değilim, yeterince aklım var anlamına gelmektedir.	Aklım başımda
Të ka vdekur mendja? (sen+yde) ol öl (Geç. zmn.) akıl	(Aklın mı ölmüş?) ö. Bir şeyi uydurmak, aslı astarı olmayan şeyler söylemek.	Ağazından çıkan kulağının duyuyor mu?
Nuk ka pesë (dy) pare mend (Olmsz. Eki) ol beş (iki) gram akıl	(Beş (iki) gram aklı olmaması) Gerizekâlı, kibirli, her şeyi hafife alan kimse. Çok bildiğini zanneden bilgisiz kimse.	Akıl bir (beş) karış yukarıda (havada)
Më meren mendtë (ben+yde) dön (Ş. zmn.) akıl(çkl)	(Aklım dönüyor) Dengeyi koruyamama durumuna gelmek, etrafına her şey döndüğünü hissetmek.	Başı dönmek

I pjell mendja (o+yde) doğur akıl	(Akıl doğurmak) Çok akıllı, yaratıcı, yetenekli, icatlar yapan..	Akıl etmek
Na nxorri mendtë (tkl) çıkar akıl(çkl)	(Aklımızı çıkarttı) Bağırmalardan, sürekli yapılan görültüden ve yüksek sesten tedirgin olmak, ettiği şikayetlerden dolayı birini çok üzmek, yormak.	Kafası şişmek
I krisur nga mendja (tkl) çatlak (ayr) akıl	(Aklından çatlak) Saygısız, kaba, yarm akıllı olan biri, sağlıklı düşünemeyen kimsedir.	Kafası çatlak
Çyryk (sakat) nga mendja çürük (sakat) (ayr) akıl	(Aklından (çürük) sakat) Aptal, kaba; zihinsel özürlü olan biri.	Kafası çatlak
I erdhi mendja në vend (o+yde) gel (Geç. zmn.) akıl (bln) yer	(Akıl yerine geldi) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.	Aklını başına almak/ toplamak/ devşirmek
Zuri mend yakal (Geç. zmn.) akıl	(Akıl yakaladı) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.	Aklını başına almak/ toplamak/ devşirmek

I erdhën mendtë (o+yde) gel (Geç. zmn.) akıl(çkl)	(Aklını geldi) Ders çıkarmak, bir şeyden faydalanmak; itaat etmek; hatasını anlamak; bir daha aynı hataya düşmemek. Davranışlarının, yanlışlığını farkına varınca doğru yolu bulmak.	Aklını başına almak/ toplamak/ devşirmek
Del mendje mbi mendje çık akıl üstü akıl	(Akıl akıldan çıkmak) hcv. Kendini akıllı sanan ve öyle gösteren kimse.	Akıllı geçinmek
U plak me një palë mend (tkl) yaşlan (bağ.) bir parça akıl	(Aynı fikirlerle yaşlanmak) Aldırış etmemek, aynı kalmak, sabit fikirli olmak, yontulmamış odun olmak.	Geri kafalı
Gjeti mendja mendjen bul (Geç. zmn.) akıl akıl	(Akıl aklını buldu) Kafaları aynı çalışan, aynı düşünen; tencere yuvarlanmış kapağı bulmuş.	Kafa dengi
Nuk është në fiqir (Olmsz. Eki) ol (bln) akıl	(Aklında değil) Kendinde olmamak.	Kafası yerinde olmamak
Ia fut në mend (o+yde) sok (bln) akıl	(Aklına sokmak) Hatırlatmak, düşündürmek, aklına şüphe düşürmek.	Kafasını kurcalamak
Ia ngriti mendjen (o+yde) kaldır (Geç. zmn.) akıl	(Aklını kaldırdı) Aklını almış, en yakın bir zamanda harekete geçmesine teşvik etmek, bir şey üzerinde düşündürmek.	Kafasını kurcalamak
M'u bë mendja ujë	(Aklım sulandı) Doğru ve sağlıklı bir şekilde	Beyni sulanmak/

(ben+yde) ol (Geç. zmn.) akıl su	düşünememek; beynin yorgun düşmesi.	Aklı dağılmak
Në një mendje (bln) bir akıl	(Bir akılda) Aynı tarafta olmak, aynı fikirleri paylaşmak.	Bir kafada olmak
Ia derdhi trutë (o+yde) dök (Geç. zmn.) beyin(çkl)	(Beynini döktü) Birinin kafasına kurşun sıkmak, öldürmek.	Kafasına sıkmak
M'u hapën trutë (ben+yde) aç (Geç. zmn.) beyin(çkl)	(Beynim açıldı) İşten ya da bir rahatsızlıktan dolayı başına ağrılar girmek.	Baş ağrımak
Piu mendjen iç (Geç. zmn.) akıl	(Aklını içti) ö. Gerginlik veya sıkıntı içine girmek.	Kafayı yemek
S'do mend (Olmsz. Eki) iste (Ş. zmn.) akıl	(Akıl istemiyor) Elbette, kesinlikle, doğal olarak, söylenmesi gerekmiyor, anlaşılır, her şey ortada.	Akıl var, izan var
Me mendje të arratisur (çakërdisur, të prishur) (bağ.) akıl kaçak (bozuk, düzensiz)	(Kaçak (bozuk, düzensiz) aklıyla) Farklı düşünmeye başlamak, fikirlerin değişmesi, eski düşüncelerin alt üst olması.	Kafa karıştırmak
Derdh trutë dök beyin(çkl)	(Akıl dökmek) Bir şeyin üzerinde çok düşünme, psikolojik olarak çok yorulmak, yıpranmak.	Kafa yormak
Rrah mendjen	(Aklım dövmek) Bir şeyin	Kafa yormak

döv akıl	üzerinde çok düşünme, psikolojik olarak çok yorulmak, yıpranmak.	
U prish nga mendtë (tkl) bozul (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl	(Aklından bozuldu) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.	Aklını kaçırmak/ kaybetmek
Rrëshqiti nga mendtë sürç (Geç. zmn.) (ayr) akıl(çkl)	(Aklından sürçtü) Kendinde olmamak, aklı çıkmak, ne yapacağını bilmemek; deliye dönmek, çıldırmak; bir şey için endişelenmek.	Aklını kaçırmak/ kaybetmek
Ka një okë mend në kokë var bir 1.5 kg akıl (bln) kafa	(Kafasında 1.5 kg akıl var) Akıllı, zeki, tecrübeli, olgun olan biri kendinin ve diğerlerin işleri hal edebilen, çözebilen kimse.	Aklı evvel
Me një barrë mënd (bağ.) bir yük akıl	(Bir yük akılla) Akıllı, zeki, tecrübeli, olgun olan biri kendinin ve diğerlerin işleri hal edebilen, çözebilen kimse.	Aklı evvel
I kanë dalë mëndtë mbi bishtaleca (o+yde) ol çık (Geç. zmn.) akıl(çkl) üstü örgü	(Akıl örgünün üstünde çıkmış) olmsz. yargılamamak, düşünmemek hareketler yapmak, kibirli, akıl yerinde olmamak, kendini çok beğenmeye başlayan kimse.	Akıl bir karış havada
I ka hipur mendja në qafë (qiell) (o+yde) ol bin (Geç. zmn.)	(Akıl boynuna (göğe) binmiş) olmsz. yargılamamak, düşünmemek hareketler yapmak, kibirli, akıl yerinde olmamak, kendini çok beğenmeye başlayan	Akıl bir karış havada

akıl (bln) boyun (gök)	kimse.	
M'u bë mendja veri (ben+yde) ol (Geç. zmn.) akıl kuzey	(Aklım kuzey oldu) Aklına bir şey takılınca onu gerçekleşinceye kadar düşünmekten vazgememek, sakinleşememek, pimpirikli durumuna düşmek, yerinde duramamak.	Aklına koymak
Ia thau (derdhi, zbrazi) trutë (tkl) kuru (Geç. zmn.) (dök boşalt) beyin(çkl)	(Beyinlerini kurudu (döktü, boşaltı) Birini çok yormak, sağlıklı düşünememe durumuna getirmek, bıktırmak. Bir kimsenin zihnini yormak.	Kafası şişmek
I iku mendja (o+yde) git (Geç. zmn.) akıl	(Aklı gitti)Şaşırmak,ne olduğunu, nerde olduğunu ve ne yapacağını çözememek.	Akıl başından gitmek
Kam mendjen var akıl	(Aklım var) Bir şeyi yapmadan veya bir işe kalkışmadan önce iyi düşünmek, dikkatli olmak.	Aklını kullanmak
E vërtit nëpër mendje (tkl) dolaş (bln) akıl	(Aklımda dolaştırıyorum) Bir şeyi yapmadan veya bir işe kalkışmadan önce iyi düşünmek, dikkatli olmak.	Aklını kullanmak
I ra në tru (o+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynine düştü) Güzel olan bir şey ilgisini aşırı derecede çekmek, hayran kalmak.	Aklını çalmak
Është trokë nga mendja	(Aklından boş olmak) Bir şeyi	Akıl kesmemek

ol boş (ayr) akıl	anlayamamak, kavrayanmayan kimse.	
E ka mendjen xham (te hollë) (tkl) ol akıl cam (ince)	(Akıl cam (ince) olmak) Akıllı, zeki bilgili olan biri, her şey hızlı kaptırır, hemen anlar.	Akıl kutusu/ kumkuması
I pret mëndja hollë (o+yde) kes akıl ince	(Akıl ince kesmek) Akıllı, zeki bilgili olan biri, her şey hızlı kaptırır, hemen anlar.	Akıl kutusu/ kumkuması
M'u turbullua mendja (ben+yde) bulan (Geç. zmn.) akıl	(Aklım bulandı) Kafası karışmış olmak, ne yapacağını çözememek.	Kafası bulanmak
Tru peshk beyin balık	(Balık beyinli) Akılsız, beyinsiz, aptal olan biri, aklı hiçbir şeye çalışmayan kimse.	Kuş beyinli/ Horoz akıllı
I bredh (kullot, fluturon) mendja (o+yde) dolaş (Ş. zmn.) (otla, uç) akıl	(Aklı dolaşıyor (uçuyor otluyor) ö. Konuya odaklanamayan kimse, bedeni ayrı aklı ayrı bir yerde olmasıdır.	Aklını başka yere vermek
Ben sipas mendjes se vet yap (Gen. zmn.) göre akıl kendi	(Kendi aklına göre yapar) Kendi düşüncesine göre davranmak, kimseden etkilenmemek.	Aklına estiği gibi hareket etmek
Beri ç'i tha mendja yap (Geç. zmn.) ne de akıl	(Aklı dediğini yaptı) Her istediğini düşünmeden yapmaya girişmek; içine doğduğu, kafasına estiği gibi ani hareketlerde bulunmak.	Aklına geleni yapmak

I është rralluar truri (o+yde) ol azalt (Geç. zmn.) beyin	(Beyin azaltmış) Kafası gidik, aptal gibi olmuş, hafzası zayıf, eskisi gibi doğru düzgünkonuşamamak, düşünememek.	Aklını peynir ekmekle yemek
E ka lëshuar truri (tkl) ol bırak (Geç. zmn.) beyin	(Beynini serbes bırakmış) Unutkan, hiç bir şey hatırlamayan biri. Beynini kullanmayı bırakmış kimsedir.	Aklını peynir ekmekle yemek
Çalon nga trutë toparla (ayr) beyin(çkl)	(Beyinden toparlanmak) Kafası gidik, aptal gibi olmuş, hafzası zayıf, eskisi gibi doğru düzgün konuşamamak, düşünememek.	Aklını peynir ekmekle yemek
E ka mendjen akull (tkl) ol akıl buz	(Aklı buz olmak) Soğukkanlı olmak, hafzası harika; aklı yerinde; olgunlukla düşünür ve hareket eder, net ve güçlü bir mantkla.	Akıllı uslu
Të kripsha trutë! (tkl) tuzla beyin(çkl)	(Beynini tuzlayayım!) hcv. ö. Düşünmeden bir laf söyleyen kimseler için kullanılan söz.	Aklına turp sıkayım
Pykë (rrotë, i trashë, rrip, qyqe, fushë, fyell) nga mendtë kama (teker kalın kemer guguk alan flüt) (ayr) akıl(çkl)	(Aklından kama, (teker, kalın, kemer, guguk, alan, flüt) olmak) Aptal, anlamamak ve öğrenmek istemeyen biri, geri zekallı, beyinsiz, odun, beyni kullanmayan kimse.	Akıldan yana züğürt olmak
E ka trurin të lëmuar (shesh)	(Aklın cilalı (düz) olmak) Aptal, anlamamak ve öğrenmek istemeyen biri, geri zekallı,	Akıldan yana züğürt olmak

(tkl) ol beyin cilalı (düz)	beyinsiz, odun, beyni kullanmayan kimse.	
I ka futur trutë e maces (gomarit) (tkl) sok (Geç. zmn.) beyin(çkl) (ilgi) kedi (eşek)	(Kedinin, eşeğinin aklını soktu) olmsz. Kafasını yalanlarla doldurmak, istediğine inandırmak.	Aklını çalmak
I kanë rënë trutë në qafë (o+yde) düş (Geç. zmn.) beyin(çkl) (bln) boyun	(Akıl boynuna düşmüş) ö. Şaşkın, düşünecek durumda olmayan biri.	Akıl durdurmak
I la pa mend (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) akıl	(Akılsız bıraktı) Yaptığına herkese hayran içinde bıraktı.	Akla akıllara hayret vermek
Aq i rëndojnë trutë o kadar (o+yde) ağır (Gen. zmn.) beyin(çkl)	(Beyini o kadar ağırır) alay Ancak bu kadar anlayabilir, daha fazlasına kafa basmıyor, anlayışı kıt.	Kafa basmamak
M'u mbush mendja (ben+yde) dol (Geç. zmn.) akıl	(Aklım doldurdu) Bir şeyde ya da bir kişide güvenin tam olmak; sakin ve huzurlu olmak; bir şey yapmaya ya da harekete geçmeye kararlı olmak.	Aklına yatmak
Larg mendsh uzak akıl	(Akıldan uzak) Bir durum hakkında şühpeli olmamak, başka bir şekilde düşünememek, akla uygun olmamak, aklı ayrı düşüncesi ayrı olmak.	Akıl dışı

Me mend në kokë (bağ.) akıl (bln) baş	(Aklı başında) Şeyleri vadesiyle, uzun uzun düşünmek öyle harekete geçmek.	Akıllı davranmak
I thirri mendjes (tkl) çağır (Geç. zmn.) akıl	(Aklına çağırmak) Kendine gelmek, hareket etmeden önce iyi, olgun düşünmeye başlamak, gerektiği gibi yargılamak.	Aklını başına almak/ toplamak/ devşirmek
Ia prish mendjen (tkl) boz akıl	(Aklını bozmak) Farklı düşünmesine sağlamak, istediği gibi harekete geçmek.	Akıl aklını çelmek
I vë mendjen (tkl) koy akıl	(Aklını koymak) Dikkatlice dinlemek.	Kulak asmak
I kanë rënë në tru të vogël (o+yde) ol döv (Geç. zmn.) (bln) beyin küçük	(Küçük beyninden dövülmüş) Ne yaptığını, ne ettiğini bilmemek, aklına mukayyet olmamak, net bir şekilde düşünememek.	Aklı başında olmamak
Mendje ndryshkur akıl paslan	(Paslanmış akıl) olmsz. Toplumun gelişimini engelleyen, gereksiz düşüncelere sahip olmak, geride kalmak; kafası küflü.	Eski kafalı
S'ka tru (Olmsz. Eki) ol beyin	(Beyni olmamak) Aptal, anlayışı kıt olmak.	Kafadan kontak
Më hipi gjaku në tru (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) beyin	(Kan beynime bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	Kan beynine sıçramak

I ikën trutë e kokës (o+yde) git (Geç. zmn.) beyin(çkl) (ilgi) baş	(Başının beyinleri gitmiş) Bir felaket yüzünden kafayı yemiş, çılgına dönmüş, ne yapacağına şaşırmak, çıldırmak.	Aklı başından gitmek
Nuk i ka trutë e kokës (Olmsz. Eki) ol beyin(çkl) (ilgi) baş	(Başının beyinleri olmamak) Bir olay karşısında sağlıklı düşünmemek, hareketlerini kontrol edememek.	Aklı başında olmamak
I ka mëndtë në majë të qeleshes (tkl) ol akıl(çkl) (bln) tepe (ilgi) fese	(Aklı fesenin tepesinde olmak) Ergen, olgun olmayan kimse, acemi çaylak.	Ağızı süt kokmak
I vë mendjen (tkl) koy akıl	(Aklımı koymak) Bir kişi için endişelenmek, her şey iyi gitmesi için özen, gayret göstermek.	Akıl yormak
Me mendje të nxehtë (bağ.) akıl sıcak	(Sıcak akılla) Endişelenmek, acele etmek; inatla ve öfkeyle davranmak; kırgın olmak.	Akıl gitmek
Iu mbush mendja (o+yde) dol (Geç. zmn.) akıl	(Aklı doldurdu) Bir şey üzerinde riayet etmek.	Akına yatmak
Mbaj mendjen! tut akıl	(Aklını tut!) Dikkat et, çıldırma! Kendine gel! Kendini bırakma!	Aklını başına al!
E ka mëndjen qiqër (tkl) ol akıl nohut	(Aklı nohut olmak) Düzgündüşünebilmek, hemen durumu veya olayı kavramak ve	Akıl kesmek

	anlamak; bilmesi gerekenleri bilmek.	
M'u ndërrua mendja (ben+yde) değiş (Geç. zmn.) akıl	(Akıl değiştirmek) Bir şey hakkında düşüncelerini değiştirmek, eskisi gibi düşünmemek, karar değiştirmek.	Aklı sonradan gelmek
I ra në tru (o+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) beyin	(Beynine düştü) Kafası bulanık olmak, içki tuttu, çarptı, sarhoş olmak.	Burnunun ucunu görmüyor

3.3.3. Alın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me djersën e ballit (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alın teriyle) Çok çalışmak; dürüstçe çalışmak; fedakârlık yaparak bişeyler kazanmak.	Alın teri dökmek
I rrodhën djersët çurgë (o+yde) yağ (Geç. zmn.) ter(çkl) fazlasıyla	(Ter fazlasıyla yağdı) Fazlasıyla yorulmak.	Alnından ter boşaltmak
Me ballë lart (bağ.) alın yukarı	(Yükarı alınla) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat olması, gurur duymak.	Alnı açık, yüzü ak
Si nxihet balli (Olmsz. Eki) karar alın	(Alnı karamamak) Hiç bir şeyden çekinmeyen, utanmayan biri, edepsiz, terbiyesiz.	Alın derisi değil, davul derisi

Ballë për ballë alın (yde) alın	(Alın alına) Düşmanlar gibi karşı karşıya durmak; saklamadan, cesaret ederek bir kişiye savaş açmak; meydana okumak; göğüs göğüse; açık göğüsle.	Alnını karışlamak
Bëri (dha) ballë yap (Geç. zmn.) (ver) alın	(Alın yaptı (verdi)) Biri uzaktan görünmesi; gelmek üzere olan kimsedir.	Baş çıkarmak
I bëj ballë (tkl) et alın	(Alın etmek) Dirilmek, dayanmak; baş etmek; vaz geçmemek; başarmak.	Baş etmek
I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) (bağ.) el	(Alına elle vurmak) Şaşkınlığın göstergesidir; beklemediği bir şeyden dolayı öfkelenmek; pişman olmak.	Kafasına dank etmek
I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) (bağ.) el	(Alına elle vurmak) Birden, aniden bir sey hatırlamak.	Akla gelmek
Ngre ballin kaldır alın	(Alın kaldırmak) Kendine güvenmek; cesur olmak.	Göğsünü gere gere
Nuk e fsheh ballin (Olmsz. Eki) sakla alın	(Alnı saklamamak) Cesur olan biri, tehlikeden kaçmaz, yüzleşir, gözü korkmaz.	Çatal yürekli
Nuk e fsheh ballin (Olmsz. Eki) sakla alın	(Alnı saklamamak) Çekinilecek bir durumun olmaması, vicdanı rahat olması, gurur duymak.	Alnı açık, yüzü ak

Shikon nën ballë bak altı alın	(Alnın altından bakmak) Çok sinirli, öfkeyle dolu olmak, birinden hoşlanmamak ya da şüphelenmek, bir şeyin zoruna gitmek.	Gözleri kıvılcım saçmak

3.3.4. Avuç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Qep një pëllëmbë e shqep një pashë dik (Gen. zmn.) bir avuç (bağ.) sök (Gen. zmn.) bir karış	(Bir avuç diker ve bir karış söker) Bir işi halletmeye çalışırken daha kötü bir hale getirmek; doğru düzgün bir şekilde çalışmamak.	Ağzına burnuna bulaştırmak
I vari buzët një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.) dudak bir karış	(Dudakları bir karış astı) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey beğenmemek; çok üzgün olmak.	Dudak sarkıtmak
Nuk ja kap pëllëmba (Olmsz. Eki) (O+yde) yakala avuç	(Avucu yakalayamamak) Bir şeyin değerini ölçeyememek; çok kıymetli bir şeye sahip olmak.	Ağzının kaşığı olmamak
Nuk ja kap pëllëmba (Olmsz. Eki) (O+yde) yakala avuç	(Avucu yakalayamamak) Bir şeyi yapmak için gücü yetmemek.	Elinden bir şey gelmemek
Duket si në pëllëmbë të dorës	(Elinin avucuna gibi görünmek) Bir şeyin çok net, açık olmak; her	Akıl var, izan var

görün gibi (bln) avuç (ilgi) el	şeyi apaçık bir şekilde yapmak.	

3.3.5. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I kam litarët nëpër këmbë (tkl) ol bağ(çkl) (bln) ayak	(Bağlar ayaklarımda olmak) Hala çok işim var, büyük bir yüküm var; bir engele çarpılmak, yoğun etmek.	Ayağına bağ vurmak
Me këmbë të mbarë! (bağ.) ayak uğurlu	(Uğurlu ayakla!) tebr. Geldiği yere iyilikler getirdi anlamında kullanır. Bereket getirdiğine inanılan kişi.	Ayağı uğurlu gelmek
Tund këmbë sal ayak	(Ayağı sallamak) Bir istek, dilek, düşünceyi gerçekleşene kadar sürdürmek, ısrar etmek.	Ayak diremek
Nuk më mbajnë këmbët (Olmsz. Eki) (ben+yde) tut ayak(çkl)	(Ayaklarım tutmuyor) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi, gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).	Eli ayağı düşmek (kesilmek)
Më kanë lënë këmbët (ben+yde) ol bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarım bıraktı) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi, gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).	Elden ayaktan düşmek

M’u shkurtuan këmbët (ben+yde) kısalt (Geç. zmn.) ayak (çkl)	(Ayaklarım kısalttı) Ayakta duramıyorum, gücüm tükendi, gücünden düşmek (bir hastalıktan, korkudan, yaşlılıktan dolayı vb).	Elden ayaktan düşmek
Ia lëpin këmbët (tkl) yala ayak(çkl)	(Ayaklarını yalamak) Olmsz. Birine çok yalvarmak.	Ayaklarına düşmek
Më ranë këmbët (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklarımı düştü) Biri ya da bir şeyi aramadığım yer kalmadı; aramaktan yorgun düştüm; yürümekten yoruldum.	Ayağına kara su inmek
Përplas këmbët çırp ayak(çkl)	(Ayakları çırpmak) Bir şeyi elde etmek için ısrar etmek (genelde çocuklar için).	Ayak diremek
Erdhi me këmbë në tokë gel (bağ.) ayak (yde) yer	(Ayakları yere gelmek) Sonunda gerçekleri olduğu gibi algılamak, görmek, aklı başına gelmek.	Ayağı suya ermek
Nuk më mbajnë këmbët (Olmsz. Eki)(ben+yde) tut ayak(çkl)	(Ayaklarım tutmamak) Gücüm tükendi, ayaklarım tutmuyor (bir hastalıktan, korkudan vb), takatım kalmadı, yaşlandım artık bu durumda çalışmam, yürüyemem, koşmam.	Eli ayağı tutmamak
Me një këmbë në varr (bağ.) bir ayak (bln) mezar	(Bir ayağı mezarda) Çok yaşlı olan biri; ölüm anın yaklaşması, yarı ölü.	İki ayağı çukurda olmak
Ecën me këmbët e veta	(Kendi ayaklarıyla yürümek) Çalışmak; bağamsız olmak,	Kendi ayakların

yürü (bağ.) ayak(çkl) kendi	kendi hayatını tek başına sıfırdan başlamak, kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürmek.	üstünde durmak
U jap këmbëve (tkl) ver ayak(çkl)	(Ayaklara vermek) Acele etmek, hızlı yürümeye, koşa koşa gitmek, üşünmeyen kimse.	Ayağına çabuk
I ka këmbët e lehta (tkl) ol ayak hafif	(Ayakları hafif olmak) Acele etmek, hızlı yürümeye, koşa koşa gitmek, üşünmeyen kimse.	Ayağına çabuk
E ka këmbën të prapët (tkl) ol ayak ters	(Ayağı ters olmak) Uğursuz olan biri.	Ayağının bastığı/ geçtiği yerde ot bitmemek
Është bërë këmbë e krye ol (Geç. zmn.) ayak (bağ.) baş	(Baş ayak olmuş) Bir yer çok karışmış, dağanık olmuş, alt üst olmak.	Baş kim, ayak kim belirsiz
Me këmbët e pulës (bağ.) ayak(çkl) (ilgi) tavuk	(Tavuğun ayağıyla) Bir iş çok kötü ve net olmayan; düzensiz ve dikkatsizce yapılmış, işini tam bilmediği bir kişi o işi düzgün yapmaması.	Baş yarıp göz çıkarmak
Edhe me një këmbë bile (bağ.) bir ayak	(Bir ayakla bile) İsterse de istemezse de o iş yapılıcak, itiraz etme şansın olmaması, ısrar etmek.	Kafasına vura vura
Mbjell çalı nëpër këmbë dik çalı (bln) ayak	(Ayaklarına çalı dikmek) Birini bir şey yapmasına kötülükle engellemek.	Ayağına bağ vurmak
Më ra gjaku në fund të	(Kan ayaklarıma düştü), Ayakta durmaktan ya da çok	Dizlerine kan

këmbëve (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (yde) son (ilgi) ayak(çkl)	yürümekten yorulmak, yorgunlukta ayakları tutmamak.	oturmak
S'ka as kokë as këmbë (Olmsz. Eki) ol (bağ.) baş (bağ.) ayak	(Ne baş ne ayak var) Bir işi nerden başlayacağını bilmemek, şekilsiz, karışık, ne başı ne de sonu belli olmak, bir çıkmaz sokakta olmak.	Başı sonu belli değil
Varet nga këmbët e veta tutul (ayr) ayak(çkl) kendi	(Kendi ayaklardan tutulmak) Her şeyi kendi kendine yapar, hiç kimseden bir şey beklememek.	Ayaklarının üzerinde durmak
Me këmbë plumbi (bağ.) ayak mermi	(Mermi ayağıylı) Çok yavaş ama emin adımlarla ilerlemek; yürüşü ağır.	Ayağını sağlam basmak
I dridhen këmbët (o+yde) titre ayak(çkl)	(Ayakları titremek) Çok korkmak, korkudan ayakta duramamak.	Eli ayağı boşalmak
Luaj këmbët oynat ayak(çkl)	(Ayaklarını oynatmak) Kimseden bir şey beklemeden, kendi ekmeğini tek başına kazanmak.	Ayaklarının üzerinde durmak
Ngriti këmbën e futi gozhdën kalk (Geç. zmn.) ayak (bağ.) sok (Geç. zmn.) çivi	(Ayağını kaldırıp çivi soktu) Çok düşünmeden kendine zarar verici bir hareket yapmak, yaptığından sıkıntı çekmek.	Akılsız başın cefasını ayaklar çeker
S'i ka lagur këmbët	(Ayakları ıslanmamış) Kolay	Eli sıcak sudan

(Olmsz. Eki) ol ıslan (Geç. zmn.) ayak(çkl)	atlattı, hayatında hiç bir zorluk, sıkıntı, felaket geçmemiştir.	soğuk suya değmemiş
Ngul këmbët në akull dire ayak(çkl) (bln) buz	(Ayakları buza diremek) Bir şeyin olmayacağını bilerek boş boşuna ısrar etmek; inatçı olmak.	Ayak diremek
I hedh këmbët sipas valles (tkl) at (Gen. zmn.) ayak(çkl) göre halay	(Halaya göre ayakları atar) Duruma göre davranmak, kalıba göre şekil almak.	Ayaklarını yorgana göre uzatmak
Ha këmbët e veta ye ayak(çkl) kendi	(Kendi bacaklarını yemek) Çok acı çekmek, acının artık dayanamaz hale gelmek, ne yapacağını bilememek.	Yüreğine od düşmek
I mblodhi (ndeu) këmbët (tkl) topla (Geç. zmn.) (as) ayak(çkl)	(Ayakları topladı (astı)) Öldü.	Gözünü kapanmak
I bëri këmbët baraz (tkl) yap (Geç. zmn.) ayak(çkl) eşit	(Ayakları eşit yaptı) Öldü, bitti; ayakları çift yaptı; başkalarıyla aynı olmak, eşit olmak, toprak olmak	Deriyi tuzlamak
E theu këmbën (tkl) kır (Geç. zmn.) ayak	(Ayağını kırdı) Ölmek, vadesi dolmak.	Nefesi durmak
E kthehu me këmbë përpjetë (tkl) çevir (Geç. zmn.) (bağ.) ayak(çkl) yokuş yukarı	(Ayakları yokuş yukarıya çevirtti) ö. .Öldürdü, yere yatırdı.	Başını yemek

I ra këmbës (tkl) vur (Geç. zmn.) ayak	(Ayağına vurdu) Öldü, rahmetli oldu.	Gözünü kapanmak
I ka trutë në fund të këmbëve (tkl) ol beyin(çkl) (bln) alt (bln) bacak	(Beyin bacakların altında olmak) Akıllı, zeki olmayan, cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.	Boş kafalı
Ja zuri këmbët në derë (tkl) sıkış (Geç. zmn.) ayak(çkl) (bln) kapı	(Ayakları kapıda sıkıştı) Sevmeyenleri evden ya da ofisten çabuk yollamak.	Ayağını kaydırmak
Çalon nga të dyja këmbët topalla (ayr) iki ayak(çkl)	(İki ayaktan topallamak) Bir şeyin her yönünden yıkılmış, nereden bakarsan bir şey çıkmaz, tüm yollar kapanmış ve bir çıkış görünmüyor.	Dünya başına yıkılmak
E drodhi këmbën (tkl) titre (Geç. zmn.) ayak	(Ayağı titredi) kçm. Öldü; vefat etti (köpekler için kullanılan bir söz).	Nalları dikmek
I ktheu këmbët nga dielli (tkl) dön ayak(çkl) (ayr) güneş	(Ayakları güneşe döndü) ö. Ölmek, rahmetli olmak, dünyadan göçüp gitmek.	Nalları dikmek
Vdes në këmbë öl (bln) ayak	(Ayakta ölmek) Çok cesur olan kimse, kimseye diz çökmeyen, tehlikeden korkmayan biri.	Kendi ayaklarının üstünde durmak
I vuri këmbën (tkl) koy (Geç. zmn.) ayak	(Ayağına koydu) Olmsz. Birini kovmak, evden dışarı atmak.	Ayağını kaydırmak

I zuri guri këmbët (tkl) yakala (Geç. zmn.) taş ayak(çkl)	(Ayakları taş yakalamak) Ağır, kötü, sıkıntılı bir durumda olmak.	Başı dertte olmak
U ul këmbëkryq (tkl) otur ayak üstü	(Ayak ayak üstüne oturmak) Bir konu dikkatlice, acele etmeden incelemek, dinlemek, kulak vermek; ince eleyip sık dokumak.	Kulak vermek
I ra nenit të këmbës (tkl) vur (Geç. zmn.) kanun (ilgi) ayak	(Ayağın kanuna vurdu) Zayıf noktasından vurdu, kırıcı sözlerle konuştu, kalbini kırdı.	Can damarından yakalamak
Ditën të lëpin këmbët e natën të ngul dhëmbët gündüz yal (Gen. zmn.) ayak(çkl) (bağ.) gece sok (Gen. zmn.) diş(çkl)	(Gündüz ayakları yalar ve gece dişleri sokar) Yaltakçı, dalkavuk olan kimse, beklemediğin bir anda sırtından vurabilir; dostun duşman olması.	Sırtından bıçaklamak
Kokë këtu e këmbë atje kafa burda (bağ.) ayak orda	(Kafası burda ama ayağı orda) Burdan gitmeyi sabırsızla bekliyor, vücudu burda ama aklı başka yerde olmak; oturduğu yerde çok kalmayı niyetli olmamak.	Aklı başka yerde olmak
Nuk i lodh këmbët (Olmsz. Eki) yor ayak(çkl)	(Ayakları yormamak) Üşenmek ya da bir yere gidesi gelmemek, kendini yormamak.	Ayağına kira istemek

3.3.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I dolën zorrët (o+yde) çık (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarını çıktı) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.	Midesi ağzına gelmek
Më hapi zorrët (ben+yde) aç (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarımı açtı) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.	Midesi ağzına gelmek
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.	Midesi ağzına gelmek
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Artık bir kişiye katlanamamak, ondan nefret etmek; ne yüzünü görmek ne de sesini duymak istemek; etrafıma dolaşmasını istemiyorum.	Mide bulandırmak
Më këndojnë (gërthasin) zorrët (ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) (bağır) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarım şarkı söylüyor (bağrıyor)) Çok acıkmak, açlıktan ölüyorum.	Karnı zil çalmak

M’u shkundën zorrët (ben+yde) sal (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsaklarım sallandı) Çok acıkmak, açlıktan ölüyorum.	Karnı zil çalmak
E mbushi zorrën (tkl) doldur (Geç. zmn.) bağırsak(çkl)	(Bağırsağı doldurdu) Doyana kadar yedi, açlığını giderdi.	Karnını doydurmak
I dridhen zorrët e barkut (o+yde) titre (Ş. zmn.) bağırsak (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları titriyor) Çok korkmak, içi titremek.	Eli ayağı kesilmek
E njomi zorrën (tkl) sula (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsakları suladı). Ekonomik durumu daha iyi olmak.	Eli ekmek tutmak

3.3.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ma bëri kokën daulle (ben+yde) yap (Geç. zmn.) baş davul	(Başımı davul yaptı) Görültüden, telaşlardan, sözlerden kafa şişmek, bunaltmak, yormak.	Baş ağrıtmak
Më hipi gjaku në kokë (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (yde) baş	(Kan başıma bindi) Sinirlerim tepeme çıktı, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	Başına kan çıkmak
Ia këputi kokën	(Başını koparttı) Öldürdü, boğdu; insafsızca hayatını aldı;	Başını yemek

(tkl) kopar (Geç. zmn.) baş	ona zarar verdi, kötülük yaptı, haddini bildirdi.	
Ia përdrodhi kokën (tkl) bük (Geç. zmn.) baş	(Başını büktü) Öldürdü, boğdu; insafsızca hayatını aldı; ona zarar verdi, kötülük yaptı, haddini bildirdi.	Başını yemek
I bie në kokë (o+yde) düş (bln) baş	(Başına düşmek) Bir şeyi hatırlamak, anımsamak, yad etmek.	Aklına gelmek
Ja bëri kokën çapraz (tkl) yap (Geç. zmn.) kafa ters	(Başını ters yaptı) Önceki düşünceleri değiştirmek, yeni fikirler edinmek, kararsız kalmak.	Kafayı bulandırmak
I vuri rreth kokës (tkl) koy (Geç. zmn.) çember baş	(Başına çember taktı) şaka Evlendi ve sorumluluk altına girdi, artık eskisi kadar özgür olmamak.	Baş bağlanmak/ Baş göz etmek
I hapi kokën (tkl) aç (Geç. zmn.) baş	(Başını açtı) Birine büyük telaşlar açmak, çok rahatsız etmek, kötü bir duruma düşürmek, çaresiz bırakmak.	Başını yakmak
Le leshtë (qimet) e kokës bırak tüy(çkl) (saç) (ilgi) kafa	(Kafasının tüylerini (saçlarını) bırakmak) Bir şeyi elde etmek için her şeyi kaybetmeye razı olmak ya da hayatını feda etmek.	Canını dişine almak/ takmak
Ia solli diellin mbi kokë (tkl) getir (Geç. zmn.)	(Başına güneşi getirdi). Birine büyük telaşlar açmak, çok	Başını yakmak

güneş üstü baş	rahatsız etmek, kötü bir duruma düşürmek, çaresiz bırakmak.	
Çoi kokën kaldır (Geç. zmn.) kafa	(Kafayı kaldırdı) Ekonomik durumu eskisinden daha iyi olmak, direnmek.	Eli ekmek tutmak
I fërkon kokën (tkl) okşa kafa	(Kafasını okşamak) Bir şey elde etmek için birine iyi davranmak veya savunmak, dalkavukluk yapmak, yalakalık etmek.	El etek öpmek
Më ka hipur në majë të kokës (ben+yde) ol bin (Geç. zmn.) (bln) ucu (ilgi) kafa	(Başımın ucuna binmek) (biri ya da bir şey) o kadar çok üzdü ki daha fazla çekemiyorum, dayanmak için çok zorlanmak.	Canı burnuna gelmek
Më del flakë nga koka (ben+yde) çık (Ş. zmn.) ateş (ayr) baş	(Başımdan ateş çıkıyor). Dertlerim var ve nasıl çözeceğimi bilemiyorum, hiç huzurlu değilim; kafam çok karışık, çıkış yolu aramak.	Başını derde girmek
E kam kokën zjarr (tkl) ol baş ateş	(Kafam ateş olmak) Dertlerim var ve nasıl çözeceğimi bilemiyorum, hiç huzurlu değilim; kafam çok karışık, çıkış yolu aramak.	Başını derde girmek
Më zjen (zuri, avullon) koka (ben+yde) kayna (Ş. zmn.) (tut buhar) baş	(Başım kaynıyor (tuttu, buhar çıkıyor)) Sorun etmek, sıkıntı içinde olmak. Görültüden, sözlerden, isteklerden canı sıkılmak, bıkkınlık vermek,	Başı ağrımak

	huzursuz, rahatsız olmak.	
Më bën koka miza (ben+yde) yap baş sinek	(Başım sinek gibi yapmak) Sorun etmek, sıkıntı içinde olmak. Görültüden, sözlerden, isteklerden canı sıkılmak, bıkkınlık vermek, huzursuz, rahatsız olmak.	Başı ağrımak
Në kokën tënde! (yde) baş senin	(Senin başına) Tebr. Düğününe! İnşallah düğününü de görürüm!	Darısı başına!
I mbiu në kokë (o+yde) filizlen (Geç. zmn.) (bln) baş	(Başına filizlendi) Bir şeyi hiçbir zaman aklından çıkarmamak, unutmamak.	Aklında tutmak
Lodh (vras) kokën yor (öldür) baş	(Başı yormak (öldürmek) Bir şeyi anlamaya çalışmak ya da bir şeyi çözülmesine gayret etmek; ısrarla bir şeyi öğrenmek ya da benimsemeyi istemek, çaba göstermek, emek harcamak.	Baş koşmak
E heq nga koka (tkl) çıkar (ayr) kafa	(Kafadan çıkarmak) (biri ya da birşeyi) tamamen unutmak, düşünmek veya hatırlamayı istememek, kafadan tamamen silmek.	Aklından çıkarmak
S'ja pret koka (Olmsz. Eki) (o+yde) kes	(Kafası kesmemek) Bir şeyi anlayamayan, kavrayamayan kimse, kafa basmamak.	Kafasına sığmamak

kafa		
Më del avull nga koka (ben+yde) çık buhar (ayr) baş	(Başımdan buhar çıkmak) Kötü duruma düşmek, başı belada olmak, sıkıntıya düşmek.	Başı dara düşmek
E ka kokën gdhë (shkëmb, gur, shpellë, tullë, vare, mushkë, me gunga, me cepa) (tkl) ol kafa boş (kaya taş mağara tuğla bayloz katır engebeli kenarlı)	(Kafası boş (kaya, taş, mağara, tuğla, bayloz, katır, engebeli, kenarlı) Çok inatçı, inatçı keçi, aptal, düşüncesinden vaz geçmeyen biri, sözden, tatlı dilden anlamamak.	Kafasına söz girmemek
Përpjek kokën çarp baş	(Başını çarpmak) Biri tek başına, yardım almadan bir işi çözmeye çabalamak. Başı dertte olduğunda kendini kurtarmaya çalışmak, tek başına çözüm bulmak.	Başının çaresine bakmak
Ia hëngri kokën (tkl) yedi (Geç. zmn.) baş	(Başını yedi) Amacına ulaşıncaya kadar sürekli bir şeyi isteyip durmak, ısrar etmek.	Başının etini yemek
I theu arrat në kokë (tkl) kır (Geç. zmn.) ceviz(çkl) (bln) baş	(Cevizleri başına kırdı) Ağır konuşmak, sözlerle birini incitmek, kırıcı sözler kullanmak.	Baltayı taşa vurmak
E ka kokën e krisur (tkl) ol kafa çatlak	(Kafası çatlak) Deli gibi davranışlar yapan kimse, düşünmeden hareket etmek,	Kafası kontak (sakat)

	hareketleri kontrol edememek.	
E bluan në kokë (tkl) öğüt (Ş. zmn.) (bln) kafa	(Kafada öğütüyor) Bir şey, konu üzerinde uzun uzun düşünmek, iyi bir plan yapmak.	Kafa patlamak
Një kokë kanë bir kafa ol	(Kafaları aynı olmak) İki kişinin duruşu, darvranışları, düşünceleri aynı olması (genelde kötü anlamda kullanılır).	Kafa dengi
Iu ndez koka (o+yde) yan (Geç. zmn.) kafa	(Kafası yandı) olmsz. Sinirlenmek, öfkelenmek, kendinden çıkmak.	Kafası kızmak
Me kokë të ndezur (të nxehtë) (bağ.) kafa yanık (sıcak)	(Yanık (sıcak) kafayla) olmsz. Sinirlenmek, öfkelenmek, kendinden çıkmak.	Kafası kızmak
S'i dhemb koka (Olmsz. Eki) (o+yde) ağır baş	(Başı ağırmamak) Bolluk içinde yaşamak, hiç bir şeyin eksik olmamak, endişelenecek bir durumun olmaması, sıkıntı yaşamamak, hiç bir şey umurunda değil, kafası rahat.	Başı dinç olmak
T'ja marrësh (rrëmbesh, këpus) kokën (o+yde) al (çal kop) kafa	(Kafasını almak (kopmak, çalmak)) Çok güzel, yakışıklı, olağanüstü güzel.	Baş döndürücü
E mban kokën lart (tkl) tut kafa yukarı	(Başını yukarı tutmak) Gururlu olan biri, vicdanı rahat olmak.	Başı dik (dimdik, alın açık)

E kam mbi kokë e lart (tkl) ol üstü baş (bağ.) yukarı	(Başımın üstünde tutmak) Birine çok değer vermek, onun yerine başkasını koymamak, kimse onun yerini tutmamak.	Baş tacı etmek
I ka marrë koka erë (o+yde) ol al (Geç. zmn.) baş koku	(Başı kokuşmuş) İyi düşünmeden hareketler yapan, sonucu iyi düşünmeden harekete geçmek; mantıklı düşünebilmek durumunda olmamak; kafası gidik olan kimse; bir şey yapacağına kafaya koymuş.	Akıl başında olmamak
E mban kokën poshtë (tkl) tut baş aşağı	(Başı aşağılarda tutmak) Mahçup, utangaç olan kimse. Uslu, ovünmeyen biri, kibar, mütevazı.	Başı önünde
S'ka as kokë as këmbë (Olmsz. Eki) ol (bağ.) baş (bağ.) ayak	(Ne baş ne ayak var) Bir işi nerden başlayacağını bilmemek, şekilsiz, karışık, ne başı ne de sonu belli olmak, bir çıkmaz sokakta olmak.	Başı sonu belli değil
Nuk e çan kokën (Olmsz. Eki) yor kafa	(Kafayı yormamak) Rahatını bozmayan biri, hiç bir şeyden endişelenmemek, moralini bozmamak, umursamaz olmak.	Ağrısız baş
Iu mbush koka (o+yde) dol (Geç. zmn.) kafa	(Kafası doldu) Bir şey üzerinde ısrar etmek, bir şey, iş yapmaya kararlı olmak.	Aklına koymak
Më kanë hyrë miza në kokë	(Kafaya sinek girmiş) Deli gibi	Afyonu başına

(ben+yde) ol gir (Geç. zmn.) sinek (bln) kafa	davranmak, çok öfkelenmek sinirlenmek.	vurmak
Ia bëri kokën tullë (tkl) yap (Geç. zmn.) kafa tuğla	(Kafasını tuğla yaptı) Saçları sıfıra vurmak, kel olmak.	Açık baş
Le kokën bırak kafa	(Kafamı bırakırım) Biri için her şey yapmak, çok sevmek, kendini feda etmek.	Baş koymak
Nuk i gdhëndet koka (Olmsz. Eki) (o+yde) şekil al kafa	(Kafası şekil almamak) Bir şeyi anlayamamak, öğrenememek, hatırlayamamak, kalın kafa olmak.	Kafaya sığmamak
Nuk i gdhëndet koka (Olmsz. Eki) (o+yde) şekil al kafa	(Kafası şekil almamak) Çok inatçı, laftan anlamıyor, yanlış düşüncesinden vazgeçmemek, hep istediğini yapmak.	Dik kafalı
I di koka (o+yde) bil (Gen. zmn.) kafa	(Kafası bilir) Akıllı, zeki, hemen anlar, kolay kandırılamaz, kendi için her şey göze alır, bir işi düzgün yapmak.	Kafası çalışmak
Sikur ia ka prerë kokën gibi (tkl) ol kesil (Geç. zmn.) kafa	(Kafası kesilmiş gibi) Biriyle çok benzemek, birebir aynı olmak.	Hık demiş burnundan düşmüş
Humbi mendtë e kokës kaybet (Geç. zmn.) akıl	(Kafasının aklını kaybetti) Çok şaşırmak, hayran kalmak, bakakalmak, hayret etmek.	Akıl durdurmak

(ilgi) kafa		
S'të jep as gur për të vrarë kokën (Olmsz. Eki) (tkl) ver bile taş için bağlaç vur kafa	(Kafaya vurmak için taş bile vermez) Eli sıkı, kalbi kötü olan kimse, cimri olmak, hep kötülük yapmak.	Kötü kalpli
Ia ftohu kokën (tkl) soğut (Geç. zmn.) baş	(Başını soğuttu) Durumun nasıl olduğunu değerlendirmeye çalıştı, boşu boşuna heveslenmesin, realist olmaya yardım etmek, sakinleşmek, gözünü açtırdı, ikna etti.	Gözünü açmak
E mban kokën menjanë (tkl) tut kafa yan	(Kafasını yan tutar) Küsmüş ve konuşmuyor; önemsememek, darılmak.	Yüz vermemek
Ia kripi kokën (tkl) tuz (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını tuzlatı) Öldürdü, yok etti.	Başını yemek
Ia lau kokën (tkl) yıka (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını yıkadı) Sahip olduğu her şeyini aldı, soydu, beş kuruşsuz ortada bıraktı.	Elinden almak
Kokë këtu e këmbë atje kafa burda (bağ.) ayak orda	(Kafası burda ama ayağı orda) Burdan gitmeyi sabırsızla bekliyor, vücudu burda ama aklı başka yerde olmak. Oturduğu yerde çok kalmayı niyetli olmamak.	Aklı başka yerde olmak
Vari kokën	(Kafayı astı) Üzüldü ya da kırıldı.	Gönlü kırılmak

as (Geç. zmn.) kafa		
Me thes në kokë (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla) Utanç duyan biri, mahçup olmak.	Yüzü kızarmak
Më ka rënë leshtë e kokës (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) saç(çkl) (ilgi) kafa	(Kafanın saçları düştü) Bir şeyle uzun zaman boyunca uğraşmak, bir işi nasıl yapıldığı iyi bilmek, iyi öğrenmek, aynı işle uğraşmakla yaşlanmak.	Eli işe yatmak
I fërkon kokën (tkl) okşa kafa	(Kafasını okşamak) Bir şey elde etmek için birine iyi davranmak veya savunmak, dalkavukluk yapmak, yalakalık etmek.	El etek öpmek
M'u pre koka (ben+yde) kesil (Geç. zmn.) kafa	(Kafam kesildi) Umudumu kaybettim, bulunduğu durumu kabullenmek, çok aradığım ya da sevdiğim bir şeyden vazgeçmek; umudunu kaybetmek.	Kalbi kararmak

3.3.8. Bel ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
M'u këput beli (ben+yde)kop (Geç. zmn.) bel	(Belim koptu) Bir işten çok yorulmak.	Belini çökertmek

3.3.9. Bıyık ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me një barrë mustaqe (bağ.) bir yük bıyık	(Bir yük bıyıkla) Olgun; çok tecrübeli; güvenilen ve yetenekli olan kimse; başına gelen bütün olayları olgunlukla karşılayan, attığı her adımı iyi hesaplayan kimse.	Aklı evvel

3.3.10. Boğaz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Çok kusmak; bir şeyden iğrenmek, midesi bulanmak.	Midesi ağzına gelmek
I ka vënë këmbën (thikën) në fyt (tkl) ol koy (Geç. zmn.) ayak (bıçak) (bln) boğaz	(Boğazına ayağı (bıçağı) koydu) Birini çok fena sıkıştırmak, zor durumda bırakmak; zorla bir şeyi yaptırtmak, şiddetle ya da tehdit ederek bir şeyi anında almayı istemek.	Sık boğaz etmek
Thes me dy gryka çuval (bağ.) iki	(İki boğazlı çuval) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.	Boğazını sevmek

boğaz(çkl)		
Ha me dy gryka ye (bağ.) iki boğaz(çkl)	(İki boğazla yemek) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.	Boğazını sevmek
Ka fytin e gjatë ol boğaz uzun	(Boğazı uzun olmak) Hiç doymayan, yemek yemeye düşkun olan biri, açgözlü; hırslı, nazlı.	Boğazını sevmek
Më erdhën zorrët në grykë (ben+yde) gel (Geç. zmn.) bağırsak(çkl) (bln) boğaz	(Bağırsaklarım boğazıma geldi) Artık bir kişiye katlanamamak, ondan nefret etmek; ne yüzünü görmek ne de sesini duymak istemek; etrafıma dolaşmasını istemiyorum.	Mide bulandırmak
E kam litarin në fyt (tkl) ol halat (bln) boğaz	(Halat boğazımda olmak) Tehlikede olmak, zor, kötü durumda, çaresiz olmak.	Başına bir hal gelmek

3.3.11. Boyun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Të rëntë mbas qafe! (sen+yde) düş arka boyun	(Boynun arkasında düşsün!) beddua Ölürsün inşallah!	Boynu altında kalsın!
E ka qafen të shkurtër (tkl) var boyun kısa	(Boynun kısa) Sır tutmayan kimse.	Ağzı sıkı olmamak
Gur në qafë	(Boynunda taş) Büyük bir yük	Boynundan büyük işlere

taş (bln) boyun	taşımak.	kalkışmak
I është holluar qafa (o+yde) ol ince (Geç. zmn.) boyun	(Boynu incecik olmuş) Zayıflamış, kilo vermiş, vücudu incecik olmuş.	Boynu armut sapına dönmek
S'ka qafë për atë këmborë (Olmsz. Eki) ol boyun için (İ. z.)çan	(O çan için boynu olmamak) Belli bir iş için yetersiz olmak, o işin altından kalkamamak, baş etmemek, uygun olmamak, hak etmemek, yeteneksiz olmak.	Boynun ölçüsü olmak
Nuk e ve qafën në litar (Olmsz. Eki) koy boyun (bln) ip	(Boynunu ipe koymamak) Kimseye boyun eğmez, başkalarının çözümlerini kabul etmez.	Boyun eğmemek
I hodhi litarin në qafë (tkl) at (Geç. zmn.) ip (BLN) boyun	(Boynuna ipi attı) Birini çok fena sıkmak, zor durumda bırakmak; bir şey yaptırmak, şiddetle ya da tehtid ederek bir şey hemen almak istemesi.	Sık boğaz etmek
Zuri qafën yakala boyun	(Boynunu yakaladı) Fena düştü, öldü.	Boynu altında kalmak
Më bie në qafë (ben+yde) düş (Ş. zmn.) (bln) boyun	(Boynuma düşüyör) Sırtına yük vermek.	Vebali/ günahı boynuna olmak
Më vajti goja prapa qafës (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka boyun	(Ağzım boynumun arkasına gitti) Bir konu üzerinde çok konuşmak, ikna etmeye çalışmak, aynı konuyu defalarca tekrar anlatmak	Ağzında tükürüğü kurumak/ Ağzında tüy

	ve tekrarlamaktan bıkmak, söylediklerinin dikkate alınmaması.	bitmek
Të merr në qafë (tkl) al (bln) boyun	(Boynunda alır) Bir şeyin dış görünüşe aldanmak.	Göz alıcı
E hoqi qafe (tkl) düşür (Geç. zmn.) boyun	(Boynundan düşürdü) Bir şeyden ya da bir kişiden kurtulmak, kendinden uzaklaştırmak, cehennemin dibinde yolladı.	Başından def etmek
I ka hipur në qafë (tkl) ol bin (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boyuna binmiş) Birine istediği gibi davranmak.	Parmağında oynatmak
E ka lakun në qafë (tkl) ol ip (bln) boyun	(İp boynunda olmak) Zor bir durumda bulunmak, sırtında ağır bir yükü var, artık dayanamamak, bulanmak.	Canı burnuna gelmek
Nuk e ve qafën në litar (Olmsz. Eki) koy boyun (bln) ip	(Boynunu ipe koymamak) Kendini tehlikeye atmaz; kendi paçasını kurtarmak.	Başını kurtarmak
Më bie në qafë (ben+yde) düş (Ş. zmn.) (bln) boyun	(Boynuma düşüyor) Birini boşuna rahatsız, tedirgin etmek, sebepsiz yere üzmek..	Başını ağrıtmak
I varet në qafë (tkl) asıl (bln) boyun	(Boynuna asılmak) Güzel sözlerle, tatlı dille konuşarak istediğini öğrenmek, öğrenmeden peşinden ayrılmamak, yalakalık etmek.	El etek öpmek

Iu bë qafa palë palë (o+yde) ol (Geç. zmn.) boyun çift çift	(Boynu çift çift olmuş). Zengin Eli genişlemek olmuş, iyice zenginleşti.	

3.3.12. Burun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ka hundën e gjatë (tkl) ol burun uzun	(Burnu uzun olmak) olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak, ortalığı karıştırmak.	Burnunu sokmak
Zgjat hundën uzat burun	(Burnu uzatmak) olmsz. Kendini ilgilendirmeyen işlere karışmak, ortalığı karıştırmak.	Burnunu sokmak
Ekaçuarhundën përpjetë (tkl) ol götür (Geç. zmn.) burun yokuş yukarı	(Burnu yokuş yukarı götürmuş) Burnu havada, kendini diğer insanlardan daha üstün görmek, havalı, kendini beğenmiş kimse.	Burnu havada olmak
Hundë përpjetë burun yokuş yukarı	(Burnu yokuş yukarı) Kibirli, kendini beğenmiş kimse.	Burnu büyük
I kullot hunda lart (o+yde) otla (Gen. zmn.) burun yukarı	(Burnu yukarıda otlar) hcv. Övünen, böbürlenen kimse; kendini beğenmiş, herkese akıl vermeye çok sever; kendini çok bilmiş zanneden kimse.	Burnu havada olmak
E ka hundën në lis	(Burnun meşede olmak)	Burun şişirmek

(tkl) ol burun (bln) meşe	Kibirlenmek, kendine fazla değer vermek; kendini beğenmiş kimseler için kullanılır.	
Iu zverdh hunda (o+yde) sarar (Geç. zmn.) burun	(Burnu sarardı) Sinirlenmek; öfkeden gözü hiç bir şeyi görmemek.	Burnundan solumak
E uli hundën (tkl) indir (Geç. zmn.) burun	(Burnunu indirdi) hcv. Artık övünmemek, gururlanmamak, böbürlenmemek.	Burnunu sürtmek
I ra hunda (o+yde) düş (Geç. zmn.) burun	(Burnu düştü) hcv. Artık övünmemek, gururlanmamak, böbürlenmemek.	Burnunu sürtmek
Ia nxorri prej hundësh (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (ayr) burun	(Burnundan çıkarttı) Bir şeyi yaptığına pişman etmek, sürekli yaptığını hatırlatmak.	Burnundan getirmek
Sikur e ka nxjerrë nga hunda sanki (tkl) çık (Geç. zmn.) (ayr) burun	(Burnundan çıkarmış sanki) Biriyle çok benzemek.	Hık demiş burnundan düşmüş
M'u ça hunda (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) burun	(Burnum çatladı) Sigara içmeden dayanamıyorum, canim çok çektti.	Mis gibi burnundan tütmek
Gjithë hundë e buzë tüm burun (bağ.) dudak	(Tüm ağzla burnunla) Bir durumdan veya bir şeyden memnun ki olmadığını yüzünden belli etmek.	Ağız burun ekşitip çehre etmek

Ia bëri hundët përshesh (tkl) yap (Geç. zmn.) burun arabaş	(Burnu arabaşı yapmak) Birine yüzüne tokat atmak, fena vurmak, yenilmek.	Ağzını burnunu dağıtmak
Me një pëllëmbë hundë (bağ.) bir avuç burun	(Bir avuç burnunla) Küskün, dargın, yüzü asık olan kimse; kırgın.	Yüzünden (suratından) düşen bin parça
Shpohem në hundë deldir (bln) burun	(Burnumda deldirmek) Bir şey söylediğinde emin olmak, emin etmek söylediğim gibi çıkmazsa istediğiniz cezayı kabul ederim.	El basmak
Ia do buza por se lë hunda (o+yde) iste (Gen. zmn.) dudak ama (Olmsz. Eki) bırak burun	(Dudak ister ama burnu bırakmaz) Bir şeyi elde etmek için çok istemek ama imkanın olmaması, elden bir şeyin gelmemesi.	Elinden bir şey gelmemek
Ia dogji lëkurën (o+yde) yak (Geç. zmn.) deri	(Derisini yaktı) Sırtından vurdu, beklemediği anda birine kötülük yapmak.	Sırtından bıçaklamak
E hoqi lëkurën (tkl) çıkar deri	(Derisini çıkardı) olmsz. Gerçek yüzünü gösterdi, artık gerçek amacını saklayamamak.	Gerçek yüzünü göstermek
I mban lëkura (o+yde) taş (Gen. zmn.) deri	(Derisi taşır) Çok şey saklayan biri, sır tutan, kötü niyetli ama bunu karşı tarafa göstermemek, hissettirmemek.	Ağzını pek tutmak
S'ka hundë e buzë (Olmsz. Eki) ol burun	(Burnu ve dudağı olmamak) Kötü bir şey yaptıktan sonra biriyle karşılaşmayı yüzü kalmamak;	Yüzü olmamak/ Yüz kızarmak

(bağ.) dudak	utanmak.	
E ka çuar hundën përpjetë (tkl) ol sürükle burun yokuş yukarı	(Burnunu yokuş yukarı sürüklemek) Biriyle küsmüş, konuşmamak ya da ters konuşmak.	Yüz vermemek
E ka hundën të hollë (tkl) ol burun ince	(Burnun ince olmak) Olayların hemen çözer,ne olacağını hisseder.	Akıl ermek

3.3.13. Böbrek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Si veshka në mes të dhjamit gibi böbrek (bln) orta (ilgi) içyağı	(İçyağın ortasında böbrek gibi olmak) Çok iyi koşullarda bulunmak, hoş, rahat ve konforlu bir hayat yaşamak, hiç bir eksiğin olmamak.	Bir eli yağda bir eli balda olmak

3.3.14. Damar ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ka një damar var bir damar	(Birdamarı var) Soyunun özelliklerini taşımak; birine çekmek, benzemek.	Damarına çekmek
Ia gjeti damarin	(Damarını buldu) Birini en zayıf,	Damarına

(tkl) bul (Geç. zmn.) damar	en duyarlı noktadan vurmak.	basmak
Damar përpjetë damar yokuş yukarı	(Damarı yokuş yukarı) Hep sinirli olmak, küçücük şeylere bile sinirlenmek.	Damarı deprenmek
I kërceu damari (o+yde) sıçra (Geç. zmn.) damar	(Damarı sıçradı) Sinirlenmek, kızmak, köpürmek, birdenbire öfkelenmek, böbürlenmek.	Damarı tutmak/ kabarmak
Me damarë të këputur (bağ.) damar(çkl) kop	(Kopmuş damarlarıyla) Zayıf düşmek, halin kalmamak; çok yorulmak.	Kan ter içinde kalmak

3.3.15. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Eshtë bërë kockë e lëkurë ol (Geç. zmn.) kemik (bağ.) deri	(Deri kemik olmuş) Aşırı zayıflanan biri.	Derisi kemiklerine yapışmak
Lë lëkurën bırak deri	(Derisini bırakmak) Ölmek.	Deriyi tuzlamak
I është trashur lëkura (o+yde) ol kalın (Geç. zmn.) deri	(Derisi kalınlaşmış) Hiç bir şeyin umrunda olmamak, azarlamalarla ya da küfürlerle alışmış, duyarsız durumuna gelmek.	Eşek derisi gibi

Rroj në një lëkurë yaşa (bln) bir deri	(Aynı deride yaşamak) Biriyle tek yürek, tek vücud olmak, çok yakın bir ilişkiye sahip olmak, birlikte yaşamak; birini çok iyi tanımak, sevmek.	Kalpleri bir olmak
Ka veshur lëkurën e qengjit ol giy (Geç. zmn.) deri (ilgi) kuzu	(Kuzunun derisini giymiş) Kötü, art niyetini saklayarak biriyle samimi olmak, gerçek yüzünü göstermemek.	Gerçek yüzünü göstermemek
I nxori rripa nga lëkura (tkl) çıkar (Geç. zmn.) ölü hücre(çkl) (ayr) deri	(Derisinden ölü hücreleri çıkartmak) Birini fena dövmek, dayak atmak.	Ağzını burnunu dağıtmak
Më ra lëkura (ben+yde) düş (Geç. zmn.) deri	(Derim düştü) Yaptığı bir işten çok yorulmak; tükenmek.	Kan ter içinde kalmak
Më mbeti lëkura (ben+yde) kal (Geç. zmn.) deri	(Derim kaldı) Bütün gün çalıştım; işte çok yoruldum, gayret gösterdim.	Kan ter içinde kalmak
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) ö. 1. Sahip olduğun her şeyi elinden almak (para, mülk, vb)	Derisini soymak
I rropi lëkurën (tkl) yüz deri	(Derisini yüzdü) Birini fena dövmek; acı çektirmek.	Ağzını burnunu dağıtmak
Lë lëkurën	(Derisini bırakır) Bir şey için çabalamak, gayret göstermek,	Canını dişine almak/ takmak

bırak deri	feda etmek.	

3.3.16. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Iu lidh gjuha (o+yde) bağla (Geç. zmn.) dil	(Dili bağlandı) Şoktan ya da korkudan ağzından hiç bir söz çıkmamak, konuşamaz duruma gelmek.	Dilini yutmak
Iu mpi gjuha (o+yde) uyuş (Geç. zmn.) dil	(Dili uyuştu) Çok şaşırmak, şoktan konuşamamak.	Ağzı dili tutulmak
I ha gjuha (o+yde) ye (Gen. zmn.) dil	(Dili yer) Sürekli konuşma isteği duymak; boş konuşmak, söylenmeyecek sözler söylemek; patavazlık etmek.	Dili durmamak
E ka gjuhën gjilpërë (tkl) ol dil iğne	(Dili iğne olmak) Kırıcı, rencide edici ve ağır bir şekilde konuşan kimse; incitmek.	Dili kılıçtan ağır/ Dili uzun
S'i zë gjuha vend (Olmsz. Eki) (o+yde) tut dil yer	(Dili yer tutmamak) Konuşmadan durmaz; geveze; sır tutmayı bilmez, dili uzun olmak.	Dil otu yemek
Më vajti gjuha prapa (ben+yde) git (Geç. zmn.) dil	(Dilim arkaya gitti) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları	Dilinde tüy bitmek

arka	tekrarlamaktan, yorulmak.	
Më ra gjuha përtokë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) dil yer	(Dilim yere düştü) Birine sürekli aynı sözleri söylemekten, aynı mevzuları tekrarlamaktan, yorulmak.	Dilinde tüy bitmek
E ka gjuhën lopatë (tkl) ol dil kürek	(Dili kürek olmak) alay Çok konuşur, gerçek olan ve olmayan sözler söylemek.	Dilini eşek arısı soksun!
E mban (e shtrëngon) gjuhën prapa dhëmbëve (tkl) tut (sık) dil arka diş(çkl)	(Dili dişlerinin arkasına tutmak (sıkmak)) Susuyor, konuşmamak için kendini sıkmak, zorlamak.	Dilinin altında bir şey olmak
E mblodhi gjuhën (tkl) toparla (Geç. zmn.) dil	(Dilini toparladı) Susuyor, konuşmamak için kendini sıkmak, zorlamak.	Dilinin altında bir şey olmak
E shkurtoi gjuhën (tkl) kısalt (Geç. zmn.) dil	(Dilini kısalttı) Bir daha konuşmamaya karar vermek, susmak.	Ağzı dili bağlamak
Më hëngri gjuha (ben+yde) ye (Geç. zmn.) dil	(Dilim yedi) İstemeden bir şey söylemek; yanlışlıkla ağzından bir söz kaçırmak.	Dili sürçmek
E ka në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilinin ucunda olmak) Her söze karşılık veren kimse, hazır cevap olmak.	Pabuç kadar dili olmak
E ka gjuhën lëmpjetë	(Dili pazı olmak) Çok konuşan biri, dili uzun, çarşaf gibi,	Dili bir karış (olmak)

(tkl) ol dil pazı	dedikodularla uğraşır; cevabı hemen yapıştırmak.	
Ka gjuhë var dil	(Dili var) Olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.	Dil otu yemek
S'i lodhet gjuha (Olmsz. Eki) (o+yde) yorul dil	(Dili yorulmaz) Olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.	Dil otu yemek
Nuk i rri gjuha në vend (Olmsz. Eki) (o+yde) dur dil (bln) yer	(Dili aynı yerde durmamak) olmsz. Durmadan konuşmak, geveze, başkalarının dedikodusunu yapmak.	Dil otu yemek
E tërheq prej gjuhe (tkl) çek (ayr) dil	(Dilinden çekmek) Konuşmak istemediği halde konuşturmak, söylenmemesi gereken sözleri söylemek için zorlamak.	Dil almak
E ka holluar gjuhën (tkl) ol ince dil	(Dili ince olmuş) Az ama tam konuşmak, konuşurken sözleri iyi seçmek, ölçülü konuşmak; açık ve net bir şekilde konuşmak.	Dilini tutmak
I ecën gjuha para mëndjes (o+yde) yürü (Gen. zmn.) dil önce akıl	(Dili akıldan önce yürür) Düşünmeden konuşmak; çok konuşmak; geveze, gereksiz sözler söylemek.	Dil otu yemek

S'ka gjuhë (Olmsz. Eki) ol dil	(Dili olmamak) Uslu, sadık; dedikodu yapmayan, kimseye itiraf atmayan, kendi halinde takılmak.	Ağzında dili olmamak/ Dili bağlı
E ka gjuhën të rëndë (tkl) ol dil ağır	(Dili ağır) Konuşmayı pek sevmeyen biri, sessiz, lafı ağzından zorla çıkarmak.	Ağzında torba mı var?
E lëshoi gjuhën (tkl) bırak (Geç. zmn.) dil	(Dilini bıraktı) Düşünmeden konuşmak, patavasız olmak.	Diline geleni söylemek
E dredh gjuhën (tkl) bük dil	(Dilini bükmek) Sözünde durmamak, konuşma sırasında duruşunu ve fikrini değiştiren kimse, anında lafı çevirmek.	Terazi dilli gibi iki yana oynamak
Kafshoi gjuhën ısır (Geç. zmn.) dil	(Dilini ısırdı) Kendini sessiz kalmaya zorlamak; konuşmasına hakim olmak.	Çeneni tutmak

3.3.17. Dirsek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ka futur duart deri në bërryl (tkl) ol sok (Geç. zmn.) el(çkl) kadar (bln) dirsek	(Ellerini dirseğine kadar soktu) olmsz. Başkasının işlerine, alakasız mevzulara karışmak.	Burnunu sokmak
U bë bërryl (tkl) ol (Geç. zmn.) dirsek	(Dirsek oldu) Sarhoş olmak.	Burnunun ucunu görmemek

E ka në bërryl (tkl) ol (bln) dirsek	(Dirseğinde olmak) Birini hiç umursamamak, değer vermemek.	Kulak asmamak

3.3.18. Diş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ha veten me dhëmbë ye kendi (bağ.) diş	(Kendimi dişlerle yemek) Çok zor bir iş olduğuna rağmen bütün gayretiyle uğraşmak, çok çabalamak, emek sarf etmek, vazgeçmemek.	Canını dişine almak/ takmak
Me thikë ndër dhëmbë (bağ.) bıçak arası diş(çkl)	(Dişlerin arasında bıçakla) olmsz. Tehdit ederek konuşan kimse.	Dişlerini sıkmak
E ha me dhëmbë (tkl) ye (bağ.) diş(çkl)	(Dişleriyle yemek) Birini cezalandırmak, kıskanmak, haset etmek.	Kafasını ezmek
E mban shpirtin ndër dhembë (tkl) tut can (yde) diş(çkl)	(Canını dişlerine tutmak) Bir işten çok sıkılmak, bıkmak, etrafındaki insanlardan bunalmak; canı sıkılmak.	Canı burnuna gelmek
Dhëmb për dhëmb diş (yde) diş	(Diş dişe) Kafaya koymuş, ya o ya ben yaşayacak, ölüm kalım meselesi; hayatı tehlikede olmak.	Diş dişe, tırnak tırnağa
Me gojë të lan dhe me dhëmbë çan	(Ağızla yıkar ve dişlerle parçalar) İki yüzlü olan kimse, yüzüne güler	Sırtından bıçaklamak

(bağ.) ağız (tkl) yık (Gen. zmn.) (bağ.) (bağ.) diş(çkl) parça	ama sırtından bıçaklanan kimse.	
Kruan dhëmbin kaşı diş	(Dişini kaşımak) Sürekli aynı yerde oturan, ilerleyemeyen, dalga geçen, bir işle uğraşmayan, boşu boşuna vakit geçiren biri.	El sürmemek
Kruan dhëmbin kaşı diş	(Dişini kaşımak) Yiyecek bir şey yok; açlıktan ağzı kokmuş.	Açlıktan nefesi kokmak
Nuk më le të kruaj dhëmbin (Olmsz. Eki) (tkl) bırak kaşın diş	(Dişimi kaşınmaya bırakmamak) Her zaman yanımda duruyor, peşimi bırakmıyor, bir şey yapmaya izin vermiyor; nefesimi alıyor, bunalmak, daralmak.	Başından ayrılmamak
Ditën të lëpin këmbët e natën të ngul dhëmbët gündüz yal (Gen. zmn.) ayak(çkl) (bağ.) gece sok (Gen. zmn.) diş(çkl)	(Gündüz ayakları yalar ve gece dişleri sokar) Yaltakçı, dalkavuk olan kimse, beklemediğin bir anda sırtından vurabilir. Dostun duşman olması.	Sırtından bıçaklamak

3.3.19. Diz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me ka rënë akull në gjunjë	(Dizlerime buz düştü) Çok yorgun olduğunda dizlerin hissetmediğini	Dizlerine kara sular inmek

(ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) buz (bln) diz	anlatmak için kullanılır, dizlerin tutmamak.	
I dridhen gjunjët (o+yde) titre (Ş. zmn.) diz(çkl)	(Dizleri titriyor) Çok korkmuş; korkudan veya endişeden ayakta durmayacak hale gelmek.	Dizinin (dizlerinin) bağı çözülmek
Iu ul në gjunjë (tkl) otur (Geç. zmn.) (bln) dizler	(Dizlerine oturdu) Birine çok yalvarmak.	Dizlerine kapanmak
Më kanë lënë gjunjët (ben+yde) ol bırak (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim bıraktı) Gücüm yok, takatım kalmadı, yaşlandım artık bu durumda çalışmam, yürümem, koşmam zordur; vücudu zayıf düşmek.	Eli ayağı düşmek (kesilmek)
Gju më gju diz (yde) diz	(Diz dize) Yakın bir ilişkide olmak, cana yakın, güçlü bir bağ kurmak.	Et tırnak olmak
I puth gjunjët (tkl) öp diz(çkl)	(Dizlerini öpmek) Menfaatçi, çıkarıcı, yancı.	El etek öpmek

3.3.20. Dudak ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I vari buzët një pëllëmbë (tkl) as (Geç. zmn.)	(Dudakları bir karış astı) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey	Dudak sarkıtmak

dudak(çkl) bir karış	beğenmemek; çok üzgün olmak.	
I palos buzët (tkl) katla dudak(çkl)	(Dudakları katlamak) Bir şeyden ya da bir davranıştan kırıldığını belli etmek; bir şey beğenmemek; çok üzgün olmak.	Dudak sarkıtmak
Me buzë varur (bağ.) dudak as	(Asık dudaklarla) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.	Surat bir karış/ suratı beş karış
S'i qesh buza (o+yde) (Olmsz. Eki) gül dudak	(Dudağı gülmez) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.	Surat bir karış/ suratı beş karış
Gjithë buzë tüm dudak	(Tüm dudakla) Suratı asık; bıkmış; sıkılmış; hüzünlü, somurtkan olmak, morali bozuk olması, canı sıkılmış.	Surat bir karış/ suratı beş karış
Buzë më buzë dudak (yde) dudak	(Dudak dudağa) Dipte olmak, taşıncaya kadar dolmak, doldurmak (bardak ya da nehir için).	Ağız ağza
Iu zbardh buza (o+yde) beyaz (Geç. zmn.) dudak	(Dudağı beyaz oldu) Çok korktu; endişelendi; korkudan ya da bir felaketten çehresi değişti.	Dudağı uçuklamak
Më ka vënë buza shirit (Ben+yde) ol koy (Geç. zmn.) dudak şerit	(Dudağı şerit koymuş) Bir işten, sıcaklıktan çok yorulmak; yorgunluktan zayıf düşmek, bitkin	Kan ter içinde kalmak

	olmak.	
I ka buzët me qumësht (tkl) ol dudak (bağ.) süt	(Dudakları sütle olmak) Daha çocuktur, olgun değil, tecrübesiz, ergen olan kimse için kullanılan bir sözdür.	Ağzı süt kokmak
Qesh nën buzë gül alt dudak	(Dudak altında gülmek) Bir kimsenin söyledikleriyle fark edilmeden gülmek.	Bıyık altında gülmek
Gjithë hundë e buzë tüm burun (bağ.) dudak	(Tüm ağzla burnunla) Bir durumdan veya bir şeyden memnun ki olmadığını yüzünden belli etmek.	Ağız burun ekşitip çehre etmek
I vajti buza vesh më vesh (o+yde) git (Geç. zmn.) dudak kulak (yde) kulak	(Dudak kulak kulağa gitmek) Gülmekten yıkıldı, çok mutlu oldu, kahkaha attı, bir şeyin aşırı hoşuna gitmesi.	Ağız kulaklarına varmak
I qepi buzët (tkl) dik (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları dikti) .Ölmek	Deriyi tuzlamak
S'ka hundë e buzë (Olmsz. Eki) ol burun (bağ.) dudak	(Burnu ve dudağı olmamak) Kötü bir şey yaptıktan sonra biriyle karşılaşmayı yüzü kalmamak; utanmak.	Yüzü olmamak Yüzü kızarmak
I qeshi buza (o+yde) gül (Geç. zmn.) dudak	(Dudağı güldü) Mutlu olmak, bir şeyi çok beğenmek, hoşuna gitmek.	Yüzü gülmek

I qepi buzët (tkl) dik (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları dikti) Konuşmamak.	Ağzına taş almak
Të pëlcet buzën (tkl) patla dudak	(Dudağını patlatır) Birinden ya da bir şeyden çok sıkılmak, dayanmamak, bunalmak, sabrı tüketmek.	Canı burnundan gelmek
Ta pjek peshkun (byrekun) në buzë (tkl) pişir (Gen. zmn.) balık (böğrek) (bln) dudak	(Dudağında balığı (böreği) pişirir) Birinden ya da bir şeyden çok sıkılmak, dayanmamak, bunalmak, sabrı tüketmek.	Canı burnundan gelmek
E ka vajin në buzë (tkl) ol yağ (bln) dudak	(Yağın dudağında olmak) Çok çabuk, kolay ağlayan biri; sebepsiz ya da en ufak bir şey için kırılmak, ağlamak.	Sulu gözlü
Me buzë të fryra (bağ.) dudak şiş	(Şişmiş dudaklarla) Çok sıkılmış, can sıkıntısından suratı asan, üzgün olan kimse.	Dudak sarkıtmak
Ti shposh buzën (o+yde) deldir dudak	(Dudağını deldirmek) Ne yaparsan yap düşüncesini değiştiremezsin, kararlı olmak.	Kafasına koymak
Ti shposh buzën (o+yde) deldir dudak	(Dudağını deldirmek) Çok sinirlendi, yüzü mosmor oldu.	Gözleri kıvılcım saçmak
Buzë më buzë dudak (bağ.) dudak	(Dudak dudağa) Sevimli, sıcak kanlı, saygılı olan kimse.	Şeytan tüyü olmak

3.3.21. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
I ka futur duart deri në bërryl (tkl) ol sok el(çkl) kadar (bln) dirsek	(Ellerini dirseğine kadar soktu) olmsz. Başkasının işlerine, alakasız mevzulara karışmak.	Burnunu sokmak
Ia njomi dorën (tkl) sulan (Geç. zmn.) el	(Elini sulandırmak) Olmsz. art niyetleri anlaşılmamak, yaptığı kötülükleri ortaya çıkmasın diye rüşvet vermek; kurallara aykırı bir şeyi yapmak, haksızlık yapmak.	Kemik atmak
Fut duart sok el(çkl)	(Elleri sokmak) olmsz. Bir işe girişmek, birisinin işine karışmak, başkalarının işlerine burnu sokmak.	El atmak
Ia marr dorën (tkl) al el	(Eli almak) Bir işi yapmak için gerekli olan bilgileri öğrenmek, ustalık kazanmak, becerikli olmak.	Eli alışmak
I zë dora (o+yde)dokun(Gen. zmn.)el	(Eli dokunur) Yaptığı her şeyi düzgün yapmak, becerikli, hünleri olmak.	Elinden iş gelmek
E ka dorën të lirë (e shpuar) (tkl) ol el ucuz (delik)	(Eli ucuz (delikle) olmak) Parayı esirgememek, cömert.	Elini oynatmak

Ka dorë var el	(Eli var) Hırsız olan kimse, fırsatı bulunca çalar.	Eli uzun
E mori veten në dorë (tkl) al (Geç. zmn.) kendi (bln) el	(Kendini elide aldı) Kendine daha çok güvenmek, kendine gelmek, akıl başına gelmek, kendine mukayyet olmak.	Akıl başına gelmek
Njërën dorë në bakllava e tjetrën në revani bir el (bln) baklava (bağ.) diğer (bln) revani	(Bir eli baklavada ve diğer eli revanide olmak) Bolluk içinde yaşamak.	Bir eli yağda, bir eli balda olmak
I ka duart flori (tkl) ol el(çkl) altın	(Elleri altın olmak) Yaptığı her hangi bir işte becerikli olmak; altın elleri var; çamuru altına çevirir; gözün gördüğü her şey eli yapar, kaliteli iş yapan kimse.	Eli yatkın olmak
I iku zogu nga dora (o+yde) git (Geç. zmn.) kuş (ayr) el	(Kuş elinden gitti) Bir fırsatı kaçırmak, bir şeyi artık elinde tutamamak, değerlendirememek.	Elinden kaçırmak
Më fluturoi nga dora (ben+yde) uç (Geç. zmn.) (ayr) el	(Elimden uçtu) Bir fırsatı kaçırmak, bir şeyi artık elinde tutamamak, değerlendirememek.	Elinden kaçırmak
Se ka në dorë veten (Olmsz. Eki) ol (bln) el kendi	(Kendini elide varmamak) Anlamadan, bilmeden, farkında olmadan tuhaf şeyler yapan kimse, davranışları kontrol edemeyen kimse.	Kafadan gayri müsellah (ıslah olmaz)

E ka zogun në dorë (tkl) ol kuş (bln) el	(Kuş elinde olmak) Biri bir şeyi yapmak için uygun koşularda olmak, çok büyük bir fırsat eline geçmek, ama bu fırsat ne kadar değerlendirilebilir tamamen ona bağalıdır.	Şans eline geçmek/ Eline fırsat geçmek
U bë një dorë (tkl) ol bir el	(Bir el olmuş) Çok zayıfladı, kilo verdi (hastalıktan).	Bir deri bir kemik kalmak
Rri duarkryq dur bağlı el(çkl)	(Bağlı ellerle durmak) Hiç bir işe karışmamak, bir olayı uzaktan izlemek.	Eli ayağı bağlı durmak
Rri duarkryq dur bağlı el(çkl)	(Bağlı ellerle durmak) Çalışmamak ve bir şey yapmak için çaba göstermemek, öylece beklemek, çaresiz kalmak.	Eli kolu bağlı durmak/ beklemek
Mbeta duarthatë kal kuru el(çkl)	(Kuru ellerle kalmak) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir oldum.	Elde avuçta bir şey kalmamak
S'më bëjnë më duart (ben+yde) yap daha el(çkl)	(Ellerim yapmamak) Yaşlanmaktan ya da bir hastalıktan güçsüz kalmak.	Eli ayağı tutmamak
I nxjerr gështenjat me duart e botës (tkl) çıkar kestane(çkl) (bağ.) el(çkl) (ilgi) dünya	(Kestaneleri dünyanın elleriyle çıkarmak) Bir şeyi elde etmek için başka birini kullanmak, çıkarıcı olmaya çalışmak, başkalarının sırtından beslenmek.	Ekmek elden su gölden
Vë dorën në ungjill (zjarr)	(Elimi incile (ateşe) koymak) Bir	El basmak

koy el (bln) incil (ateş)	şey ya da bir kişiye inandığınızı ya da emin olduğunuzdan belirtmek için kullanılır; kutsal kitaplar üzerinden yemin etmek; birine kefil olmak.	
E ka dorën e thatë (tkl) ol el kuru	(Elin kuru) Tasarrüf etmeyen, çok harcamayan biri, müsrif olmak.	Eli yumuk, katı canlı
I jep gishtin e të merr (rrëmben) dorën (tkl) ver parmak (bağ.) al (Gen. zmn.) (çal) el	(Parmağını verdiğini elini alır (çalır)) Birine verdiğinden daha fazla istemek, çıkarıcı olmak.	Bir elle verdiğini öbür elle almak
Ia dha mendtë në dorë (tkl) ver (Geç. zmn.) akıl(çkl) (bln) el	(Aklını elinde verdi) Çok şaşırmak, hayran kalmak; bakakalmak, hayret etmek.	Akıl durdurmak
Është me gjashtë gishta ol (bağ.) altı parmak(çkl)	(Altı parmaklıdır) Hırslı olan biri, eli uzun, fırsat bulunca soyar, hemen insanları kandırır, aklını çelmek.	Eli uzun
Me këmbë e me duar (bağ.) ayak (bağ.) (bağ.) el(çkl)	(Ayaklarla ellerle) Bütün gücüyle, kalbiyle, heyecanıyla birine bir şeye inandırmak. Her yolu deneyerek bir şeyi gerçekleştirmek.	Dil dökmek
Ka asin në dorë ol ası (bln) el	(Ası elinde olmak) ölç. dil. Birini elde etmek ya da düşmanı tuzağa düşürmek, elinde güçlü bir koz bulunmak.	Pişmiş armut gibi eline düşmek

T’u thafë dora! (sen+yde) kuru el	(Elin kurusun!) Elin kırılsın, elin kurusun, Allah bir daha kötülük yapmayı müsaade etmesin bir bedduadır.	Ellerin kırılsın!
Iu dogjën letrat në dorë (o+yde) yak (Geç. zmn.) kağıt(çkl) (bln) el	(Kağıtları elinde yaktı) Yaptığı bütün planları mahvoldu, başaramamak, amaçlarını gerçekleştirememek, hedefine ulaşamamak.	Elinde patlamak
Me të dyja duart (bağ.) iki el(çkl)	(İki eliyle) Çok, sınırsızca; cömertçe, mümkün olana kadar, memnuniyetle, tereddüt etmeden, tüm kalbiyle bir şey vermek, yardım etmeye hazırda bulunmak.	Eli bol olmak
E heq për dore (tkl) çek (ayr) el	(Elinden çekmek) Birine bir şeyler öğretmek, ne yapması, nasıl davranması, nasıl konuşması gerektiğini öğretmek vb; kendi hayatıyla başa edemez.	Baş koymak
I zgjidh duart (tkl) çöz el(çkl)	(Elleri çözmek) Birine harekete geçmesini engelleyememek, yoluna taş koymamak, istediği şey yapmasını izin vermek.	Başı boş bırakmak
I rri me dorë në zemër (tkl) tut (bağ.) el (bln) kalp	(Elini kalbinde tutmak) Birine özen göstermek; arzu ettiği her şeyi gerçekleştirmek; birinin keyfi kaçmasın diye her şeyi yapmak, birini rahat ettirmek.	Kol kanat olmak

I dha duart (tkl) ver (Geç. zmn.) el(çkl)	(Elleri vermek) Sürgün etti, yolladı; yardımı kesti; yola attı; ayakkabıları ters çevirip yolcu etti, bir çıkmaz sokakta bıraktı.	Gözden çıkartmak
I ranë duart (o+yde) düş (Geç. zmn.) el(çkl)	(Elleri düştü) Çalışmaktan yorulmak, turşusu çıkmak.	Kan ter içinde kalmak
Zë dorë tut el	(Eli tutmak) Birine söz vermek, bir şey için antlaşma yapmak.	El sıkışmak
Ia kthej dorën (tkl) çevir el	(El çevirmek) etnogr. 1. Evlenme teklifini kabul etmeyen bir kız, reddetmek. 2. Verilen bir şeyi almaya kabul etmemek, geri çevirmek.	Ayağıyla tepmek
I ka duart e lidhura (tkl) ol el(çkl) bağlı	(Elleri bağlı olmak) Bir şeyi yapmak ya da karışmak için yeterince güçlü olmamak, yapamamak, doğru değil ya da imkanı olmamak; beceriksiz.	Elinden kör eşek yem yememek
E ka dorën e madhe (tkl) ol el büyük	(Eli büyük olmak) Sebepsizce döver, tokat atmaya alışkanlık haline gelmiş; herşeye karışır.	(her işe) burnunu sokmak
E shtrëngoj (rrudh) dorën (tkl) sık (büz) el	(Elimi sıkı tutmak (büzmek)) Bir şeyi tasarrüfla kullanmak, çok harcamamak, tutumlu olan kimse.	Eli sıkı
Duket si në pëllëmbë të dorës	(Elinin avucuna gibi görünmek) Bir şeyin çok net, açık olmak; her	Akıl var, izan var

görün gibi (bln) avuç (bln) el	şeyi apaçık bir şekilde yapmak.	
Me këmbë e me duar (bağ.) ayak (bağ.) (bağ.) el(çkl)	(Ayaklarla ellerle) 1. Bütün gücüyle, kalbiyle, heyecanıyla birine bir şeye inandırmak. 2. Her yolu deneyerek bir şeyi gerçekleştirmek.	Dil dökmek
I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) alın (bağ.) el	(Alına elle vurdu) Şaşkınlığın göstergesidir; beklemediği bir şeyden dolayı öfkelenmek; pişman olmak.	Kafasına dank etmek
I ra ballit me dorë (tkl) vur (Geç. zmn.) alın (bağ) el	(Alına elle vurdu) Birden, aniden bir sey hatırlamak.	Akla gelmek
E rëndoi dorën (tkl) ağır el	(Elini ağırlaştırmak) Birini fena dövmek.	Ağzını burnunu dağıtmak
Të jep dorë (tkl) ver (Gen. zmn.) el	(El verir) (bir şey) İşini hafifletiyor, yardıma geliyor; uygun görünmek; ilginç olmak; işe çok yaramak, faydalı olmak.	El vermek
Ka dorë të lirë ol el serbes	(Eli serbest olmak) Biri istediği gibi yapar, hiç kimse ona karışamaz.	Kafasına göre
Ia mbaj dorën (tkl) tut el	(Elini tutmak) İyimser bir şekilde birine veya bir şeye bakmak, yardım etmek, özen göstermek.	Elden tutmak

Ka dorë var el	(Eli var) Olmsz. Birinin dövmek ya da birine vurmak alışkanlık haline gelmek.	Eli maşalı olmak
Të thyen arrën në dorë (tkl) kır (Gen. zmn.) ceviz (bln) el	(Cevizi eline kırar) olmsz. Çok becerikli, yaptığı veya girdiği bir işin sonuna kadar bitirmek; kimse kandıramaz; kimsenin oyununa gelmez; kaşından kan aldırır; tuttuğunu koparmak	Elinden hiçbir şey kurtulmamak
S'e nxjerr nga dora (Olmsz. Eki) çıkar (ayr) el	(Elinden çıkaramamak) Bir şeyi kaçırmamak, kimseye vermemek, bırakmamak, satmamak.	Elinde tutmak

3.3.22. Et ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Vë mish koy et	(Et koymak) Kilo almak, canlanmak.	Et tutmak/ bağlanmak
Copë mishi me dy sy parça et (bağ.) iki göz	(İki gözlü et parçası) Beceriksiz ve zeki olmayan, hiç bir şeyi beceremeyen kimse, kalın kafalı, hiç bir işe yaramayan kimse.	Et kafalı
Nuk i ka mish brinja (Olmsz. Eki) (o+yde) ol et kaburga	(Kaburgasında et olmamak) Çok zayıf olan biri.	Bir deri bir kemik olmak

I ra mishi përtokë (o+yde) düş (Geç. zmn.) et yer	(Eti yerlere düştü) Bir şeyi elde etmek için çok çabalamak, gayret etmek; başarmak için emek harcamak.	Alın teri dökmek
E bëri mish e gjak (tkl) yap (Geç. zmn.) et (bağ.) kan	(Et ile kan yaptı) Bir şeyi tamamen benimsemek, sahip çıkmak, yalnız bırakmamak.	Kanat germek
M'u drodh (rrënqeth) mishi (ben+yde) titre (Geç. zmn.) (ürper) et	(Etim titredi, (ürperdi)) Bir haberden, bir olaydan şok olmak, etkilenmek, tüylerim diken diken olmak.	Tüyleri diken diken olmak

3.3.23. Göbek ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I lidhur me një kërthizë bağlı (bağ.) bir göbek	(Bir göbek deliğiyle bağlanmak) Biriyle çok yakın bir ilişkide olmak.	Etle tırnak gibi
M'u shpërdrodh kërthiza (ben+yde) kıvır (Geç. zmn.) göbek	(Göbek deliğimi kıvırdı) Bir şeyden iğrenmek, rahatsız olmak, mide bulanmak.	Mide bulandırmak
Kërthiza e botës göbek (ilgi) dünya	(Dünyanın göbek deliği olmak) Bir şeyin çok önemli olmak; merkezi, başkenti olmak, büyük bir önem taşımak; odak noktası olmak.	Can damarı olmak

3.3.24. Göğüs ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I nxjerr gjoksin (tkl) çıkar göğüs	(Göğüsünü çıkarmak) Bir güce karşı durmak, düşmanla savaşmak, dayanmak.	Göğüs germek
I ndez zjarr në gji (tkl) yak ateş (bln) göğüs	(Göğüsüne ateş yakmak) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek, bir şeyi becerebileceğine inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.	Yürek vermek
E bën gjoksin gropë (tkl) yap göğüs çukur	(Göğüsünü çukur yapmak) Kendini beğenmiş, diğerlerinden en iyisi, en üstün olduğuna inanmak, övünmek. Hep kendinden bahseder, yaptıklarını, başarılarının söz konusu olmak.	Göğsünü gere gere
Çaj me gjoks ilerle (bağ.) göğüs	(Göğüs ile ilerlemek) Her zorluğu tümgücüyle ve cesaretiyle atlamak; her şeye rağmen devam etmek; bir işi dürüstçe yapmak; kararlı bir tavırla çalışan kimse.	Gögüs vermek
I gufon gjoksi (o+yde) çarp (Gen. zmn.)	(Göğsüçarpar)Çokmutlu, heyecanlı, neşeli olmak; kıvanç.	Gögsü kabarmak

göğüs		
E ka prush në gji (tkl) ol kor (bln) göğüs	(Göğüsünde kor olmak) Birini çok sevmek, aşk ateşinde yanmak.	Kalbin yanmak

3.3.25. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Të del syri (sen+yde) çık (Gen. zmn.) göz	(Gözün çıkar) (birini ya da bir şeyi) çok beğenmek, hoşuna gitmek; güzelliğine hayran kalmak.	Göz alıcı
I pikon syri gjak (o+yde) ak (Gen. zmn.) göz kan	(Gözü kan akar) Bir şey yapmak için çok çabalamak, yorulmak, emek vermek.	Kafa yormak
T'i lag sytë (tkl) sula (Gen. zmn.) göz(çkl)	(Gözü sular) (birini ya da bir şeyi) çok beğenmek, hoşuna gitmek; güzelliğine hayran kalmak.	Göz alıcı
Copë mishi me dy sy parça et (bağ.) iki göz	(İki gözlü et parçası) kçm. Beceriksiz ve zeki olmayan, hiç bir şeyi beceremeyen kimse, kalın kafalı, hiç bir işe yaramayan kimse.	Et kafalı
Sa ta ha syri kadar (sen+yde) ye göz	(Göz yiyebildiği kadar) Gözün görebileceği en uzak yere kadar.	Göz alabildiğine
I ra me sy	(Gözüyle düştü) Bir şeye kısa bir bakış atmak, kısa bir şekilde	Göz atmak

(tkl) düş (Geç. zmn.) (bağ.) göz	kontrol etmek.	
E ka syrin e madh (tkl) ol göz büyük	(Gözü büyük olmak) Hırslı, doymak bilmeyen kimse.	Gözü aç
Nuk i dridhet bebja e syrit (Olmsz. Eki) (o+yde) titre bebeği (ilgi) göz	(Göz bebeğini titremez) Hiç bir şeyden korkmamak, pek yürekli olan kimse; hiç bir tehdit umrumda değil; tehlikeden korkmaz, gözün gördüğü hiç bir şeyden korkmamak.	Gözü pek
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) Çok şımartmak.	Yüz vermek
E bën një sy qorr (tkl) yap bir göz kör	(Bir göz kör yapmak) Görmemiş gibi davranmak, bir gözünü kapatmak.	Gözünü kapamak
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) Bir kişiyle çok samimi olmak, teşvik etmek, desteklemek.	Kol kanat olmak
Të kënaq sytë (tkl) memnun et göz(çkl)	(Gözlerin memnun etmek) Güzel bir şeye bakarak, seyrederek zevk almak, mutlu olmak, hoşuna gitmek.	Göz banyosu
E shikon me syrin plot (tkl) bak (bağ.) göz dolu	(Dolu gözüyle bakmak) Bire ya da bir şeye göz koymak, ele geçirmeyi istemek.	Göz koymak
E ka syrin filxhan	(Gözü fincan (cam) olmak) Uyku tutmamak, uyuyamamak, uykuya	Göz kırpmamak

(xham) (tkl) ol göz fincan (cam)	dalmamak.	
Iu veshën sytë (o+yde) giy (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözleri giyinmiş) İşleri olduğu gibi görmemek, doğru anlamamak; körlenmiş; gözlerini örtmüş, bulanmış; kusur veya kötülük görmez; doğruyu yanlıştan ayırmamak.	Gözlerine perde inmek
I kanë zënë sytë lesh (o+yde) ol kap (Geç. zmn.) göz(çkl) yun	(Gözleri yün kapmış) İşleri olduğu gibi görmemek, doğru anlamamak; körlenmiş; gözlerini örtmüş, bulanmış; kusur veya kötülük görmez; doğruyu yanlıştan ayırmamak.	Gözlerine perde inmek
Më mbetën sytë dollap (ben+yde) kal (Geç. zmn.) göz(çkl) dolap	(Gözlerim dolap kaldı) Dikkatlice gözlemek; gözleri dört açmak, hiç bir şeyi kaçırmamak.	Gözünü dört açmak
M'u rënduan sytë (ben+yde) ağır (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim ağırdı) Uymamaktan ya da yorgunluktan gözleri açık tutamamak.	Gözleri süzülmek
Pa diellin me sy gör (Geç. zmn.) güneş (bağ.) göz	(Güneşi gözüyle gördü) Doğmak, hayata gelmek.	Gözünü açıp görmek
T'i futësh gishtat në sy sok parmak(çkl) (bln) göz	(Parmakları göze sokmak) Kapkaranlık bir ortamda bulunmak, hiç bir şeyin	Göz gözü görmemek

	görünmemesidir.	
Më ka hyrë në bebe të syrit (ben+yde) ol gir (Geç. zmn.) (bln) bebeği (ilgi) göz	(Göz bebeğime girmiş) Birini çok sevmek, merak etmek, çok özlemek, asla unutmamak; kalbinde olmak.	Göz ağrısı
E shikoj në bebe të syrit (tkl) gör (bln) bebeği (yde) göz	(Göz bebeğime görmek) Hiç korkmamak, yüz yüze cesurca durmak.	Gözünün içine baka baka
E shikoj në bebe të syrit (tkl) gör (bln) bebeği (yde) göz	(Göz bebeğime görmek) Çok dikkat, özen göstermek; merak etmek (genelde çocuklar için).	Göz bebeği gibi sevmek
Më mbetën sytë dollap (ben+yde) kal (Geç. zmn.) göz(çkl) dolap	(Gözlerim dolap kalmak) Uyuyamamak, uyku tutmamak, uykuya dalmamak.	Gözleri kapanmamak
Më ranë sytë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim düştü) Bir şeyi ya da birini uzun zaman beklemek, ondan bir haberin almasına sabırsızca beklemek, hasretten yanmak.	Gözleri yollarda/ Gözü yolda kalmak
M'u tha syri (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) göz	(Gözüm kurudu) Bir şeyi ya da birini uzun zaman beklemek, ondan bir haberin almasına sabırsızca beklemek, hasretten yanmak.	Gözleri yollarda Gözü yolda kalmak
Pashë vdekjen me sy	(Ölümü gözle görmek) Büyük bir	Azrail'le burun

gör öl (bağ.) göz	tehlike atlattım, ölümden döndüm; çok çektim.	buruna gelmek/ Ölümle burnu burnuna gelmek
I hodhi hi (pluhur) syve (tkl) at (Geç. zmn.) kül (toz)göz(çkl)	(Gözlere kül (toz) attı) Yalan söylemek, gerçekleri saklamak, işler nasıl olduğunu söylememek, birini kandırmak.	Gözünü boyamak
Më ra gjaku në sy (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözüme kan düştü) Sinirlerim tepeme çıkmak, çok öfkelenmek, kızmak, sinirden ne yapacağını bilmemek.	Gözünü kan bürümek
I lëshojnë sytë xixa (o+yde) bırak göz(çkl) kıvılcım(çkl)	(Gözleri kıvılcımlar bırakmak) Öfkeden gözleri görmemek, önünden geleni kızgınlıktan görememek.	Gözleri çakma çakma olmak
I pikon syri gjak (o+yde) ak (Gen. zmn.) göz kan	(Gözü kan akar) Bir şey yapmak için çok çabalamak, yorulmak, emek vermek.	Alın teri dökmek
M'u bë gjak në sy (ben+yde) ol kan (bln) göz	(Gözümde kan oldu) Birini hiç sevmemek, çekememek, hoşlanmamak.	Gözü tutmamak
Nuk i fryn në sy (Olmsz. Eki) üfle (bln) göz	(Gözlerine üflememek) İhtiyacı olan birinin yanında olamamak, yardım edememek, takılmamak.	Elden gelmemek

Nuk ja hedh sytë (Olmsz. Eki) (tkl) at göz	(Gözleri atmamak) İhtiyacı olan birinin yanında olamamak, yardım edememek, takılmamak.	Elden gelmemek
E sheh vdekjen me sy (tkl) bak ölü (bağ.) göz	(Ölümü gözle bakar) Cesur, yiğit olan biri, ölümden de korkmaz, ölüm ve baş eden biri.	Gözü kara olmak
Ia hëngri sytë (tkl) ye (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerini yedi) Birine çok çektirmek, işkence eder, amacına ulaşıncaya kadar rahat bırakmamak.	Anasından emdiği sütü burnundan getirmek
I ka lotët në majë të syrit (tkl) ol gözyaş(çkl) (bln) (ilgi) göz	(Gözyaşı gözünün ucunda olmak) En ufakcık bir şeyden ağlayan kimse; duyarlı veya yufka yürekli olmak.	Sulu gözlü
E ka syrin bakër (tkl) ol göz bakır	(Gözü bakır olmak) Keskin gözleri var, bir şeyi kaçırmamak.	**(**bir şey) Gözden kaçırmamak
E ka syrin bakër (tkl) ol göz bakır	(Gözü bakır olmak) Gözler mutluluktan ya da cesaretten parlamak.	Gözleri parlamak
M'u bënë sytë ujë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) göz(çkl) su	(Gözlerim sulanmak) Çok ağlamak, çok gözyaşı dökmek.	Gözyaşına boğulmak
Hedh balluket përmbi sy at perçem ön göz	(Perçemi gözünün önüne atmak) Çok bilmiş gibi davranmak; hiç bir şey veya hiç kimsenin umrunda olmak, kendini akıllı zanneden	Akıllı geçinmek

	kimse; davul gibi, içi boş ama sesi çok çıkması; cahil olmak.	
I dolën sytë (o+yde) çık (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözleri yerinden çıktı) Çok korkmak, şoka girmek.	Eli ayağına karışmak

3.3.26. Gözyaşı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
E laj me lot (tkl) yıka (bağ.) göz	(Gözyaşıyla yıkamak) Sevdiğin birkişiyi veya bir şeyi kaybettiğindeçok üzülmek, göyaşı dökmek; yas tutmak, pişman olmak.	Gözyaşı dökmek
Janë lot e shpirt ol gözyaşı (bağ.) can	(Gözyaşı ve can olmak) Birbiriyle çok benzemek, neredeyse aynı olmak, fark edememek.	Hık demiş (anasının veya babasının) burnundan düşmüş
I ka lotët në majë të syrit (tkl) ol gözyaş(çkl) (bln) ucu (ilgi) göz	(Gözyaşı gözünün ucunda olmak) En ufakcık bir şeyden ağlayan kimse; duyarlı veya yufka yürekli olmak.	Sulu göz olmak
I mblodhi lotët (tkl) topla gözyaş(çkl)	(Gözyaşlarını topladı) Ağlamayı kesmek, sakinleşmek, kendine gelmek, toparlanmak.	Başını toplamak
E qaj me lot	(Gözyaşıyla ağlamak) Bir işi çok iyi, eksiksiz, mükemmel yapmak	Eli işte yatmak

(tkl) ağla (bağ.) gözyaşı	veya öğrenmek; muhteşem olmak; titizlikle çalışmak.	

3.3.27. İlik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Deri në palcë të qafës kadar (bln) ilik (ilgi) boyun	(Boynun iliğine kadar) Tüm vücuda, büsbütün; tamamen; içine kadar.	İliğine işlemek
I ka hyrë frika në palcë (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) korku (bln) ilik	(Korku iliğine kadar girmiş) Çok korkmak; dehşete kapılmak.	İliklerine kadar ürpermek
Iu fut i ftohti në palcë (o+yde) gir (Geç. zmn.) soğuk (bln) ilik	(Soğuk iliğine kadar girdi) Çok üşümek.	İliği kemiği donmak
Ia hëngri (thithi) palcën (tkl) ye (Geç. zmn.) (em) ilik	(İliğini yedi (emmek)) Birini çok yormak, kendi menfaatlerin için birini kullanmak; her şeyini almak, rahatsız etmek, dımdızlak bırakmak, bunaltmak.	İliğini kurutmak
Më ka vajtur thika në palcë (ben+yde) ol git (Geç. zmn.) bıçak (bln) ilik	(Bıçak iliğe kadar gitmiş) Büyük bir derdin olması, zorluk içinde olmak; artık dayanamamak, terler içinde, çaresizce çözüm yolu bulmak.	Başı derde girmek

3.3.28. İçyağı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Vuri dhjamë tut (Geç. zmn.) içyağı	(İçyağı tuttu) Zengin olmak, zenginleşmek.	Eli zenginleşmek
Si veshka në mes të dhjamit gibi böbrek (bln) orta (ilgi) içyağı	(İçyağın ortasında böbrek gibi olmak) Çok iyi koşullarda bulunmak, hoş, rahat ve konforlu bir hayat yaşamak, hiç bir eksiğin olmamak.	Bir eli yağda bir eli balda olmak
I zuri bishti dhjamë (o+yde) tut (Geç. zmn.) kuyruk içyağı	(Kuyruk içyağı tuttu) Hiç bir şeyin eksik olmamak, güzellikler içinde yaşamak, zengin hayatı yaşamak; dört dörtlük olmak.	Bir eli yağda bir eli balda olmak

3.3.29. Kaburga ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më ranë (këputën) brinjët (ben+yde)düş(Geç.	(Kaburgalarımı düştü (koptu)) Gülmekten öldüm; gülmekten kaburga ağırmak, kahkaha	Kaburgalarım eridi

zmn.) (kop) kaburga(çkl)	atmak, çok gülmek.	
Më ranë (këputën) brinjët (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (kop) kaburga(çkl)	(Kaburgalarım düştü (koptu)) Çok yorulmak; yorgunluktan halsiz düşmek.	Kolları kopmak
Mbaj brinjët me dorë tut kaburga(çkl) (bağ.) el	(Kaburgaları elle tutmak) Gülmekten öldüm; gülmekten kaburga ağırmak, kahkaha atmak, çok gülmek.	Kaburgalarım eridi
Nuk i ka mish brinja (Olmsz. Eki) (o+yde) ol et kaburga	(Kaburgasında et olmamak) Çok zayıf olan biri. .	Derisi kemiklerine yapışmak
I theu brinjët (tkl) kır (Geç. zmn.) kaburga(çkl)	(Kaburgalarını kırdı) Olmsz. Fena dövdü; dayak attı.	Ağzını burnunu dağıtmak

3.3.30. Kalp ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më ngjedh (drithëron) zemrën (ben+yde) ürper (Gen. zmn.) (titre) kalp	(Kalbimi ürperir (titrer)) Çok kokutmak, nefesi kesilmek.	Kalbi ağazına gelmek
I ndez (ngre) zemrën (tkl) yan (kalk) kalp	(Kalbini yanmak (kaldırmak)) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak;	Yürek vermek

	teşvik etmek, bir şey becerebileceğine, başaracağına inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.	
I ndez zjarr në zemër (tkl) yan ateş (yde) kalp	(Kalbine ateş yanmak) Birine yardım etmek, muhtaç olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek, bir şey becerebileceğine, başaracağına inandırmak, kendine güvenmesini sağlamak, yüreklendirmek.	Yürek vermek
Me ashkun (zjarrin) e zemrës (bağ.) aşk (ateş) (ilgi) kalp	(Kalbin aşkınla (ateşiyle)) Bütün kalbimle, sevgimle, bütün duygularımla birini sevmek.	Yürekten çağırmak
Më goditi në zemër (ben+yde) vur (Geç. zmn.) (bln) kalp	(Kalbime vurdu) Bir olay yüzünden çok üzülmek.	Yüreğine oturmak
Më digjet zemra prush (flakë) (ben+yde) yan kalp kor (ateş)	(Kalbim kor (ateş) yanmak) Birini çok sevmek; aşk acısı çekmek, kalbi yangın yeri olmak.	Kalbin yanmak
Ma bëri zemrën zhul (ben+yde) yap (Geç.	(Kalbimi kirletti) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi	Kalp kırmak

zmn.) kalp kirli	yaraladı.	
Ma dogji zemren (ben+yde) yak (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi yaktı) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi yaraladı.	Kalp kırmak
M'u hap zemra (ben+yde) aç (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim açtı) Aşk acısı çekmek, kalbimi yaktı, kalbimi yaraladı.	Kalp kırmak
Më helmoi zemrën (ben+yde) zehir (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi zehirlendi) Bir kişi ya da bir şey acı veya üzüntü vermek.	Kalbe işlemek
S'ma ha zemra (Olmsz. Eki) (ben+yde) ye kalp	(Kalbim yememek) İnanmıyorum, öyle olduğunu sanmamak, inanmak istememek.	Aklı almamak
Më iku zemra (ben+yde) git (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim gitti) Bir kişi ya da bir şey acı veya üzüntü vermek.	Kalbe işlemek
Më flakëron (këndon, qesh, hidhet përpjetë, ligjëron) zemra (ben+yde) alev (Ş. zmn.) (şarkı söyle gül at yokuş yukarı nutuk ver) kalp	(Kalbim alevleniyor (şarkı söylüyor, gülüyor, yukarda atıyor, nutuk veriyor) 1. Aşırı derece mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak,mutluluktan havalara uçmak. 2. Bir şey yapmak için sabırsızca beklemek, zorla beklemek.	Kalbi çarpmak

M’u bë zemra behar (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp bahar	(Kalbim bahar oldu) 1. Aşırı derece mutlu olmak, mutluluktan kendini tutamamak, çok heyecanlanmak, mutluluktan havalara uçmak. 2. Bir şey yapmak için sabırsızca beklemek, zorla beklemek.	Kalbi çarpmak
M’u nda zemra dysh (ben+yde) ayır (Geç. zmn.) kalp iki	(Kalbim ikiye ayrıldı) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.	Kalbi parçalanmak
M’u bë zemra shpellë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp mağara	(Kalbim mağara oldu) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.	Kalbi parçalanmak
Më ra thikë në zemër (ben+yde) düş (Geç. zmn.) bıçak (bln) kalp	(Kalbime bıçak düştü), Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.	Kalbi parçalanmak
E kam thikë në zemër (tkl) ol bıçak (yde) kalp	(Kalbime bıçak olmak) Çok üzülmek, büyük bir acı hissetmek, kalbi paramparça olmak, hüzünlenmek.	Kalbi parçalanmak
Më lëngon zemra (ben+yde) ağla (Gen. zmn.) kalp	(Kalbim ağlar) Yüreğinde bitmeyen büyük bir acı çekmek, için sızlamak.	Kalbi burulmak
M’u fry zemra	(Kalbim kabartı) Çok üzüntü	Kalbi kanamak

(ben+yde) kabar (Geç. zmn.) kalp	duymak, çok hüzünlenmek.	
Më plasi zemra (ben+yde) patla (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi patlatı) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.	Kalbi kanamak
M'u bë zemra helm (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp zehir	(Kalbim zehir oldu) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.	Kalbi kanamak
M'u bë zemra gropë (ben+yde) ol kalp çukur	(Kalim çukur oldu) Çok üzüntü duymak, çok hüzünlenmek.	Kalbi kanamak
Më erdhi zemra (ben+yde) gel (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim geldi) Zor, sıkıntılı bir olaydan kendine gelmek, iyi olmak.	Kendine gelmek
Më mori (hëngri) zemrën (ben+yde) al (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi aldı (yedi)) İnce davranışlarla, güzel sözlerle sevgisini kazanmak, kendine âşık etmek, hayran bırakmak, güzel sözlerle kalbine ve beynine işelemek.	Kalbini çalmak
E kam zemrën plagë (pleh) (tkl) ol kalp yara (gürbe)	(Kalbim yaralı (gübre) olmak) Bir felâketten ya da ölümden çok acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.	Kalbi yanamak
E kam plumb (gur) në zemër	(Kalbimde taş (mermi) olmak) Bir felâketten ya da ölümden çok	Kalbi kanamak

(tkl) ol mermi (taş) (bln) kalp	acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.	
M'u drodhën telat e zemrës (ben+yde) titre (Geç. zmn.) tel(çkl) (ilgi) kalp	(Kalbimin telleri titredi) Bir felâketten ya da ölümden çok acı çekmek, çok ağır gelmek, büyük bir yükün altından kalkamamak.	Kalbi kanamak
E kam zemrën të vrarë (tkl) ol kalp yaralı	(Kalbim yaralı olmak) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.	Kalbe işlemek
M'u ngushtua zemra (ben+yde) daral (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim daraldı) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.	Kalbe işlemek
Më ra zemra në bark (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kalp (bln) karın	(Kalbim karnıma düştü) Biri için ya da bir şey için çok kötü hissetmek, acımak, üzülmek.	Kalbe işlemek
E ka zemrën pasqyrë (të qëruar) (tkl) ol kalp ayna (soy)	(Kalbini ayna (soymuş) olmak) Temiz kalpli, art niyetleri ve kötü düşünceleri olmayan biri, kimseye zarar vermez.	Kalbi temiz
E kam zemrën akull (tkl) ol kalp buz	(Kalbim buz olmak) Hiçbir şey hissetmemek, üzüntüden ya da bir felâketten kalbi kanamak, duygusuz olmak; bir şey için umudu ya da inancını yitirmek.	Kalbi kanamak

Ka zemër të gjërë (tkl) kalp geniş	(Kalbi geniş) Cömert olan biri, başkalarına sürekli iyilik yapan, kalbi çok geniş.	Kalbi zengin
M'u bë zemra pus (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp kuyu	(Kalbim kuyu oldu) Çok üzülmek, içine bir sıkıntı çökmek.	Kalbi kararmak
I zbraz zemrën (tkl) boşalt kalp	(Kalabimi boşaltmak) Birine açılmak, içimdekileri dökmek, ne hissettiğimi söylemek.	Kalbini açmak
Me afshin e zemrës (bağ.) ateş kalp	(Kalbi ısıyla) Bütün yüreğimle; bütün canımla birini istemek, sevmek.	Yürekten çağırmak
E ka zemrën katran (tkl) ol kalp simsiyah	(Kalbi simsiyah olmak) Kötü kalpli hep başkaların kötülüğünü düşünmek.	Fena kalpli
Më gjeti zemrën (tkl) bul (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi buldu) Biri beni çok mutlu etti, istediğim gibi bütün isteklerimi karşıladı, birini nasıl mutlu edeceğini bilmek.	Kalp kazanmak
Heq në zemër taş (bln) kalp	(Kalpte taşımak) Bir kişi ya da bir şey için acı çekmek, büyük bir üzüntü içinde olmak, kimseye derdini anlatmamak, kendi derdine kendin yanmak.	İçi/Kalbi kan ağlamak
E ka zemrën të artë (të bardhë, të butë)	(Kalbin altın, beyaz, yumuşak olmak) İyi kalpli, cömert,	İyi kalpli/yürekli Kalbi zengin

(tkl) ol kalp altın (beyaz yumuşak)	sevimli ve dürüst olan biri.	
Më çon zemra avull (ben+yde) götür kalp buhar	(Kalp buhar götürmek) Bir şey için üzülmek, kalbin yanmak.	Kalbi kan ağlamak
M'u bë zemra ujë (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kalp su	(Kalbim su oldu) Bir olaydan ya da bir felâketten çok üzülmek, gücü kalmamak.	Kalbi burulmak
I vuri gurët në zemër (tkl) koy (Geç. zmn.) taş (bln) kalp	(Kalpte taş koydu) Bir şeyi zorla yaptırmak.	Burnundan getirmek
Me ngriu zemra (ben+yde) don (Geç. zmn.) kalp	(Kalbim dondu) Çok korktum, cesaretimi kaybetim.	El ayak buz kesilmek
I jap (fal) zemrën (tkl) ver (bağışla) kalp	(Kalp vermek (bağışlamak)) Birini çok sevmek, inanmak, aşık olmak, birinin olmak.	Gönül vermek
Ka zemër të fortë ol kalp güçlü	(Kalbi güçlü) Dayanalı olan biri, güçlü biri, cesur kalpli.	Gözü kara
Më shkriu zemra (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kalp	(Kalbi eridi) Rahatladım, büyük bir dertten ya da endişeden kurtulmak.	İçinin yağları erimek
M'u bë zemra kala (mal) (ben+yde) ol (Geç. zmn.)	(Kalbim kale (dağ) olmak) Bir şey için çok sevinmek, çok mutlu	Ayakları yere değmemek

kalp kale (dağ)	olmak, çok eğlenmek.	
E fut në zemër (tkl) sok (Geç. zmn.) (yde) kalp	(Kalbine soktu) Biri ya da bir şeyi tüm kalbiyle sevmeye başlamak, hiç bir zaman da unutmayı istememek.	Gönül vermek
Me zemër të djegur (bağ.) kalp yanık	(Yanmış kalple) Çok sevdiğin bir kişi hayatta olmamak, vefat etti, öldü, çok üzülmek (genelde beyaz bir gün görmeyen biri hep acı çeken).	Kalbe işlemek
Me zemër të djegur (bağ.) kalp yanık	(Yanmış kalple) Hasreten, sevgiden yanmak, birini görmek ya da yanında olmasını çok istemek.	Kalp ağrısı
Më mbeti gozhdë në zemër (ben+yde) kal (Geç. zmn.) çivi (bln) kalp	(Kalpte çivi kaldı) Bir şeyden çok dokunulmak, unutamamak, etkilenmek, açılan yaranın kabuk bağlamamak.	Kalbe işlemek
E ka zemrën ahur (tkl) ol kalp ahır	(Kalbi ahır olmak) Birinin iyiliğini istememek, art niyetli olmak, kalbi (ruhu) katran olan kimse, nankör.	Kalbi bozuk
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (Geç. zmn.) (git) kalp (bln) ökçe	(Kalp ökçeye indi (gitti)) Moralim bozuk, bir şey yapmak için ne istek ne de güç kaldı.	Yüreği boğazına tıkanmak
E ka zemrën hambar	(Kalp tahıl olmak) Çok sabırlı;	Kabi yumuşamak

(tkl) ol kalp tahıl	cömert; çabuk affeder ve yapılan haksızlıklar görmemezlikten gelmek; sabır taşı kesilmek.	

3.3.31. Karaciğer ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më hëngri mëlçinë (ben+yde) ye (Geç. zmn.) karaciğer	(Karaciğerimi yedi) Canı burnuna getirmek, çok yormak, üzmek, dayanamamak; sinirleri bozulmak.	Canı burnuna getirmek

3.3.32. Karın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më shkoi barku prapa (ben+yde) git (Geç. zmn.) karın arka	(Karnım arkaya gitti) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.	Karnı zil çalmak
M'u bë barku gropë (dërrasë) (ben+yde) ol (Geç. zmn.) çukur (ahşap)	(Karnım çukur, ahşap oldu) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.	Karnı zil çalmak
Mbaj barkun me dorë tut karın (bağ.) el	(Karnımı eliyle tutmak) Çok acıkmak, uzun zamandır yemek yememek, açlık hissetmek.	Karnı zil çalmak

Me barkun te goja (bağ.) karın (bln) ağız	(Karnı ağzında) Hamileliğin son aylarında olan bir kadın.	Karnı burnunda
M'u bashkua barku me kurrizin (ben+yde) birleş (Geç. zmn.) karın (bağ.) sırt	(Karnım sırtımla birleşti) Karnı sırtına yapışmak, çok zayıflamak, zayıflıktan kemikleri görünmek.	Karnı karnına geçmek
Me bark zbuluar (bağ.) karın açık	(Açık karnıyla) Açık yürekli, sır saklayamayan biri, herkese karşı dürüstçe davranmak.	Açık kalpli
I hap barkun (tkl) aç karın	(Karnı açmak) Düşüncelerini, hissetiklerini birine söylemek.	Kalbini açmak
S'ma do barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) iste karın	(Karnım istememek) Birini ya da bir şeyi beğenmemek; nefret etmek, istememek.	Yüzünü şeytan görsün
S'ma do barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) iste karın	(Karnım istememek) Bir yemeğin hoşuna gitmemek, canı yemek yemeyi istememek.	Midesi almamak
Mbaj barkun me dorë tut karın (bağ.) el	(Karnım eliyle tutmak) Çok gülmek.	Kaburgalarım eridi
E vuri barkun në dhe (tkl) daya (Geç. zmn.) karın (bln) toprak	(Karnı toprağa dayadı) kçm. Eğilmek, diz çökmek, teslim olmak, boyun eğmek.	Diz çökmek
Më hapi barkun	(Karnımı açtı) Bir şeyden ya da	Midesi bulanmak

(tkl) aç (Geç. zmn.) karın	bir kişiden iğrenmek, kusmak, hoşuna gitmemek.	
Nxori bark e zorrë çıkar (Geç. zmn.) karın (bağ.) bağırsak	(Karın bağırsak hepsini çıkardı) İğrendiği bir şeyden kusma durumuna gelmek.	Mide bulandırmak
M'u bë barku daulle (ben+yde) ol (Geç. zmn.) karın davul	(Karnı davul oldu) Karnı şişmek, aşırı içmek ya da yemek.	Mideyi oturmak
U bë bark e shpinë (tkl) ol karın (bağ.) sırt	(Karnı sırt olmak) Birine çok bağlanmak; kankardeş olmak; birbirinden ayrılmamak, birbiriyle ekmekle peynir gibi olmak.	Et tırnak olmak
Më ra zemra në bark (ben+yde) düş (Geç. zmn.) (bln) karın	(Kalp karnıma düştü) Ağır bir olaydan şok olmak; çok üzülmek, korkmak, hüzünlenmek.	Yüreği ağzına gelmek
M'u tha lëkura e barkut (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) deri (ilgi) karın	(Karnımın derisi kurudu) Yememekten öldüm; uzun zamandır yemiyorum; açlıkla imtihan olmak.	Bir deri bir kemik kalmak
Nuk i mban barku (Olmsz. Eki) (o+yde) tut karın	(Karnı tutmamak) Sır tutmak bilmeyen kimse; her şeyi açığa söylemek, ağızdan geleni söylemek.	Boş boğaz olan kimse
I ka hyrë maçoku në bark	(Erkek kedi karnına girmiş) Hırslı kolay kolay parayla,	Gözü doymamak

(o+yde) ol gir (Geç. zmn.) erkek kedi (bln) karın	mülkla doymamak, hep fazlasını istemek, açgözlülük yapmak.	
Ka sprijë në bark var kötülük (bln) karın	(Karnında kötülük var) Aç gözlü, hırslı olmak.	Gözü aç olmak
I dridhen plaçkat e barkut (o+yde) titre eşya(çkl) (ilgi) karın	(Karnındaki eşyaları titremek) Çok korkmak, korkudan titremek, dehşete kapılmak, korkudan ne yapacağını bilmemek.	Eli ayağına karışmak
M'u tha lëkura e barkut (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) deri (ilgi) karın	(Karnımın derisi kurudu) Yememekten öldüm; uzun zamandır yemiyorum; açlıkla imtihan olmak.	Karnı zil çalmak
I ka trutë në bark (tkl) ol beyin(çkl) (bln) karın	(Beyni karnında olmak), Akıllı, zeki olmayan, cahil, hiç bir şey anlamayan, kaba, kafası boş olan kimse.	Boş kafalı
E kthehu barkun nga dielli (tkl) çevir (Geç. zmn.) karın (yde) güneş	(Karnı güneşe doğru çevirdi) kçm. Ayakları güneşe dönmek; ölmek.	Nalları dikmek
Ia bëri kurrizin më të butë se barku (tkl) yap (Geç. zmn.) sırt daha yumuşak (ayr) karın	(Sırtını karnından daha yumuşak yaptı) Fena dövmek, dayak atmak.	Ağzını burnunu dağıtmak
M'u bë barku gropë	(Karnı çukur olmak) Çok üzülmek, kederlenmek,	Kalbi kanamak

(ben+yde) ol karın çukur	hüzünlenmek, içerlenmek.	
Ma bëri barkun ujë (ben+yde) yap (Geç. zmn.) karın su	(Karnımı su etmek) Bir olaydan ya da bir felâketten gücün kalmamak; çok üzülmek; zayıf düşmek.	Kalbi burulmak
I ka hyrë lepuri në bark (o+yde) ol gir (Geç. zmn.) tavşan (bln) karın	(Karnına tavşan girmiş) Çok korkmak, korkudan titremek, hiç bir şey için cüret etmemek.	Eli ayağı titremek
Më iku barku (ben+yde) git (Geç. zmn.) karın	(Karnım gitti) Çok korkmak.	Eli ayağı titremek
E ka djallin në bark (tkl) ol şeytan (bln) karın	(Şeytanı karnında olmak) Kötü kalpli; şeytan; hilekâr, art niyetli; haset eden kimse, kafası hep kötüye çalışan, kötülükten zevk almak; şeytana uymak.	Fena kalpli
Ka dhelprën në bark ol tilki (bln) karın	(Tilki karnında olmak) Kötü kalpli; şeytan; hilekâr, art niyetli; haset eden kimse, kafası hep kötüye çalışan, kötülükten zevk almak; şeytana uymak.	Fena kalpli
Barkun petë e shpatullat drejt karın yufka (bağ.) omuz (çkl) düz	(Karnı yufka ve omuzları düz) Fakir, yoksul, yoksulluk içinde yaşamasına rağmen yine de dik durmaya çalışır; kendi ayakları üstünde durmak.	Ayakları üstünde durmak

3.3.33. Kan ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me gjak të helmuar (të prishur) (bağ.) kan zehirli bozuk	(Zehirli (bozuk) kanla) Üzüntü veren bir durumun içinde bulunmak; perişan olmak.	Kan ağlamak
Bie në gjak düş (yde) kan	(Kana düşmek) etnogr. Öldürülenin ailesi öldüren kişi ya da ailesinin birisi öldürerek hak almaya istemek ve bundan haklı olmak; kan davasına girmek.	Kan istemek/ temizlemek Kan davasına girmek
E mori (lau) gjakun (tkl) al (Geç. zmn.) (yıka) kan	(Kanını aldı (yıkadı)) Kan dökerek intikam almayı isteyen kimse.	Kan gütmek
E ka gjakun e ëmbël (ngrohtë) (tkl) ol kan tatlı (sıcak)	(Kanı tatlı (sıcak)) Samimi, cana yakın, herkes tarafından sevilen kimse, sevecan.	Sıcak kanlı
Është bërë gjak (tkl) ol (Geç. zmn.) kan	(Kan olmuş) Sağlıklı görünen kimse; sağlığından yanakları kızarmış, sağlığı sıhhati yerinde olmak.	Yanağındankan damlamak
M'u bë gjaku ujë (mavi) (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kan su (mavi)	(Kanım su (mavi) oldu) Ayakta durmaktan ya da çok yürümekten yorulmak,	Dizlerine kan oturmak

	yorgunlukta ayakları tutmamak.	
E ka gjakun shpuzë (tkl) ol kan hızlı	(Hızlı kanlı) Neşeli, güçlü; yerinde durmayan, cesurlu, delikanlı olmak.	Kanı kaynamak
Më ra gjaku në fund të këmbëve (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) son ayak(çkl)	(Kan ayaklarıma düştü) Birdenbire olan bir şeyden korkmak, şok olmak, şaşırmak.	Kanı donmak
M'u bë gjaku ujë (mavi) (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kan su (mavi)	(Kanım su (mavi) oldu) Birdenbire olan bir şeyden korkmak, şok olmak, şaşırmak.	Kanı donmak
I iku gjaku (o+yde) git (Geç. zmn.) kan	(Kanı gitti) Aniden çıkan bir olaydan çok endişelenmek, kaygınlanmak, strese girmek, panik yapmak.	Kanı donmak
M'u bë gjaku bozë (ben+yde) ol kan simsiyah	(Kanım simsiyah oldu) Aniden çıkan bir olaydan çok endişelenmek, kaygınlanmak, strese girmek, panik yapmak.	Kanı donmak
Me gjak të nxehtë (bağ.) kan sıcak	(Sıcak kanla) İnatçı, aniden öfkelenmek, sinirlenmek.	Soğuk kanlı
U bënë gjak (o+çkl) ol kan	(Kan oldular) Birbiriyle çok bağlı olmak, yakın bir ilişkide bulunmak, çok samimi olmak.	Et tırnak olmak
M'u zu shpirti në gjak	(Ruhum kana tutuldu)	Kalbi kan ağlamak

(ben+yde) tutul (Geç. zmn.) ruh (bln) kan	Kendimi çok yormak, acı çekmek.	
Shkoi gjaku lumë git (Geç. zmn.) kan nehir	(Kan nehir gibi aktı) Bir yerde büyük bir savaş çıkmak, çok kan akıtılmış olmak, sayısızca insan ölmek.	Kan gövdeyi götürmek
M'u bë gjak në sy (ben+yde) ol (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözümde kan oldu) Birini hiç sevmemek, çekmemek, hoşlanmamak.	Gözü tutmamak
S'bëhet gjaku ujë (Olmsz. Eki) ol kan su	(Kan su olamaz) Akrabalık, kan bağları reddedilmez, olay neyse kendi kanından olan insanları terk edememek, inkâr edememek, her zamn onların yardımına koşmak.	Kan can olmak, etle tırnak olmak
Kam hequr gjakun var çıkar (Geç. zmn.) kan	(Kan çıkardım) Bir kişi ya da bir olay yüzünden çok çekmek, canı burnuna gelmek, bunalmak.	Canı burnunda olmak
Ia ka futur në gjak (tkl) ol sok (Geç. zmn.) (bln) kan	(Kanına sokturdu) Bir işi nasıl yapılacağını öğretmek, iyiyce aklına sokmak, kalbinde oturtmak.	Aklına sokmak
S'i ze gjaku vend (Olmsz. Eki) dur kan yer	(Kanı yerinde durmamak) Bir yerde durmaz, yapması gereken bir şey yüzünden huzursuz olmak, bir işi bitirmeden önce rahat edemez.	Kanı deli akmak

Deri në pikën e fundit të gjakut kadar damla (bağ.) son (ilgi) kan	(Kanın son damlasına kadar) Bir şeyi ya da birini ölünceye dek korumak; hala hayattayım, yaşadığım müddetçe kimse ona dokunamaz, sonuna kadar koruma atlında olmak.	Kanın son damlasına kadar vazgeçmemek
Më prishi gjakun (ben+yde) boz (Geç. zmn.) kan	(Kanımı bozdu) Aldığı bir haberden ya da yapılan bir davranıştan çok üzülmek, perişan olmak, morali bozulmak.	Canı acımak
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (git) kalp (yde) ökçe	(Kalp ökçeye inmek, gitmek) Birdenbire olan bir şeyden, bir durumdan korkmak, şok olmak.	Nefesi tıkanmak
E qaj me lot prej gjaku (tkl) ağla (bağ.) gözyaşı (ayr) kan	(Kan gözyaşıyla ağlamak) Çok acı çekmek, çok üzülmek.	Kalbi kanamak

3.3.34. Kaş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
M'u nxinë vetullat (ben+yde) siyahlaş kaş(çkl)	(Kaşlarımı siyahlaştı) Utanç verici bir durumda olmak, sıkıntılı bir duruma düşmek.	Yüzü kara çıkarmak
I ranë vetullat	(Kaşları düştü) Bir yerde hatırı kalmak, kırılmak; çok	Dudak sarkıtmak

(o+yde) düş (Geç. zmn.) kaş(çkl)	üzgünolmak; yüz ifadeysiyle bir şeyi beğenmediğini veya memnun kalmadığını göstermek.	

3.3.35. Kemik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I kanë dalë kockat (o+yde) çık kemikler	(Kemikleri çıkmış) Çok zayıflamış, iyice süzülmüş, kilo vermiş (yememekten ya da hastalıktan).	Derisi kemiklerine yapışmak
Eshtë bërë kockë e lëkurë ol kemik (bağ.) deri	(Deri kemik olmuş) Çok zayıflamış, iyice süzülmüş, kilo vermiş (yememekten ya da hastalıktan).	Derisi kemiklerine yapışmak
Më shkrinë kockat (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerim eridi) Çok üşüdükten sonra vücudu iyice ısınmak.	İliği kemiği ısınmak
Më ka hyrë avull në kockë (ben+yde) ol gir (Geç. zmn.) buhar (bln) kemik	(Kemiğime buhar girmiş) Çok büyük bir derdim var, daha fazla dayanamam, çekemem, artık acıların, sıkıntıların dayanılmaz hale geldi.	Bıçak kemiğe dayanmak
Nuk e ka vrarë kockën (Olmsz. Eki) (tkl) ol öl (Geç. zmn.) kemik	(Kemiği öldürmemiş) Pek fazla kendini yormamış, zor işlerle uğraşmamış, keyfine göre çalışan, kolay işlerle meşgul	Bir eli yağda, bir eli balda olmak

	olmak; hayatı hep rahat ve huzur içinde yaşayan kimse.	
S'ka kockë yok kemik	(Kemiği yok) Bir işi yapmak için gücü yetmemek, başaramamak.	Baş edememek
La kockat bırak (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerini bıraktı) Öldü, bir yerde öldürüldü.	Nefesi durmak Başını yemek
La kockat bırak (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerini bıraktı) Bir işin bitmesi için uzun bir zaman gayret etmek, çabalamak, fedakârlıkta bulunmak.	Canını dişine almak/ takmak

3.3.36. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Futet si qimja në qull sok gibi kıl (bln) kıl	(Arabaşındaki kıl gibi sokulmak) İlgilendirmeyen işlere karışmak, burnu sokmak.	Burnu sokmak.
Më ka rënë leshtë e kokës (ben+yde) ol düş (Geç. zmn.) saç(çkl) (ilgi) kafa	(Kafanın saçları düşmüş) Bir şeyle uzun zaman boyunca uğraşmak, bir işi nasıl yapıldığı iyi bilmek, iyi öğrenmek, aynı işle uğraşmakla yaşlanmak.	Eli işe yatmak
Numëron qimen e	(Koyun kılını saymak) En ufak, en küçük, en önemsiz şeylerle	Kılı kırk yaramak

Postiqes say kıl (ilgi) koyun	uğraşmak.	
Ka ndërruar qimen ol değiş (Geç. zmn.) kıl	(Kıl değiştirmiş) olmsz. Sadece görünüşü değiştirerek her şey yolundaymış gibi davranmak, gerçek amacını asla göstermemek.	İki yüzlü olmak
Nuk nxjerr qimen nga qulli (Olmsz. Eki) çıkar kıl (ayr) arabaş	(Arabaşından kıl çıkarmamak) Becerikli ya da zeki olmayan biri; küçük bir iş de olsa yapamaz, beceremez.	Elinden hiçbir şey gelmemek
Le leshtë (qimet) e kokës Bırak tüy(çkl) (saç) (ilgi) kafa	(Kafasının tüylerini (saçlarını) bırakmak) Bir şeyi elde etmek için her şeyi kaybetmeye razı olmak ya da hayatını feda etmek.	Canını dişine almak/ takmak
E ndan qimen më katërsh (dysh) (tkl) böl kıl (yde) dört (iki)	(Kılı dörde (ikiye) böler) olmsz. Eli sıkı, cimri olan kişiye söylenen bir söz.	Eli sıkı

3.3.37. Kol ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I jep krahun e të rrëmben	(Kolunu verip kafanı kaptırmak) Yardım edilen kişinin, bununla yetinmeyip çok daha fazlasını	Elini verip kolunu .

kokën (tkl) ver kol (bağ.) (tkl) kaptır kafa	talep etmesidir. Yardım eden de ne yapacağını bilemez, şoka uğrar.	kaptırmak
I fut krahun (tkl) sok kol	(Kolunu sokmak) Kötü durumlarda, zamanlarda destek olmak, yardım etmek, yardım eli uzatmak.	Kol vermek
I hyj në krah (tkl) gir (bln) kol	(Kolunua girmek) Kötü durumlarda, zamanlarda destek olmak, yardım etmek, yardım eli uzatmak.	Kol vermek
U bëra me krahë (tkl) ol (bağ.) kol(çkl)	(Kollarla oldum) Aldığım güzel bir haberden dolayı coşmak, çok sevinmek, mutlu olmak.	Başı havada
I rri në krah (tkl) dur (bln) kol	(Kolunda durmak) Bir kişinin hep yanında olmak, desteklemek, yardım etmek, sahip çıkmak, korumak.	Kol kanat (olmak) germek
E hodhi mbas krahëve (tkl) at (Geç. zmn.) arka kol(çkl)	(Kollarını arkasına attı) Bir şeyi unutmaya karar almak, aklından çıkarmak, hatırlamak için herhangi bir sebep bulunmamak.	Aklından çıkarmak
Me krah të lehtë! (bağ.) kol hafif	(Hafif kollarla) tebr. İnşallah her şey yoluna gider. Kolay gelsin!	Koluna kuvvet!
E la pas krahëve (tkl) bırak (Geç. zmn.)	(Kollarının arkasına bıraktı) Bir şey ertelemek, işi uzatmak için	Göz ardı etmek

arka kol(çkl)	sürekli bahane üretmek.	
Mban (merr) krah tut (al) kol	(Kol tutmak (almak)) Birinin tarafını tutmak, onu korumanın altında olmak, desteklemek, himayesine girmek.	Elinden tutmak
I bie krahëve (tkl) sıvazla kol(çkl)	(Kollarını sıvazlamak) Birini şımartmak; güzel sözler söyleyip bir şey yapması için gaza getirmeye çalışmak, desteklenmek.	Sırtını sıvazlamak.
M'u lehtësuan krahët (ben+yde) hafif (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarım hafifledi) Bir işi özgürce yapmak için en iyi koşulları yaratmak, bir yükten kurtulmak, bir sorumluluğu yerine getirmek.	Sırtından yük kalkmak

3.3.38. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia hoqi (skuqi) veshët (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (kızar) kulak(çkl)	(Kulaklarını çıkardı (kızartı)) Yaptığı bir yanlış için uyarmak, azarlamak, küçük bir ceza vermek.	Kulağını çekmek
Më ziejnë veshët (ben+yde) kaynat (Ş. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım kaynıyor) Aynı şeyi uzun uzun konuşmaktan bıkmak.	Ağzında yaş kalmamak
I ka veshët të rëndë	(Kulakları ağır olmak) İyi	Kulağı ağır

(tkl) var kulak(çkl) ağır	duymayan biri, duyduğunu algılayamayan.	işitmek
E kanë lënë veshët (tkl) ol bırak (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulakları bırakmış) Duymamak, sağır olmak.	Kulağı duvar olmak
Më bie në vesh (ben+yde) düş (bln) kulak	(Kulağıma düşmek) Bir şey hakkında duymak, kulağına gelmek.	Kulağı çınlamak
Vesh më vesh kulak (yde) kulak	(Kulak kulağa) Çok kısık bir ses tonuyla kulağına bir şey söylemek.	Kulağına fısıldamak
Vë vesh koy kulak	(Kulak koymak) Bir şey işitmeye çalışmak, bir olaya odaklanmak, dikkatlice dinlemek.	Kulak vermek
I bëri veshët gërshërë (çift) (tkl) yap (Geç. zmn.) kulak(çkl) makaz (çift)	(Kulakları makaz (çift) yapttı) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.	Kulağı dikilmek
Mban veshët përpjetë tut (Gen. zmn.) kulak(çkl) yokuş yukarı	(Kulakları yokuş yukara tutar) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.	Kulakları dikilmek
Zgjati veshët uzat (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulakları uzattı) Bütün dikkatiyle konuşulanları dinlemek, hiç bir şeyi kaçırmadan dinlemek.	Kulakları dikilmek

S’i hyn në vesh (Olmsz. Eki) gir (bln) kulak	(Kulağına girmemek) Duymak, anlamak istemeyen biri.	Kulağına laf/söz girmemek
Marr vesh al kulak	(Kulak almak) Bir işi iyi bilmek, bir konu hakkında bilgi sahibi olmak, deneyim kazanmış olan kimse.	Kulağı kesik
I ranë veshët (o+yde) düş (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulakları düştü) Hatırı kalmak, gücenmek, kırılmak; bir şeyden memnun kalmadığında yüz ifadeysiyle göstermek; üzülmek.	Dudak sarkıtmak
I mbaj vesh (tkl) tut kulak	(Kulak tutmak) Birinin sözünü dinlemek, önemsemek.	Kulak vermek
I shtiu veshët në lesh (tkl) sok (Geç. zmn.) kulak(çkl) (bln) yün	(Kulağını yüne soktu) Anlamamazlığa gelmek, duymamış, anlayamamış ya da haberin yokmuş gibi davranmak, saf rolü yapmak.	Kulak tıkamak
Nuk i vuri veshin (Olmsz. Eki) koy (Geç. zmn.) kulak	(Kulak koymadı) Anlamamazlığa gelmek, duymamış, anlayamamış ya da haberin yokmuş gibi davranmak, saf rolü yapmak.	Kulak tıkamak
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak	(Ağzı kulak arkasına gitti) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.	Dilinde tüy bitmek

I vajti buza vesh më vesh (o+yde) git (Geç. zmn.) dudak kulak (yde) kulak	(Dudak kulak kulağa gitmek) Gülmekten yıkıldı, çok mutlu oldu, kahkaha attı, bir şeyin aşırı hoşuna gitmesi.	Ağız kulaklarına varmak
Më çau (hëngri, shurdhoi) veshët (ben+yde) çatla (Geç. zmn.) (ye sağır et) kulak(çkl)	(Kulaklarımı çatladı (yedi, sağır etti) ö. Söylediği laflarla ya da yaptığı görültüyle beni çok üzdü; sürekli bir şey istemekten kafamı şişti.	Kafa şişirmek
Ia dha veshët në dorë (tkl) ver (Geç. zmn.) kulak(çkl) (bln) el	(Kulakları eline verdi) Fena dövdü; ağır bir ceza verdi.	Ağzını burnunu dağıtmak
Ia dha veshët në dorë (tkl) ver kulak(çkl) (bln) el	(Kulakları eline verdi) Fena dövdü; ağır bir ceza verdi.	Ağzını burnunu dağıtmak
Zuri veshin Yakala (Geç. zmn.) kulak	(Kulağı yakaladı) alay. Sarhoş olmak.	Burnunun ucunu görmüyor
I janë rritur veshët (o+yde) ol uzat kulak(çkl)	(Kulaklarını uzadı) Kendini çok beğenmiş, ukala.	Burnu havada

3.3.39. Nefes ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

I doli fryma (o+yde) çık (Geç. zmn.) nefes	(Nefesi çıktı) Ölmek.	Nefesi durmak
E la pa frymë (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) nefes	(Nefessiz bıraktı) Birini hayretler içinde bırakmak, çok şaşırtmak, etkilenmek; heyecanlanmak.	Nefesi kesilmek
Më iku fryma (ben+yde) git (Geç. zmn.) nefes	(Nefesim gitti) Çok korkmak, korkudan kendine gelememek, endişelenmek; nefessiz kalmak.	Nefesi tıkanmak
Më erdhi fryma në vend (ben+yde) gel (Geç. zmn.) nefes (yde) yer	(Nefesim yerine gelmek) Zor, sıkıntılı bir olaydan sonra kendine gelmek; toparlanmak.	Nefes almak
E la pa frymë (tkl) bırak (Geç. zmn.) (ykl) nefes	(Nefessiz bıraktı) Ansızın öldürmek; öldürüp öylece yerde bırakmak; nefesini kesti.	Başını yemek
I jap frymë (tkl) ver nefes	(Nefes vermek) Birine yardım etmek, ihtiyacı olduğunda yanında bulunmak; teşvik etmek; güç vermek; elinden geleni yapmak ve yardım etmek.	Kol kanat olmak
Mbaj frymën tut nefes	(Nefesimi tutmak) Hayatta kalmayı çabalayan, gayret eden kimse; hayata tutunmak.	Elden ağza yaşamak
S'kam frymë (Olmsz. Eki) ol nefes	(Nefesim yok) Bir işi bitirmek için çok yorgun, halsiz, bitkin, güçsuz olmak.	Dizlerine kan oturmak

3.3.40. Ökçe ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ngul thembrat dik ökçe(çkl)	(Ökçeleri dikmek) Bir şeyi çok istemek, özgüvenle ısrar etmek.	Ayak diremek
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (git) kalp (yde) ökçe	(Kalp ökçeye inmek, gitmek) Birdenbire olan bir şeyden, bir durumdan korkmak, şok olmak.	Nefesi tıkanmak
Thembra e Akilit ökçe (ilgi) Akil	(Akili'nin ökçesi) ölç. dil. Birinin en zayıf nokta, tam atış noktası, düşmanın zayıf noktasını bilmek; kendini güvenli hissetmeyen taraftır.	Can damarından yakalamak
Nuk më vjen as te thembra (Olmsz. Eki) (ben+yde) gel bile (bln) ökçe	(Ökçeye kadar bile gelmemek) Benimle karşılaşamaz, kendini başkalarıyla aynı kefeye, düzeye koymaz, kendini beğenmek.	Burnu havada olmak
Me ra (vajti) zemra te thembra (ben+yde) in (Geç. zmn.) (git) kalp (bln) ökçe	(Kalp ökçeye indi (gitmek)) Moralim bozuk, bir şey yapmak için ne istek ne de güç kaldı.	Yüreği boğazına tıkanmak

3.3.41. Omuz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
U ngjitën shpinë më shpinë (o+çkl) yapış (Geç. zmn.) omuz (yde) omuz	(Omuz omuza yapıştılar) Birlik olmak, birbirlerine yardım etmek, desteklemek, dayanışmak, yardım eli uzatmak.	Omuz omuza
Të ngul thikën mbas shpine (tkl) sok (Gen. zmn.) bıçak arka sırt	(Sırtın arkasına bıçağı sokar) Beklemediğin bir anda ihanete uğramak.	Sırtından bıçaklamak
Nuk e ve në shpatull të pulës (Olmsz. Eki) koy (bln) omuz (ilgi) tavuk	(Tavuğun omuzuna koymam) Birine hiç yüz vermemek, orda yokmuş gibi davranmak, birini umursamamak, küçümsemek.	Sırt çevirmek
E drejtoi shpinën (tkl) düzelt omuz	(Omuzu düzeltti) Gururlu olmak, artık hiç kimseye boyun eğmemek, kendini kimseye ezdirmemek.	Başını dik tutmak
I zbuti shpinën (tkl) yumuşa (Geç. zmn.) omuz	(Omuzlarını yumuşattı) Birini fena dövmek, dayak atmak.	Ağzını burnunu dağıtmak
Të lan në shpatull (tkl) yık (bln) omuz	(Omuzunda yıkatır) Olmsz. Hırsız, her şeyini çalar. Önünde ne var ne yok el koyan, gasp	Eli uzun

	eden kimse	
E ka mendjen mbas shpine (tkl) ol akıl arka omuz	(Akıl omuzun arkasında kalmış!) Aptal, geri zekâlı olan kimse; kafası iyi çalışmayan; sağlıklı düşünmemek.	Kabak kafa
I sheh edhe shpina (o+yde) gör (Gen. zmn.) bile omuz	(Omuzu bile görür) Akıllı, zeki, her şeyi anlayan, kolay kandırılmaz; hızlı düşünmek.	Akıl kutusu/ kumkuması
Barkun petë e shpatullat drejt karın yufka (bağ.) omuz(çkl) düz	(Karnı yufka ve omuzları düz) Fakir, yoksul, yoksulluk içinde yaşamasına rağmen yine de dik durmaya çalışır; kendi ayakları üstünde durmak.	Ayakları üstünde durmak

3.3.42. Parmak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E sjell në majë të gishtave (tkl) getir (bln) ucu (ilgi) parmak(çkl)	(Parmaklarının ucuna getirmek) Birine her zaman istediğini yaptırmak, koylayca kandırmak, dalga geçmek, alay etmek, kukla gibi oynatmak.	Parmağında oynatmak/ çevirmek
Nuk luan as gishtin e vogël (Olmsz. Eki) oynat bile parmak küçük	(Küçük parmağını bile oynatmaz) 1. Hiç bir şey yapmamak, oturduğu yerde kalmak; hareket etmemek. 2. Bir şey için merak etmemek, bir iş	Parmağını bile oynatmamak

	için de davranışta bulunmamak, bir işe karışmamak, olayları uzaktan seyretmek.	
E ka ngjyer gishtin (tkl) ol sür (Geç. zmn.) parmak	(Parmağını sürmüş) Bir işe karışmak, bulaşmak.	Parmağı olmak/ sokmak
U bë gisht (tkl) ol (Geç. zmn.) parmak	(Parmak oldu) Zayıfladı, hastalıktan ya da yaşından çok kilo vermek, küçücük kalmak.	Derisi kemiklerine yapışmak
Noton në një (dy) gisht ujë yüz (bln) bir (iki) parmak su	(Bir (iki) parmak suda yüzmek) Çok yetenekli, fırsatlar az olmasına rağmen değerlenmesini bilmek ve başarılı olmak, hiç bir zaman kaybetmemek.	On parmağında on hüner/marifet
Zgjat gjishtrinjtë uzat parmak(çkl)	(Parmakları uzatmak) Kendine, hakkı olmaksızın bir çıkar sağlamak, hakkı olmadığı bir şeye sahip olmak.	Parmak yaramak
I dha një gisht mjaltë (tkl) ver (Geç. zmn.) bir parmak bal	(Bir parmak bal verdi) Küçük bir rüşvet vererek birini susturmaya çalışmak, tatlı dille ağzını kapatmak.	Bir parmak bal çalmak
E kam unazë në gisht (tkl) ol yüzük (bln) parmak	(Parmağımda yüzük olmak) Bir şeyi unutmamak, aklında tutmak.	Parmağına iplik bağlamak
E vuri gishtin në tëmth	(Parmağını safraya koydu) Bir şey anlamaya çalışmak, iyi	Kafa yormak

(tkl) koy (Geç. zmn.) (bln) safra	düşünmek, kafa yormak.	
Numuron gishtat say (Gen. zmn.) parmak(çkl)	(Parmakları sayar) alay Kendinden geçmiş, aklı yerinde olmamak, yaptığının farkında olmamak.	Kafadan gayri müsellah (ıslah olmaz)
S'e ve as në gishtin e vogël (Olmsz. Eki) koy bile (bln) parmak küçük	(Küçük parmağında bile koymaz) Benimle aynı kefede olamaz, ben nerde o nerde; onunla ilgili bir şey duymak da istemem, umrumda değil, igilenmemek, küçük düşürmek.	Aklının ucundan bile geçirmemek
Vret veten me gishtin e madh öldür (Gen. zmn.) kendini (bağ.) parmak büyük	(Baş parmağıyla kendini öldürür) Kendini beğenmiş, diğerlerinden daha iyi olduğunu inanmak. Hep kendi başarları için konuşan, ukala olmak.	Burnu havada olmak
I këndon gishti (o+yde) şarkı söyle (Gen. zmn.) parmak	(Parmağı şarkı söyler) Savaşmayı iyi bilmek; silah kullanmada yetenekli olmak, başarılı olmak.	Eli silah tutmak
Në majë të gishtave (bln) ucu (ilgi) parmak(çkl)	(Parmakların ucunda) Bir kişiyi çok iyi tanımak, dilinden anlamak, ne düşündüğünü ne yaptığını iyi bilmek.	Dilinden anlamak
Ngela gisht kal (Geç. zmn.) parmak	(Parmak kaldım) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir olmak, yetim ve öksüz kalmak.	Elde avuçta bir şey kalmamak

Mbeti me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağazında kaldı) Bütün servetimi kaybettim; hiç bir şeyim kalmadı; fakir olmak, yetim ve öksüz kalmak.	Elde avuçta bir şey kalmamak

3.3.43. Perçem ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Hedh balluket përmbi sy at perçem ön göz	(Perçemi gözünün önüne atmak) Çok bilmiş gibi davranmak; hiç bir şey veya hiç kimsenin umrunda olmak, kendini akıllı zanneden kimse; davul gibi, içi boş ama sesi çok çıkması; cahil olmak.	Akıllı geçinmek
I kanë zenë sytë balluket (o+yde) ol ört (Geç. zmn.) göz(çkl) perçem	(Perçem gözlerini örtmüş) Gerçekleri görmeyen biri; kendini yetenekli, cesur sanmak; kendini beğenmiş; sanki dünya etrafına dönuyormuş gibi davranmak; boşu boşuna hava atmak.	Burnu havada olmak

3.3.44. Safra ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

E vuri gishtin në tëmth (tkl) koy (Geç. zmn.) (bln) safra	(Parmağını safraya koydu) Bir şey anlamaya çalışmak, iyi düşünmek, kafa yormak.	Kafa yormak
Më nxorri tëmthin (ben+yde) çıkar (Geç. zmn.) safra	(Saframı çıkarttı) Bağırmalardan, yapılan görültüden çok üzülmek, endişelenmek; bağırmalara çağırmalara dayanamamak.	Başı kazan (gibi) olmak
Po më plasin tëmthat (ben+yde) patla safra(çkl)	(Safralarım patlamak üzeredir) Çok dertlerim var ve çözüm bulamıyorum, başaramıyorum. Dertten kurtulamamak; bir çıkış bulamamak.	Baş edememek

3.3.45. Salya ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I kullojnë jargët (o+yde) ak (Gen. zmn.) salya(çkl)	(Salyaları akar) Aklından çok lezzetli bir yemek ya da sevdiği bir şey geçmek, imrenmek, canı çekmek, ağzının suyu akmak.	Ağzının suyu akmak.
I kullojnë jargët (o+yde) ak (Gen. zmn.) salya(çkl)	(Salyaları akmak) Ayakta zor durmak, eli ayağı tutmamak (yaşlılıktan ya da hastalıktan), eli ayağı düşmek (kesilmek).	Eli ayağı tutmamak
I lëshon goja lëng (jargë) (o+yde) bırak (Ş. zmn.) ağız meyvesuyu (salya)	(Ağzı meyvesuyu (salya) bırakıyor) İmrenmek veya canı bir şey çekmek.	Ağzı sulanmak

I nxorri jargët (tkl) çıkar (Geç. zmn.) salya(çkl)	(Salyaları çıkardı) Birine kaldırabileceğinden, gücü yettiğinden fazla yüklenmek, çok yorulmak.	Kan ter içinde kalmak

3.3.46. Saç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Asnjë fije floku hiçbir tel saç	(Hiçbir saçının teline) Kılına zarar gelmemek, kötülüğe uğramamak.	Kılına dokunmamak
M'u drodhën flokët (ben+yde) titre (Geç. zmn.) saç(çkl)	(Saçlarım titredi) Ürkmek, içi titremek; korkmak; şoka girmek; şaşırmak; ürpermek.	Tüyleri diken diken olmak
M'u ngritën flokët përpjetë (ben+yde) kalk (Geç. zmn.) saç yokuş yukarı	(Saçlarım diken diken oldu) Ürkmek, içi titremek; korkmak; şoka girmek; şaşırmak; ürpermek.	Tüyleri diken diken olmak
M'u ngritën flokët (ben+yde) kalk (Geç. zmn.) saç(çkl)	(Saçlarım kalktı) Birdenbire öfkelenmek, sinirlenmek; kendine hakim olmamak, tepesi atmak.	Canı burnundan çıkmak

3.3.47. Sırt ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Rron në kurriz yaşa (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtında yaşar) Çalışmayan biri, geçimini başka birinin kazandığıyla sağlamak.	Sırtından geçinmek
Ia la në kurriz (tkl) bırak (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtına bıraktı) Birlikte yapması gerken bir işinin yükünü almamak, yarı yolda bırakmak, bütün sorumluğu ortağına devretmek, sorumluluktan kaçmak.	Sırtından atmak
Nuk ja ka zënë trari kurrizin (Olmsz. Eki) (o+yde) ol sık mertek sırt	(Sırtı merteğe sıkmamış) Kafası rahat, başı hiç dara düşmemiş, hayatında hiç bir zorluk çekmeyen; hayatı güzelce rahatça yaşamak.	Sırtı yere gelmemek
Ia zbuti kurrizin (tkl) yumuşat sırt	(Sırtını yumuşattı) Fena dövmek, dayak atmak.	Ağzını burnunu dağıtmak
I fërkon shpatullat (tkl) sıvazla omuz(çkl)	(Omuzları sıvazlamak), Olmsz. İki yüzlü olan kimse; yüzüne güler ama arkadan türlü dolaplar çevirir, hain olmak.	Sırtından bıçaklamak
Të ha mbas shpine	(Omuzun arkasına yemek) olmsz. İki yüzlü olan kimse;	Sırtından bıçaklamak

(tkl) ye arka omuz	yüzüne güler ama arkadan türlü dolaplar çevirir, hain olmak.	
I ka hipur mbi kurriz (tkl) ol bin (Geç. zmn.) üstü sırt	(Sırtına binmiş) Birini istediği gibi kullanmak,çalıştırmak, parmağında oynatmak.	Parmağında oynatmak
Më ra kurrizi (ben+yde) düş(Geç. zmn.) sırt	(Sırtım düştü) Çok çalışmak, aşırı yorulmak, kendini yorgun hissetmek.	Kan ter içinde kalmak

3.3.48. Sümük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
S'i hedh as qyrrat (Olmz.Eki) (tkl) at (bağ.) sümük	(Sümüğü bile atmaz) ö. Birini umursamamak, ilgi göstermemek, adam yerine koymamak.	Yüz vermemek

3.3.49. Surat ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Fut turinjtë sok surat	(Suratı sokmak) olmsz. Başkalarının işlerine karışmak.	Burnunu sokmak
I theu turinjtë tkl) kır (Geç. zmn.) surat	(Suratını kırdı) Birini fena dövmek, dayak vermek.	Ağzını burnunu dağıtmak

3.3.50. Ter ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më ranë djersë të ftohta (ben+yde) düş (Geç. zmn.) ter soğuk	(Soğuk terleri düşmek) Zor, sıkıntılı bir durumda olmak, kendini kötü hissetmek, tehlikeli bir ortamda bulunmak.	Ter basmak
Më dolën djersët e vdekjes (ben+yde) çık (Geç. zmn.) ter (ilgi) öl	(Ölüm terleri çıktı) Çok çalışmak, yorulmak.	Alnından ter boşaltmak
Rroj me djersën e ballit yaş (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alnımın teriyle yaşamak) Kimseye muhtaç olmadan kendi hayatını yaşamak, namuslu olmak, çabalayıp ayakta durmaya çalışmak, kimseden yardım istememek.	Alın teri dökmek
I rrodhën djersët çurgë (o+yde) yağ (Geç. zmn.) ter fazlasıyla	(Ter fazlasıyla yağmak) Fazlasıyla yorulmak.	Alnından ter boşaltmak
Me djersën e ballit (bağ.) ter (ilgi) alın	(Alın teriyle) Çok çalışmak; dürüstçe çalışmak; fedakârlık yaparak bişeyler kazanmak	Alın teri dökmek

I pi djersën (tkl) iç (Gen. zmn.) ter	(Terini içer) Birini çok çalıştırmak, yormak, kullandırtmak, eziyet etmek; emeğe saygı göstermemek.	Canını burnundan getirmek

3.3.51. Tırnak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia preu thonjtë (tkl) kes (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarını kesti) Birine zarar vermemek; bir kişiyi tehlikesiz, etkisiz bir hale getirmek.	Tırnaklarını sökmek
Të lëpish thonjtë (tkl) yala tırnak(çkl)	(Tırnaklarını yalamak) Bir yemeğin tadını mükkemel veya çok lezzetli bulmak.	Parmaklarını yemek
Me thonjtë e duarve (bağ.) tırnak(çkl) (ilgi) el(çkl)	(Ellerin tırnaklarıyla) Çıkarıcı olmamak, namuslu, kendi çabasıyla ayakta durmaya çalışmak.	Alın teri dökmek
I ka ngulur thonjtë (tkl) ol sapla (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları sapladı) Bir işe karışmak, bulaşmak.	Parmağı olmak
I ka thonjtë e gjatë (tkl) ol tırnak(çkl) uzun	(Tırnakları uzun olmak) İstediği her şeyi çalar, soyar; hırsız olmak.	Eli uzun

S'i del gjë prej thonjve (Olmsz. Eki)çık şey (ayr) tırnak(çkl)	(Tırnaklarından bir şey çıkmaz) Eli sıkı, kolay kolay para vermez, cimri olmak.	Eli sıkı
I ka hedhur thonjtë (tkl) ol at (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları atmış) Birini tamamen kontrol altında almak, takip etmek.	Sırtı yere gelmek
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü). Işte çok yorulmak, gücü yetmemek.	Kan ter içinde kalmak
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü) Ayakları ya da elleri üşümek, soğuktan donmak.	İliği kemiği donmak
Më ranë thonjtë (ben+yde) düş (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnaklarım düştü) Artık ne gücüm ne malım ne mülküm kaldı, ortada kalmak.	Elde avuçta bir şey kalmamak
Ra në thonjtë düş (Geç. zmn.) (bln) tırnak(çkl)	(Tırnaklara düştü) Birinin elinde olmak, birinin eziyetin altında kalmak, birine muhtaç olmak.	Eline düşmek
Është me thonj ol (bağ.) tırnak(çkl)	(Tırnaklı olmak). Hırsız, çalma alışkanlığı var.	Eli uzun

3.3.52. Tükürük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ç'pështyn në mëngjes e lëpin në darkë ne tükür (Geç. zmn.) sabah yala (Gen. zmn.) (bln) akşam	(Sabahta tükürdüğünü akşamda yalar) Namuzsuz, dengesiz, sözünü tutmayan, utanmayan biri, yüzü kızarmayan.	Tükürdüğünü yalamak
Pështyn lart tükür yukarı	(Yukarıya tükürmek) Kibirli, havalı, uyuz, kendini beğenmiş biri.	Burnu havada olmak
Gëlltit pështymën yut tükürük	(Tükürüğünü yutmak) Zor, sıkıntılı bir durumda kalmak, ne yapacağını, ne söyleceğini bilmemek.	Başına bir hal gelmek

3.5.53. Vücut ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Janë dy trupa e një shpirt ol iki vücut (bağ.) bir ruh	(İki vücut ve bir ruh olmak) Birbirlerini çok severler, ayrı kalmazlar.	Kalpleri bir olmak
S'mban në trup	(Vücuda tutmaz) Sır tutmayan,	Ağzı sıkı olmamak

(Olmsz. Eki) tut (bln) vücut	ağzı sıkı olmayan.	
M'u ngjeth trupi (ben+yde) ürper (Geç. zmn.) vücut	(Vücudum ürperdi) Endişelenmek,şok olmak, etkilenmek.	Kanı donmak

3.3.54. Yanak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I pëlcasin faqet (o+yde) patla (Gen. zmn.) yanak(çkl)	(Yanakları patlar) Kilolu, tontiş ve sağlığından dolayı yüzü kırmızı olmak.	Yanağından kan damlamak
Me faqe në dhe (bağ.) yanak (bln) yer	(Yanağı yerde) Mahçup olmak, utanç duymak.	Yüzü kızarmak
I jap faqe (tkl) ver yanak	(Yanağı vermek) Birine çok iyi davranmak, şımartmak.	Yüz vermek
E nxori në faqe (tkl) çıkar (Geç. zmn.) (bln) yanak	(Yanağına çıkardı) Amacına ulaştı, sonunu getirdi; bir şey yapmaya ya da almaya başarrmak, bitirmek, olumlu bir sonuca varmak.	Yüzünün akıyla çıkmak
S'i nxihet faqja (Olmsz. Eki) (o+yde) karart yanak	(Yanağı karartmaz) Hiç bir şeyden utanmaz, şerefsiz olan kimse, yüzünün derisi kalın olmak	Yüzünün derisi kalın

I shkëlqejnë faqet (o+yde) parla (Gen. zmn.) yanak(çkl)	(Yanakları parlar) Sağlıklı, serin, hayat dolu ve daha canlı görünen kimse, sağlığı sıhhatı yerinde olmak.	Yüzğnden kan damlamak
I jap faqe (tkl) ver yanak	(Yanak vermek) Birini desteklemek, yardımcı olmak, teşvik etmek, samimi olmak, yanında, tarafında olmak.	Kol kanat olmak

3.3.55. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
S'i la fytyrë (Olmsz. Eki) (tkl) bırak (Geç. zmn.) yüz	(Yüz bırakmadı) Birini utanç verici bir duruma düşürmek; namusunu koruyamamak, mahçup etmek.	Yüzünü kara çıkarmak .
U bë baltë në fytyrë (tkl) ol çamur (bln) yüz	(Yüzünden çamur oldu) Korkudan ya da şoktan yüzü solmuş, değişmiş, çehresi gitmiş; çamur olmuş; ölümün çehresini almış; dudakları beyazlamış.	Yüzü kağıt gibi olmak
E ka fytyrën shtatë hektarë (tkl) ol yüz yedi hektar	(Yüzü yedi hektar olmak) alay Utanma duygusu olmayan, hiç bir şeyin umrumda olmamak, edepsiz, yüzü kızarmayan.	Yüzünün derisi kalın .

I ra një hije e zezë në fytyrë (o+yde) düş (Geç. zmn.) bir gölge siyah (bln) yüz	(Yüzüne siyah bir gölge düştü) Bir olaydan dolayı çok üzüldü, kırıldı, suratı asmak.	Yüreğine od düşmek
I iku fytyra (o+yde) git (Geç. zmn.) yüz	(Yüzü gitti) Birdenbire olan bir sorundan dolayı endişelenmek, şok olmak.	Yüzü kağıt gibi olmak
U prish në fytyrë (tkl) bozul (Geç. zmn.) (ayr) yüz	(Yüzünden bozuldu) Birdenbire olan bir sorundan dolayı endişelenmek, şok olmak.	Yüzü kağıt gibi olmak

3.4. Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimler

3.4.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I vajti goja prapa veshve (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak(çkl)	(Ağzı kulaklarına gitti) Aynı şeyi söylemekten, uyarmaktan bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.	Ağız kulaklarına varmak
Të merr kafshatën nga goja (tkl) al (Gen. zmn.) lokma (ayr) ağız	(Ağzından lokmayı alır) Hızlı olan biri, başka birine konuşmaya ve kendini savunmaya müsaade etmemek.	Ağzından lokmasını almak

3.4.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Bej mend et akıl	(Akıl etmek) Bir şey yapmaya düşünmek, karar almak.	Akıl etmek
M'u prish mendja (ben+yde) bozul (Geç. zmn.) akıl	(Aklım bozuldu) Ne yapacağını bilmemek, ikilemde kalmak.	Aklını bozmak
Humbi mendjen kaybet (Geç. zmn.) akıl	(Aklını kaybetti) Birine ya da bir şeye düşkünlüğünden dolayı doğru yargılayamamak.	Aklını kaçırmak
Shet mend sat akıl	(Akıl satmak) Kendini çok beğenmiş, başkalarını hor görmek, herkese gereksiz sözler veya fikirler vermek.	Akıl satmak
Ia mori mendtë (tkl) al (Geç. zmn.) akıl(çkl)	(Aklını aldı) Güzel, tatlı dille birini kandırmak, ikna etmek.	Aklını almak
Lodh mendjen yor akıl	(Akıl yormak) Bir işin nasıl olacağını çözmeye çalışmak, çözüm aramak, fikir üretmek.	Akıl yormak
Afer mendsh yakın akıl(çkl)	(Akla yakın) Elbette, kesinlikle, doğal olarak, söylenmesi gerekmiyor, anlaşılır, her şey ortada.	Akla yakın

Kam mendjen (diku) ol akıl (bir yerde)	(Aklım bir yerde olmak) Bir şeyden dikkat etmek, korunmak.	Aklı bir yerde olmak

3.4.3. Alın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ka të shkrojtur në ballë (tkl) ol yaz (Geç. zmn.) (bln) alın	(Alnında yazılmış olmak) Bir şey belli etmek, herkesin tarafından görünmek; saklanamaz durumuna gelmek.	Alnında yazılmış olmak
Rrudh ballin kaış alın	(Alnını karışlamak) Çok sıkılmak; bıkmak; kaşları çatmak.	Alnını karışlamak

3.4.4. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I shkel këmba dyst (o+yde) bas (Geç. zmn.) ayak düz	(Ayağı düze basar) Hayat boyunca hiç bir zaman zorluk çekmemek, kendini her zaman güvende hissetmek.	Ayağın düze basmak
S'i kanë zënë këmbët vend (Olmsz. Eki) (o+yde) ol değ ayak(çkl) yer	(Ayakları yere değememek) Çok çalışmak.	Ayakları yere değememek

Ngas këmbët sür ayak	(Ayakları sürmek) Acele etmek, çabuk yürümeye ya da hızlı koşmaya başlamak.	Ayağını sürmek
Bën këmbë yap ayak	(Ayak yapmak) 1. Özel bir günde evin kapısdan giren ilk kişi olması. 2. Gelmek, girmek, gözükmek. 3. hcv. Bir şeyin çalınmış, alınmış; ortadan yok olmuş, kaybolmuş.	Ayak yapmak
Fle në këmbë uyu (bln) ayak	(Ayakta uyumak) Sakar ve gevşek olan biri, tembellik etmek.	Ayakta uyumak
I shkau këmba (o+yde) kaydır (Geç. zmn.) ayak	(Ayağı kaydırdı) 1. İstemeden yanlış yapmak. 2. Yaptığı görevinden daha küçük bir pozisyona düşmek.	Ayağı kaydırmak
Merr këmbë al ayak	(Ayağı almak) 1. Bir şeyin ağzından ağıza yayınlanmak. 2. Bir şey doğru yoluya gitmeye başladı, olması gerektiği gibi gitmesi. 3. Yürümeye başladı (çocuk). 4. Koşarak, acele ederek gitmek.	Ayağı almak
E ngriti në këmbë (tkl) kaldır (Geç. zmn.) (bln) ayak	(Ayağa kaldırdı) 1. İyileştirdi, yataktan kaldırdı. 2. Büyüttü, eğitti, hayatı öğrenmek için yardım etmek, desteklemek. 3. Bozulmuş bir şeyi tamir etmek	Ayağa kaldırmak

	ya da bir ev, araç inşaat etmek. 4. Bir şey organize etmek, düzenlemek, bir şekil vermek.	
Kokë e këmbë baş (bağ.) ayak	(Baştan ayağa) Tamamen bir işe karışmak, bulaşmak.	Baştan ayağa
Tërheq këmbën çek ayak	(Ayak çekmek) Genelde bir kız evlendiğinde bekar kızlara "darisi başına" gibi bir dilek şeklinde söylenir.	Ayak çekmek

3.4.5. Baş/ Kafa ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Kokë më kokë baş (yde) baş	(Baş başa) 1. Herkes, sırayla, hiç kimse arkada kalmasın. 2. Yakın, birbiriyle yan yana oturmak.	Baş baş (gelmek)
Jap kokën ver baş	(Baş vermek) Biri ya da bir şey için kendinden vazeçmek, sevda veya sevdiği, güvendiği bir kişi için kendini feda etmek.	Baş vermek
Ia hëngri kokën (tkl) ye (Geç. zmn.) baş	(Başını yedi) Sürekli söylediklerinden dolayı düşüncesini değiştirmek, isteğini, dileğini gerçekleştirmesine ya da davranışı değiştirrmesine ikna etmek	Başını yemek

Kthej kokën çevir kafa	(Kafayı dönmek) Geçmişe dönüp bamak, davranışlardan ders çıkarmak.	Kafa dönmek
Iu fry koka (o+yde) şiş (Geç. zmn.) kafa	(Kafası şişti) Kendini çok akıllı, zeki, bilgili, kültürlü sanan biri.	Kafası şişmek
Kokë e këmbë baş (bağ.) ayak	(Baştan ayağa) Tamamen bir işe karışmak, bulaşmak.	Baştan ayağa
Ngre kokë kaldır baş	(Baş kaldırmak) Zor bir durumdan çıkmak, kendine gelmek.	Baş kaldırmak
Me plasi koka (ben+yde) patla (Geç. zmn.) baş	(Başım patlattı) Başı çok ağrımak, başına şiddetli ağrılar girmek.	Kafa patlatmak

3.4.6. Boyun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Pres qafën kes boyun	(Boyun kesmek) Kendi başımın üzerine yemin etmek, bir şey için emin olmak; adım gibi emin olmak.	Boyun kesmek
E drodhi qafën	(Boynunu büktü) kçm. Ölmek;	Boynunu bükmek

(tkl) bük (Geç. zmn.) boyun	can vermek.	
Më mori në qafë (ben+bt) al (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boynuna aldı) Verilen yanlış bir talimat yüzünden ya da desteklediği bir görüşten dolayı birine zarar vermek, kötü bir duruma sokmak.	Boynuna almak
Më mbeti në qafë (ben+yde) kal (Geç. zmn.) (bln) boyun	(Boynumda kaldı) Başımdan gitmiyor, bir şeyi alana kadar gitmez, istediğini alana kadar uğraşmak. 2. Bir işin çözülmesi ya da bir kişiyle ilgelenmesi bana kaldı.	Boynunda kalmak
Theu qafën kır (Geç. zmn.) boyun	(Boynunu kırdı) Düştü, fena yaralandı, paramparça oldu.	Boynunu kırmak

3.4.7. Burun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ranë hundët (o+yde) düş (Geç. zmn.) burun(çkl)	(Burunları düştü) Bir yerde hatırı kalmak, kırılmak; memnun kalmadığını göstermek; bir şeyi beğenmediğini yüz ifadeysiyle göstermek; çok üzgün olmak.	Burnu düşmek
Ecën drejt hundës së vet	(Kendi burnun dikine yürümek) Kendi işine bakmak, başkasının	Burnun dikine gitmek

yürü dik burun kendi	işlerine karışmamak; kendi derdine düşmek.	
Nuk sheh më larg se hunda e vet (Olmsz. Eki) gör daha (bağ.) burun (ilgi) kendi	(Kendi burnundan ilerisini görmemek) Sadece kendi iyiliğini düşünür, etrafındaki insanları düşünmeyen; hep kendi çıkarlarını düşünmek.	Burnunun ucundan ötesini (ilerisini) görmemek

3.4.8. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ta krip lëkurën (tkl) tuzla deri	(Deriyi tuzlatır) Ürünleri pahalıya satmak, uyanık esnaf olmak.	Deriyi tuzlamak
I rropi lekurën (tkl) yüz (Geç. zmn.) deri	(Derisini yüzdü) Birini acımasızca çalıştırmak, vicdansızca kullandırmak, kötü davranmak.	Derisini yüzmek
Nuk e nxë lëkura (Olmsz. Eki) sığ deri	(Derisine sığmamak) şaka 1. Çok kilolu olan biri. 2. Dayanamamak, çok endişelenmek; neredeyse sinirden patlayacak.	Derisine sığmamak

3.4.9. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ka në majë të gjuhës (tkl) ol (bln) ucu (ilgi) dil	(Dilinin ucuna olmak) Aynı şeyi sürekli söylemek; bir şeyi istemekten ya da dilemekten utanmamak.	Dilinin ucuna gelmek
M'u tha gjuha (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dil	(Dilim kurudu) Zamanında söylemek gereken bir şeyi söyleyememek ve daha sonra bu davranıştan dolayı pişman olmak.	Dili kurumak

3.4.10. Diş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më ranë dhëmbët (ben+yde) dökül (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim döküldü) Hep gülüyor, gülmekten susmamak.	Dişleri dökülmek
Me thonj e me dhëmbë (bağ.) tırnak(çkl) (bağ.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişle tırnakla) Büyük çabalar ederek, çok zorluklar çekerek başarıya ulaşmak.	Dişli tırnaklı

3.4.11. Diz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
M'u prenë gjunjët (ben+yde) kesil (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim kesildi) Aldığım acı bir haberden dolayı halsiz kalmak, elim ayağım kesildi.	Dizleri kesilmek
M'u këputën gjunjët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) diz(çkl)	(Dizlerim koptu) Acı bir haberden dolayı halsiz kalmak, güçlü olmamak.	Dizim kopmak

3.4.12. Dudak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Buzë më buzë dudak (bağ.) dudak	(Dudak dudağa) Aşırı sinirli olan biri.	Dudak dudağa gelmek

.4.13. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I plasi në dorë (o+yde) patla (Geç. zmn.) (bln) el	(Elinde patladı) Bir şeyin beklemediği anda gerçekleşmek, bir planın başarısız olmak; beklenmedik	Elinde patlamak

	bir anda kötü amaçları, art niyetleri ortaya çıkmak.	
Mbaj dorën eut el	(El tutmak) 1. Birini dövmekten ya da başka bir hata yapmaktan kendini tutmak. 2. Bir şeyi tasarrüfla kullanmak, çok harcamamak, tutumlu olmak.	El tutmak
Jap dorën ver el	(El vermek) Bir antlaşmayı yere getirmek, gerçekleştirmek, söz vermek, ortak bir amaca vardıktan sonra el sıkmak.	El vermek
I shtriu dorën (o+yde) uzat (Geç. zmn.) el	(Elini uzattı) Düşmanla barışmak istemek, ilk adımı atarak birinden özür dilemek veya birini affetmek.	El uzatmak
Ngre duart lart kalk el(çkl) yukarı	(Elleri yukarda kaldırmak) 1. Birinin önünde teslim olmak, daha güçlü olana boynu eğmek. 2. Bir zorluğun karşısında pes etmek ya da teslim olmak.	El kaldırmak
Nxjerr nga dora çıkar (ayr) el	(Elden çıkarmak) Bir şeyi kendi elleriyle yapmak, üretmek; bitirmek.	Elden çıkarmak
Të mbetet në dorë (tkl) kal (Gen. zmn.) (bln) el	(Elinde kalır) 1. Biri o kadar zayıf ya da hasta ki, zorla ayakta duruyor, her an bayılabilir ya da ölebilir	Elde kalmak

	(ameliyat yaparken ya da döverken kullanılır), narin olan kimse. 2. Bir şey o kadar eskimiş ya da o kadar kalitesizdir ki kullanmaya çekinirsin, hemen bozulabilir ya da zarar görebilir, çok hassastır. 3. Bir şeyin değeri düşmek, kullanılabilecek bir yer kalmamak, işe yaramamak.	
E shtiu në dorë (tkl) geç (bln) el	(Ele geçirdi) Birini kandırarak, güzel sözler söyleyerek, hile yaparak kendini sevindirir, ona hizmet etmeyi başarmak.	Ele geçirmek
Ka kaluar në shumë duar ol geç (bln) çok el(çkl)	(Birçok ellerde geçmiş) olmsz. namusunu kaybetmek, bir çok kişiyle ilişkisi olmak, bir kişiden başka bir kişiye geçmek (genelde kadınlar için).	Ellerde gezmek
Laj duart yık el(çkl)	(Elleri yıkamak) 1. Artık bir kişiden umudunu kesmek, onsuz yaşamayı kabul etmek. 2. Bir suçtan ya da yapılan bir hatadan kurtulmak; bir kişiden ya da bir şeyden iletişimi kesmek, genelde kötü ya da ihtiyacı olmayan bir şeyden vazgeçmek.	El yıkamak

Më iku nga dora (ben+yde) git (Geç. zmn.) (ayr) el	(Elimden gitti) Kontrol elimden çıktı, yanlış yola girmek; gücüm ve etkim yok; artık beni dinlemiyor.	Elden gitmek
Marr frenat në dorë al fren(çkl) (bln) el	(Frenleri eline almak) ölç. dil. Bir işin tehlikesini göz önünde bulunarak halletmek, başaramak.	Dizginleri ele almak
E mbaj nëpër duar (tkl) tut (bln) el(çkl)	(Elinde tutmak) Mükemmel olana kadar o şeyin üzerinde çalışmak, doğru şekili verinceye kadar çabalamak.	Elinde tutmak

3.4.14. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Bie në sy çarp (bln) göz	(Göze çarpmak) 1. Başkalarının dikkatini çekecek bir şey yapmak; belli ediyor, bakarlar. 2. Sahip olduğu yetenekten dolayı üstün tutulmak.	Göze çarpmak
E sheh me bisht të syrit (tkl) bak (bağ.) kuyruk (ilgi) göz	(Gözün kuyruğuyla bakmak) Değer vermemek; küçümsemek, alay etmek, umursamamak.	Göz kuyruğuyla bakmak
E ka syrin të hapur	(Gözün açık olmak) 1. Kendi	Gözü açık olmak

(tkl) ol göz açık	hakkını kimseye yedirmemek. 2. Çok zeki; akıl küpü, herşeyi görmüş, bilen biri.	
I hap syrin (tkl) aç göz	(Gözünü açılmak) 1. Bir şeye belli birşekil vermek, gerektiği şekile getirmek; dönüştürmek. 2. Bir kişiyle çok samimi olmak, teşvik etmek, desteklemek. 3. Çok şımartmak.	Gözleri açılmak
M'u bënë sytë ujë (ben+yde) ol göz(çkl) su	(Gözlerim sulanmak) Gözlerim çok yoruldu (uzun bir zaman okumaktan ya da bir şeye odaklanırken).	Gözleri sulanmak

3.4.15. Kalp ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Nuk ka zemër (Olmsz. Eki) ol kalp	(Kalp olmamak) Hassas olan kimse, üzücü olaylara bakmaya kaldıramaz, çabuk duygulanır, haksızlığa uğrayanları görmeye dayanamaz, kalbi pamuk gibi.	Kalp olmamak
Më luan (më lëviz) zemra (ben+yde) oyna (hareket et) kalp	Kalbim oynamak (hareket etmek)) Bir şey için ya da bir kişi için endişelenmek, merak etmek.	Kalbi yerinde oynamak

Me gjithë (plot) zemër (bağ.) tüm kalp	(Bütün (tüm) kalbiyle) Bir dilek dilediğimizde ya da bir şeyden emin olduğumuzda, bir hediye verdiğimizde, bir işe girdiğimize ya da bir şey kabul ettiğimizde tüm kalbiyle dilemek, istemek, hediye etmek.	Kalbi bütün
Më grabiti zemrën (ben+yde) çal (Geç. zmn.) kalp	(Kalbimi çaldı) Birini fazla yormak, üzmek.	Kalbini çalmak
E ka zemrën të ngrohtë (tkl) ol kalp sıcak	(Kalbi sıcak olmak) İçi rahat, huzurlu olmak; geleceğe korkmadan, endişelenmeden, düşünmeden beklemek, çok memnun olmak.	Kalbi sıcak
Më lindi në zemër (ben+yde) doğ (Geç. zmn.) (bln) kalp	(Kalbime doğdu) Birdenbire bir şey yapmayı istemeyi yada birini sevmeyi başlamak, hisslerin olmak.	Kalbine doğmak
Më rreh zemra (ben+yde) çarp (Ş. zmn.) kalp	(Kalbim çarpıyor) Bir iş yapmaya özenmek, canlanmak, gayret etmek, kalbi hızlı atmak.	Kabi çarpmak

3.4.16. Kan ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Derdh gjak dök kan	(Kan dökmek) Bir şey ya ba bir kişi için kendini feda etmek.	Kan dökmek
Më hipi gjaku në kokë (ben+yde) bin (Geç. zmn.) kan (bln) baş	(Başıma kan bindi) Çok yorulmak, bıkmak, hali kalmamak (genelde sırtı eğilerek çalışırken oluşur).	Başına kan çıkmak
Më ra gjaku në sy (ben+yde) düş (Geç. zmn.) kan (bln) göz	(Gözüme kan düştü) Çok yorulmak, bıkmak, hali kalmamak (genelde sırtı eğilerek çalışırken oluşur).	Gözünü kan bürümek
Më ngriu gjaku (ben+yde) don (Geç. zmn.) kan	(Kanım dondu)Ayakta durmaktan ya da çok yürümekten yorulmak.	Kanı donmak
E tërheq gjaku çek (Gen. zmn.) kan	(Kan çeker) Tanımadığı biriyle yankınlık hissi duymak ama bundan haberi olmamak veya kan bağından dolayı samimi olmak.	Kan çekmek

3.4.17. Karın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ka barkun e gjërë (tkl) ol karın geniş	(Karnı geniş) 1. Sürekli sınırsızca yiyen, hiç bir zaman doyamayan kimse. 2. Misafirperver, cömert olan biri.	Karnı geniş

3.4.18. Kol ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Hap krahët aç kol(çkl)	(Kollarını açmak) Bir şeyi ya da bir kişiyi tanımadığını ya da bilmediğini göstermek için yapılan bir hareket, şaşkınlık ifadesi.	Kollarını açmak
M'u këputën krahët (ben+yde) kop (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kollarım koptu) Ümitsiz olmak, depresyona girmek (genelde biri vefat edince ya da bir şey bozulduğunda) kimse beni desteklemiyor, yardım etmiyor, gücüm kalmadı, tükenmek.	Kolları kopmak
I fut krahun (tkl) gir kol	(Koluna girmek) Nişanlanmak ya da biriyle evlenmek, bir ilişkiye başlamak.	Koluna girmek

3.4.19. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
M'u ngritën qimet përpjetë (ben+yde) kalk (Geç. zmn.) tüy(çkl) yokuş yukarı	(Tüylerim yokuş yukarı kalktı) Çök üzüldüm, öfkelendim, nerdeyse inadımdan patlayacaktım; bir olaydan veya bir hikâyeden çok etkilenmek.	Tüy diken diken olmak

3.4.20. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Gjithë sy e veshë tüm göz (bağ.) kulak	(Tüm gözüyle kulağıyla) Söylenecek sözü dikkatle beklemek, yönelmek.	Göz kulak olmak
Më vajti goja te veshi (ben+yde) git (Geç. zmn.) ağız (bln) kulak	(Ağız kulaklarıma gitti) Bir şey söylemekten ya da istemekten yoruldum, kimse beni dinlemiyor, uyarmaktan bıkmak.	Ağız kulaklarına varmak
I vajti goja prapa veshit (o+yde) git (Geç. zmn.) ağız arka kulak	(Ağzı kulaklarına gitmek) Aynı şeyi söylemekten bıkmak, defalarca anlatmak ve karşı tarafın anlamaması.	Ağız kulaklarına varmak

3.4.21. Nefes ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Marr frymë al nefes	(Nefes almak) Hayatta kalmak için çabalamak.	Nefes almak

Frymë më frymë nefes (yde) nefes	(Nefes nefese) Biriyle çok yakın, yan yana, neredeyse yapışık olmak.	Soluk soluğa kalmak

3.4.22. Omuz ile İlgili deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E mban mbi supet (tkl) taşı (Gen. zmn.) üstü omuz(çkl)	(Omuzuna taşır) Bir şeyin yükü taşımak, bir görevin ya da bir işin çözümünü birine teslim etmek, bir görevi üstlenmek.	Omuzda taşımak

3.4.23. Parmak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E tregojnë me gisht göster (Gen. zmn.) (bağ.) parmak	(Parmakla gösterilir) Sahip olduğu kötü alışkanlıklardan dolayı onu herkes tanır, kötü bir insan olarak gösterilmek.	Parmakla gösterilmek
E lidh në gisht (tkl) bağla (bln) parmak	(Parmağına bağlamak) Bir şey unutmamaya çalışmak, hep aklında tutmak (genelde bir istek).	Parmağına dolamak
Ngela gisht	(Parmak kaldım) Akrabalarım hepsi rahmetli	Parmak kaldı

kal (Geç. zmn.) parmak	oldu, bir başıma kaldım.	
Mbeti me gisht në gojë kal (Geç. zmn.) (bağ.) parmak (bln) ağız	(Parmağı ağazında kaldı) Akrabalarım hepsi rahmetli oldu, bir başıma kaldım.	Parmağı ağazında kalmak

3.4.24. Tırnak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Me thonj e me dhëmbë (bağ.) tırnak(çkl) (bağ.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişlerle tırnaklarla) Büyük çabalar ederek, çok zorluklar çekerek başarıya ulaşmak.	Dişli tırnaklı
I ka ngulur thonjtë (tkl) ol sök tırnak(çkl)	(Tırnaklarını sökmek) Olmsz. Birini öldürmek amacıyla saldırmak; bir şeyle tehdit ederek istediğini yaptırmak.	Tırnaklarını sökmek

3.4.25. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Kthej fytyrën çevir yüz	(Yüz çevirmek) Bir şeye, ya da birine bütün dikkatini vermek, özen göstermek, can kulağıyla dinlemek.	Yüz çevirmek
I jap fytyrë (tkl) ver yüz	(Yüz vermek) Bir şeye belli bir şekile sokmak, gerekli şekli vermek; dönüştürmek.	Yüz vermek

3.5. Karşılığı Olmayan Deyimler

3.5.1. Ağız ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia dha llokum në gojë (tkl) ver (Geç. zmn.) lokum (bln) ağız	(Ağzına lokum verdi) Birinin yorulmaması için bir şeyi hazır vermek; hazır etmek.	
S'ka gojë yok ağız	(Ağzı yok) Bir şey istemeye hakkı yok; laf söylemek ona düşmez.	
S'ma nxë goja (Olmsz. Eki) (ben+yde) sığma ağız	(Ağza sığmamak) Kötü bir haberi söyleyememek, kırıcı ve hoş olmayan sözler söylemeye cesaret edememek.	
Më zuri goja myk (ben+yde) tut (Geç. zmn.) ağız yosun	(Ağzım yosun tuttu) Tanıdık, konuşacak kimsenin olmadığı durumlarda kullanılır; iki satır laf edememek	
E kam gojën baltë (tkl) ol ağız çamur	(Ağzım çamur olmak) Ağzında kötü bir tadın olması, tadı tuzu olmaması.	
Ndan kafshatën e gojës	(Ağız lokmasını bölmek) Bir yoksulun başka bir yoksul ile	

böl lokma ağız	evinde son kalan lokmasını paylaşmak; kardeş payı yapmak.	

3.5.2. Akıl/ Beyin ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ka katërqind mendje var dört yüz akıl	(Dört yüz aklı var) Net bir düşüncesi olmayan biri; hep farklı ve değişik fikirlere sahip olmak; fikrini çabuk değiştiren biri.	
E gënjen mendja (o+yde) kandır akıl	(Aklı kandırmak) Boşuna umud etmek, kendini kandırmak, gerçek olduğu sanmak, düşünmek.	
Me mendje të njomë (bağ.) akıl nemli	(Nemli zihinle) Çocukça davranan biri, hayatta pek zorlanmayan, narin olan kimse.	
Ia rrit mendjen (tkl) büyüt akıl	(Aklını büyütmek) Güzel sözlerle, övmelerle kendini beğendirmek, diğerlerinden daha üstün olduğuna inandırmak, hissetirmek.	
I pjell mendja (o+yde) doğur akıl	(Akıl doğurmak) olmsz. Olmayan şeyler söylemek, kötü konuşmak, uydurmak.	

I ka zëne dhjamë truri (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) içyağı beyin	(Beyni içyağı tutmuş) Aklını kaybetti, geri zekâlı, eskisi gibi çabuk ve hızlı düşünmemek, zor anlayan, şaşkın şaşkın gezmek.	

3.5.3. Alın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I kam sytë në ballë (tkl) ol göz (çkl) (bln) alın	(Gözlerim alnında olmak) Kendim de bakabilirim; bende olanın farkındayım; gözlerim açık.	
Të çan (jep) në ballë (diçka) (tkl) çat (ver) (bln) alın (bir şey)	(Alnından çatlar (verir)) (bir şey) Çarpılır, aniden soğuk bir şey hissetmek (su ya da meyvesuyu için), çok sert (rakı gibi).	.
Laj ballin yıka alın	(Alın yıkamak) Namusu yerine getirmek, atılan iftiradan kurtulmak, temiz çıkmak.	
Ve ballin nga thembrat koy alın (bln) ökçe(çkl)	(Alnın ökçe tarafından koymak) hcv. Geldiği yerden geri gitmek; def olmak.	
Ia numuroi në lule të ballit	(Alnın çiçeğinde (ortasında) saymak) Silahla attı, öldürdü,	.

(tkl) say (bln) çiçek (ilgi) alın	alnın ortasından vurdu.	

3.5.4. Avuç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E mat detin me pëllëmbë (tkl) ölç deniz (bağ.) avuç	(Denizi avuçla ölçmek) Gerekli araçları elinde bulunamadığı halde bir işe kalkışmak; imkansız olan bir şeyi gerçekleştirmeye istemek.	
E mat me pëllëmbë (tkl) ölç (bağ.) avuç	(Avuçla ölçmek) Bir yerin her tarafını görmek, gezmek, görmediği bir yer bırakmamak; karış karış gezmek.	

3.5.5. Ayak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Mbaj këmbët tut ayak(çkl)	(Ayakları tutmak) Yavaşça yürümek.	
Ngul këmbët në akull dire ayak(çkl) (bln) buz	(Ayakları buza diremek) Kimsesiz, desteksiz olan kimse, yapayalnız kalmak.	

E kthehu me këmbë përpjetë (tkl) çevir (Geç. zmn.) (bağ.) ayak(çkl) yokuş yukarı	(Ayakları yokuş yukarıya çevirtti) Bir şey ararken her şeyi alt üst etmek, karıştırmak.	
E shkel me këmbë (tkl) bas (bağ.) ayak(çkl)	(Ayakla basmak) Bir kuralı, bir kanunu çiğnemek.	
I rri më këmbë (tkl) dur (bln) ayak	(Ayakta durmak) Her zaman hizmet etmek için hazır olmak; hazır ve nazır olmak.	
Ngrihen këmbët e i bien kokës kalk ayak(çkl) (bağ.) vur kafa	(Ayakları kaldırıp kafaya vurmak) Küçük büyüğe tokat atıyor; fakir zengine karşı çıkıyor, cahil insan zeki insana yol gösteriyor.	
I fsheh këmbët (tkl) sakla ayak(çkl)	(Ayakları saklamak) Gizlice çalışmak, hareket etmek; sinsi olmak; kendini saklamak, olduğu gibi göstermemek; niyetini ne olduğunu söylememek; karda yürüp izini belli etmemek	
Mori këmbët në krahë al ayak (bln) kucak	(Ayakları kucağına aldı) şaka Birdenbire yola çıktı, uzaklaştı, kaçtı, tabanları yağlamak.	
Të shkel bukën me	(Ekmeği ayağıyla basar) İyilik bilmez, iyiliğe kötülükle	

këmbë (tkl) bas (Gen. zmn.) ekmek (bağ.) ayak	karşılık vermek nankörlük eden kimse.	
Me këmbë balte (argjili) (bağ.) ayak(çkl) çamur (balçık)	(Çamur (balçık) ayaklı) Görünüşte güçlü ama dengesiz olan biri.	
Këmbët e lehta faqja e bardhë! ayak(çkl) hafif yanak beyaz	(Ayakların hafif yanağın beyaz!) tebr. hcv. Koşarak tehlikeden kaçmaya, kurtulmaya çalışmak; cesur olmayan kimse, her işten kolay sıyrılmak.	
Me la këmbët e arushës në dorë (tkl) bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl) (ilgi) ayı (bln) el	(Elimde ayının ayaklarını bıraktı) Tehlike, zorluk içinde beni bırakıp kendi başını kurtardı, beni kandırdı, arkadaşı yarı yolda bırakıp kaçmak.	
Ua hipi këmbëve (tkl) bin (Geç. zmn.) ayak(çkl)	(Ayaklara bindi) şaka Yaya gitmek, bir yere yürüyerek gitmek; herhangi bir araç kullanmadan yolculuk yapmak.	
I futet detit me këmbë (tkl) sok deniz (bağ.) ayak(çkl)	(Denize ayakları sokmak) Aşırı zor ve imkansız bir işe kalkışmak; aşırı iddialı; çok düşünmeden zor bir işe girişmek.	

E kalon detin me këmbë (tkl) geç deniz (bağ.) ayak(çkl)	(Denizi ayaklarıyla geçmek) Biri her şey yapabileceğini böbürlenerek göstermek; amacına kolaylıkla ulaşabileceğini sanan; mümkün olmayan bir şeyi yapabilme düşüncesinde olan; düzgün hesaplar yapmadan bir işe kalkışmak.	
Mbështetet me dy këmbë dayan (bağ.) iki ayak(çkl)	(İki ayaklarıyla dayanmak) 1. Bir işe başladığında emin adımlarla yürümek, birinden tam destek almak, kendinden emin olmak. 2. Tamamen ilkelere, teorilere ya da sağlam temelere dayanmak.	
I ka këmbët e thara (tkl) ol ayak(çkl) kuru	(Ayakları kuru olmak) Sakar, adımları zorla atıyor, üşengeç, tembel tembel hareket etmek.	
Si këmbët e dhisë gibi ayak(çkl) (ilgi) koyun	(Koyunun bacakları gibi) ö. Kim kimden daha üstün ya da daha aşağı olduğunu anlaşılmaz hale gelmek, sanki herkes herşey aynı gibidir.	
Nuk ja gjen këmbët (Olmsz. Eki) (o+yde) bul ayak(çkl) Nuk të hahen këmbët	(Ayaklarını bulamamak) Ne düşünür, ne yapmak istediğini, amacı ne olduğunu anlamamak. (Ayakları yenilmeyecek) Bir	

(Olmsz. Eki) (sen+yde) ye ayak(çkl)	yere gidersen ya da bir şey yaparsan fena olmaz, bu işi yaparsan ölmezsin anlamına gelen sözdür.	
Nuk ja gjen këmbët (Olmsz. Eki) (o+yde) bul ayak(çkl)	(Ayaklarını bulamamak) Birinin nereye saklandığını bulamamak, bir kişinin karakterini fıtratını çözememek, ortadan kaybolmak.	
I mblodhi (ndeu) këmbët (tkl) topla (Geç. zmn.) (as) ayak(çkl)	(Ayakları topladı (astı)) Tutumlu olmaya başlamak, harcamaları azaltmak; kemerleri sıkmak.	
E kam nëpër këmbë (tkl) ol (bln) ayak(çkl)	(Ayağımda olmak) 1. Küçük bir çocuğum var onu büyütmem gerek, yanında durmam lazım. 2. Elimde bir işim var onu hal etmem gerekir; beni rahatsız eden şeyi bir an önce çözmem lazım. 3. İşlerime karışan biri var ve onu bulmam gerekiyor.	
Në këmbë e në dorë (bln) ayak (bağ.) (bln) el	(Ayağında elinde) Çabucak, ayakta, öylesine bir şey yapmak, çok düşünmeden karar vermek.	
E mori nga këmbët (tkl) al (Geç. zmn.) (ayr)	(Ayaklarından aldı) Bir şeyi olduğu gibi anlamamak;	

ayak(çkl)	yanlış veya tam tersi anlamak.	
E merr nëpër këmbë (tkl) al (Gen. zmn.) (yde) ayak(çkl)	(Ayaklarına alır) Davranması gerektiği gibi davranmamak, değer vermemek, kümçümsemek.	
E mbaj me këmbë (tkl) tut (bağ.) ayak(çkl)	(Ayakla tutmak) Birine ya da bir şeye özen göstermek; bir şeyi ya da bir sıkıntısı olduğu halde bozulmaması için çabalamak ya da dikkat ederek birinin yaşaması için uğraşmak.	
E priti me këmbët e para (tkl) karşılaş (Geç. zmn.) (bağ.) ayak(çkl) ön	(Ön ayaklarla karşılamak) 1. Kötü, sert, samimiyetsizce birini karşılamak. 2. Bir şeyi (teklif, istek) kabul etmemek, itiraz etmek.	
Ia shkurtoj këmbët (tkl) kısalt ayak(çkl)	(Ayakları kısaltmak) Cezalandırarak bir daha gelip zarar vermemek, ya da aynı kötülüğü bir daha yapmaya cesaret edememek.	
I zuri këmbën (tkl) yakala ayak	(Ayağını yakalamak) İşten ayrılan kişinin yerine geçmek.	
U ul këmbëkryq (tkl) oturmak ayak üstü	(Ayak ayak üstüne oturmak) Uzun bir zaman kalmaya geldi.	

3.5.6. Bağırsak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Ia thau zorrën (tkl) kuru (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsaklarını kuruttu) Yiyecek bir şey vermedi, uzun bir zaman aç bıraktı; açlık çekmek.	
I tregoi zorrët e barkut (tkl) göster bağırsak(çkl) (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları gösterdi) İçinde ne var ne yok hepsini döktü, hiç bir sır tutmadı, gerekli gereksiz her şeyi anlattı; içini dökmek.	
E njomi zorrën (tkl) sula (Geç. zmn.) bağırsak	(Bağırsakları suladı) Azıcık yemek, çok yiyememek, atıştırmak (genelde yoksulluk içinde yaşayan biri), açlık çekmek.	

3.5.7. Baş/ Kafa ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Ia lau kokën (tkl) yıka (Geç. zmn.) kafa	(Kafasını yıkadı) Birini yaptığı hatadan dolayı ceza vermek, azarlamak.	

Bëhet berber në kokën e tjetrit ol berber (bln) kafa (ilgi) başka	(Başkasının kafasında berber olmak) hcv. Başkasına ne kadar zarar verebileceğini umurunda olmamak, bir şey yapmaya kalkışmak; başkasının sırtından beslenmek, başkalardan faydalanmak, öğrenmek.	
Qan me thes në kokë ağla (Gen. zmn.) (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla ağlar) Bir şey için çok ağlmak, bağırmak ya da şikayet etmek.	
Le leshtë (qimet) e kokës bırak tüy(çkl) (saç) (ilgi) kafa	(Kafasının tüylerini (saçlarını) bırakmak) Bir şey çok pahalı olmasına rağmen satın almak.	
I pjell koka (o+yde) doğur kafa	(Kafası doğurur) 1. Uydurmak, icaat etmek yetenekli olmak. 2. olmsz. Olmayan şeyler söylemek, kafadan uydurmak.	
Këmbët e lehta faqja e bardhë! ayak(çkl) hafif yanak beyaz	(Ayakların hafif yanağın beyaz!) tebr. hcv. Koşarak tehlikeden kaçmaya, kurtulmaya çalışmak; cesur olmayan kimse, her işten kolay sıyrılmak.	
Më ka rënë leshtë e kokës (ben+yde) ol düş (Geç.	(Kafanın saçları düştü) Bir yerde uzun bir zaman oturmak ya da hayatın bir kısmını	

zmn.) saç(çkl) (ilgi) kafa	geçirmek, bir yerde yaşlanmak.	
Kokën të hanë! kafa ye	(Kafayı yesinler!) Birbirine girsinler, ne halleri varsa görsünler, umrumda değil.	
Vari kokën as (Geç. zmn.) kafa	(Kafayı astı) Kibirlikten ya da gururundan vazgeçti.	
I vuri gishtin kokës (tkl) koy (Geç. zmn.) parmak kafa	(Kafasına parmağı koydu) Bir şeyi iyi anlamaya çalışır, iyi düşünmek ve kendini yola getirmek, hayatını düzene sokmak.	
Me thes në kokë (bağ.) çuval (bln) kafa	(Kafadaki çuvalla) Gözüm kapalı, nereye gittiğimi ne yaptığımı bilmemek; rastgele.	
Ka mjegull në kokë var sis (bln) kafa	(Kafada sis var) Bir şeyi iyi bilmeden, düşünmeden harekete geçmek, net ve emin olmamak, kafası karışık olmak.	
I ve kokë (muhabetit) (tkl) koy baş (sohbet)	(Baş koymak (sohbetine) Son sözü söyleyip konuyu kapatmak; son noktayı koymak.	
E fut kokën në lak (tkl) sok kafa (bln) tuzak	(Başı tuzağa sokmak) Birinin oyununa gelmek, kandırılmak.	

Ia mati kokën me pe (tkl) ölç (Geç. zmn.) kafa (bağ.) ip	(Kafasını iple ölçtü) Bir şeyi pahalıya satmak.	

3.5.8. Ben ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E ve në nishan (tkl) koy (yde) ben	(Bene koymak) Birine zarar vereceğine bir kenara yazmak, kafasına koymak, kararlı olmak; bir işin peşinden sonuna kadar gitmek.	

3.5.9. Bıyık ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Mustaqe misër bıyık mısır	(Mısır bıyığı) Ortalığı karıştıran, planları bozan, sinsi olan kimse.	

3.5.10. Boğaz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Iu bë halë në grykë (o+yde) ol (Geç. zmn.) kılıç (bln) boğaz	(Boğaza kılçık oldu) Hak etmediği bir şeyin keyfini çıkarmamak.	
Është kockë deri në fyt ol kemik kadar (bln) boğaz	(Boğaza kadar kemiktir) Bir yemek kolay kolay yutulmaz, yenilmez, bayat, sert.	
I vë lak fytit (tkl) koy döngü boğaz	(Boğazına döngü takmak) Kendini zor bir işe maruz bırakmak, isteyerek ağır bir görevi üstlenmek; yük altına girmek.	

3.5.11. Boyun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Të paça në qafë (tkl) ol (bln) boyun	(Boynuma olursun) Senin başına gelen her kötülük ya da zarar benim suçumdur; korkma; cezaya razıyım. Haksız olduğu anlaşıldığında verilecek her cezaya razı olan kimse. (genelde bir işin sonunu bilmeden birini teşvik etmek)	
I vuri këmbën në qafë (tkl) koy (Geç. zmn.)	(Ayağını boynuna koymak) Onunla istediğini yaptı, ezdi, yendi, küçük düşürdü.	

ayak (bln) boyun		
Të merr në qafë (tkl) al (Gen. zmn.) (bln) boyun	(Boynunda alır) Birinin iyi huyları, güzel ahlakı yani güzel yönleriyle hayran bırakması.	
M'u këput qafa (ben+yde) kop (Geç. zmn.) boyun	(Boynum koptu) Birini beklemekten boynu hep bir tarafa dönmekten, bakmaktan yorulmak.	
Iu bë qafa palë palë (o+yde) ol (Geç. zmn.) boyun çift çift	(Boynu çift çift olmuş) Kilolu olan kimse.	
Ka marrë erë në qafë ol al (Geç. zmn.) rüzgâr (bln) boyun	(Boynuna rüzgâr almış) Bir kişinin gizli bir iş yaptığına farkına varmak, çözmek, artık gizlenecek bir şeyin kalmaması.	
E ka qafen të shkurtër (tkl) var boyun kısa	(Boynun kısa) İyi düşünmeden konuşan biri; acele eden.	
Më bie në qafë (ben+yde) düş (Ş. zmn.) (bln) boyun	(Boynuma düşüyor) Suçsuz olduğu halde suçlanmak, sebepsizce azar işitmek.	
Del po në atë qafë çık aynı (bln) (İ. z.)boyun	(Aynı boyuna çıkmak) Aynı yola çıkması, bir işten ya da olaydan aynı sonucu almak.	

I ha qafa për këmborë (o+yde) kaşın (Geç. zmn.) boyun için çan	(Boyun çan için kaşınır) Kendini zor bir işe maruz bırakmak, isteyerek ağır bir görevi üstlenmek; Yük altına girmek.	
Këputi dellin e qafës kop (Geç. zmn.) güneş (ilgi) boyun	(Boyun güneşini koparmak) kçm. Kendine kötülük yaparak ölmek, canına kıymak.	

3.5.12. Burun ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Breshëri e rreh dhe hunda me majë dolu döv (Gen. zmn.) (bağ.) burun (bağ.) ucu	(Dolu döver ve burnun ucuyla olmak) hcv. Hak ettiğinden daha fazlasını isteyen kimse; sandığı kadar değerli olmamak.	
E ka hundën të hollë (tkl) ol burun ince	(Burnun ince olmak) 1. Koku alma hissi çok güçlü olmak; hemen kokunun ne olduğunu anlar. 2. hcv. Her şeyi kabul etmez; her konuda seçici olmak.	
I hanë hundët (o+yde) kaşın burun(çkl)	(Burun kaşınmak) Kavga etmeyi istemek, belayı aramak, olay çıkarmak, canına susamak; belayı aramak.	

E nxori hundën jashtë (tkl) çıkar (Geç. zmn.) burun dışarı	(Burnu dışarıya çıkardı) Durmadan, beklemeden harekete geçti, bir şeyler yapmaya başladı, harekete geçmek.	.
Të vjedh hundën midis syve (tkl) çal (Gen. zmn.) burun arası göz(çkl)	(Burnu gözlerin arasından çalar) Becerikli, hile yaparken yakalayamazsın; tecrübeli hırsız.	
Merr hundë al burun	(Burun almak) Bir şeye sıfırdan başlamaya cesaret eden kimse; cesur olmak.	
S'e le hunda të hajë bar (Olmsz. Eki) bırak burun ye çim	(Burnu çim yemesine izin vermez) Kibirliğinden kendine zarar vermek.	
Hundë lesh burun tüy	(Tüy burnu) Kendi işini yapamayan, hep başkaların tarafından yönetilen, başkalarının fikrine uyan kimse (genelde hanımcı olan erkekler için kullanılır).	

3.5.13. Damar ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I zbriti damari	(Damarı indi) Sakinleşmek,	

(o+yde) in (Geç. zmn.) damar	sinirleri gevşemek, sinirleri yatışmak.	

3.5.14. Deri ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Humbet nën lëkurë kaybol (Gen. zmn.) alt deri	(Derisine kaybolur) kçm. Konuşmamak, itiraz etmemek, her şeyi kabul etmek.	
Ia bëri lëkurën për pesë (dy) para (tkl) yap (Geç. zmn.) deri için beş (iki) para	(Derisini beş (iki) paralık etti) Söylemediği bir şey kalmadı, hekesin önünde rezil etti; küçük düşürmek.	
Nxjerr dy lëkura nga një dele çıkar iki deri (ayr) bir koyun	(Bir koyundan iki deri çıkartır) Bir kişiden ya da bir şeyden hak ettiğinden daha fazla almak, kazançları iki katta çıkarır; birini ya da bir şeyi sonuna kadar kullanmak; amacına ulaşıncaya kadar vazgeçmemek.	
Shet lëkurën sat deri	(Derisini satmak) kçm. Para için ya da başka bir şeyden faydalanmak amacıyla başkanın hizmetinde olmak, bir şeyi elde etmek için	

	fedakârlık yapmak.	
I është trashur lëkura (o+yde) ol kalın (Geç. zmn.) deri	(Derisi kalınlaşmış) Bir işle ya da başka bir şeyle alışmış; dayanır ya da katlanır, çektiği zorlukları artık hissetmemek.	
I tregon lëkurën e ujkut (tkl) göster (Gen. zmn.) deri (ilgi) kurt	(Kurdun derisini gösterir) Birine kötü bir şey yaparak korkutmak.	
I vuri lëkurën e gomarit (tkl) koy (Geç. zmn.) deri (ilgi) eşek	(Eşeğinin derisini koydu) Birini utandırdı; herkesin tarafından aptal yerine konuldu.	
E vë veten në lëkurën (e tjetrit) (tkl) koy kendi (bln) deri (başka)	(Kendini (başkasının) derisine koymak) Kendini başka birinin yerine koymak, başka birinin durumuna koymak (birinin duruşunu değerlendirmek, anlamaya çalışmak).	
Nuk i bën lëkura një para (Olmsz. Eki) (o+yde) yap deri bir para	(Derisi bir para etmez) Değersiz olan kimse, hiç bir şeyi beceremeyen, beş para bile etmez.	

3.5.15. Dil ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia shtrëngoi frerin gjuhës	(Dilin gemini sıktı) Bir şeyi	

(tkl) sık (Geç. zmn.) gem(çkl) dil	söylemeden önce dikkat etmek, lafını iyi düşünüp, taşınıp sonra söylemek.	
S'ka gjuhë (Olmsz. Eki) ol dil	(Dili olmamak) Net, güzel bir dille konuşmayı bilmeyen kimse, sözleri iyi seçmemek.	
E shpie gjuhën ku i dhemb dhëmbi (tkl) götür dil nerede ağrı diş	(Dili ağrıdığı dişe götürmek) Endişe ettiğim bir şey hakkında konuşmak ya da düşünmek, hep sorunlarımla ya da problemlerimle uğraşmak, çözmek istediğim meseleleri hep söz konusu olmak.	
Kafshon gjuhën me dhëmbë ısır dil (bağ.) diş(çkl)	(Dilini dişiyle ısırmak) Bir şeyi söylememek için kendini sıkmak.	

3.5.16. Dirsek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Çan me bërryla ilerle (bağ.) dirsek(çkl)	(Dirseklerle ilerlemek) Hayatta haksızlık, hile yaparak başarılı olmaya çalışan kimse.	
Flet me bërryl konuş (bağ.) dirsek	(Dirsekle konuşur) Dalkavuk; şeytan; her işten çıkarıcı olmaya çalışan biri, ne	

	konuştuğunu farkında olmayan, saçmalamak.	
I tregoi bërrylin (tkl) göster (Geç. zmn.) dirsek	(Dirseği gösterdi) olmsz. Çok kesin bir şekilde itiraz etmek, kabul etmemek, istediklerinden hiç bir şeyi vermemek, dımdızlak ortada bırakmak.	
I vuri bërrylin (tkl) koy (Geç. zmn.) dirsek	(Dirseği koydu) Haksızca, zorla birini bir olaydan, bir etkinlikten uzaklaştırmak.	

3.5.17. Diş ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ka dhëmbët me bukën time (tkl) ol diş(çkl) (bağ.) ekmek benim	(Dişleri benim ekmeğimde olmak) Benim desteğimle yaşadığına, hayata tutunduğuna rağmen nankörlük etmek.	
Njëri ha kumbulla e tjetrit i mpihen dhëmbët biri ye (Gen. zmn.) erik (bağ.) diğeri uyuş (Gen. zmn.) diş(çkl)	(Biri erik yer ama karşındakinin dişleri uyuşur) hcv. Güçlü bir insan zor bir işe kalkışır ve başarıyla sonuçlandırır ve onun yerine zayıf insanlar şikayet eder. Hasta olan değil de hasta	

	olmayan şikayet eder.	
Iu vranë dhëmbët (o+yde) incin (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişleri incindi) hcv. Zahmet etmeyen, uğraşmayan, zor durumda olmayan biri ama hep şikayet etmek. Halinden hep şikayet eden; hiç bir şeyden mutlu olmayan kimse.	
Ta bësh dhëmbin sa të kalit (tkl) yap diş kadar (ilgi) at	(Dişini atın dişi kadar yapmak) Ne yaparsan yap istediğini elde edemeyeceksin, boşu boşuna uğraşma.	
Hahet me dhëmbë ye (Gen. zmn.) (bağ.) diş(çkl)	(Dişler ile yenir) Biriyle çok fena kavga etmek.	
Jam dhëmbë më dhëmbë ol diş(çkl) (bağ.) diş(çkl)	(Diş dişe olmak) Birinden çok nefret etmek, gördüğünde hep sinirlenmek; savaşta olmak; affetmemek.	
Ia nxori dhëmbë e dhëmballë (tkl) çek (Gen. zmn.) diş(çkl) (bağ.) diş	(Ağzı dişleri diğer dişleriyle birlikte çektirmek) Birne işkence yapmak, yormak, neredeyse canını almak; acı çektirmek.	
E ruan bukën ndër dhëmbët (tkl) sakla ekmek (ilgi) diş(çkl)	(Ekmeği dişlerin altında saklar) Minnettar olmak, yapılan iyiliği unutmayan biri, nankörlük etmemek.	

Më mbajtën dhëmbët (ben+yde) tut (Geç. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerim tuttu) Az kaldı düşüncemi söyleyecektim; bir şeyi söylememek için kendini tutmak.	
I numuron dhëmbët (tkl) say (Gen. zmn.) diş(çkl)	(Dişlerini sayar) Birini dara sokmak, bir şey yaptırmak; hak ettiği kadar ücret vermek.	
Të qëron dhëmbin (tkl) soy (Gen. zmn.) diş	(Dişini soyar) Bir işle oyalamaya bırakmamak, iyiyice hesabını sorar, en ince detayına istemek.	
Ha dynjanë me dhembë ye dünya (bağ.) diş(çkl)	(Dünyayı dişlerle yemek) Yaptığı yanlış seçimlerin dolayısıyla kendini kötü hissetmek, zor durumda kalmak.	
Kafshon gjuhën me dhëmbë ısır dil (bağ.) diş(çkl)	(Dilini dişiyle ısırmak) Bir şeyi söylememek için kendini sıkmak.	
Ha veten me dhëmbë ye kendi (bağ.) diş(çkl)	(Kendimi dişlerimle yemek) Yaptığı bir hata ya da bir aptalık yüzünden acı çekmek, içi hiç rahat olmamak; yaptığına pişman olmak ama çok geç kalmak, iş işten geçmiş; yapmaması gereken bir şeyi yaptıktan sonra kendinden nefret etmek, içi	

	içimi yemek.	

3.5.18. Dudak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ka lyer buzët (tkl) ol sür (Geç. zmn.) dudak(çkl)	(Dudakları sürmüş) Kötü, pis, tehlikeli işlere karışmış.	
E ka vajin në buzë (tkl) ol yağ (bln) dudak	(Yağın dudağında olmak) Hep şikayet edenler için kullanılan bir söz.	
M'u tha buza (ben+yde) kuru (Geç. zmn.) dudak	(Dudağım kurudu) Bir şey boğazından geçmemek, uzun zamandır ne yemek ne içmek.	
Lëpin buzët yala dudak(çkl)	(Dudakları yalamak) hcv. Elde etmediği rağmen sanki kendi malı olduğu gibi davranmak; imkansız olduğu halde umud etmek, boşu boşuna sevinmek.	

3.5.19. El ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

Fërkon duart ov el(çkl)	(Ellerini ovmak) olmsz. Sevmediğin bir kişinin kötü duruma düştüğünde perişan haline sevinmek, yapılan kötülükten zevk almak.	
I kërkoj dorën (tkl) iste el	(El istemek) etnogr. Bir kıza evlenme teklifi etmek, aile büyüklerinden kızı istemek.	
Mbeta me duart në gji kal (Geç. zmn.) (bağ.) el(çkl) (bln) göğüs	(Eller göğüsünde bağlı kaldı) 1. Üzüntü ve yoksulluk içinde olmak. 2. Kimsesiz, yalnız kalmak; kabuğuna çekilmek.	
Rri me dorë në xhep kal (bağ.) el (bln) cep	(Eli cebinde kalmak) Aşırı para harcayan kimse, gereksiz masraf yapmak; cebi delik olmak.	
Dorë shpuar el delik	(Eli delik) Aşırı para harcayan kimse, gereksiz masraf yapmak; cebi delik olmak.	
Ve dorën në prush koy el (bln) kor	(Eli korun üstüne koymak) Bir şey ya da bir kişi için emin olmak, dürüstlüğüne tüm kalbiyle inanmak; kefil olmak.	
Vjen me urë (pishë) në dorë gel (bağ.) köprü (çam) (bln) el	(Elinde köprüyle (çamla) gelmek) Önünde ne var ne yok yıkmak, karşısına çıkan herşeyi paramparça etmek; yakıp yıkmak.	

I shpërtheu mina në dorë (o+yde) patla (Geç. zmn.) mayın (bln) el	(Mayın elinde patlatı) Yaptığı kötü planı anlaşılmak, ortaya çıkmak; kazdığı çukura (kuyuya) kendisi düşmek.	
Nuk kthej dorë (Olmsz. Eki) çevir el	(El çevirmemek) 1. Tokat atan birine karşılık vermemek. 2. Verilen her şeyi kabul etmek.	
Me la këmbët e arushës në dorë (tkl) bırak (Geç. zmn.) ayak(çkl) (ilgi) ayı (bln) el	(Elimde ayının ayaklarını bıraktı) Tehlike, zorluk içinde beni bırakıp kendi başını kurtardı, beni kandırdı, arkadaşı yarı yolda bırakıp kaçmak; yarı yolda bırakmak.	
Largo duart çekil el(çkl)	(Ellerini çekil) ölç. dil. Kötülük yapmayın, onunla uğraşmak size düşmez; almayın (bir şey), gidin ve ona dokunmayın, ondan uzaklaşın.	
U bë një dorë (tkl) ol bir el	(El kadar kalmış) Yaşlandı, korkudan neye uğradığını şaşırmak (sıkıntılardan, soğuktan cen pozisyonuna geçmek); kaşık kadar kalmak.	
I ka rënë dyfeku nga dora (o+yde) ol düş (Geç. zmn.) tüfek (ayr) el	(Tüfeği elinden düşürmek) ö. Teslim olmak, yiğitliğini, cesaretini kaybetmek, yitirmek.	
E kam në dorë	(Elimde bulunmak) Bir şeyle uğraşmak, çalışmak,	

(tkl) ol (bln) el	hazırlamak; henüz bitirememek, bir şeye sahip olmak; havanda su dövmek.	
I ka duart e thara (tkl) ol el(çkl) kuru	(Elleri kuru) 1. Sakar, el işlerini beceremeyen biri; bir şeyi elinden düşürmek; tembelin teki. 2. Güçsüz olmak, rahatsız olduğunda ya da saldırıya uğradığında kendini koruyamamak.	
Ia vë zemrën në dorë (tkl) koy kalp (bln) el	(Kalbimi eline koymak) Birine tam güvenmek, şüphe etmemek, güven beslemek.	
Shkund me duar e shtyp me këmbë silkele (bağ.) el(çkl) (bağ.) bas (bağ.) ayak(çkl)	(Ellerle silkelemek ve ayakla basmak) Faydalı bir şey kendi elleriyle yapmak ve kendi elleriyle bozmak, ayvaz kasap hepsi bir hesa.	

3.5.20. Et ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Iu bë mish (o+yde) ol (Geç. zmn.) et	(Et olmuş) Fazla yürümekten, bir hastalıktan veya ağır bir işten ayağı, eli, vb kanamak; yaralanmak.	
As mish e as peshk	(Ne et ne de balık) Bir şey ne öyle ne böyle, net olmamak,	

(bağ.) et (bağ.) (bağ.) balık	ortada kalmak; ne ak ne kara olmak.	
Mish në mashë et (bln) maşa	(Maşada et) 1. Çırılçıplak, vücünda hiç bir giyisi bulunmamak. 2. Fakir, yoksul olan kimse; fülsüahmere muhtaç olmak.	
Hyn mish e del peshk gir et (bağ.) çık balık	(Et olarak girip, balık olarak çıkar) alay Bir işte veya bir konuda ilerleyemeyen kimse, girdiği gibi çıkmak; aynı yerde kalmak; yerinde saymak.	
Çengel mishi kanca et	(Et kancası) kçm. Söz veren ama tutmayan biri; birine güzel söz söyleyerek bağalı tutar ama hiç bir işini çözemeyen kimse; sözünün eri olmayan kimse.	
Ka këputur mish ol kop (Geç. zmn.) et	(Et kopardı) Biri çok yorulmak, kıpırdamamak; yaralanmak, yürümez duruma gelmek, felce uğramak.	
Mishi i bardhë beyaz et	(Beyaz et) ölç. dil. Fuhuş yapan kadınlar için kullanılır.	
Mish i gjallë et canlı	(Canlı et) ö. Sağlığı yerinde ama kafası iyi basmıyor, beceriksiz.	

Mish i huaj et yabancı	(Yabancı et) Çevreye veya aileye uyum sağlamamak, bir işin devamını, akışını ya da genel gelişmeye engel olmak, engel çıkarmak, bahane uydurmak.	
Mish pa kocka et (ykl) kemik	(Kemiksiz et) Dengesiz, parmağında oynatırlar, kendi amaçları, çıkarları için kullanıyorlar.	
Mishi të piqet e helli të mos të mos digjet et (tkl) piş (bağ.) kuyruk yağ (Olmsz. Eki) yan	(Et pişsin ve kuyruk yağı yanmasın) Bir işi yaparken dikkatli olmak, başka bir şeye yada kişiye zarar vermemek, yapılması gerektiği gibi yapmak, yaptığı işi titizlikle yapmak.	
Mish me presh e presh me mish et (bağ.) pıras (bağ.) pıras (bağ.) et	(Etli pırasa ve pırasalı et) Aynı şeyi söylemek, arada bir farkı olmamak, aynı fikirde olmak.	
Mish për poçe et için güveç	(Güveç için et olmak) Sevdiği kişiler için büyük fedakârlıklar yapmak; başkaları için kendini feda etmek.	

3.5.21. Göbek ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
S'i kam prerë kërthizën (Olmsz. Eki) ol kes (Geç. zmn.) göbek	(Göbek bağını kesmedim) 1. Ona büyük bir iyilik yapmadım, hayatını kurtarmadım, onun babası değilim, bana bağlı kalmasın. 2. Pek iyi tanımıyorum, çocukluğunu bilmiyorum, aramızda bir kan bağı yok.	

3.5.22. Göğüs ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I bie gjoksit (tkl) vur göğüs	(Göğüsüne vurmak) Bir iş için kefil olmak.	
E futi gjarprin në gji (tkl) sok (Geç. zmn.) yılan (bln) göğüs	(Göğüsüne yılan sokmak) Merhametsiz, hain ve çok tehlikeli olan kişiyi korumak; yılanı koynunda beslemek.	
Me prush në gji (bağ.) kor (bln) göğüs	(Göğüsünde kor tutmak) Bir iyilik yapmak için sabırsızla beklemek, büyük ilhamla, büyük bir istekle davranmak.	

3.5.23. Göz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më dolën sytë (ben+yde) çık (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Gözlerim çıktı) Gözlerim çok yoruldu (uzun bir zaman okumaktan ya da bir şeye odaklanırken).	
Të ha kokordhokun e syrit (tkl) ye (Gen. zmn.) bebeği (ilgi) göz	(Göz bebeğini yer) İşini bitirinceye, halledinceye kadar rahat bırakmaz, eline geçen bütün fırsatları kullanarak amacına ulaşmaya çalışan kimse; tuttuğunu koparan kimse.	
Bëj një sy gjumë yap bir göz uyu	(Bir göz uyuma yapmak) Azcık, kısa uyumak; şekerleme yapmak.	
Rrita sorrën e më nxori sytë büyü (Geç. zmn.) karga (bağ.) (ben+yde) çıkar (Geç. zmn.) göz(çkl)	(Kargayı büyütüp gözlerimi çıkartı) İyilik yaptığın birinden nankörlük görmek; kötü olanlara destek olmak ve kendine zarar vermek.	
Mpreh sytë keskinleş göz(çkl)	(Gözleri keskinleştirmek) Bir şey olacağının korkusuyla yaşamak, uyanık kalmak, uyuyamamak; bir şey dikkatle	

	bakmak.	
E mbaj syrin në shënjestër (tkl) tut göz (bln) nişan	(Gözü nişana tutmak) Uyanık kalmak, bir şey olmasına izin vermemek, biri ya da bir şeyi engellemek amacıyla ya da fikirine karşı çıkmak, hazır olmak.	
I kam sytë në ballë (tkl) ol göz(çkl) (bln) alın	(Gözlerim alnında olmak) Kendim de bakabilirim; bende olanın farkındayım; gözlerim açık.	

3.5.24. Gözyaşı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Është për të qarë me dyzet palë lot ol için ağla (bağ.) kırk çift gözyaşı(çkl)	(Kırk çift gözyaşlarıyla ağlamasını gerekir) Çok kötü, zor bir duruma düşen kimse, gördüğünde zevk alamamak, hoşuna gitmemek, ağlanacak hale gelmek.	
E qaj me lot prej gjaku (tkl) ağla (bağ.) gözyaşı (ayr) kan	(Kan gözyaşıyla ağlamak) Çok acı çekmek, sefil bir hayat sürdürmek.	

3.5.25. İçyağı ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Nxjerr dhjamë nga pleshti çıkar (Gen. zmn.) içyağ (ayr) pire	(Pireden içyağı çıkarır) Bir şeyden faydalanmak ne kadar imkansız, zor görünse de ondan istediğini elde etmek; taştan yağ çıkarmak; bir koyundan iki deri çıkarmak; imkansızı başarmak; karıncadan süt almak; üstesinden gelmek.	
I ka zëne dhjamë truri (o+yde) ol tut (Geç. zmn.) içyağı beyin	(Beyni içyağı tutmuş) Aklını kaybetti, gerizekâlı, eskisi gibi çabuk ve hızlı düşünmemek, zor anlayan, şaşkın şaşkın gezmek.	
I shkon dhjamë (o+yde) git (Gen. zmn.) içyağı	(İçyağı gider) İşleri su gibi akar, şanslı, her şey yolunda olmak; işlerin rast gitmek.	
Shkoi për dhjamë qeni git (Geç. zmn.) için içyağı köpek	(Köpeğin içyağı için gitti) Biri ya da bir şeyi boşuna gitmek, israf olmak, hiç kimseden yararlanmamak, faydalanmamak, iyilik çöpe gitti.	

3.5.26. Kaburga ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
T'u thafshin brinjët! (sen+yde) kuru kaburga(çkl)	(Kaburgalarını kurusun!) beddua Bir deri bir kemik kalırsın, kötü duruma düşersin umarım.	

3.5.27. Kalp ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
E ka zemrën hekur (tkl) ol kalp demir	(Kalbi demir olmak) Manevi olarak çok güçlüdür, aşırı sabırlı, yoksulluktan ve talihsizlikten korkmaz, herşeyi hoşgörüyle karşılar.	
E ka zemrën shpuzë (tkl) ol kalp hızlı	(Kalbi hızlı olmak) Bir şey yapmak için çok istekli ve hırslı olmak, bir işe arzuyla ve tüm gücüyle başlamak; bir işin heyecanından yerinde duramamak, gayrete gelmek; aşka gelmek.	
I vë një gur në zemër (tkl) koy taş (bln) kalp	(Kalpte taş koymak) Çok dayanmak, kendini bırakmamak, güçlü olmaya	

	çalışmak, büyük bir acı atlatmaya çalışmak; dağ olup dayanmak.	
Më qan zemra (ben+yde) ağla (Gen. zmn.) kalp	(Kalbim ağlar) Bir şeyin benim olmasını çok istemek.	

3.5.28. Kan ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Iu hollua gjaku (o+yde) incel (Geç. zmn.) kan	(Kanı inceldi) Yaşlılığa hastalığa, soğuk algılığına karşı daha hassas olmak.	
Më shkriu gjakun (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kan	(Kanım eridi) Endişelendiği bir şeyin veya durumun, kötüye gitmediğin hatta iyiye gittiğin öğrenince rahatlamak, uzun zaman sonra huzura kavuşmak.	
I erdhi gjaku në vend (o+yde) gel (Geç. zmn.) kan (bln) yer	(Kanı yerine geldi) Endişelendiği bir şeyin veya durumun, kötüye gitmediğin hatta iyiye gittiğin öğrenince rahatlamak, uzun zaman sonra huzura kavuşmak.	
T'u bëftë gjak e dhjamë! (sen+yde) ol kan (bağ.)	(Kan ve içyağı olsun) tebr. Afyet olsun! Sağlık olsun!	

içyağı	Bal şeker olsun!	
Ve gjak koy kan	(Kan koymak) Kilo almak, güçlenmek, kendine gelmek, kendini toparlamak..	
Ka gjak në fytyrë var kan (bln) yüz	(Yüzünde kan bulunmak) Namuslu olan biri, dürüst olmak.	
Nuk e prish gjakun (Olmsz. Eki) (bağ.) boz kan	(Kanını bozmamak) Rahatını bozmayan, hiç bir şeyden endişelenmemek, umursamamak, moralini bozmamak, rahata düşkün olmak.	
Lisi i gjakut meşe (ilgi) kan	(Kanın meşesi) etnogr. Baba tarafındaki akrabaları kapsıyor.	
E bëri mish e gjak (tkl) yap (Geç. zmn.) et (bağ.) kan	(Et ve kan yaptı) Bir şeyi tamamen benimsemek, sahip çıkmak, yalnız bırakmamak.	

3.5.29. Karaciğer ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ia var ujkut mëlçinë në qafë (tkl) as kurt karaciğer	(Kurdun boynuna karaciğeri asmak) hcv. Kaderini şeytanın elinde bırakmak, kötülük eden insana güvenerek kendini tehlikeye atmak, kötülükten	

(bln) boyun	iyilik umud etmek.	
Me mëlçi të copëtuar (bağ.) karaciğer paramparça	(Paramparça olmuş bir karaciğerle) Çok acı çekmiş, hayatı boyunca gün yüzü görmemek; hep sıkıntı çekmek.	

3.5.30. Karın ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Bark pas barku karın (ayr) karın	(Karnından karna) Nesilden nesile.	
I zbraz barkun (tkl) dök karın	(Karnı dökmek) İçindeki ne var ne yok hepsini söylemek, hiç bir sır tutmamak, herşeyi anlatmak; içini dökmek.	
Barku i Shen Marisë karın (ilgi) Meryem Anne	(Meryem Annenin karnı) şaka Aynı kandan; aynı kabileden gelen insanlar; çok yakın olmak.	
Nuk m'u dogj barku (Olmsz. Eki) (ben+yde) yan (Geç. zmn.) karın	(Karnım yanmadı) hcv. Bir şey ya da bir kişi için merak etmemek; umrunda olmamak, umursamamak.	
S'kam bark (Olmsz. Eki) ol karın	(Karnım yok) Kötü, acı verici bir şey görmeye dayanamamak, çok hassas,	

	duyarlı olmak, üzücü olaylara tahammül edememek.	
Ka sprijë në bark var kötülük (bln) karın	(Karnında kötülük var) Hep yiyen ama doymayan biri; yiyen biri ama kilo almayan.	
Marr një bark zjarr al bir karın ateş	(Bir karın ateş almak) Birazcık ısınmak.	
Na mbiu në bark (biz+yde) filizlen (bln) karın	(Karında filizlendi) Sürekli yediği bir yemekten bıkmak; her gün aynı yemeği yemek.	
E vë barkun në ujë (tkl) koy karın (bln) su	(Karnı suya koymak) Perhiz etmek, uzun bir zaman zarfında içmeden yemeden kesilmek; diyete girmek.	
Leshtë e barkut tüy(çkl) (ilgi) karın	(Karnını tüyleri) hcv. Bir işten hiç bir şey faydalanmamak, yararlanmamak.	
E kam barkun të ngrohtë (tkl) ol karın sıcak	(Karnım sıcak olmak) Akraba, yakınlar, çocuk çok, hepsinin sağlığı iyidir, herşey yolunda gitmek.	
Është gojë e bark ol ağız (bağ.) karın	(Ağız karnı olmak) Çok yemek yiyen biri, aklı sadece yemekte oluyor.; agop'un kazı gibi yutmak	

I tregoi zorrët e barkut (tkl) göster (Geç. zmn.) bağırsak (ilgi) karın	(Karnın bağırsakları gösterdi) İçinde ne var ne yok hepsini döktü, hiç bir sır tutmadı, gerekli gereksiz her şeyi anlattı; içini dökmek.	

3.5.31. Kemik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Derisa të më bien kockat dek (ben+yde) düş kemik(çkl)	(Kemiklerim düşene dek) Ölümüne dek bir şey yapmaya devam edeceğim veya birine göz kulak olacağım; ölünceye kadar bir yetime sahip çıkmak; sonuna kadar çalışmak, çabalamak.	
Për një kockë der Poloskë! için bir kemik kadar Poloskë	(Bir kemik için Polosk'a kadar!) alay Küçük bir şey almak için uzaklara gitmek, boşu boşuna çabalamak.	
Kjo kockë e di! (İ. z.)kemik bil (Gen. zmn.)	(Bu kemik bilir!) Ömür boyunca neler yaşadığımı ben bilirim; çektiğim acıyı ömür boyu unutmam; bir işin aslı astarını bir ben bilirim.	
Është kockë deri në fyt	(Boğaza kadar kemiktir) Bir yemek kolay kolay	

ol kemik kadar (bln) boğaz	yutulmaz, yenilmez, bayat, sert.	
I kërcasin kockat (o+yde) gıcırda (Gen. zmn.) kemik	(Kemikleri gıcırdar) Bir şeyin bozuk, kırık olmak; artık sağlam değil; yaşlanmış.	
La kockat udhëve bırak kemik yol(çkl)	(Kemiklerini yollarda bırakmak) Evden uzak bilinmeyen bir yerde can vermek, mezarı nerde olduğunu bilinmemek; gurbetteyken vefat etmek; gurbet yollarında hayatını harcamak.	
Mblodha kockat topla (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerimi topladım) Zor bir işten ya da uzun bir yolculuktan sonra dinlenmek, huzur bulmak, rahatlamak.	
Më shkrinë kockat (ben+yde) eri (Geç. zmn.) kemik(çkl)	(Kemiklerim eridi) Zor bir işten ya da uzun bir yolculuktan sonra dinlenmek, huzur bulmak, rahatlamak.	
Nuk i është pjekur kocka (Olmsz. Eki) (o+yde) ol piş (Geç. zmn.) kemik	(Kemiği pişmemiş) Genç hala güçlenmemiş, delikanlı; olgunlaşmamış.	
Mish pa kocka	(Kemiksiz et) kçm.	

et (ykl) kemik(çkl)	Dengesiz, parmağında oynatırlar, kendi amaçları, çıkarları için kullanıyorlar.	

3.5.32. Kol ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Në atë krah fli! (bln) (İ. z.)kol uyu	(O kolda uyu!) hcv. İşler göründüğü gibi olmamak, gerçeği görememek, gerçek yüzünü göstermemek.	
I fërkon krahët (tkl) okşa kol(çkl)	(Kollarını okşamak) Olmsz. Güzel sözler söyleyerek kendini beğendirmeye çalışan kimse, şımartmak; ruhunu okşamak.	
Nuk rreh në atë krah (Olmsz. Eki) vur (bln) (İ. z.)kol	(O kolda vurmamak) Sorun orda değil, anlatmak veya bahsetmek istediğim bu değil, aklından bile geçmemek; yanlış sularda gezmek.	
S'i bie atje krahu (Olmsz. Eki) (o+yde) düş oraya kol	(Kolu oraya düşmemek) Söyledikeri anlamazlıktan gelmek, lafını istediği gibi çevirmek; lafı kıvırmak.	
U bëra me krahë (tkl) ol (bağ.) kol(çkl)	(Kollarla olmak) Bir şeyi yapmak için, isteğim ya da gücüm gelmesi; gaza gelmek.	

Sa i ha krahu kadar (o+yde) ye kol	(Kolunun yediği kadar) Tüm gücüyle birine tokat atmak ya da bir şeyi tüm gücüyle itmek.	
Iu mblodhën krahët (o+yde) topla (Geç. zmn.) kol(çkl)	(Kolları topladı) Bir şeyi zorla kabul etmek, artık istediğine göre hareket edememek.	
I ka krahët e thara (tkl) ol kol(çkl) kuru	(Kolları kuru olmak) kçm. Sakar, tembel, hiç çalışmayan biri, işini sevmeyen, her şeyi hazır almayı istemek.	
Mbyll krahët kapat kol(çkl)	(Kolları kapatmak) Bir şeyden haberi olmamak ya da birini tanımadığını göstermek amacıyla yapılan bir hareket.	
I marr krahët (tkl) al kol(çkl)	(Kollarımı almak) Kandırarak bir şeyi elde etmek, dürüstçe çalışmamak.	
I ka krahët e ngrohta (tkl) ol kol(çkl) sıcak	(Kolları sıcak olmak) Nereye giderse herkes onu kucaklar, destekler, yardım eder, sahipsiz olmamak.	
Ra në krahët düş (Geç. zmn.) (yde) kol(çkl)	(Kollarına düştü) 1. Coşkuyla kucaklaşmak. 2. Biriyle aynı tarafta olmak; onunla iş birliği yapmak.	

3.5.33. Kıl/ Tüy ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Më dolën qimet e bardha (ben+yde) çık (Geç. zmn.) kıl(çkl) beyaz	(Beyaz kıllarım çıktı) Beklemekten çok sıkıldım, yaşlandım, beyazlarım çıktı.	
Ka qimen e derrit var tüy (ilgi) domuz	(Domuzun tüyü var) Şansız, her şeyi kötü gider, uğursuz olan biri; işleri ters gider.	
Kërkon (gjen) qime në vezë ara (bul) tüy (bln) yumurta	(Yumurtada tüy aramak (bulmak)) Suçlu hissettirmek amacıyla birine zayıf noktalarından vurmak; insanları sıkıştırmak için bahane üretmek, sorun çıkartmak, kötü niyetli.	
Ka qimen e ujkut var tüy (ilgi) kurt	(Kurdun tüyü var) 1. Her zaman kötü şanslı olan biri, ne yaparsa yapsın başarmaz. 2. Haksız bir şekilde rahatsız ediyorlar, üstüne giderler; saldırmak.	
Këput qimen kopar kıl	(Kıl koparmak) 1. Ateş etmeyi iyi bilen biri için kullanılan bir söz. 2. Keskin nişancı; bir işi kökünden halletmek	

Kërkon qimet e kokës ara kıl (ilgi) baş	(Başının kılını aramak) Birinden büyük bir mükâfat istemek; bir şeyi pahalıya satmak, yüksek fiyat vermek.	
S'i ngjitet qimja (Olmsz. Eki) yapış kıl	(Kıl yapışmamak) 1. Temiz, düzgün giyinen, giydiği kıyafetler temizlikten parlar. 2. Onurunu, namusunu korumak için çok dikkat gösterir, ne bir suç ne de bir günah işler, kötü işlerle katiyen uğraşmak; iyilik yapmakla meşgul olmak.	
Numëron qimen e Postiqes say kıl (ilgi) koyun	(Koyun kılını saymak) İşi olmayan biri, zamanı boş, değersiz işler yaparak geçirmek; büyük işlere kalkışıp ama sonuna kadar gidememek.	
S'ja pret njeri qimen (Olmsz. Eki) (o+yde) kes kimse kıl	(Kimse kılını kestiremez) Akıllı, zeki olan biri, hiç kimse ona karışamaz, kandıramaz; kolay kolay tuzağa düşmemek.	
E bën trarin qime (tkl) yap mertek kıl	(Merteği kıl yapar) Bir şeyi tam olduğu gibi göstermemek, küçültmek; işi	

	hakkını vererek yapmamak; olayları kısaca anlatmak.	
E bën qimen tra (tkl) yap (Gen. zmn.) kıl mertek	(Kılı mertek yapar) Bir şeyi çok abartmak, pireyi manda yapmak; pireyi deve yapmak.	

3.5.34. Kirpik ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Nuk i dridhet qerpiku (Olmsz. Eki) (o+yde) titre kirpik	(Kirpiği titrememek) Tehlikeye aldırmamak; cesurca savaşmak, göz kırpmamak.	
S'rrah as qerpikët oynat bile kirpik(çkl)	(Kirpikleri bile oynatmam) Bir işin yapılması için verilen sürenin azalması; yetiştirmeye, bitirmeye çalışmak, çok meşgul olmak.	

3.5.35. Kulak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Të këndoftë prifti në vesh! (sen+yde) şarkı söyle	(İnşallah papaz kulağına şarkı söyler!) beddua Ölürsün inşallah!	

papaz (bln) kulak		
M’u zgjatën veshët (ben+yde) uzat (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarım uzadı) Bir şey öğrenmek için uzun zamandır beklemek, gizlice gözetlemekten bıkmak.	
I kanë ranë veshët rehat (o+yde) ol düş kulak(çkl) rahat	(Kulakları rahata düşmüş) Bir görültünden ya da sürekli yapılan tekiflerden uzaklaşıp sakinleşmek; rahatlamak.	
I ra veshit (tkl) vur (Geç. zmn.) kulak	(Kulağa vurdu) Bir konu hakkında iyi düşünmek, doğru kararı almak.	
Të rëntë pas veshit! (sen+yde) düş arka kulak	(Kulağının arkasından düşsun!) beddua İnşallah ölürsün! Başına bela girsin inşallah!	
Bie në vesh të shurdhët düş (bln) kulak sağır	(Sağır kulağına düşmek) Hoşlanmadığın birinden gelen bir teklif ya da istek takdir etmemek, değerlendirmemek.	
Nuk mban pluhur në vesh (Olmsz. Eki) tut toz (bln)–kulak	(Kulağına toz tutmamak) Utandırmanı, namusuna dokunmasına hiç kimseye müsaade etmemek, başkasının suçlarını üzerine almamak, yapmadığı bir hata ya da bir suç kabul edemez,	

	hassastır ve hakarete dayanmaz.	
Ka mizën mbas veshit var sinek arka kulak	(Kulağın arkasında sinek var) Suçu ortaya çıkmasından korkmak, suçlu hissetmek, endişelenmek.	
S'më djersisin veshët (Olumz.Eki) (ben+yde) terle kulak(çkl)	(Kulakları terlememek) Bir şey için emin olmak, kafanı yormamak, endişelenmemek, umursamamak.	
Më dhembin veshët (ben+yde) ağır kulak(çkl)	(Kulakları ağrımak) Artık birini duymak istemem, sesinden ya da söylediklerinden nefret ediyorum.	
I fryn djalli në vesh (o+yde) es şeytan (bln) kulak	(Şeytan kulağına esmek) Kötü işler çevirmek, sanki şeytan kulağına fısıldamış, birine kumpas kurmak, birinin dedikodusunu yapmak, birine kötülük yapmayı planlamak.	
Më këndon veshi i djathtë (ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) kulak sağ	(Sağ kulak şarkı söylüyor) Kötü bir şey olacağını hissetmek, kötü bir haber beklemek.	
Më këndon veshi i majtë	(Sol kulak şarkı söylüyor) İyi bir haber ya da hayırlı bir	

(ben+yde) şarkı söyle (Ş. zmn.) kulak sol	işin olacağını beklemek.	
Më la pa veshë (ben+yde) bırak (Geç. zmn.) (ykl) kulak	(Kulaksız bırakmak) Yaptığı görültüden ya da söylediği sözlerden beni çok üzdü, kulaklarıma inanamadım.	
Ia preu veshët (tkl) kes (Geç. zmn.) kulak(çkl)	(Kulaklarını kesti) Cezalandırdı, bir şeyi yapmasına izin vermemek, engellemek.	
Nuk rreh vesh (Olmsz. Eki) döv kulak	(Kulak dövmemek) Hiç bir şey için merak etmemek, endişelenmemek.	
Thyej veshin kır kulak	(Kulağı kırmak) Alışmak, bir dili ya da bir müziği çözmek; kulağın dile alışması.	
Më vret veshin (ben+yde) öldür kulak	(Kulağı öldürmek) Kulağıma bir şey kötü geliyor, dinlediğimde üzülüyorum, dinlemeyi istememek, beğenmemek.	

3.5.36. Nefes ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**

S'kam kohë të marr frymë (Olmsz. Eki) ol zaman al nefes	(Nefes almaya zamanım yok) Yapmam gereken çok işlerim var, çok meşgul olmak.	
Kaq e ka frymën kadar (tkl) ol nefes	(Nefesi ancak bu kadarına yetiyor) Bu kadar yapabilir daha fazla istemeyin, kabiliyeti, tecrübesi ancak bu kadarına yeter; daha fazlasını yapamamak.	
I ka dalë fryma (o+yde) ol çık nefes	(Nefesini çıktı) Birşey artık lezzetsiz, tuzsuz, tatsız bulmak; tadı tuzu kalmamak.	
Me frymën e shenjtë (bağ.) nefes kutsal	(Kutsal nefesle) hcv. Bir şeyin büyülenmiş, doğa üstü gücüne sahip olmak; birdenbire; kendini hiç zorlamadan bir olayın, işin gerçekleşmesi; kendiliğinden olmak.	

3.5.37. Ökçe ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Thembra e Akilit ökçe (ilgi) Akil	(Akili'nin ökçesi) Yapılması için çok dikkat isteyen bir şey, zordur ama başka bir şeye çözümüdür.	
Ve ballin nga thembrat	(Alnın ökçe tarafından	

koy alın (ayr) ökçe(çkl)	koymak) hcv. Geldiği yerden geri gitmek; def olmak.	

3.5.38. Omuz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E kam kokën mbi shpatulla (tkl) ol kafa üstü omuz	(Kafam omuzlarımda olmak) Kendimi düşünecek durumdayım, başkasından tavsiye alacak değilim; kimse benim işime karışamaz.	
S'ka shpatulla (Olmsz. Eki) ol omuz	(Omuzları yok) Bir işi yapmak için yeterince yetenekli olmamak, gücü yetmemek; zayıf, güçsüz olan kimse.	
I ve shpatullat (tkl) koy omuz	(Omuzlarını koymak) Bütün cesaretiyle, gücüyle bir işin surumluğunu alıp çözümünü sağlayan kimse.	
Mos të rëntë shpina përtokë! (Olmsz. Eki) (sen+yde) düş omuz(çkl) yer	(İnşallah omuzun yere düşmesin!) Ölmezsin inşallah! Hiçbir zaman kötülük bulaşmasın!	
Nuk mban pluhur mbi supe	(Omuzunda toz tutmamak) Utandırmamak, namusuna dokunmasını hiç kimseye izin	

(Olmsz. Eki) tut toz üstü omuz(çkl)	vermemek, işlemediği suçu kabul etmemek, haksız yere birini suçlamasını izin vermemek, başkasının hatasını üstlenmemek, hassas olan ve hakarete dayanamayan kimse.	

3.5.39. Perçem ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Vajti për balluke e la kokën git (Geç. zmn.) için perçem (bağ.) bırak (Geç. zmn.) baş	(Perçem için gitti başını bıraktı) hcv. Sahip olduğu şeyin değerini, önemini bilmemek; daha iyisini ararken elindekini kaybetmek ve bundan pişmanlık duymak.	
I ve balluke (tkl) koy perçem	(Perçem koymak) olmsz. Birine kötü davranmak; küçük düşürmek; önemsememek.	

3.5.40. Parmak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
I ra me gisht të madh (tkl) düşür (Geç. zmn.)	(Baş parmağıyla düşürdü) Bir işi çok çabuk, hızlı yapmak ama doğru düzgün	

(bağ.) parmak büyük	yapmamak, yarım yamalak çalışmak.	
Fshihet mbas hijes së gishtit sakla arka gölge (ilgi) parmak	(Parmağın gölgesinin arkasında saklanmak) alay Yaptığı pis işleri örtmeye çalışmak; yanlışları ya da eksikleri gizlemeye çalışan kimse, kötü işleri örtbas etmeyi çalışmak.	
E hedh me një gisht (tkl) at (Gen. zmn.) (bağ.) bir parmak	(Tek parmakla atar) Hiç zorlanmadan yolundan çıkartmak ya da önemsememek.	
Jep e merr me gishta ver (bağ.) al (bağ.) parmak(çkl)	(Parmaklarıyla alıp vermek) O kadar akıllıca, zekice, net bir şekilde konuşur ki söylediklerini hiç kimse yanlış anlamasına izin vermez; herkesin tarafından anlaşılır olmak.	
Ve gishtin koy parmak	(Parmağı koymak) 1. Bir iş için birini ya da bir şeyi seçmek. 2. Birini suçlamak, şupheli durumuna getirmek.	
Kërcet gishtrinjtë çatla parmak(çkl)	(Parmaklarını çatlamak) Biri boşu boşuna oturup zamanı israf etmek, hiçbir şey yapmadan bütün gün öylece oturmak	

E mban gishtin në çark të pushkës (tkl) tut parmak (bln) tetik (ilgi) tüfek	(Parmağı tüfeğin tetiğinde tutmak) Her zaman kendini savunmak ya da birine saldırmak için hazır olmak.	

3.5.41. Saç ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Dash me flokë koç (bağ.) saç(çkl)	(Saçlı koç) Unvanlı adam, köyün ya da bir ailenin en iyisi olmak; hep ön planda olmak.	
E kap për flokësh (tkl) yakala (ayr) sa(çkl)	(Saçlarından yakalamak) Önemli işlerle uğraşmak yerine küçük ve önemsiz işlerle uğraşmak; bir işi temelden, kökünden almamak, çözmemek.	
Mbahet mbas flokëve te vet tut arka saç(çkl) kendi	(Kendi saçından tutunmak) hcv. Zayıf, güçsüz, güvenilir olmayan bir yere tutunmak; sonu belli olmayan işlere karışmak; ince bir ipin ucuna tutunmak.	

3.5.42. Sırt ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Kthen kurrizin nga fryn era çevir sırt (ayr) es rüzgâr	(Sırtı rüzgârın estiği yöne çevirmek) Sadece kendi iyiliğini düşünür, çok kolay taraf değiştiren biri, kendi menfaati için herkesi satar, bencil olmak.	
Ul kurrizin eğ sırt	(Sırtını eğmek) İşten kaçmamak, elinden geldiği kadar yapmak, gücü yettiği kadar çalışmak.	
Kur të shohë kurrizin pa pasqyrë ne zaman (tkl) gör sırt (ykl) ayna	(Sırtını aynasız gördüğünde) hcv. Bir iş hiç bir zaman olmayacak, gerçekleşemez, bir şeyin imkansız olmak, mümkün olmamak.	
Më mban kurrizi (ben+yde) tut (Gen. zmn.) sırt	(Sırtım tutar) Bir şeyi yapabilmek için yeterince güçlü, yetenekli olmak; başarabileceğine inanmak.	
Më vajti në kurriz (ben+yde) git (Geç. zmn.) (bln) sırt	(Sırtıma gitti) Bir türlü rahat yemek yememek, bir kaç kere yemeğe ara vermek.	

3.5.43. Sümük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
I ha pula qyrrat? (tkl) ye tavuk sümük	(Tavuk sümük hiç yer mi?) Sakar, bir işi beceremeyen biri.	

3.5.44. Surat ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
Theu turinjtë kır (Geç. zmn.) surat	(Suratı kırdı) Çok acı çekmek, zarar görmek, faydalanma yerine hasar görmek.	

3.5.45. Ter ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması	Türkçe Karşılığı
S'më djersisin veshët (Olmsz. Eki) (ben+yde) terle kulak(çkl)	(Kulakları terlememek) Bir şey için emin olmak, kafanı yormamak, endişelenmemek, umursamamak.	

3.5.46. Tırnak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
E kam ashklën në thua (tkl) ol diken (bln) tırnak	(Tırnağımda diken batmak) Bıçak boynunda olmak, tehlikede olmak.	
E hap dheun me thonj (tkl) aç toprak (bağ.) tırnak	(Toprağı tırnakla açmak) Bir şeye başarmak için çabalamak, elinde ne var ne yok amacına ulaşmak için kullanmak, sonuna kadar savaşmak; çaba göstermek.	
Është me thonj ol (bağ.) tırnak(çkl)	(Tırnaklı olmak). Tehlikeli olmak, her tarafa korku salmak..	
S'ka thonj (Olmsz. Eki) ol tırnak	(Tırnağı olmamak) Kötülük yapacak kadar güçlü olmamamak, beceriksiz, yeteneksiz.	
I dha thonjtë (tkl) ver (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları verdi) olmsz. Aşağılayarak birini karşılamak veya yolcu etmek.	
E ka në thua (tkl) ol (bln) tırnak	(Tırnağında olmak) Bir şeyin alışkanlık haline dönmek, böyle davranmaya veya sürekli aynı hareketi yapmaya	

	alışmış olan kimse.	
I janë rritur thonjtë (o+yde) ol uza (Geç. zmn.) tırnak(çkl)	(Tırnakları uzamış) olmsz. Kendine gelmiş; yeterince güçlü olmak, tehlikeli olmak.	
E ve në thua (tkl) koy (bln) tırnak	(Tırnağa koyar) Birini önemsememek, hiç sormamak, değer vermemek, aşağılamak, hazmetmemek.	
Është zhytur deri në thonj ol dal (Geç. zmn.) kadar (bln) tırnak(çkl)	(Tırnaklara kadar dalmış) Kötü bir işin içinde olmak, suçludur, çıkmaz bir yola girmek.	

3.5.47. Tükürük ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Pa u tharë pështyma (Olmsz. Eki) kuru tükürük	(Tükürük kurumadan) Hemen, çok vakit geçmeden bir şey yapmak, verdiği bir sözden hemen dönmek.	
Iu tha pështyma në gojë (grykë) (o+yde) kuru (Geç. zmn.) tükürük (bln) ağız boğaz	(Tükürüğü ağzında (boğazında) kurumak) Zor durumda kaldı, konuşamadı (yersiz konuşmasından, endişenden ya da uğradığı	

	şoktan).	
E mbyti me pështymë (tkl) boğ (Geç. zmn.) (bağ.) tükürük	(Tükürüğüyle boğdu) Konuşmayı bırakmayıp, ağır laflarla, azarmalarla, küfürlerle doldurdu.	

3.5.48. Yanak ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Sa për faqe të botës sırf için yanak (ilgi) dünya	(Sırf dünyanın yanağı için) Bir şeyi veya bir işi yapmak istemediği halde sırf dünyanın gözü için, gösteriş için yapmak.	
Për faqe të zezë için yanak kara	(Kara yanağıyla) Rezalet, utanç verici bir durumda olmak; bir şey çok kötü, berbat görünmek.	
Jep faqe ver yanak	(Yanak vermek) Bir yemek pişmeye, kızarmaya başlamak.	
Paç faqen e zezë! ol yanak kara!	(Yanağın kara olsun!) beddua Utanç verici bir duruma düşersin inşallah.	
I ktheu faqen	(Yanağı döndü) Şiddeti kabullenmek, birinin önünde	

(tkl) dön (Geç. zmn.) yanak	diz çökmek, boyun eğmek, itiraz etmemek, teslim olmak, kadere razı gelmek.	
Ndërroi faqe değiştir yanak	(Yanak değiştirmek) Düşünceyi, fikrini değiştirmek, sahtekâr. Bir şeyin tamamen ve birden değişmesi, tam tersine gerçekleşmek.	
Paç faqen e bardhë! ol yanak beyaz!	(Yanağın ak olsun!) tebr. İyi şanslar! İnşallah gururla, başarıyla çıkarsın! gibi dilek dilemek için kullanılan bir ifade.	
E ruan faqen (tkl) koru (Gen. zmn.) yanak	(Yanağını korur) Her şeyine dikkat eden, namusunu koruyan, her şeyi planlı bir şekilde yapmak.	
Të puth halla në të dy faqet! öp (Gen. zmn.) hala (bln) (ilgi) iki yanak(çkl)	(Halan iki yanağından öper!) hcv. Ödeşmek; daha ne alacaksın; benden başka bir şey bekleme; tamamen bitirmek.	
Me pushkë në faqe (bağ.) tüfek (bln) yanak	(Yanağında tüfekle) 1. Ateş açmaya ya da savaş için hazır olmak. 2. Kavga etmeye hazır olmak ve her zaman olay çıkarmak için bir sebep bulmak.	

Të le me pushkë në faqe (tkl) bırak (bağ.) tüfek (bln) yanak	(Yanağında tüfekle bırakır) 1. Bir işi bitirememek, yarım bırakmak, boşu boşuna uğraşmak veya ümitlendirmek. 2. Tehlikeden kaçar, başına birşey gelmeden ordan uzaklaşır; hızlıdır, kolayca öldürmemek (genelde av için kullanılan bir ifade).	

3.5.49. Yüz ile İlgili Deyimler

Arnavutça Deyim	**Türkçeye Harfiyen Tercümesi ve Açıklaması**	**Türkçe Karşılığı**
Ka gjak në fytyrë var kan (bln) yüz	(Yüzünde kan bulunmak) Namuslu olan biri, dürüst olmak.	

SONUÇ

Bu çalışmada "Arnavutçanın Frazeoloji Sözlüğünden" **58** vücut organlarından **1502** deyim tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, alın, avuç, ayak, bağırsak, baş/ kafa, bel, ben, bıyık, boğaz, boyun, burun, böbrek, damar, deri, dil, dirsek, diş, diz, dudak, el, et, göbek, göğüs, göz, gözyaşı, içyağı, ilik, kaburga, kalp, kan, karaciğer, karın, kaş, kemik, kıl/ tüy, kirpik, kol, koltuk, kulak, nefes, ökçe, omuz, parmak, perçem, saç, safra, salya, sırt, sümük, surat, ter, tırnak, tükürük, vücut, yanak, yüz) .

Ele alınan vücut organları ve kullanım oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

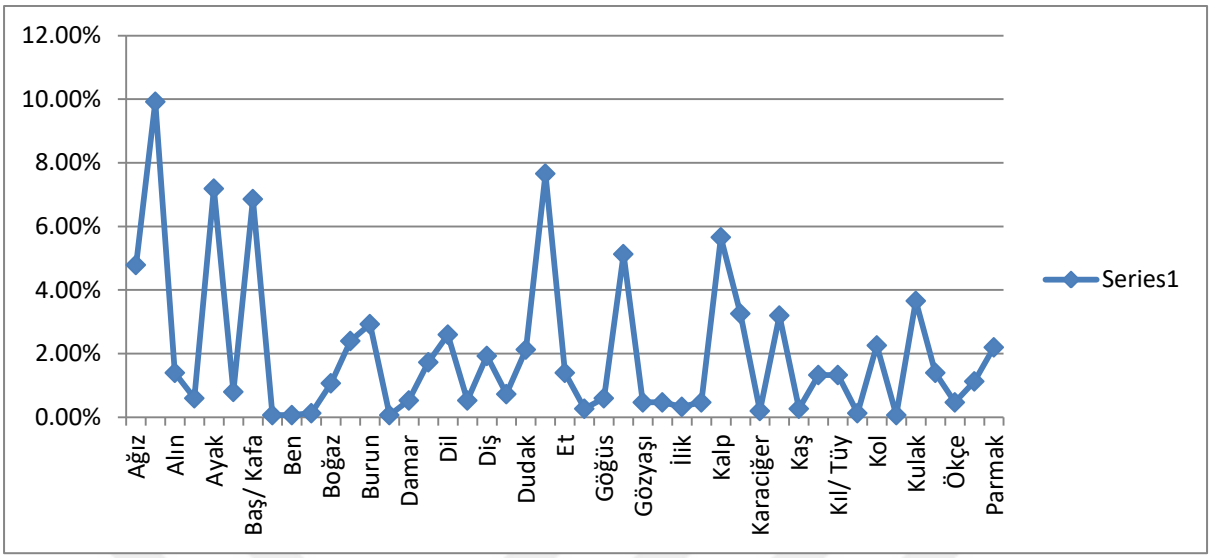
Tablo 1: Deyimlerde Yer Alan Vücut Organları ve Kullanım Oranları

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	72	4.79%
Akıl/ Beyin	149	9.92%
Alın	21	1.40%
Avuç	9	0.60%
Ayak	108	7.19%
Bağırsak	12	0.80%
Baş/ Kafa	103	6.86%
Bel	1	0.07%
Ben	1	0.07%
Bıyık	2	0.13%
Boğaz	16	1.07%
Boyun	36	2.40%
Burun	44	2.93%
Böbrek	1	0.07%

Damar	8	0.53%
Deri	26	1.73%
Dil	39	2.60%
Dirsek	8	0.53%
Diş	29	1.93%
Diz	11	0.73%
Dudak	32	2.13%
El	115	7.66%
Et	21	1.40%
Göbek	4	0.27%
Göğüs	9	0.60%
Göz	77	5.13%
Gözyaşı	7	0.47%
İçyağı	7	0.47%
İlik	5	0.33%
Kaburga	7	0.47%
Kalp	85	5.66%
Kan	49	3.26%
Karaciğer	3	0.20%
Karın	48	3.20%
Kaş	4	0.27%
Kemik	20	1.33%
Kıl/ Tüy	20	1.33%
Kirpik	2	0.13%
Kol	34	2.26%

Koltuk	1	0.07%
Kulak	55	3.66%
Nefes	21	1.40%
Ökçe	7	0.47%
Omuz	17	1.13%
Parmak	33	2.20%
Perçem	4	0.27%
Saç	8	0.53%
Safra	3	0.20%
Salya	4	0.27%
Sırt	17	1.13%
Sümük	2	0.13%
Surat	7	0.47%
Ter	8	0.53%
Tırnak	25	1.66%
Tükürük	6	0.40%
Vücut	5	0.33%
Yanak	18	1.20%
Yüz	16	1.07%
Toplam Sayı	**1502**	**100%**

Tablo 2: Deyimlerde Yer Alan Vücut Organları ve Kullanım Oranları

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutçada vücuduyla ilgili deyimlerde "akıl/ beyin, ayak, el" daha yaygındır.

- Arnavutça Türkçe **34** vücut organlarından **192** anlam ve yapı bakımından ortak deyimler tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, alın, ayak, baş/ kafa, boğaz, boyun, burun, damar, deri, dil, dirsek, diş, diz, dudak, el, et, göz, kaburga, kalp, kan, karın, kaş, kol, koltuk, kulak, nefes, omuz, parmak, sırt, surat, ter, tırnak, yüz).

Arnavutça Türkçe anlam ve yapı bakımından ortak deyimlerin dağılımının sayısı ve oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

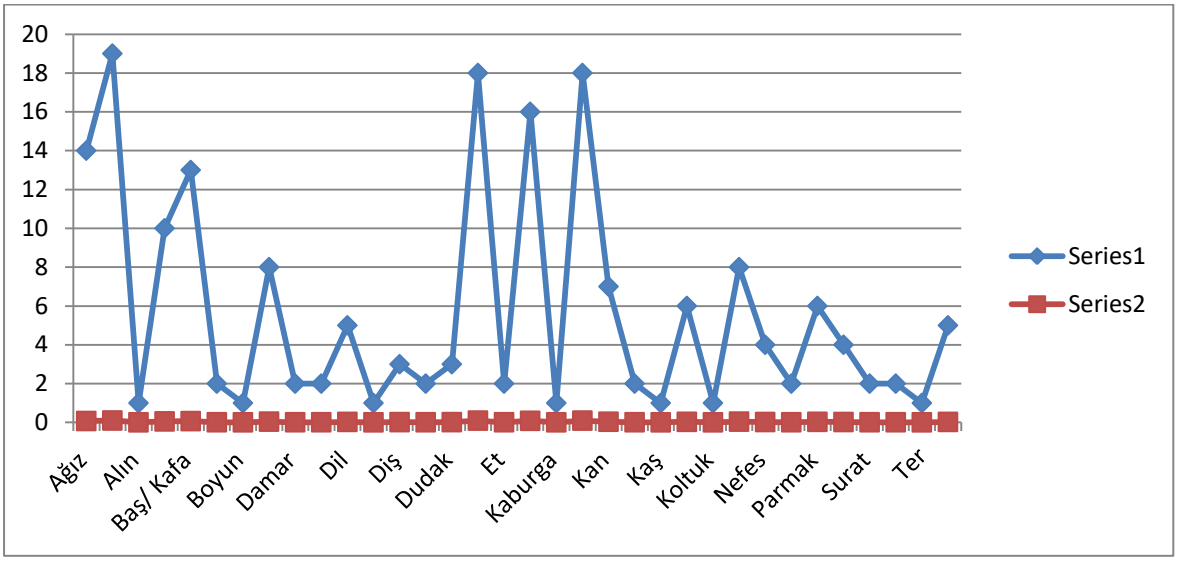
Tablo 3: Arnavutça Türkçe Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler ve Oranları

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	14	7.29%
Akıl/ Beyin	19	9.90%
Alın	1	0.52%
Ayak	10	5.21%
Baş/ Kafa	13	6.77%

Boğaz	2	1.04%
Boyun	1	0.52%
Burun	8	4.17%
Damar	2	1.04%
Deri	2	1.04%
Dil	5	2.60%
Dirsek	1	0.52%
Diş	3	1.56%
Diz	2	1.04%
Dudak	3	1.56%
El	18	9.38%
Et	2	1.04%
Göz	16	8.33%
Kaburga	1	0.52%
Kalp	18	9.38%
Kan	7	3.65%
Karın	2	1.04%
Kaş	1	0.52%
Kol	6	3.13%
Koltuk	1	0.52%
Kulak	8	4.17%
Nefes	4	2.08%
Omuz	2	1.04%
Parmak	6	3.13%
Sırt	4	2.08%

Surat	2	1.04%
Tırnak	2	1.04%
Ter	1	0.52%
Yüz	5	2.60%
Toplam sayı	**192**	**100%**

Tablo 4: Arnavutça Türkçe Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler ve Oranları

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutça Türkçe anlam ve yapı bakımından ortak deyimlerinde "akıl/ beyin, el, kalp" daha yaygındır.

- Arnavutça Türkçe **26** vücut organlarından **91** eş ya da yakın anlamlı kelimelerle oluşturulan deyimler tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, avuç, ayak, baş/ kafa, boğaz, boyun, burun, deri, dil, diz, dudak, el, göz, kemik, kıl/tüy, kol, kulak, kan, kaş, nefes, omuz, saç, surat, vücut yüz).

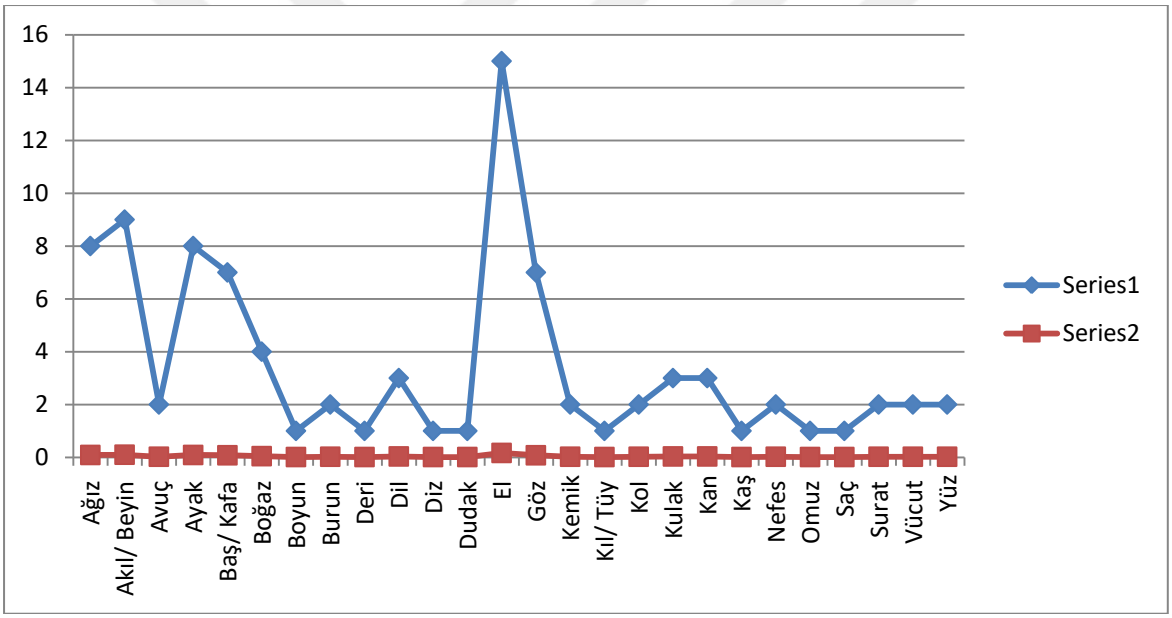
Arnavutça Türkçe eş ya da yakın anlamlı kelimelerle oluşturulan deyimlerin dağılımının sayısı ve oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Arnavutça Türkçe Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler ve Oranları

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	8	8.79%
Akıl/ Beyin	9	9.89%
Avuç	2	2.20%
Ayak	8	8.79%
Baş/ Kafa	7	7.69%
Boğaz	4	4.40%
Boyun	1	1.10%
Burun	2	2.20%
Deri	1	1.10%
Dil	3	3.30%
Diz	1	1.10%
Dudak	1	1.10%
El	15	16.48%
Göz	7	7.69%
Kemik	2	2.20%
Kıl/ Tüy	1	1.10%
Kol	2	2.20%
Kulak	3	3.30%
Kan	3	3.30%
Kaş	1	1.10%

Nefes	2	2.20%
Omuz	1	1.10%
Saç	1	1.10%
Surat	2	2.20%
Vücut	2	2.20%
Yüz	2	2.20%
Toplam sayı	**91**	**100%**

Tablo 6: Arnavutça Türkçe Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler ve Oranları

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutça Türkçe eş ya da yakın anlamlı kelimelerle oluşturulan deyimlerinde "akıl/ beyin, el" daha yaygındır.

- Arnavutça Türkçe **55** vücut organlarından **809** yapıca farklı ancak anlamca özdeş deyimler tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, alın, avuç, ayak, bağırsak, baş/ kafa, bel, bıyık, boğaz, boyun, burun, damar, deri, dil, dirsek, diş, diz, dudak, el, et, göbek, göğüs, göz, gözyaşı, ilik, içyağı, kaburga, kalp, karaciğer, kan, karın, kaş, kemik, kıl/ tüy, kol, kulak, nefes, ökçe, omuz, parmak, perçem, safra, saç, salya, sırt, sümük, surat, ter, tırnak, tükürük, vücut, yanak, yüz).

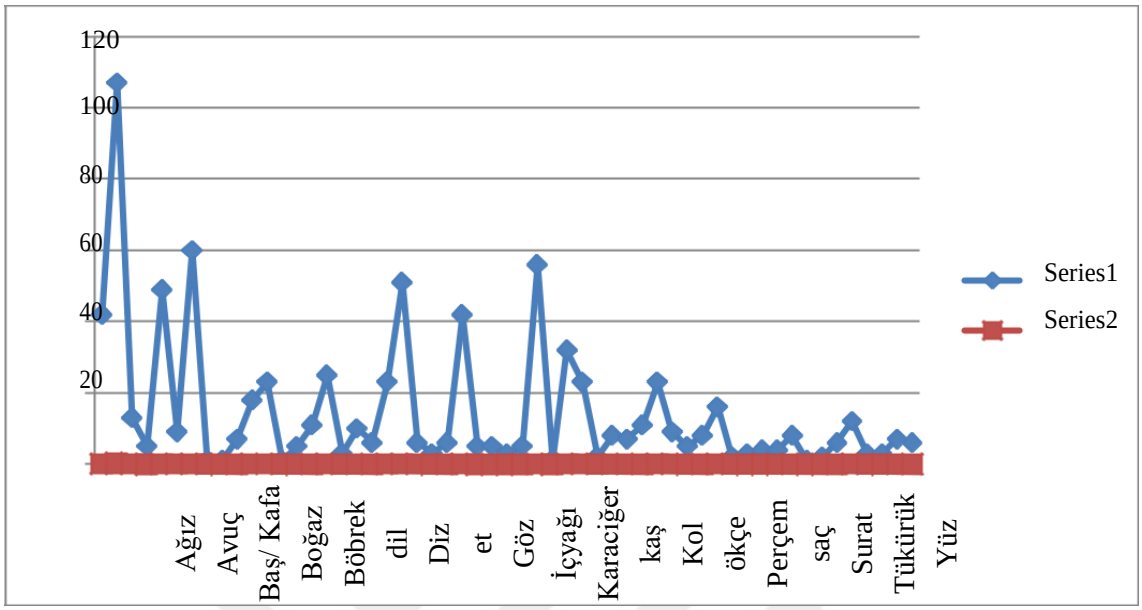
Arnavutça Türkçe yapıca farklı ancak anlamca özdeş deyimlerin dağılımının sayısı ve oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Arnavutça Türkçe Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimlerin Sayısı ve Oranı

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	42	5.20%
Akıl/ Beyin	107	13.26%
Alın	13	1.61%
Avuç	5	0.62%
Ayak	49	6.07%
Bağırsak	9	1.12%
Baş/ Kafa	60	7.43%
Bel	1	0.12%
Bıyık	1	0.12%
Boğaz	7	0.87%
Boyun	18	2.23%
Burun	23	2.85%
Böbrek	1	0.12%
Damar	5	0.62%

Deri	11	1.36%
Dil	25	3.10%
Dirsek	3	0.37%
Diş	10	1.24%
Diz	6	0.74%
Dudak	23	2.85%
El	51	6.32%
Sırt	8	0.99%
Sümük	1	0.12%
Surat	2	0.25%
Ter	6	0.74%
Tırnak	12	1.49%
Tükürük	3	0.37%
Vücut	3	0.37%
Yanak	7	0.87%
Yüz	6	0.74%
Toplam sayı	**809**	**100%**

Tablo 8: Arnavutça Türkçe Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimlerin Sayısı ve Oranı

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutça Türkçe yapıca farklı ancak anlamca özdeş deyimlerde "akıl/ beyin, baş/ kafa, kalp" daha yaygındır.

- Arnavutça Türkçe **25** vücut organlarından **97** yapıca benzer ancak anlamları farklı deyimler tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, alın, ayak, baş/ kafa boyun, burun, deri, dil, diş, diz, dudak, el, göz, kalp, kan, karın, kıl/ tüy, kol, kulak, nefes, omuz, parmak, tırnak, yüz)

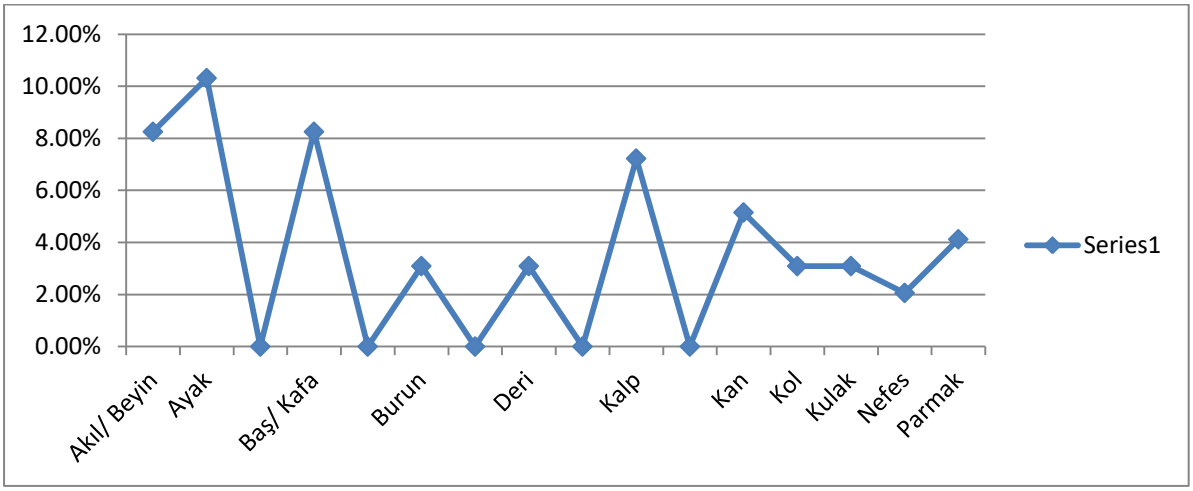
Arnavutça Türkçe yapıca benzer ancak anlamları farklı deyimlerin dağılımının sayısı ve oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: Arnavutça Türkçe Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimlerin Sayısı ve Oranı

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	2	2.06%
Akıl/ Beyin	8	8.25%
Alın	2	2.06%
Ayak	10	10.31%
Baş/ Kafa	8	8.25%
Boyun	5	5.15%
Burun	3	3.09%
Deri	3	3.09%
Dil	2	2.06%
Diş	2	2.06%
Diz	2	2.06%
Dudak	1	1.03%
El	13	13.40%
Göz	5	5.15%
Kalp	7	7.22%
Kan	5	5.15%
Karın	1	1.03%
Kol	3	3.09%
Kıl/ Tüy	1	1.03%
Kulak	3	3.09%

Nefes	2	2.06%
Omuz	1	1.03%
Parmak	4	4.12%
Tırnak	2	2.06%
Yüz	2	2.06%
Toplam sayı	**97**	**100%**

Tablo 10: Arnavutça Türkçe Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimlerin Sayısı ve Oranı

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutça Türkçe yapıca benzer ancak anlamları farklı deyimlerde "ayak, baş/ kafa, el" daha yaygındır.

Arnavutçada **58** tespit edilen vücut organlarından **49** organlardan **313** karşılığı olmayan deyimler tespit edilmiştir. (Ağız, akıl/ beyin, alın, avuç, ayak, bağırsak, baş/ kafa, bel, bıyık, boğaz, boyun, burun, damar, deri, dil, dirsek, diş, dudak, el, et, göbek, göğüs, göz, gözyaşı, içyağı, kaburga, kalp, kan, karaciğer, karın, kemik, kol, kıl/ tüy, kirpik, kulak, nefes, ökçe, omuz, perçem, saç, parmak, sırt, sümük, surat, ter, tırnak, tükürük, yanak, yüz)

Arnavutça Türkçe karşılığı olmayan deyimler deyimlerin dağılımının sayısı ve oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

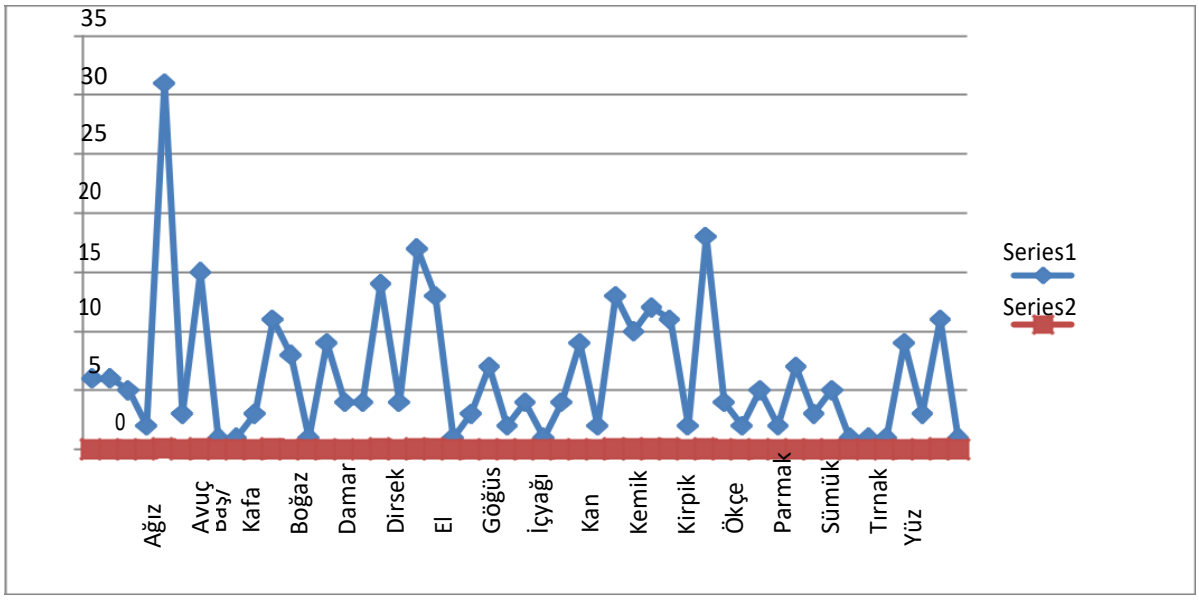
Tablo 11: Arnavutça Türkçe Karşılığı Olmayan Deyimlerin Sayısı Ve Oranı

Organ İsimleri	**Sayı**	**Oran**
Ağız	6	1.90%
Akıl/ Beyin	6	1.90%
Alın	5	1.58%
Avuç	2	0.63%
Ayak	31	9.81%
Bağırsak	3	0.95%
Baş/ Kafa	15	4.75%
Ben	1	0.32%
Bıyık	1	0.32%
Boğaz	3	0.95%
Boyun	11	3.48%
Burun	8	2.53%
Damar	1	0.32%
Deri	9	2.85%
Dil	4	1.27%
Dirsek	4	1.27%
Diş	14	4.43%
Dudak	4	1.27%
El	17	5.70%
Et	13	4.11%

Göbek	1	0.32%
Göğüs	3	0.95%
Göz	7	2.22%
Gözyaşı	2	0.63%
İçyağı	4	1.27%
Kaburga	1	0.32%
Kalp	4	1.27%
Kan	9	2.85%
Karaciğer	2	0.63%
Karın	13	4.11%
Kemik	10	3.16%
Kol	12	3.80%
Kıl/ Tüy	11	3.48%
Kirpik	2	0.63%
Kulak	18	5.70%
Nefes	4	1.27%
Ökçe	2	0.63%
Omuz	5	1.58%
Perçem	2	0.63%
Parmak	7	2.22%
Saç	3	0.95%
Sırt	5	1.58%
Sümük	1	0.32%
Surat	1	0.32%

Ter	1	0.32%
Tırnak	9	2.85%
Tükürük	3	0.95%
Yanak	11	3.48%
Yüz	1	0.32%
Toplam sayı	**313**	**100%**

Tablo 12: Arnavutça Türkçe Karşılığı Olmayan Deyimlerin Sayısı Ve Oranı

Tabloda gösterildiği gibi Arnavutça Türkçe karşılığı olmayan deyimlerde “ayak, el, kulak” daha yaygındır.

Tespit Edilen Organ İsimlerinin Deyimler Üzerindeki Dağılımının Genel Tablosu.

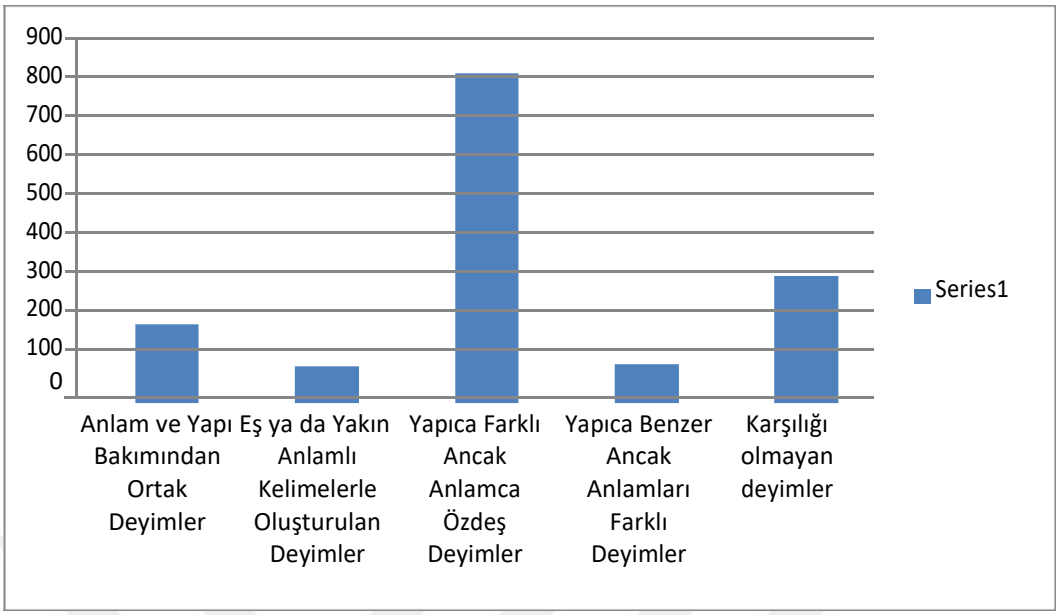
Tablo 13: Tespit Edilen Organ İsimlerinin Deyimler Üzerindeki Dağılımının Genel Tablosu

Organ İsimleri	**Arnavutçada deyimlerin sayısı**	**Anlam ve Yapı Bakımından Ortak Deyimler**	**Eş ya da Yakın Anlamlı Kelimelerle Oluşturulan Deyimler**	**Yapıca Farklı Ancak Anlamca Özdeş Deyimler**	**Yapıca Benzer Ancak Anlamları Farklı Deyimler**	**Karşılığı olmayan deyimler**
Ağız	72	14	8	42	2	6
Akıl/ Beyin	149	19	9	107	8	6
Alın	21	1	-	13	2	5
Avuç	9	-	2	5	-	2
Ayak	108	10	8	49	10	31
Bağırsak	12	-	-	9	-	3
Baş/ Kafa	103	13	7	60	8	15
Bel	1	-	-	1	-	-
Ben	1	-	-	-	-	1
Bıyık	2	-	-	1	-	1
Boğaz	16	2	4	7	-	3
Boyun	36	1	1	18	5	11
Burun	44	8	2	23	3	8
Böbrek	1	-	-	1	-	-
Damar	8	2	-	5	-	1
Deri	26	2	1	11	3	9
Dil	39	5	3	25	2	4

Dirsek	8	1	-	3	-	4
Diş	29	3	-	10	2	14
Diz	11	2	1	6	2	-
Dudak	32	3	1	23	1	4
El	115	18	15	51	13	18
Et	21	2	-	6	-	13
Göbek	4	-	-	3	-	1
Göğüs	9	-	-	6	-	3
Göz	77	16	7	42	5	7
Gözyaşı	7	-	-	5	-	2
İçyağı	7	-	-	3	-	4
İlik	5	-	-	5	-	-
Kaburga	7	1	-	5	-	1
Kalp	85	18	-	56	7	4
Kan	49	7	3	25	5	9
Karaciğer	3	-	-	1	-	2
Karın	48	2	-	32	1	13
Kaş	4	1	1	2	-	-
Kemik	20	-	2	8	-	10
Kıl/ Tüy	20	-	1	7	1	11
Kirpik	2	-	-	-	-	2
Kol	34	6	2	11	3	12
Koltuk	1	1	-	-	-	-
Kulak	55	8	3	23	3	18
Nefes	21	4	2	9	2	4

Ökçe	7	-	-	5	-	2
Omuz	17	2	1	8	1	5
Parmak	33	6	-	16	4	7
Perçem	4	-	-	2	-	2
Saç	8	-	1	4	-	3
Safra	3	-	-	3	-	-
Salya	4	-	-	4	-	-
Sırt	17	4	-	8	-	5
Sümük	2	-	-	1	-	1
Surat	7	2	2	2	-	1
Ter	8	1	-	6	-	1
Tırnak	25	2	-	12	2	9
Tükürük	6	-	-	3	-	3
Vücut	5	-	2	3	-	-
Yanak	18	-	-	7	-	11
Yüz	16	5	2	6	2	1
Toplam Sayı	**1502**	**192**	**91**	**809**	**97**	**313**
Oran	**100%**	**13%**	**6%**	**54%**	**6%**	**21%**

Tablo 14: Tespit Edilen Organ İsimlerinin Deyimler Üzerindeki Dağılımının Genel Tablosu

KAYNAKÇA

Aksan, D. (1982). Her Yönüyle Dil-3. Ankara: TDK Yayınları.

Aksan, D. (1987). Türkçenin Gücü: Türk Dilinin Zenginliklerine Tanıklar. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Aksan, D. (1999). Türkçenin Gücü. Ankara: Bilgi Yayınevi. Aksan, D. (2002). Anadilimizin Söz Denizinde. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Aksan, D. (2006). Ana Dilimizin Söz Denizinde. İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Aksoy, Ö. A. (1953). Atasözleri ve Deyimler Hakkında III. Ankara: TDK Yayınları.

Aksoy, Ö. A. (1976). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü II, Deyimler Sözlüğü. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Aksoy, Ö. A. (1984). *Tek Sözcüklü Deyim Var Mı?*. İstanbul: Çağdaş Eleştiri.

Aksoy, Ö. A. (1988). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü I. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Baker, M. (1992). In Other Words: A Course Book on Translation. New York: Routledge Yayınları.

Çeliku, M. (1962). *Togfjalësha të Qëndrueshëm Foljorë në Shqipen e Sotme*. Buletini i Universitetit Shtetëror të Tiranës, Seri (ii).

Cipo, K. (1949). Gramatika shqipe. Tiranë: Ndërmarrja Shtetërore e Botimeve dhe Shpërndarjes Basımevi.

Çotuksöken, Y. (1988). Deyimlerimiz. İstanbul: Varlık Yayınları.

Cowie, A. P. (1998). Phraseology: Theory, Analysis and Applications. Oxford University Press.

Dağpınar, A. (1982). Türkçe İngilizce, İngilizce Türkçe Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. İstanbul: Doyuran Matbaası.

Denizman, S. (2019). *Türkçede "Burun" Japoncada "Hana" ile Oluşmuş Deyimler*.

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demirci, A. (2014). *Mutluluk ve Kederi İfade Eden Deyimler Rusça ve Türkçe Örneklerin Karşılaştırmalı Lıngovo Kültürel Analizi*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Domi, M. (1985). *Disa çështje të lokucioneve*. Tiranë: Studime filologjike.

Fernando, Ch. (1996). *Idioms And Idiomacity*. Oxford Calendon Press.

Fernando, Ch ve Flavell, R. (1981). On Idiom: Critical Views And Perspectives.

University of Exeter.

Fjalori i Gjuhës së Sotme Shqipe. (1980). Akademia e Shkencave te RPS të Shqipërisë.

Fleişcher, W. (1997). *Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache*. Thübingen:

Max Niemeyer Verlag.

Fowler, Hw., Fowler, Fg., Thompson, D. (1982). The Concise Oxford Dictionary of Current English. Oxford University Press.

Gibbs, R. W. (1994). The Poetics Of Mind: Figurative Thought, Language, And Understanding. Cambridge: Cambridge University Press.

Gökharman, D. (2019). *Rusça ve Türkçede Deyimler ve Atasözlerinin Anlambilim ve Biçimbilim açısından Denkliği*. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Granger, S. ve Paquot, M. (2008). Phraseology, An interdisciplinary perspective.

Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Yayınevi.

Gürcü, G. (2011). *Fransızca Türkçe Fizyonomi Deyimlerin Karşılaştırılması ve Dil Öğretiminde İşlenmesi*. Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hacızade, N. (2013). Sözümün Canı Var, Azerbaycan Türkçesi Temelinde Deyimbilim Sorunları. Konya Çizgi Yayınları.

Hastürkoğlu, G. (2017). *A Cognitive Study on the Comparison of Basic Colour Terms in Turkish and English Idioms*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hatipoğlu, V. (1964). Kelime Grupları ve Kuralları. Ankara: TDK Yayınları.

Hengirmen, M (2007). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 2. Ankara: Engin Yayınevi.

Koç, N. (1996). Yeni Dilbilgisi. İstanbul: İnkılap Yayınları.

Korkmaz, Z. (2003). Gramer Terimleri Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.

Kızı, M. K. (2020). *Rusça ve Türkçedeki Somatik Deyimlerin Karşılaştırmalı Analizi*. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Langlotz, A. (2006). Idiomatic Creativity: A Cognitive Linguistic Model Of Idiom Representation And Idiom Variation In English. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Yayınevi.

Liu, D. (2008). Idioms: Description, Comprehension, Acquisition and Pedagogy. New York/ London: Routledge Yayınevi.

Ma, L. (2016). *Çince ve Türkçe İsimlerin Biçimbilimsel Karşılaştırması*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Moon, R. (1998). Fixed Expressions and Idioms in English: A Corpus Based Approach. Oxford: Calendon Press.

Özcan, B. A. (2019). *Rusça ve Türkçe Deyimlerdeki Renk Kavramının Karşılaştırmalı Analizi.* İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özdemir, E. (1981). Açıklamalı Örnekli Deyimler Sözlüğü. İstanbul: Remzi Yayınları.

Püsküllüoğlu, A. (1995). Türkçe Deyimler Sözlüğü. Ankara: Arkadaş Yayınları.

Rüstemi, E. (2016). *Vücut Bölümlerinin Yer Aldığı Rusça Türkçe Deyimler ve Karşılaştırılmaları.* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sheperi, I. D. (1927). Gramatika dhe Sindaksa e Gjuhës Shqipe. Vlora Yayınevi.

Sinan, A. T. (2000). Türkçenin Deyim Varlığı. Malatya: Kubbealtı Yayınları.

Spahiu, A. (2008). *Frazeologjizmat në Fgjssh të Vitit 1980*. Vrojtime Leksikologjike.

Stefi, J. (1970). Leksikologjia shqipe. Tiranë.

Strassler, J. (1982). Idioms in English. Germany: Tübingen.

Thomai, J. (1981). Çështje të Frazeologjisë së Gjuhës Shqipe. Tiranë.

Thomai, J. (2006). Leksikologjia e Gjuhës Shqipe. Toena Yayınevi.

Thomai, J. (2010). Fjalor Frazeologjik i Gjuhës Shqipe. Tiran: Edfa Yayınevi.

Topaloğlu, A. (1989). Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Toska, Teuta. (2012). *Perfaqesimi i Përvojës së Shqipfolësve në Gjuhë te Njësitë Frazeologjike*. Tiran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Trask, L. (2000). Dictionary of English Grammar. Penguin Books Yayınevi.

Türkçe Sözlük. (2005). Ankara: TDK Yayınları.

Vardar, B. (1988). Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü. Istanbul: Abc Kitabevi.

Webster's New International Dictionary of the English Language. (1934). Springfield: Merriam Company Yayinevi.

Webster's New World Dictionary: College Edition. (1988). New Yersey: Wiley & Sons, Incorporated, John Yayınevi.

White, J. G. (1998). Cambridge International Dictionary of Idioms.

Xhuvani, A. (1956). Studime Gjuhësore. Tiranë.

Xhuvani, A. (1921). Mbi thjeshtësinë e gjuhës. Tiranë

Yunus, B. (2006). *Anlambilim Açısından Türkçe ve Çincede Deyim Karşılaştırılması (Organ ile İlgili Deyimler*). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Zeynelov, F. (1993). Türk Lehçelerinin Karşılaştırmalı Dilbilgisi. İstanbul: Cem Yayınları.

ÖZGEÇMİŞ

Andija KUTROLLİ, 2016 yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anlambilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimine devam etmektedir.